

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2014/24/EU

af 26. februar 2014

om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions
funktionsmåde, særlig artikel 53, stk. 1, og artikel 62 og 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de
nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Tildeling af offentlige kontrakter af eller på vegne af
medlemsstaternes myndigheder skal ske i overensstem-
melse med principperne i traktaten om Den Europæiske
Unions funktionsmåde (TEUF), og navnlig fri bevæge-
lighed for varer, fri etableringsret og fri udveksling af
tjenesteydelser, samt de principper, der er afledt heraf,
såsom ligebehandling, ikkeforskelsbehandling, gensidig
anerkendelse, proportionalitet og gennemsigtighed. For
offentlige kontrakter over en bestemt værdi bør der imid-
lertid fastsættes bestemmelser til samordning af de natio-
nale udbudsprocedurer, så det sikres, at disse principper
udmøntes i praksis, og offentlige indkøb åbnes for
konkurrence.
- (2) Offentlige indkøb spiller en central rolle i Europa 2020-
strategien, jf. Kommissionens meddelelse af 3. marts
2010 med titlen »Europa 2020, en strategi for intelligent,
bæredygtig og inklusiv vækst« (»Europa 2020-strategien
for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst«), som et af
de markedsbaserede instrumenter, der skal anvendes til at
opnå intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst og således
sikre optimal udnyttelse af de offentlige midler. I denne
forbindelse bør reglerne om offentlige indkøb, der er

vedtaget ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv
2004/17/EF ⁽⁴⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv
2004/18/EF ⁽⁵⁾, revideres og moderniseres for at gøre
anvendelsen af de offentlige midler mere effektiv,
navnlig ved at fremme små og mellemstore virksomhe-
ders (SMV'ers) deltagelse i offentlige udbud og for at gøre
det muligt for indkøbere at udnytte offentlige udbud
bedre til støtte for fælles samfundsmål. Der er også
behov for at præcisere grundlæggende begreber og
koncepter med henblik på at sikre retssikkerheden og
integrere visse aspekter af EU-Domstolens faste retsprak-
sis.

- (3) Ved gennemførelsen af dette direktiv bør der tages
hensyn til De Forenede Nationers konvention om handi-
cappedes rettigheder ⁽⁶⁾, navnlig i forbindelse med valg af
kommunikationsmidler, tekniske specifikationer,
tildelingskriterier og vilkår for gennemførelse af kontrak-
ten.

- (4) De mere og mere forskelligartede former for offentlige
foranstaltninger har gjort det nødvendigt at præcisere
definitionen af selve indkøbsbegrebet; denne præcisering
bør dog ikke udvide anvendelsesområdet for dette
direktiv sammenlignet med anvendelsesområdet for
direktiv 2004/18/EF. EU-reglerne om offentlige udbud
tager ikke sigte på at omhandle alle former for udbetaling
af offentlige midler, men kun de midler, der betales til
anskaffelse i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder,
varer eller tjenesteydelser ved hjælp af en offentlig
kontrakt. Det bør præciseres, at sådanne anskaffelser af
bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser bør
være omfattet af dette direktiv, uanset om de foretages
ved køb, leasing eller i anden kontraktmæssig form.

Anskaffelse skal forstås i bred forstand som opnåelse af
fordelene ved de pågældende bygge- og anlægsarbejder,
varer eller tjenesteydelser, men ikke nødvendigvis med
krav om overdragelse af ejendomsretten til de ordregi-
vende myndigheder. Desuden omfatter anvendelsesom-
rådet for reglerne om offentlige udbud almindeligvis
ikke den blotte finansiering af en aktivitet, navnlig
gennem støtte, som hyppigt er forbundet med forplig-
telsen til at refundere de modtagne beløb, hvis de ikke
anvendes til de tilsigtede formål. Tilsvarende bør situatio-
ner, hvor alle aktører, der opfylder visse betingelser, har

⁽¹⁾ EUT C 191 af 29.6.2012, s. 84.

⁽²⁾ EUT C 391 af 18.12.2012, s. 49.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 15.1.2014 (endnu ikke offentlig-
gjort i EUT) og Rådets afgørelse af 11.2.2014.

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31. marts
2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af
kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt post-
tjenester (EUT L 134 af 30.4.2004, s. 1).

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2004/18/EF af 31. marts
2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offent-
lige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og
offentlige bygge- og anlægskontrakter (EUT L 134 af 30.4.2004,
s. 114).

⁽⁶⁾ Godkendt ved Rådets afgørelse 2010/48/EF af 26. november 2009
om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af De Forenede Nationers
konvention om handicappedes rettigheder (EUT L 23 af 27.1.2010,
s. 35).

ret til at udføre en given opgave uden nogen form for udvælgelse såsom brugervalgs- og servicekuponordninger, ikke forstås som indkøb, men som rene autoriseringsordninger (f.eks. licenser til lægemidler eller sundhedstjenester).

- (5) Det bør bemærkes, at intet i dette direktiv forpligter medlemsstaterne til at outsource eller eksternalisere levering af tjenesteydelser, som de selv ønsker at levere eller at organisere på anden måde end ved hjælp af offentlige kontrakter i dette direktivs forstand. Levering af tjenesteydelser på grundlag af love, administrative bestemmelser eller arbejdskontrakter bør ikke være omfattet. I nogle medlemsstater kan dette for eksempel være tilfældet for visse administrative og statslige tjenesteydelser såsom udøvende og lovgivende myndigheders tjenesteydelser eller levering af visse tjenesteydelser til samfundet såsom tjenesteydelser vedrørende udenrigsanliggender eller justitsvæsen eller obligatoriske socialsikringstjenester.
- (6) Det er også relevant at bemærke, at dette direktiv ikke bør berøre medlemsstaternes lovgivning om social sikring. Det bør heller ikke vedrøre liberalisering af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der er forbeholdt offentlige eller private enheder, eller privatisering af offentlige enheder, der leverer tjenesteydelser.

Det bør ligeledes bemærkes, at medlemsstaterne frit kan organisere leveringen af obligatoriske sociale tjenesteydelser eller andre tjenesteydelser såsom posttjenester, enten som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse eller ikkeøkonomiske tjenesteydelser af almen interesse eller som en blanding heraf. Det bør præciseres, at ikke-økonomiske tjenesteydelser af almen interesse ikke bør falde ind under dette direktivs anvendelsesområde.

- (7) Endelig bør det bemærkes, at dette direktiv ikke berører nationale, regionale eller lokale myndigheders frihed til i overensstemmelse med EU-retten at definere tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og omfanget heraf samt den pågældende tjenesteydelses særlige kendetegn, herunder betingelser for så vidt angår tjenesteydelsens kvalitet, med henblik på at få opfyldt deres mål af samfundsmæssig interesse. Dette direktiv berører heller ikke nationale, regionale og lokale myndigheders beføjelse til at levere, bestille og finansiere tjenesteydelser af almen økonomisk interesse i overensstemmelse med artikel 14 i TEUF og protokol nr. 26 om tjenesteydelser af almen interesse, der er knyttet som bilag til TEUF og til traktaten om Den Europæiske Union. Dette direktiv vedrører desuden ikke finansieringen af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse eller systemer til støtte bevilget af medlemsstaterne, navnlig på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, i overensstemmelse med Unionens konkurrenceregler.

- (8) En kontrakt bør kun betragtes som en offentlig bygge- og anlægskontrakt, hvis dens genstand specifikt omfatter udførelse af de aktiviteter, der er omhandlet i bilag II, selv om kontrakten omfatter levering af andre tjenesteydelser, der er nødvendige for udførelsen af sådanne aktiviteter. Offentlige tjenesteydelseskontrakter, herunder vedrørende forvaltning af ejendomme, kan under visse omstændigheder omfatte bygge- og anlægsarbejder. Hvis sådanne bygge- og anlægsarbejder imidlertid er accessoriske i forhold til kontraktens hovedformål og derfor udgør en mulig følge heraf eller et supplement hertil, berettiger det forhold, at kontrakten omfatter sådanne bygge- og anlægsarbejder, ikke til at betragte den offentlige tjenesteydelseskontrakt som en offentlig bygge- og anlægskontrakt.

I betragtning af offentlige bygge- og anlægskontrakters forskelligartethed bør de ordregivende myndigheder dog kunne anvende såvel separat som fælles udbud for arbejdets projektering og udførelse. Dette direktiv har ikke til hensigt at foreskrive fælles eller separat tildeling af kontrakter.

- (9) Udførelsen af et bygge- og anlægsarbejde i overensstemmelse med de krav, som en ordregivende myndighed har angivet, kræver, at den pågældende myndighed skal have truffet foranstaltninger til at definere arbejdets art eller i det mindste have haft en afgørende indflydelse på udformningen af det. Uanset om entreprenøren udfører hele arbejdet eller dele heraf ved egen hjælp eller sørger for udførelsen heraf på anden måde, bør kontrakten betragtes som en bygge- og anlægskontrakt, så længe entreprenøren påtager sig en juridisk bindende direkte eller indirekte forpligtelse til at sikre, at bygge- og anlægsarbejderne vil blive udført.
- (10) Begrebet »ordregivende myndigheder« og navnlig begrebet »offentligretlige organer« er blevet behandlet gentagne gange i Den Europæiske Unions Domstols retspraksis. For at præcisere at dette direktivs personelle anvendelsesområde bør forblive uændret, er det hensigtsmæssigt at bibeholde den definition, som Domstolen har baseret sig på, og indarbejde et vist antal præciseringer ud fra denne retspraksis som en nøgle til at forstå selve definitionerne, uden at det er hensigten at ændre den forståelse af begreberne, der er fastlagt i retspraksis. Med henblik herpå bør det præciseres, at et organ, der fungerer på normale markedsvilkår, har til formål at skabe gevinst og bærer tab forbundet med udøvelsen af sine aktiviteter, ikke bør betragtes som et »offentligretligt organ«, da almenhedens behov, som det er oprettet med henblik på at imødekomme eller har fået til opgave at imødekomme, kan anses for at have industriel eller kommerciel karakter.

Tilsvarende er betingelsen vedrørende det pågældende organs finansiering også blevet behandlet i retspraksis, som blandt andet har præciseret, at det at være finansieret for »størstedelens vedkommende« betyder for mere end halvdelen, og at en sådan finansiering kan omfatte brugerbetaling, som pålægges, beregnes og opkræves i overensstemmelse med offentligretlige regler.

- (11) I forbindelse med blandede kontrakter bør de gældende regler fastsættes ud fra kontraktens hovedformål, hvis de forskellige dele, der udgør kontrakten, ikke objektivt kan adskilles. Det bør derfor præciseres, hvordan ordregivende myndigheder skal afgøre, om de forskellige dele kan adskilles eller ej. Denne præcisering bør bygge på Den Europæiske Unions Domstols relevante retspraksis.

Afgørelsen bør træffes fra sag til sag, hvor den ordregivende myndigheds udtrykte eller formodede hensigt om at betragte de forskellige dele af en blandet kontrakt som udelelige ikke er tilstrækkelig, men bør underbygges af objektive forhold, som kan begrunde den og godtgøre, at det er nødvendigt at indgå en enkelt kontrakt. En sådan begrundet nødvendighed af at indgå en enkelt kontrakt kunne eksempelvis forekomme i forbindelse med opførelsen af en enkelt bygning, hvoraf en del skal anvendes direkte af den pågældende ordregivende myndighed, og en anden del skal drives på koncessionsbasis, for eksempel for at stille parkeringsfaciliteter til rådighed for offentligheden. Det bør præciseres, at behovet for at indgå en enkelt kontrakt kan være begrundet i årsager af såvel teknisk som økonomisk karakter.

- (12) I tilfælde af blandede kontrakter, der kan adskilles, kan de ordregivende myndigheder altid frit tildele særskilte kontrakter for særskilte dele af en blandet kontrakt, og i så fald bør de ydelser, der omhandles i hver af de særskilte dele, udelukkende fastlægges på grundlag af de særlige kendetegn ved den enkelte kontrakt. Hvis de ordregivende myndigheder på den anden side vælger at medtage andre elementer i udbuddet, uanset deres værdi og uanset hvilken retlig ordning de tilføjede elementer ellers ville have været underlagt, bør hovedprincippet være, at hvis kontrakten tildeles i henhold til bestemmelserne i dette direktiv, og den tildeles for sig selv, bør dette direktiv fortsat gælde for hele den blandede kontrakt.

- (13) Der bør dog fastlægges særlige bestemmelser for blandede kontrakter, der omhandler forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter eller dele, der ikke falder ind under TEUF's anvendelsesområde. I sådanne tilfælde bør det være muligt at undlade at anvende dette direktiv, forudsat

at tildelingen af en enkelt kontrakt er berettiget af objektive grunde, og at afgørelsen om at tildele en enkelt kontrakt ikke træffes med det formål at udelukke kontrakter fra anvendelsen af dette direktiv eller af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF⁽¹⁾. Det bør præciseres, at ordregivende myndigheder ikke bør hindres i at vælge at anvende dette direktiv på visse blandede kontrakter i stedet for at anvende direktiv 2009/81/EF.

- (14) Det bør præciseres, at begrebet »økonomiske aktører« bør fortolkes i bred forstand, så det omfatter alle personer og/eller enheder, som tilbyder udførelse af arbejder samt levering af varer eller tjenesteydelser på markedet, uanset hvilken retlig form de har valgt at arbejde under. Således bør selskaber, filialer, datterselskaber, interessentskaber, kooperative selskaber, selskaber med begrænset ansvar, universiteter, offentlige eller private, og andre former for enheder end fysiske personer falde ind under begrebet økonomisk aktør, uanset om de er »juridiske personer« i enhver forbindelse.

- (15) Det bør præciseres, at sammenslutninger af økonomiske aktører, herunder hvis de har sluttet sig sammen i en midlertidig sammenslutning, kan deltage i tildelingsprocedurer uden at være nødt til at antage en bestemt retlig form. I det omfang det er nødvendigt, f.eks. hvis der er krav om solidarisk hæftelse, kan en bestemt form være påkrævet, når sådanne sammenslutninger tildeles kontrakten.

Det bør desuden præciseres, at ordregivende myndigheder udtrykkeligt bør kunne fastsætte, hvordan sammenslutninger af økonomiske aktører opfylder kravene om økonomisk og finansiell formåen som fastsat i dette direktiv, eller kriterierne vedrørende teknisk og faglig formåen, der kræves af økonomiske aktører, der deltager alene.

Gennemføres kontrakten af en sammenslutning af økonomiske aktører, kan det være nødvendigt at fastsætte betingelser, der ikke pålægges individuelle deltagere. Sådanne betingelser, der bør være objektivt begrundede og proportionale, kan f.eks. omfatte krav om, at der skal udpeges en fælles repræsentation eller en ledende partner i relation til udbudsproceduren, eller om indgivelse af oplysninger om dannelsen af dem.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet og om ændring af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF (EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76).

- (16) De ordregivende myndigheder bør ved hjælp af ethvert middel, der i henhold til national ret står til deres rådighed, forebygge fordrøjning af de offentlige udbudsprocedurer på grund af interessekonflikter. Dette kan indbefatte procedurer med henblik på at identificere, forebygge og afhjælpe interessekonflikter.
- (17) Rådets afgørelse 94/800/EF ⁽¹⁾, for så vidt angår de områder, der hører under Fællesskabets kompetence, godkendte særlig Verdenshandelsorganisationens aftale om offentlige udbud («GPA-aftalen»). Formålet med GPA-aftalen er at opstille et internationalt sæt af regler med afbalancerede rettigheder og forpligtelser i forbindelse med offentlige kontrakter med henblik på at liberalisere og skabe vækst i verdenshandelen. For så vidt angår kontrakter der er omfattet af bilag 1, 2, 4 og 5 og de forklarende bemærkninger til Den Europæiske Unions tillæg I til GPA-aftalen samt af andre relevante internationale aftaler, som Unionen er bundet af, bør de ordregivende myndigheder opfylde forpligtelserne i medfør af disse aftaler ved at gøre nærværende direktiv gældende for økonomiske aktører fra tredjelande, som har undertegnet aftalerne.
- (18) GPA-aftalen finder anvendelse på kontrakter over visse tærskler, fastsat i GPA-aftalen og udtrykt som særlige trækningsrettigheder. Tærsklerne fastsat i dette direktiv skal tilpasses, så det sikres, at de svarer til værdierne i euro af GPA-aftalens tærskler. Der bør desuden foretages regelmæssige revisioner af tærsklerne i euro for i nødvendigt omfang at tilpasse dem, ved hjælp af en rent matematisk beregning, til eventuelle udsving i euroens værdi i forhold til disse særlige trækningsrettigheder. Bortset fra disse regelmæssige matematiske tilpasninger bør muligheden for en forhøjelse af tærsklerne i GPA-aftalen undersøges under næste forhandlingsrunde herom.
- (19) Det bør præciseres, at der i forbindelse med værdiansættelsen af en kontrakt bør tages hensyn til alle indtægter, uanset om de modtages fra den ordregivende myndighed eller fra tredjemand. Det bør også præciseres, at med henblik på at anslå tærsklerne bør begrebet lignende varer forstås som produkter, der er bestemt til identiske eller lignende formål, for eksempel en række fødevarer eller forskellige kontormøbelartikler. En økonomisk aktør, som er aktiv på det pågældende område, vil typisk have sådanne varer som en del af sit sædvanlige produktsortiment.
- (20) Med henblik på et anslå et givent udbuds værdi bør det præciseres, at det kun bør være muligt at basere den anslåede værdi på en opdeling af udbuddet, hvis dette er objektivt begrundet. Det kan eksempelvis begrundes at anslå kontraktværdien isoleret i forhold til en særskilt driftsenhed i den ordregivende myndighed, f.eks. skoler eller børnehaver, forudsat at den pågældende enhed selv er ansvarlig for sit udbud. Denne forudsætning kan antages at være opfyldt, hvis den særskilte driftsenhed selv forestår udbudsprocedurerne og træffer afgørelse om køb, råder over en særskilt budgetpost til det pågældende udbud, selv indgår kontrakten og finansierer kontrakten via et budget, som den råder over. En opdeling er ikke begrundet, hvis den ordregivende myndighed blot organiserer udbuddet decentralt.
- (21) Offentlige kontrakter, der tildeles af ordregivende myndigheder inden for sektorerne vand- og energiforsyning samt transport og posttjenester, og som er omfattet af anvendelsesområdet for disse aktiviteter, er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU ⁽²⁾. Kontrakter, der tildeles af ordregivende myndigheder inden for rammerne af deres drift af sø- og flodtransport og kystnær transport, er dog omfattet af det foreliggende direktivs anvendelsesområde.
- (22) Dette direktiv, der er rettet til medlemsstaterne, finder ikke anvendelse på indkøb foretaget af internationale organisationer på egne vegne og for egen regning. Der er imidlertid behov for at præcisere, i hvilken udstrækning direktivet skal finde anvendelse på indkøb, der er underlagt specifikke internationale regler.
- (23) Ved medietjenesteudbyderes tildeling af offentlige kontrakter om visse audiovisuelle tjenesteydelser på TV- og radiospredningsområdet bør der tages hensyn til forhold af en sådan kulturel og samfundsmæssig betydning, der gør det uhensigtsmæssigt at lade udbudsreglerne finde anvendelse på dem. Der bør derfor gælde en undtagelse for offentlige tjenesteydelseskontrakter tildelt af medietjenesteudbyderne selv med henblik på køb, udvikling, produktion eller samproduktion af programmer, der er klar til brug, og andre forberedende tjenester, f.eks. vedrørende manuskripter eller kunstneroptræden, der er nødvendige for programmets tilblivelse. Det bør også præciseres, at denne udeladelse bør gælde for både radio- og TV-medietjenester og for on demand-tjenester (ikkelineære tjenester). Denne udeladelse bør dog ikke gælde for levering af teknisk materiel til produktion, samproduktion og udsendelse af disse programmer.
- (24) Det bør erindres, at tjenesteydelser vedrørende voldgift og mægling samt andre lignende former for alternativ tvistbilæggelse sædvanligvis leveres af organer eller enkeltpersoner, der er udnævnt eller udvalgt på en måde, der ikke kan underlægges udbudsregler. Det bør præciseres, at dette direktiv ikke finder anvendelse på tjenesteydelseskontrakter vedrørende levering af sådanne ydelser uanset deres betegnelse i henhold til national lovgivning.

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 94/800/EF af 22. december 1994 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af de aftaler, der er resultatet af de multilaterale forhandlinger i Uruguay-rundens regi (1986-1994), for så vidt angår de områder, der hører under Fællesskabets kompetence (EFT L 336 af 23.12.1994, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (Se side 243 i denne EUT).

- (25) Et vist antal juridiske tjenesteydelser ydes af tjenesteydere, der er udpeget af en ret eller en domstol i en medlemsstat, vedrører advokaters repræsentation af klienter i retssager, skal leveres af notarer eller er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed. Sådanne juridiske tjenesteydelser leveres sædvanligvis af organer eller enkeltpersoner, der er udpeget eller udvalgt på en måde, der ikke kan underlægges udbudsregler, for eksempel udnævnelse af kammeradvokater i visse medlemsstater. Disse juridiske tjenesteydelser bør derfor undtages fra dette direktivs anvendelsesområde.
- (26) Det er hensigtsmæssigt at præcisere, at begrebet finansielle instrumenter, som der henvises til i dette direktiv, har samme betydning som i anden lovgivning om det indre marked, og i lyset af den nylige oprettelse af den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet og den europæiske stabilitetsmekanisme bør det angives, at operationer, der gennemføres med denne facilitet og denne mekanisme, bør undtages fra dette direktivs anvendelsesområde. Det bør endelig præciseres, at lån, uanset om de forekommer i forbindelse med udstedelse eller andre operationer vedrørende værdipapirer eller andre finansielle instrumenter, ikke bør være omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.
- (27) Det bør erindres, at det i artikel 5, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007⁽¹⁾ udtrykkeligt fastsættes, at direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF finder anvendelse på henholdsvis tjenesteydelseskontrakter og offentlige tjenesteydelseskontrakter om offentlig personbefordring med bus eller sporvogn, hvorimod forordning (EF) nr. 1370/2007 finder anvendelse på koncessionskontrakter om offentlig personbefordring med bus eller sporvogn. Det bør endvidere erindres, at nævnte forordning fortsat finder anvendelse på både (offentlige) tjenesteydelseskontrakter og koncessionskontrakter om offentlig personbefordring med jernbane eller metro. For at præcisere forholdet mellem dette direktiv og forordning (EF) nr. 1370/2007 bør der fastsættes udtrykkelige bestemmelser om, at dette direktiv ikke bør finde anvendelse på offentlige tjenesteydelseskontrakter om levering af offentlig personbefordring med jernbane eller metro, som fortsat bør tildeles i henhold til nævnte forordning. I det omfang forordning (EF) nr. 1370/2007 lader det være op til national lovgivning, om der skal afviges fra de regler, som er fastsat i nævnte forordning, bør medlemsstaterne fortsat i deres nationale lovgivning kunne bestemme, at offentlige tjenesteydelseskontrakter om levering af offentlig personbefordring med jernbane eller metro skal tildeles efter en kontrakttildelingsprocedure, der følger deres almindelige regler for offentlige udbud.
- (28) Dette direktiv bør ikke finde anvendelse på visse nødtjenester, der udføres af nonprofitorganisationer eller -sammenslutninger, da disse organisationers særlige karakter ville være vanskelig at bevare, hvis tjenesteyderne skulle
- udvælges efter procedurerne i dette direktiv. Denne udelukkelse bør dog ikke gå ud over, hvad der er strengt nødvendigt. Det bør derfor udtrykkeligt fastsættes, at patienttransportambulancetjenester ikke bør være omfattet. Det er i den forbindelse desuden nødvendigt at præcisere, at CPV-gruppe 601 »Landtransporttjenester« ikke omfatter ambulancetjenester, der findes i CPV-klasse 8514. Det bør derfor præciseres, at tjenesteydelser, der er omfattet af CPV-kode 85143000-3, og som udelukkende består af patienttransportambulancetjenester, bør være omfattet af de specifikke regler, der gælder for sociale og andre tjenesteydelser (»den lempelige ordning«). Som følge deraf vil blandede kontrakter om levering af ambulancetjenester generelt også være omfattet af den lempelige ordning, hvis værdien af patienttransportambulancetjenesterne er højere end værdien af andre ambulancetjenester.
- (29) Det bør erindres, at dette direktiv kun finder anvendelse på ordregivende myndigheder i medlemsstaterne. Som følge deraf er politiske partier generelt ikke omfattet af dets bestemmelser, da de ikke er ordregivende myndigheder. Imidlertid kan politiske partier i nogle medlemsstater være politiske partier falde ind under betegnelsen »offentligretlige organer«.
- Visse tjenesteydelser (såsom propagandafilms og videofremstilling) er imidlertid så uløseligt forbundet med tjenesteyderens politiske holdning, når de leveres i forbindelse med en valgkampagne, at tjenesteyderne normalt udvælges på en måde, der ikke kan underlægges udbudsregler.
- Endelig bør det erindres, at vedtægter for og grundlæggelse af europæiske politiske partier og stiftelser er omfattet af andre regler end reglerne fastsat i dette direktiv.
- (30) I visse tilfælde kan en ordregivende myndighed eller en sammenslutning af ordregivende myndigheder være den eneste kilde til en bestemt tjenesteydelse, som den har eneret til at levere i henhold til love og offentliggjorte administrative bestemmelser, der er forenelige med TEUF. Det bør præciseres, at offentlige tjenesteydelseskontrakter kan tildeles til denne ordregivende myndighed eller den pågældende sammenslutning heraf, uden at direktivet anvendes.
- (31) Der hersker betydelig juridisk usikkerhed med hensyn til, i hvor vid udstrækning kontrakter indgået mellem enheder inden for den offentlige sektor bør være dækket af regler om offentlige udbud. EU-Domstolens relevante retspraksis fortolkes forskelligt fra medlemsstat til medlemsstat og endog mellem ordregivende myndigheder. Det er derfor nødvendigt at præcisere, i hvilke tilfælde kontrakter indgået inden for den offentlige sektor ikke er underlagt anvendelsen af reglerne om offentlige udbud.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23. oktober 2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1191/69 og (EØF) nr. 1107/70 (EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1).

Præciseringen bør afstemmes med de principper, der er fastlagt i Den Europæiske Unions Domstols relevante retspraksis. Den kendsgerning, at begge aftaltparter selv er offentlige myndigheder, udelukker ikke i sig selv anvendelsen af reglerne om udbud. Anvendelsen af reglerne om offentlige udbud bør dog ikke indvirke på offentlige myndigheders frihed til at udføre de offentlige tjenesteydelsesopgaver, som de har fået pålagt, under anvendelse af deres egne ressourcer, hvilket omfatter muligheden for samarbejde med andre offentlige myndigheder.

Det bør sikres, at ethvert undtaget samarbejde mellem offentlige organisationer ikke fører til konkurrencefordrejning i forhold til private økonomiske aktører, for så vidt som det stiller en privat tjenesteyder i en mere fordelagtig situation i forhold til sine konkurrenter.

- (32) Offentlige kontrakter, der tildeles kontrollerede juridiske personer, bør ikke være underlagt anvendelse af procedurerne i dette direktiv, hvis den ordregivende myndighed udøver en kontrol over den berørte juridiske person, som svarer til den kontrol, den udøver over sine egne afdelinger, forudsat at den kontrollerede juridiske person udfører mere end 80 % af sine aktiviteter som gennemførelse af opgaver, som den er blevet betroet af den kontrollerende ordregivende myndighed eller af andre juridiske personer, der kontrolleres af den pågældende ordregivende myndighed, uanset hvem der er modtager af kontraktydelsen.

Undtagelsen bør ikke udvides til at omfatte situationer, hvor en privat økonomisk aktør deltager direkte i kapitalandelene i den kontrollerede juridiske person, eftersom tildeling under sådanne omstændigheder af den offentlige kontrakt uden udbudsprocedure ville stille den private økonomiske aktør med en kapitaldeltagelse i den kontrollerede juridiske person mere fordelagtigt end konkurrenterne. I betragtning af de særlige kendetegn ved offentlige organer med tvungent medlemskab, såsom organisationer med ansvar for forvaltning eller udførelse af visse offentlige tjenesteydelser, bør dette dog ikke gælde tilfælde, hvor en bestemt privat økonomisk aktørs deltagelse i kapitalandelene i den kontrollerede juridiske person er tvungen i henhold til national lovgivning i overensstemmelse med traktaterne, forudsat at en sådan deltagelse ikke er kontrollerende, ikke er blokerende og ikke har afgørende indflydelse på den kontrollerede juridiske persons beslutninger. Det bør endvidere præciseres, at det afgørende element kun gælder direkte privat deltagelse i den kontrollerede juridiske person. Privat kapitaldeltagelse i den eller de kontrollerende ordregivende myndigheder udelukker derfor ikke tildeling af offentlige kontrakter til den kontrollerede juridiske person uden anvendelse af procedurerne i dette direktiv, da en sådan deltagelse ikke skader konkurrencen mellem private økonomiske aktører.

Det bør også præciseres, at ordregivende myndigheder, såsom offentligretlige organer, der kan have private kapitalandele, bør være i stand til at henholde sig til undtagelsen fra horisontalt samarbejde. Hvis alle andre betingelser i forbindelse med horisontalt samarbejde er opfyldt, bør undtagelsen fra horisontalt samarbejde således udvides til også at omfatte sådanne ordregivende myndigheder, hvis kontrakten udelukkende er indgået mellem ordregivende myndigheder.

- (33) Ordregivende myndigheder bør kunne vælge at levere deres offentlige tjenesteydelser i fællesskab i et samarbejde, der ikke forpligter dem til at anvende nogen bestemt retlig form. Et sådant samarbejde kan omfatte alle typer af aktiviteter i forbindelse med gennemførelsen af tjenesteydelser og ansvar, som de deltagende myndigheder har fået tildelt eller har påtaget sig, f.eks. lokale eller regionale myndigheders obligatoriske eller frivillige opgaver, eller tjenesteydelser, som i henhold til offentlig ret er pålagt bestemte organer. De forskellige deltagende myndigheders tjenesteydelser behøver ikke nødvendigvis at være identiske. De kan også være komplementære.

Kontrakter om fælles levering af sådanne offentlige tjenesteydelser bør ikke være underlagt anvendelse af reglerne i dette direktiv, hvis de udelukkende er indgået mellem ordregivende myndigheder, hvis gennemførelsen af det pågældende samarbejde udelukkende er underlagt hensyn af almen interesse, og hvis ingen privat tjenesteyder bliver stillet i en fordelagtig situation i forhold til sine konkurrenter.

For at opfylde disse betingelser bør samarbejdet baseres på en samarbejdsmetode. Et sådant samarbejde kræver ikke, at alle de deltagende myndigheder påtager sig udførelse af kontraktmæssige hovedforpligtelser, så længe der er forpligtelser, der bidrager til den fælles gennemførelse af den pågældende offentlige tjenesteydelse. Desuden bør gennemførelsen af samarbejdet, herunder enhver finansiel overførsel mellem de deltagende ordregivende myndigheder, udelukkende være underlagt hensyn af almen interesse.

- (34) Der forekommer visse tilfælde, hvor en juridisk enhed i henhold til relevante bestemmelser i national ret som instrument eller teknisk tjeneste for bestemte ordregivende myndigheder er forpligtet til at udføre ordrer, som den modtager fra disse ordregivende myndigheder, og ikke har indflydelse på betalingen for ydelsen. I lyset af den ikkekontraktmæssige art bør et sådant rent administrativt forhold ikke være omfattet af anvendelsesområdet for procedurerne for offentlige udbud.

- (35) Der bør tilskyndes til, at industrielle kilder samfinansierer forsknings- og udviklingsprogrammer. Det bør derfor præciseres, at dette direktiv kun finder anvendelse, når en sådan samfinansiering ikke gør sig gældende, og når resultatet af forsknings- og udviklingsaktiviteterne går til den pågældende ordregivende myndighed. Dette bør ikke udelukke muligheden for, at den tjenesteyder, der har udført disse aktiviteter, kan offentliggøre en opgørelse over dem, så længe den ordregivende myndighed bevarer eneretten til at anvende resultatet af forskningen og udviklingen til brug for egen virksomhed. Fiktiv deling af forsknings- og udviklingsresultaterne eller ren symbolsk deltagelse i betalingen til tjenesteyderen bør dog ikke hindre anvendelsen af dette direktiv.
- (36) Beskæftigelse og erhverv bidrager til integration i samfundet og er nøgleelementer for sikringen af lige muligheder for alle. I denne forbindelse kan beskyttede værksteder spille en væsentlig rolle. Det samme gælder for andre sociale virksomheder, hvis vigtigste mål er at støtte den sociale og faglige integration eller reintegrations af handicappede og dårligt stillede personer såsom ledige og personer, der tilhører dårligt stillede mindretal eller grupper, der på anden vis er socialt marginaliseret. Men sådanne værksteder eller virksomheder er måske ikke i stand til at få kontrakter på normale konkurrencevilkår. Derfor er det hensigtsmæssigt at fastsætte, at medlemsstaterne kan reservere sig retten til at deltage i procedurerne for tildeling af offentlige kontrakter eller visse delkontrakter heraf til sådanne værksteder eller virksomheder eller reservere udførelsen af sådanne kontrakter til programmer for beskyttet beskæftigelse.
- (37) Med henblik på en hensigtsmæssig integration af de miljømæssige, sociale og arbejdsmarkedsmæssige krav i de offentlige udbudsprocedurer er det særlig vigtigt, at medlemsstaterne og de ordregivende myndigheder træffer relevante foranstaltninger til at sikre overholdelse af miljø-, social- og arbejdsretlige forpligtelser, der gælder de steder, hvor bygge- og anlægsarbejderne udføres eller tjenesteydelserne leveres, og som er resultatet af love, bestemmelser, bekendtgørelser og afgørelser både nationalt og på EU-plan samt kollektive aftaler, forudsat at disse regler og deres anvendelse er i overensstemmelse med EU-retten. Desuden bør forpligtelser i kraft af de internationale aftaler, der er ratificeret af alle medlemsstaterne og opført på listen i bilag X finde anvendelse under kontraktens gennemførelse. Dette bør dog ikke på nogen måde hindre anvendelsen af arbejds- og ansættelsesvilkår, der er mere favorable for arbejdstagerne.
- ligebehandling og hverken direkte eller indirekte diskriminerer økonomiske aktører fra andre medlemsstater.
- (38) Tjenesteydelser bør anses for at være leveret på det sted, hvor de egentlige ydelser udføres. Når tjenesteydelserne udføres på afstand, f.eks. tjenesteydelser leveret af callcentre, bør disse tjenesteydelser anses for at være leveret på det sted, hvor de udføres, uanset hvilke steder og medlemsstater tjenesteydelserne er rettet mod.
- (39) De relevante forpligtelser kan afspejles i kontraktklausuler. Det bør også være muligt i offentlige kontrakter at medtage klausuler, der sikrer overholdelse af kollektive aftaler i overensstemmelse med EU-retten. Tilsidesættelse af de relevante forpligtelser kan betragtes som en alvorlig forsømmelse fra den økonomiske aktørs side, og kan medføre, at denne økonomiske aktør udelukkes fra udbudsproceduren.
- (40) Kontrol med overholdelsen af de miljø-, social- og arbejdsretlige bestemmelser bør foregå i de relevante faser af udbudsproceduren, i forbindelse med anvendelsen af de generelle principper for valg af deltagere og tildeling af kontrakter, anvendelsen af udelukkelseskriterierne og anvendelsen af bestemmelserne om unormalt lave tilbud. Den nødvendige verifikation i den henseende bør foregå i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i dette direktiv, navnlig dem, der omhandler dokumentation og egenerklæringer.
- (41) Dette direktiv er ikke til hinder for, at der indføres eller anvendes foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte den offentlige orden, den offentlige sædelighed og den offentlige sikkerhed, sundheden, menneskers og dyrs liv samt plantesundheden, eller andre miljøforanstaltninger, navnlig med henblik på en bæredygtig udvikling, forudsat at disse foranstaltninger er i overensstemmelse med TEUF.
- (42) Der er et stort behov for at give de ordregivende myndigheder yderligere fleksibilitet til at vælge en udbudsprocedure, der giver mulighed for forhandlinger. En større anvendelse af disse procedurer vil formentlig også øge den grænseoverskridende handel, eftersom evalueringen har vist, at kontrakter indgået ved udbud med forhandling med forudgående offentliggørelse er særligt succesfulde i forbindelse med grænseoverskridende tilbud. Medlemsstaterne bør kunne anvende udbud med forhandling eller den konkurrenceprægede dialog i forskellige situationer, hvor offentlige eller begrænsede udbud uden forhandling ikke med sandsynlighed vil føre til et tilfredsstillende resultat. Det bør erindres, at anvendelsen af den konkurrenceprægede dialog er steget voldsomt — udtrykt i kontraktværdi — i løbet af de seneste år. Fremgangsmåden har vist sig at være nyttig i tilfælde, hvor de ordregivende myndigheder ikke kan fastlægge de vilkår, der kan opfylde deres behov, eller vurdere, hvad markedet kan tilbyde inden for tekniske, finansielle eller juridiske løsninger. Denne situation kan

De relevante foranstaltninger bør anvendes i overensstemmelse med EU-rettens grundlæggende principper, navnlig med henblik på at sikre ligebehandling. Sådanne relevante foranstaltninger bør anvendes i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF⁽¹⁾ og på en måde, der sikrer

⁽¹⁾ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser (EFT L 18 af 21.1.1997, s. 1).

navnlig opstå i forbindelse med innovative projekter, gennemførelsen af store integrerede transportinfrastrukturprojekter, store EDB-net eller projekter, der indebærer kompleks, struktureret finansiering. De ordregivende myndigheder bør, hvor det er relevant, tilskyndes til at udpege en projektleder, der kan sikre et godt samarbejde mellem de økonomiske aktører og den ordregivende myndighed i løbet af tildelingsproceduren.

- (43) For bygge- og anlægskontrakter omfatter sådanne situationer arbejder, hvor der ikke er tale om standardbygninger, eller hvor arbejdet omfatter design eller innovative løsninger. I forbindelse med tjenesteydelser eller varer, som kræver en tilpasnings- eller designindsats, kan det være nyttigt at anvende udbud med forhandling eller den konkurrenceprægede dialog. Sådanne tilpasnings- eller designkrav er særlig gavnlige i forbindelse med komplekse indkøb såsom avancerede produkter, intellektuelle tjenesteydelser, f.eks. visse former for konsulent-, arkitekt- eller ingeniørvirksomhed, eller større projekter vedrørende informations- og kommunikationsteknologi (IKT). I disse tilfælde kan det være nødvendigt med forhandlinger for at sikre, at den pågældende vare eller tjenesteydelse svarer til behovene hos den ordregivende myndighed. I forbindelse med standardtjenesteydelser eller -varer, der kan leveres af mange forskellige aktører på markedet, bør udbud med forhandling og konkurrencepræget dialog ikke anvendes.
- (44) Udbud med forhandling bør også være en mulighed i tilfælde, hvor et offentligt eller begrænset udbud kun har resulteret i ukorrekte eller uacceptable tilbud. I sådanne tilfælde bør de ordregivende myndigheder kunne forhandle med sigte på at indhente korrekte og acceptable tilbud.
- (45) Udbud med forhandling bør ledsages af tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger, der sikrer overholdelse af principperne om ligebehandling og gennemsigtighed. Navnlig bør de ordregivende myndigheder på forhånd angive de minimumskrav, der karakteriserer udbuddets art, og som ikke bør ændres under forhandlingerne. Tildelingskriterier og deres vægtning bør forblive stabile under hele proceduren og ikke være genstand for forhandlinger for at sikre ligebehandling af alle økonomiske aktører. Forhandlingerne bør sigte mod at forbedre tilbuddene, så de ordregivende myndigheder får mulighed for at indkøbe bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser, der er fuldstændigt tilpasset deres særlige behov. Forhandlingerne kan vedrøre alle de indkøbte bygge- og anlægsarbejders, varers og tjenesteydelsers karakteristika, herunder blandt andet kvalitet, mængde, handelsklausuler samt sociale, miljømæssige og innovative aspekter, for så vidt de ikke udgør minimumskrav.

Det bør præciseres, at de minimumskrav, der skal fastsættes af den ordregivende myndighed, er de betingelser og karakteristika (især fysiske, funktionelle og juridiske), som alle tilbud skal opfylde eller have, for at den ordregivende myndighed kan tildele kontrakten i overensstemmelse med det valgte tildelingskriterium. Med henblik på at sikre gennemsigtighed og sporbarhed i processen bør alle faser dokumenteres på behørig vis. Desuden bør alle tilbud under hele proceduren indgives skriftligt.

- (46) Ordregivende myndigheder bør kunne forkorte visse frister gældende for offentlige og begrænsede udbud og for udbud med forhandling, hvor de pågældende frister ikke kan overholdes på grund af hastende omstændigheder, som de ordregivende myndigheder behørigt skal begrunde. Det bør præciseres, at dette ikke behøver at være tvingende grunde som følge af begivenheder, der ikke kunne forudses af eller tilskrives den ordregivende myndighed.
- (47) Forskning og innovation, herunder økoinnovation og social innovation, er blandt de vigtigste drivkræfter for fremtidig vækst og er blevet sat i centrum for Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. De offentlige myndigheder opfordres til bedst muligt at gøre strategisk brug af offentlige udbud til at fremme innovation. Indkøb af innovative varer, bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser spiller en vigtig rolle i opnåelsen af større effektivitet og højere kvalitet i offentlige tjenesteydelser samtidig med håndteringen af store samfundsmæssige udfordringer. Det bidrager til at få mest muligt ud af de offentlige midler og opnå bredere økonomiske, miljømæssige og samfundsmæssige fordele med hensyn til at skabe nye idéer, omsætte dem til innovative varer og tjenesteydelser og således fremme bæredygtig økonomisk vækst.

Det bør erindres, at der i Kommissionens meddelelse af 14. december 2007 med titlen »Prækommercielle indkøb: vedvarende høj kvalitet i offentlige tjenester i Europa gennem øget innovation« er skitseret en række indkøbsmodeller for indkøb af de forsknings- og udviklingstjenester, som ikke er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Disse modeller bør fortsat være tilgængelige, men dette direktiv bør også bidrage til at lette offentlige udbud inden for innovation og hjælpe medlemsstaterne til at nå målene for »Innovation i EU«.

- (48) På grund af vigtigheden af innovation bør de ordregivende myndigheder tilskyndes til at tillade alternative tilbud så ofte som muligt. Disse myndigheders opmærksomhed bør derfor rettes mod nødvendigheden af at definere de minimumskrav, som alternative tilbud skal opfylde, før det meddeles, at der kan afgives alternative tilbud.

(49) Hvis et behov for udvikling af innovative varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder og det efterfølgende indkøb af de heraf resulterende varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder ikke kan opfyldes gennem løsninger, der allerede er tilgængelige på markedet, bør de ordregivende myndigheder have adgang til en særlig udbudsprocedure for så vidt angår kontrakter, der falder ind under dette direktivs anvendelsesområde. Denne særlige procedure bør give de ordregivende myndigheder mulighed for at skabe et langsigtet innovationspartnerskab med henblik på udvikling og efterfølgende indkøb af nye, innovative varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, forudsat at sådanne innovative varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder kan leveres til de præstationsniveauer og omkostninger, der er aftalt, uden at det er nødvendigt at gennemføre en separat udbudsprocedure for indkøbet. Innovationspartnerskabet bør baseres på de procedureregler, der finder anvendelse på udbud med forhandling, og kontrakter bør udelukkende tildeles på grundlag af det bedste forhold mellem pris og kvalitet, som er bedst egnet ved sammenligning af tilbud på innovative løsninger. Uanset om der er tale om meget store projekter eller mindre innovative projekter, skal innovationspartnerskabet struktureres på en sådan måde, at det kan skabe den nødvendige tiltrækningskraft fra markedet, som kan være incitament for udviklingen af en innovativ løsning uden at sætte markedet ud af kraft.

De ordregivende myndigheder bør derfor ikke anvende innovationspartnerskaber på en sådan måde, at konkurrencen hindres, begrænses eller fordrejes. I visse tilfælde kan oprettelsen af innovationspartnerskaber med flere partnere bidrage til, at sådanne virkninger undgås.

(50) I betragtning af de negative konsekvenser for konkurrencen bør udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse kun anvendes under helt ekstraordinære omstændigheder. Denne undtagelse bør begrænses til tilfælde, hvor offentliggørelse enten ikke er mulig af tvingende grunde som følge af begivenheder, som den ordregivende myndighed ikke har kunnet forudse, og som ikke kan tilskrives den ordregivende myndighed, eller hvor det fra begyndelsen er klart, at offentliggørelse ikke vil udløse mere konkurrence eller give bedre indkøbsresultater, ikke mindst fordi der objektivt kun er én økonomisk aktør, der kan udføre kontrakten. Dette gælder for kunstværker, hvor kunstnerens identitet i sig selv bestemmer selve kunstværkets unikke karakter og værdi. Der kan også være andre grunde til eksklusivitet, men kun situationer med objektiv eksklusivitet kan berettige anvendelsen af udbud med forhandling uden offentliggørelse, hvor situationen med eksklusivitet ikke er skabt af den ordregivende myndighed selv med henblik på den fremtidige udbudsprocedure.

Ordregivende myndigheder, som gør brug af denne undtagelse, bør angive grundene til, at der ikke er rimelige alternativer eller erstatninger såsom anvendelsen af

alternative distributionskanaler, herunder uden for den ordregivende myndigheds medlemsstat, eller muligheden for funktionelt sammenlignelige bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser.

Hvis situationen med eksklusivitet skyldes tekniske årsager, bør de defineres nøje og dokumenteres i hvert enkelt tilfælde. De kunne f.eks. bestå i, at det vil være noget nær teknisk umuligt for en anden økonomisk aktør at sikre den krævede gennemførelse, eller at det er nødvendigt at anvende specifik knowhow, specifikke værktøjer eller midler, som kun en enkelt økonomisk aktør har til sin rådighed. Tekniske årsager kan også findes i krav om specifik interoperabilitet, der skal opfyldes for at sikre funktionsdygtigheden af de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, som skal indkøbes.

Endelig er det ikke nyttigt med en udbudsprocedure, hvis varerne indkøbes direkte på en varemærke, herunder handelsplatforme for varer såsom landbrugsvarer og råvarer og energibørser, hvor den regulerede multilaterale handelsstruktur, som der føres tilsyn med, helt naturligt garanterer markedspriser.

(51) Det bør præciseres, at bestemmelser vedrørende beskyttelse af fortrolige oplysninger ikke hindrer offentliggørelse af ikkefortrolige dele af indgåede kontrakter, herunder efterfølgende ændringer.

(52) Elektroniske informations- og kommunikationsmidler kan i høj grad forenkle offentliggørelsen af kontrakter og øge effektiviteten og gennemsigtigheden af udbudsprocesserne. De bør være standardmidlet til kommunikation og udveksling af oplysninger i udbudsprocedurerne, da de giver de økonomiske aktører væsentlig bedre muligheder for at deltage i udbudsprocedurer i hele det indre marked. Med henblik herpå bør fremsendelse af meddelelser i elektronisk form, elektronisk tilgængelighed af udbudsdokumenterne og — efter en overgangsperiode på 30 måneder — fuldstændig elektronisk kommunikation, i betydningen kommunikation via elektroniske midler i alle faser af proceduren, herunder fremsendelse af ansøgninger om deltagelse og navnlig fremsendelse af de indgivne bud (elektronisk indsendelse), gøres obligatorisk. Medlemsstaterne og de ordregivende myndigheder bør fortsat frit kunne gå videre, hvis de måtte ønske det. Det bør også præciseres, at obligatorisk anvendelse af elektroniske kommunikationsmidler i henhold til dette direktiv dog ikke bør forpligte de ordregivende myndigheder til at foretage elektronisk behandling af tilbud, og direktivet bør heller ikke give beføjelse til elektronisk evaluering eller automatisk behandling. Endvidere bør ingen elementer i den offentlige udbudsprocedure efter tildelingen af en kontrakt være omfattet af en forpligtelse til at bruge elektroniske kommunikationsmidler i henhold til dette direktiv, ligesom en sådan forpligtelse heller ikke bør gælde for den interne kommunikation i den ordregivende myndighed.

(53) Ordregivende myndigheder bør undtagen i visse særlige situationer anvende elektroniske kommunikationsmidler, der er ikkediskriminerende, almindeligt tilgængelige og funktionelt kompatible med almindeligt anvendte produkter inden for IKT, og som ikke begrænser de økonomiske aktørers adgang til udbudsproceduren. Brugen af sådanne kommunikationsmidler bør også tage behørigt hensyn til adgangsmulighederne for handicappede. Det bør præciseres, at forpligtelsen til at bruge elektroniske midler i alle faser af en offentlig udbudsprocedure hverken vil være hensigtsmæssig, hvis anvendelsen af elektroniske midler kræver særlige værktøjer eller filformater, som ikke er almindeligt tilgængelige, eller hvis de pågældende meddelelser kun kan håndteres ved hjælp af særligt kontorudstyr. De ordregivende myndigheder bør derfor ikke være forpligtet til at kræve, at der bruges elektroniske kommunikationsmidler ved indgivelse af tilbud i visse tilfælde, som der bør udarbejdes en udtømmende liste over. I dette direktiv fastsættes, at sådanne tilfælde bør omfatte situationer, der ville kræve brug af særligt kontorudstyr, som ikke er almindeligt tilgængeligt for de ordregivende myndigheder, såsom bredformatprintere. I nogle udbudsprocedurer kan udbudsdokumenterne indeholde krav om indsendelse af en fysisk model eller en skalamodel, som ikke kan indsendes til de ordregivende myndigheder ved hjælp af elektroniske midler. I sådanne situationer bør modellen fremsendes til de ordregivende myndigheder pr. post eller anden egnet forsendelsesform.

Det bør dog præciseres, at brugen af andre kommunikationsmidler bør begrænses til de elementer af tilbuddet, som ikke er omfattet af et krav om elektroniske kommunikationsmidler.

Det bør præciseres, at de ordregivende myndigheder, når det er nødvendigt af tekniske årsager, bør kunne fastsætte en maksimumsgrænse for størrelsen af de dokumenter, der kan indgives.

(54) Der kan være ekstraordinære situationer, hvor de ordregivende myndigheder bør have lov til ikke at anvende elektroniske kommunikationsmidler, hvis det er nødvendigt at undlade at anvende sådanne kommunikationsmidler for at beskytte oplysninger af særligt følsom karakter. Det bør præciseres, at det, hvis anvendelsen af elektroniske værktøjer, der ikke er almindeligt tilgængelige, yder den nødvendige beskyttelse, bør være muligt at anvende sådanne elektroniske værktøjer. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis de ordregivende myndigheder kræver anvendelse af særligt sikre kommunikationsmidler, som de giver adgang til.

(55) Forskellige tekniske formater eller processer og meddelelsesstandarder kan potentielt skabe hindringer for interoperabiliteten, ikke blot i den enkelte medlemsstat, men

også og navnlig mellem medlemsstaterne. For at kunne deltage i en udbudsprocedure, hvor det er tilladt eller påkrævet at anvende elektroniske kataloger, som er et format til fremlæggelse og systematisering af oplysninger på en måde, der er fælles for alle deltagende tilbudsgivere, og som er egnet til elektronisk behandling, vil økonomiske aktører i mangel af standardisering eksempelvis skulle tilpasse deres egne kataloger til hver enkelt udbudsprocedure, hvilket ville medføre, at der skulle indgives meget enslydende oplysninger i forskellige formater afhængig af den pågældende ordregivende myndigheds specifikationer. Standardisering af katalogformaterne vil derfor forbedre interoperabilitetsniveauet, øge effektiviteten og desuden reducere den indsats, der kræves af de økonomiske aktører.

(56) Når Kommissionen skal afgøre, om der er behov for at sikre eller øge interoperabiliteten mellem forskellige tekniske formater eller processer og meddelelsesstandarder ved at gøre anvendelsen af særlige standarder obligatorisk, og i så fald, hvilke standarder der skal pålægges, bør den tage størst muligt hensyn til de berørte interessenters synspunkter. Den bør også tage hensyn til, i hvilket omfang en given standard allerede er blevet anvendt i praksis af økonomiske aktører og ordregivende myndigheder, og hvor godt den har fungeret. Før Kommissionen gør anvendelsen af nogen bestemt tekniske standard obligatorisk, bør den også nøje overveje, hvilke udgifter dette vil medføre, navnlig i forbindelse med tilpasning til eksisterende løsninger inden for offentlige e-indkøb, herunder infrastruktur, processer eller software. Hvis de pågældende standarder ikke er udviklet af en international, europæisk eller national standardiseringsorganisation, bør de opfylde de krav vedrørende IKT-standarder, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012⁽¹⁾.

(57) Før medlemsstaterne og de ordregivende myndigheder angiver det sikkerhedsniveau, der kræves for de elektroniske kommunikationsmidler, som skal anvendes i de forskellige faser af tildelingsproceduren, bør de evaluere forholdet mellem de krav, der skal sikre en korrekt og pålidelig identificering af afsenderne af den pågældende meddelelse, og integriteten af indholdet heraf på den ene side og risikoen for problemer, f.eks. i situationer, hvor meddelelser er sendt af en anden afsender end den angivne, på den anden side. Alt andet lige vil dette betyde, at det sikkerhedsniveau, der f.eks. kræves af en e-mail, hvori der anmodes om bekræftelse af den nøjagtige adresse for afholdelsen af et informationsmøde, ikke vil skulle fastsættes på samme niveau som selve tilbuddet, der udgør et bindende tilbud for den

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 af 25. oktober 2012 om europæisk standardisering, om ændring af Rådets direktiv 89/686/EØF og 93/15/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF, 94/25/EF, 95/16/EF, 97/23/EF, 98/34/EF, 2004/22/EF, 2007/23/EF, 2009/23/EF og 2009/105/EF og om ophævelse af Rådets beslutning 87/95/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1673/2006/EF (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 12).

økonomiske aktør. Tilsvarende kan evalueringen af forholdet føre til, at der kræves lavere sikkerhedsniveauer i forbindelse med genindsendelsen af elektroniske kataloger eller indsendelsen af tilbud vedrørende miniudbud i henhold til en rammeaftale eller i forbindelse med adgangen til udbudsdokumenter.

(58) Selv om væsentlige elementer i en udbudsprocedure såsom udbudsdokumenter, ansøgninger om deltagelse, bekræftelse af interesse og tilbud altid skal indgives skriftligt, bør det i øvrigt fortsat være muligt at kommunikere mundtligt med økonomiske aktører, såfremt indholdet af denne kommunikation dokumenteres i tilstrækkelig grad. Dette er nødvendigt for at sikre en passende gennemsigtighed, som gør det muligt at verificere, om princippet om ligebehandling er blevet fulgt. Det er navnlig væsentligt, at mundtlig kommunikation med tilbudsgivere, som kan have betydning for indholdet og vurderingen af tilbuddene, dokumenteres i tilstrækkelig grad og med passende midler såsom skriftlige fortegnelser eller lydoptagelser eller resuméer af hovedelementerne i kommunikationen.

(59) Der er ved at udvikle sig en kraftig tendens på EU-markederne for offentlige udbud i retning af koncentration af offentlige indkøberes efterspørgsel med henblik på at opnå stordriftsfordele, herunder lavere priser og transaktionsomkostninger, og at forbedre og professionalisere indkøbsforvaltningen. Dette kan opnås ved at koncentrere indkøbene enten gennem antallet af berørte ordregivende myndigheder eller gennem mængde og værdi over tid. Aggregeringen og centraliseringen af indkøb bør imidlertid overvåges nøje for at undgå uforholdsmæssig stor koncentration af købekraft og ulovlig samordning og for at opretholde gennemsigtighed og konkurrence samt SMV'ers muligheder for adgang til markedet.

(60) Rammeaftaler er blevet anvendt i stor udstrækning og anses for at være en effektiv indkøbsteknik i hele Europa. De bør derfor bibeholdes stort set, som de er. Visse aspekter bør imidlertid præciseres, især det aspekt, at ordregivende myndigheder ikke bør anvende rammeaftaler, som de ikke selv er identificeret i. Med henblik herpå bør de ordregivende myndigheder, som er part i en specifik rammeaftale, angives klart fra begyndelsen, enten ved navn eller på anden måde såsom ved angivelse af en reference til den givne kategori af ordregivende myndigheder inden for et klart afgrænset geografisk område, således at de pågældende ordregivende myndigheder kan identificeres let og entydigt. Ligeledes bør en rammeaftale ikke være åben for nye økonomiske aktører, når først den er indgået. Dette indebærer for eksempel, at når

en indkøbscentral anvender et overordnet register over ordregivende myndigheder eller kategorier heraf såsom de lokale myndigheder i et givet geografisk område, som har ret til at anvende de rammeaftaler, den indgår, bør denne indkøbscentral gøre det på en måde, der ikke blot gør det muligt at verificere den pågældende ordregivende myndigheds identitet, men også den dato, hvor den erhvervede retten til at anvende den rammeaftale, som indkøbscentralen har indgået, idet denne dato bestemmer, hvilke specifikke rammeaftaler den ordregivende myndighed bør have ret til at anvende.

(61) De objektive betingelser for fastlæggelsen af, hvilke af de økonomiske aktører der er part i rammeaftalen, som skal udføre en given opgave såsom levering af varer eller udførelse af tjenesteydelser, der er bestemt til at blive anvendt af fysiske personer, kan i forbindelse med rammeaftaler, hvori alle betingelser er fastsat, omfatte de pågældende fysiske personers behov eller valg.

Der bør gives yderligere fleksibilitet til ordregivende myndigheder, når de køber ind i henhold til rammeaftaler, som er indgået med mere end én økonomisk aktør, og hvori alle betingelser er fastsat.

I sådanne tilfælde bør ordregivende myndigheder have ret til at opnå specifikke bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, som er omfattet af rammeaftalen, enten ved at kræve dem af en af de økonomiske aktører, der er fastsat i overensstemmelse med objektive kriterier og på de allerede fastsatte betingelser, eller ved at tildele en specifik kontrakt for de pågældende bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser efter et miniudbud blandt de økonomiske aktører, der er part i rammeaftalen. For at sikre gennemsigtighed og ligebehandling bør de ordregivende myndigheder i udbudsdokumenterne til rammeaftalen angive de objektive kriterier, som vil være afgørende for valget mellem disse to metoder til gennemførelse af rammeaftalen. Sådanne kriterier kan for eksempel vedrøre de pågældende bygge- og anlægsarbejders, varers eller tjenesteydelsers kvantitet, værdi eller karakteristika, herunder behovet for en højere servicegrad eller et øget sikkerhedsniveau, eller udviklingen i prisniveauerne sammenlignet med et på forhånd fastsat prisindeks. Rammeaftaler må ikke misbruges eller anvendes på en sådan måde, at konkurrencen hindres, begrænses eller fordrejes. Ordregivende myndigheder bør ikke i henhold til dette direktiv være forpligtet til at indkøbe bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser dækket af en rammeaftale under den pågældende rammeaftale.

(62) Det bør desuden præciseres, at kontrakter, der er baseret på en rammeaftale, skal tildeles inden for selve rammeaftalens løbetid, mens varigheden af individuelle kontrakter, der er baseret på en rammeaftale, ikke nødvendigvis skal være sammenfaldende med den pågældende rammeaftales varighed, men alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, godt kan være kortere eller længere. Det bør især være muligt at fastsætte varigheden af individuelle kontrakter, der er baseret på en rammeaftale, under hensyn til faktorer som f.eks. den tid, der er nødvendig for at gennemføre dem; hvor der indgår vedligeholdelse af udstyr med en forventet levetid på over fire år, eller hvor der er behov for indgående uddannelse af personale til at gennemføre kontrakten.

Det bør desuden præciseres, at der muligvis er ekstraordinære situationer, hvor varigheden af selve rammeaftalerne bør kunne forlænges ud over de fire år. Sådanne tilfælde, der bør være behørigt begrundede, navnlig i rammeaftalens formål, kan f.eks. forekomme, hvis de økonomiske aktører har brug for at skille sig af med udstyr, hvis afskrivningsperiode er længere end fire år, og som skal være tilgængeligt til enhver tid under rammeaftalens samlede varighed.

(63) På baggrund af de indhøstede erfaringer er der også brug for at tilpasse reglerne for dynamiske indkøbssystemer, så de ordregivende myndigheder fuldt ud kan udnytte systemernes muligheder. Systemerne skal forenkles og bør især anvendes i form af et begrænset udbud, således at behovet for vejledende tilbud fjernes, hvilket er blevet anført som en af de største hindringer i forbindelse med dynamiske indkøbssystemer. Alle økonomiske aktører, der indsender en ansøgning om at deltage, og som opfylder udvælgelseskriterierne, bør således have lov til at deltage i de udbudsprocedurer, der foretages via det dynamiske indkøbssystem i dets gyldighedsperiode. Denne indkøbsteknik gør det muligt for de ordregivende myndigheder at råde over et særligt bredt udvalg af tilbud og således sikre optimal udnyttelse af de offentlige midler på grundlag af omfattende konkurrence, når der er tale om almindelige anvendte eller standardiserede varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, som er generelt tilgængelige på markedet.

(64) Gennemgangen af disse ansøgninger om at deltage bør normalt foretages inden for højst 10 arbejdsdage, da vurderingen af udvælgelseskriterierne vil finde sted på grundlag af de forenkledte krav til dokumentation, som er fastsat i dette direktiv. Når først der er oprettet et dynamisk indkøbssystem, kan de ordregivende myndigheder som svar på første offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse eller en opfordring til at bekræfte interesse tilkendegivelsen dog stå over for så mange ansøgninger om deltagelse, at de vil have brug for mere tid til at gennemgå ansøgningerne. Dette bør være muligt, såfremt der ikke indledes nogen specifik udbudsprocedure, før alle ansøgningerne er gennemgået. De ordregivende myndigheder bør frit kunne tilrettelægge, hvordan de vil gennemgå ansøgningerne om deltagelse,

eksempelvis ved at beslutte at foretage sådanne gennemgange kun én gang om ugen, såfremt fristerne for gennemgang af hver enkelt ansøgning om deltagelse overholdes.

(65) De ordregivende myndigheder bør på ethvert tidspunkt i det dynamiske indkøbssystemets gyldighedsperiode frit kunne kræve, at de økonomiske aktører indsender en ny og opdateret egenklæring om opfyldelsen af kriterierne for kvalitativ udvælgelse inden for en tilstrækkelig frist. Det bør erindres, at den mulighed, der er fastsat i dette direktivs generelle bestemmelser om dokumentation, for at anmode økonomiske aktører om at indsende supplerende dokumenter og forpligtelsen til at gøre dette for den tilbudsgiver, som myndigheden har besluttet at tildele kontrakten, også gælder i den særlige sammenhæng med dynamiske indkøbssystemer.

(66) For at fremme små og mellemstore virksomheders (SMV'ers) muligheder for at deltage i et stort dynamisk indkøbssystem, for eksempel et, der gennemføres af en indkøbscentral, bør den ordregivende myndighed kunne beskrive systemet i objektivt definerede kategorier af varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser. Sådanne kategorier bør defineres ved hjælp af henvisninger til objektive faktorer, som eksempelvis kan omfatte den maksimale tilladte størrelse af specifikke kontrakter, der skal tildeles inden for den pågældende kategori, eller et specifikt geografisk område, hvor specifikke kontrakter skal udføres. Hvis et dynamisk indkøbssystem er inddelt i kategorier, bør den ordregivende myndighed anvende udvælgelseskriterier, som står i rimeligt forhold til den pågældende kategoris karakteristika.

(67) Det bør præciseres, at elektroniske auktioner typisk ikke er egnede til visse offentlige bygge- og anlægskontrakter og visse offentlige tjenesteydelseskontrakter, der involverer en intellektuel indsats, som f.eks. design af arbejder, da kun elementer, der kan vurderes automatisk ad elektronisk vej, uden at den ordregivende myndighed deltager heri eller har mulighed for at foretage en vurdering heraf, dvs. kun elementer, der er kvantificerbare, således at de kan udtrykkes i tal eller procent, må gøres til genstand for elektroniske auktioner.

Det bør dog også præciseres, at elektroniske auktioner kan anvendes i en udbudsprocedure til indkøb af en specifik intellektuel ejendomsret. Det bør også nævnes, at selv om de ordregivende myndigheder fortsat kan begrænse antallet af ansøgere eller tilbudsgivere, så længe auktionen endnu ikke er begyndt, bør antallet af tilbudsgivere, der deltager i den elektroniske auktion, ikke kunne begrænses yderligere, når auktionen er begyndt.

(68) Der udvikles til stadighed nye elektroniske indkøbsteknikker såsom elektroniske kataloger. Elektroniske kataloger er et format til fremlæggelse og systematisering af oplysninger på en måde, der er fælles for alle deltagende tilbudsgivere, og som er egnet til elektronisk behandling. Et eksempel kunne være tilbud, som fremlægges i form af et regneark. Ordregivende myndigheder bør kunne stille

krav om elektroniske kataloger i alle tilgængelige procedurer, hvor der kræves anvendelse af elektroniske kommunikationsmidler. Elektroniske kataloger bidrager til at øge konkurrencen og forenkle offentlige indkøb, navnlig fordi de sparer både tid og penge. Der bør dog fastsættes regler, så det sikres, at anvendelsen af de nye teknikker overholder dette direktiv og principperne om ligebehandling, ikkeforskelsbehandling og gennemsigtighed. Anvendelsen af elektroniske kataloger til fremlæggelse af tilbud bør således ikke medføre mulighed for, at de økonomiske aktører nøjes med at overføre deres generelle katalog. Økonomiske aktører bør stadig skulle tilpasse deres generelle kataloger med henblik på den specifikke udbudsprocedure. En sådan tilpasning sikrer, at det katalog, der overføres som svar på en given udbudsprocedure, kun indeholder varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, som de økonomiske aktører — efter en grundig gennemgang — har vurderet opfylder den ordregivende myndigheds krav. Således bør de økonomiske aktører have lov til at kopiere oplysningerne i deres generelle katalog, men de bør ikke have lov til at indsende deres generelle katalog som sådan.

Hvor der ydes tilstrækkelig garanti for sikring af sporbarhed, ligebehandling og forudsigelighed, bør de ordregivende myndigheder endvidere have lov til at indhente tilbud i forbindelse med særlige indkøb på grundlag af tidligere overførte elektroniske kataloger, især i forbindelse med fornyet konkurrence med henblik på anvendelse af en rammeaftale eller ved anvendelse af et dynamisk indkøbssystem.

Hvis det er den ordregivende myndighed, der har indhentet tilbuddene, bør den pågældende økonomiske aktør have mulighed for at kontrollere, at det af den ordregivende myndighed således sammensatte tilbud ikke indeholder nogen materielle fejl. Hvis der forekommer materielle fejl, bør den økonomiske aktør ikke være bundet af det tilbud, som den ordregivende myndighed har indhentet, medmindre fejlen rettes.

I overensstemmelse med kravene i reglerne om elektroniske kommunikationsmidler bør de ordregivende myndigheder undgå urimelige hindringer for økonomiske aktørers adgang til de udbudsprocedurer, hvor tilbud skal fremlægges i form af elektroniske kataloger, og som garanterer overholdelse af de generelle principper om ikkeforskelsbehandling og ligebehandling.

- (69) Centraliserede indkøbsteknikker anvendes i stadig højere grad i de fleste medlemsstater. Indkøbscentraler har til opgave at forestå indkøb, forvalte dynamiske indkøbssystemer eller indgå offentlige kontrakter eller rammeaftaler for andre ordregivende myndigheder med eller

uden vederlag. De ordregivende myndigheder, der indgår en rammeaftale for, bør kunne anvende den til enkelte eller gentagne indkøb. På grund af de store mængder, der indkøbes, kan og bør disse teknikker bidrage til at øge konkurrencen og professionalisere de offentlige indkøb. Der bør derfor fastlægges en EU-definition af indkøbscentraler rettet mod ordregivende myndigheder, og det bør præciseres, at indkøbscentraler arbejder på to forskellige måder.

De bør for det første kunne fungere som grossister, der køber, oplagrer og videresælger, eller for det andet kunne fungere som formidlere, der tildeler kontrakter, anvender dynamiske indkøbssystemer eller indgår rammeaftaler til brug for de ordregivende myndigheder. En sådan formidlende rolle kan i nogle tilfælde udføres ved, at de relevante tildelingsprocedurer gennemføres uafhængigt uden detaljerede anvisninger fra de pågældende ordregivende myndigheder, og i andre tilfælde ved, at de relevante tildelingsprocedurer gennemføres i henhold til de pågældende ordregivende myndigheders anvisninger på deres vegne og for deres regning.

Der bør desuden fastsættes regler, der fordeler ansvaret for overholdelsen af forpligtelserne i henhold til dette direktiv mellem indkøbscentralen og de ordregivende myndigheder, der foretager indkøb fra eller gennem den. Hvor indkøbscentralen har eneansvaret for gennemførelsen af udbudsprocedurerne, bør denne ligeledes alene og direkte være ansvarlig for procedurernes lovlighed. Hvis en ordregivende myndighed udfører visse dele af proceduren, f.eks. fornyet konkurrence med henblik på anvendelse af en rammeaftale eller tildelingen af individuelle kontrakter på grundlag af et dynamisk indkøbssystem, skal den fortsat være ansvarlig for de dele, den udfører.

- (70) Ordregivende myndigheder bør have ret til at tildele en offentlig tjenesteydelseskontrakt om levering af centraliserede indkøbsaktiviteter til en indkøbscentral uden at anvende procedurerne i dette direktiv. Det bør også være tilladt for sådanne offentlige tjenesteydelseskontrakter at omfatte levering af accessoriske indkøbsaktiviteter. Offentlige tjenesteydelseskontrakter om levering af accessoriske indkøbsaktiviteter bør, når det ikke er indkøbscentralen, der udfører aktiviteterne i forbindelse med sin levering af centrale indkøbsaktiviteter til pågældende ordregivende myndighed, tildeles i overensstemmelse med dette direktiv. Det bør også erindres, at dette direktiv ikke bør anvendes, når centraliserede indkøbsaktiviteter eller accessoriske indkøbsaktiviteter leveres på anden måde end gennem en gensidigt bebyrdende kontrakt, som udgør indkøb i henhold til dette direktiv.

- (71) En styrkelse af bestemmelserne vedrørende indkøbscentraler bør på ingen måde forhindre den nuværende praksis med lejlighedsvis fælles udbud, dvs. mindre institutionaliserede og systematiske fælles udbud eller fast praksis med anvendelse af tjenesteydere, der forbereder og håndterer udbudsprocedurerne på en ordregivende myndigheds vegne og for dennes regning og efter dennes anvisninger. Tværtimod bør visse elementer i fælles udbud præciseres på grund af den vigtige rolle, fælles udbud kan spille, ikke mindst i forbindelse med innovative projekter.

Fælles udbud kan antage mange forskellige former, der spænder fra samordnede udbud og udarbejdelse af fælles tekniske specifikationer for bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der vil blive indkøbt af en række ordregivende myndigheder, som hver især gennemfører en separat udbudsprocedure, til situationer, hvor de pågældende ordregivende myndigheder gennemfører en udbudsprocedure i fællesskab enten ved at handle sammen eller ved at overdrage forvaltningen af udbudsproceduren til én ordregivende myndighed på vegne af alle ordregivende myndigheder.

Når flere ordregivende myndigheder gennemfører en udbudsprocedure i fællesskab, bør de bære et fælles ansvar for at opfylde deres forpligtelser i henhold til dette direktiv. Hvis det kun er dele af udbudsproceduren, der gennemføres i fællesskab af de ordregivende myndigheder, bør det fælles ansvar dog kun gælde for de dele af proceduren, der er udført i fællesskab. Den enkelte ordregivende myndighed er alene ansvarlig for procedurer eller dele af procedurer, som den gennemfører på egen hånd, såsom tildelingen af en kontrakt, indgåelsen af en rammeaftale, anvendelsen af et dynamisk indkøbssystem, fornyet konkurrence i henhold til en rammeaftale eller fastlæggelsen af, hvem af de økonomiske aktører der er part i en rammeaftale, der skal udføre en given opgave.

- (72) Elektroniske kommunikationsmidler er særligt velegnede til at støtte centraliseret indkøbspraksis og centraliserede værktøjer i betragtning af den mulighed, de udbyder i forbindelse med genanvendelse og automatisk behandling af data og til at reducere oplysninger og transaktionsomkostninger. Anvendelsen af disse elektroniske kommunikationsmidler bør derfor i første omgang gøres obligatoriske for indkøbscentraler, samtidig med at de letter tilnærmelsen af praksis i hele Unionen. Dette skal følges af en generel forpligtelse til at anvende elektroniske kommunikationsmidler ved alle udbudsprocedurer efter en overgangsperiode på 30 måneder.
- (73) Offentlige kontrakter tildelt i fællesskab af ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater støder i øjeblikket på særlige juridiske vanskeligheder i forbindelse med konflikter mellem de nationale lovgivninger. Til trods for at direktiv 2004/18/EF implicit tillod grænseoverskridende fælles offentlige udbud, står ordregivende

myndigheder stadig over for betydelige juridiske og praktiske vanskeligheder i forbindelse med indkøb hos indkøbscentraler i andre medlemsstater eller fælles tildeling af offentlige kontrakter. For at give ordregivende myndigheder mulighed for at drage størst mulig fordel af det indre markeds muligheder med hensyn til stordriftsfordele og risiko-resultat-delning, ikke mindst ved innovative projekter, der indebærer større risiko end med rimelighed kan accepteres af en enkelt ordregivende myndighed, bør disse vanskeligheder afhjælpes. Nye regler om grænseoverskridende fælles udbud bør derfor fastsættes for at lette samarbejdet mellem ordregivende myndigheder og øge fordelene ved det indre marked ved at skabe grænseoverskridende forretningsmuligheder for leverandører og tjenesteydere. Disse regler bør fastlægge betingelserne for grænseoverskridende anvendelse af indkøbscentraler og udpege den gældende lovgivning om offentlige udbud, herunder gældende lovgivning om klagemuligheder, ved grænseoverskridende fælles procedurer og dermed supplere lovvalgsreglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008⁽¹⁾. Desuden bør ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater kunne etablere fælles enheder i henhold til national ret eller EU-retten. Der bør fastsættes særlige regler for sådanne former for fælles udbud.

Imidlertid bør ordregivende myndigheder ikke gøre brug af mulighederne for fælles udbud på tværs af grænserne med det formål at omgå obligatoriske offentligretlige regler, jf. EU-retten, der gælder for dem i den medlemsstat, hvor de er beliggende. Sådanne regler kunne for eksempel omfatte bestemmelser om gennemsigtighed og adgang til dokumenter eller særlige krav om sporbarhed af følsomme leverancer.

- (74) Der er behov for, at de tekniske specifikationer, der udarbejdes af det offentlige som indkøber, sikrer, at offentlige udbud indebærer konkurrence, og at der opfyldes målsætninger om bæredygtighed. Derfor bør det være muligt at afgive tilbud, som afspejler mange forskellige tekniske løsningsmuligheder, standarder og tekniske specifikationer på markedet, herunder dem, som er udarbejdet på grundlag af ydelseskriterier med tilknytning til produktionsprocedurerens livscyklus og bæredygtighed i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser.

De tekniske specifikationer bør derfor udformes på en sådan måde, at kunstig indsnævring af konkurrence undgås gennem krav, der begunstiger en bestemt økonomisk aktør, ved at afspejle de vigtigste egenskaber for de varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der normalt tilbydes af den pågældende økonomiske aktør. Udarbejdelse af de tekniske specifikationer i form af funktionelle og udførelsesrelaterede krav gør det almindeligvis muligt at opnå dette mål på den bedst

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) (EUT L 177 af 4.7.2008, s. 6).

mulige måde. Funktionelle og udførelsesrelaterede krav er også passende metoder til at fremme innovation i forbindelse med offentlige udbud og bør anvendes i videst muligt omfang. Når der henvises til en europæisk standard, eller i mangel heraf til en national standard, bør tilbud baseret på tilsvarende ordninger tages i betragtning af de ordregivende myndigheder. Det bør være den økonomiske aktørs ansvar at dokumentere ækvivalens med det påkrævede mærke.

For at dokumentere, at der er tale om en tilsvarende ordning, bør det kunne kræves, at tilbudsgiverne fremlægger verificeret dokumentation fra tredjepart. Anden relevant dokumentation, såsom teknisk dokumentation fra fabrikanten, bør dog også tillades, hvis den pågældende økonomiske aktør ikke har adgang til sådanne certifikater eller testrapporter eller ikke har mulighed for at fremskaffe dem inden for de fastsatte frister, forudsat at den pågældende økonomiske aktør dermed dokumenterer, at bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne opfylder de krav eller kriterier, der er fastsat i de tekniske specifikationer, tildelingskriterierne eller vilkårene for gennemførelse af kontrakten.

- (75) Ordregivende myndigheder, der ønsker at indkøbe bygge- eller anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser med specifikke miljømæssige, sociale eller andre egenskaber, bør kunne henvise til særlig mærkning såsom de europæiske og (multi)nationale miljømærker eller ethvert andet mærke, forudsat at kravene til mærket er forbundet med kontraktens genstand, f.eks. beskrivelsen af varen og dets udformning, herunder emballagekrav. Det er desuden vigtigt, at disse krav udformes og vedtages på grundlag af objektive kontrollerbare kriterier ved hjælp af en fremgangsmåde, som de berørte parter, f.eks. organer inden for det offentlige, forbrugere, producenter, forhandlere og miljøorganisationer, kan deltage i, og at mærket er til rådighed og tilgængeligt for alle interesserede parter. Det bør præciseres, at interessenterne kan være offentlige eller private organer, virksomheder eller anden form for ikkestatslig organisation (en organisation, der ikke er offentlig, og som ikke er en traditionel virksomhed).

Det bør ligeledes præciseres, at specifikke nationale eller statslige institutioner eller organisationer kan være involveret i fastlæggelsen af de mærkekrav, som offentlige myndigheder eventuelt skal bruge i forbindelse med udbuddet, uden at disse institutioner eller organisationer mister deres status som tredjemand.

Henvisning til mærker bør ikke have til følge, at innovationen begrænses.

- (76) For alle indkøb til brug for personer, uanset om det er offentligheden eller den ordregivende myndigheds medarbejdere, er det nødvendigt, at de ordregivende myndigheder fastsætter tekniske specifikationer under hensyntagen til kriterier vedrørende adgangsmuligheder for handicappede eller design for samtlige brugere, undtagen i behørigt begrundede tilfælde.

- (77) Under udarbejdelsen af tekniske specifikationer bør de ordregivende myndigheder tage hensyn til krav, der er affødt af EU-retten på databeskyttelsesområdet, navnlig i forbindelse med udformning af behandlingen af personoplysninger (indbygget databeskyttelse).

- (78) Offentlige udbud bør tilpasses SMV'ers behov. Ordregivende myndigheder bør tilskyndes til at gøre brug af adfærdskodeksen for offentlige kontrakter i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene af 25. juni 2008 med titlen »Europæisk kodeks for bedste praksis for SMV's adgang til offentlige indkøbskontrakter«, hvori der er vejledning i, hvordan de kan anvende rammerne for offentlige udbud på en sådan måde, at SMV'erne får lettere adgang til at deltage. Med henblik herpå og for at øge konkurrencen bør de ordregivende myndigheder tilskyndes til især at opdele kontrakter i delkontrakter. En sådan opdeling kan foretages på et kvantitativt grundlag, således at de individuelle kontrakter svarer bedre til SMV'ernes kapacitet, eller på et kvalitativt grundlag i overensstemmelse med de forskellige deltagende erhverv og specialiseringer for at tilpasse indholdet af de individuelle kontrakter bedre til de specialiserede SMV-sektorer eller i overensstemmelse med forskellige efterfølgende projektfaser.

Delkontrakternes størrelse og genstand bør fastsættes frit af den ordregivende myndighed, som i overensstemmelse med de relevante regler for beregning af den anslåede kontraktværdi også bør kunne tildele nogle af delkontrakterne, uden at procedurerne i dette direktiv finder anvendelse. Den ordregivende myndighed bør have pligt til at overveje det hensigtsmæssige i at opdele kontrakter i delkontrakter og samtidig være fri til selv at træffe en beslutning med enhver begrundelse, den måtte finde relevant, uden at være underlagt administrativ eller retlig kontrol. Hvis den ordregivende myndighed beslutter, at det ikke er hensigtsmæssigt at opdele kontrakten i delkontrakter, bør den individuelle rapport eller udbudsdokumenterne omfatte en angivelse af de primære årsager til den ordregivende myndigheds valg. Sådanne årsager kunne for eksempel være, at den ordregivende myndighed mener, at en sådan opdeling kunne risikere at begrænse konkurrencen eller gøre det uforholdsmæssigt teknisk vanskeligt eller dyrt at gennemføre kontrakten, eller at nødvendigheden af at koordinere de forskellige ordremodtagere af delkontrakterne indebærer en alvorlig risiko for, at den korrekte udførelse af kontrakten undermineres.

Medlemsstaterne bør fortsat frit kunne gå videre i deres bestræbelser på at fremme SMV'ernes deltagelse i markedet for offentlige udbud ved at udvide pligten til at overveje det hensigtsmæssige i at opdele kontrakter i delkontrakter til at omfatte mindre kontrakter, ved at kræve, at de ordregivende myndigheder giver en begrundelse for en afgørelse om ikke at opdele kontrakter i delkontrakter, eller ved at gøre en opdeling i delkontrakter obligatorisk under visse omstændigheder. Medlemsstaterne bør med samme formål også frit kunne sørge for mekanismer til direkte betaling af underentreprenører.

(79) Når kontrakter opdeles i delkontrakter, bør de ordregivende myndigheder, f.eks. for at opretholde konkurrencen eller af hensyn til forsyningssikkerheden, kunne begrænse antallet af delkontrakter, som en økonomisk aktør kan byde på. De bør desuden kunne begrænse antallet af delkontrakter, der kan tildeles en enkelt tilbudsgiver.

Målet om at lette SMV'ernes adgang til offentlige udbud kan dog blive vanskeliggjort, hvis de ordregivende myndigheder er nødsaget til at tildele kontrakten del for del, og dette medfører, at de vil skulle acceptere væsentligt mindre fordelagtige løsninger i forhold til en tildeling, der består af flere eller alle delkontrakter. Hvis muligheden for at følge en sådan metode klart er angivet på forhånd, bør det derfor være muligt for de ordregivende myndigheder at foretage en sammenlignende vurdering af tilbuddene, så de kan fastslå, om de tilbud, som en bestemt tilbudsgiver har afgivet for en specifik kombination af delkontrakter, som helhed bedre ville kunne opfylde tildelingskriterierne, der er fastlagt i overensstemmelse med dette direktiv, end tilbuddene for de enkelte delkontrakter isoleret set. Er dette tilfældet, bør den ordregivende myndighed kunne tildele en kontrakt, der samler de aktuelle delkontrakter, til den pågældende tilbudsgiver. Det bør præciseres, at ordregivende myndigheder bør foretage en sådan sammenlignende vurdering ved først at fastslå, hvilke tilbudsgivere der bedst opfylder de tildelingskriterier, der er fastlagt for den enkelte kontrakt, og derefter sammenligne med de tilbud, som en bestemt tilbudsgiver har afgivet for en specifik kombination af delkontrakter taget som en helhed.

(80) For at gøre procedurerne hurtigere og mere effektive bør tidsfristerne for deltagelse i udbudsprocedurer være så korte som muligt, uden at det skaber unødvendige adgangshindringer for økonomiske aktører fra hele det indre marked og især SMV'er. Det skal derfor erindres, at når de ordregivende myndigheder fastsætter fristerne for modtagelse af tilbud og ansøgninger om deltagelse, bør de navnlig tage hensyn til kontraktens kompleksitet og den tid, der er nødvendig til udarbejdelsen af tilbud, selv om dette betyder, at der fastsættes tidsfrister, som er længere end de minimumsfrister, der er fastsat i dette direktiv. Anvendelsen af elektroniske informations- og kommunikationsmidler, navnlig fuld elektronisk adgang for økonomiske aktører, tilbudsgivere og ansøgere til udbudsdokumenter og elektronisk fremsendelse af kommunikation, medfører på den anden side øget gennemsigtighed og tidsbesparelser. Der bør derfor indføres bestemmelser om forkortelse af minimumsfristerne i overensstemmelse med bestemmelserne i GPA-aftalen, dog under forudsætning af at disse er forenelige med de særlige bestemmelser for fremsendelsesmetoder, der er fastsat på EU-plan. Endvidere bør de ordregivende myndigheder have mulighed for yderligere at forkorte fristerne for modtagelse af ansøgninger om deltagelse og indsendelse af tilbud i tilfælde, hvor hastende omstændigheder gør det umuligt at anvende de normale frister, men hvor en almindelig procedure med offentliggørelse

stadig er mulig. Kun i ekstraordinære situationer, hvor tvungende grunde som følge af begivenheder, som den ordregivende myndighed ikke har kunnet forudse, og som ikke kan tilskrives denne ordregivende myndighed, gør det umuligt at gennemføre en almindelig procedure, selv med forkortede tidsfrister, bør de ordregivende myndigheder i strengt nødvendigt omfang have mulighed for at tildele kontrakter ved udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse. Dette kan være tilfældet, hvor naturkatastrofer kræver øjeblikkelig handling.

(81) Det bør præciseres, at behovet for at sikre, at de økonomiske aktører har tilstrækkelig tid til at udarbejde et antageligt tilbud, betyder, at de tidsfrister, der blev fastsat indledningsvis, muligvis vil skulle forlænges. Dette vil navnlig være tilfældet, hvis der foretages væsentlige ændringer i udbudsdokumenterne. Det bør ligeledes præciseres, at væsentlige ændringer i sådanne tilfælde bør forstås som ændringer, navnlig af de tekniske specifikationer, som de økonomiske aktører vil skulle bruge yderligere tid for at forstå og svare tilstrækkeligt på. Det bør imidlertid præciseres, at sådanne ændringer ikke bør være så omfattende, at det ville have givet mulighed for at give andre ansøgere end de oprindeligt udvalgte adgang, eller ville have tiltrukket yderligere deltagere i udbudsproceduren. Dette kan især være tilfældet, hvis ændringerne bevirker, at kontraktens eller rammeaftalens karakter er væsentlig forskellig fra den, der oprindeligt blev fastlagt i udbudsdokumenterne.

(82) Det bør præciseres, at oplysningerne vedrørende visse afgørelser, der træffes under en udbudsprocedure, herunder afgørelsen om ikke at tildele en kontrakt eller ikke at indgå en rammeaftale, bør sendes af de ordregivende myndigheder, uden at ansøgere eller tilbudsgivere skal anmode om disse oplysninger. Det bør også erindres, at Rådets direktiv 89/665/EØF⁽¹⁾ forpligter de ordregivende myndigheder til at forsyne de pågældende ansøgere og tilbudsgivere med et resumé af de relevante grunde til nogle af de vigtigste beslutninger, der træffes i løbet af en udbudsprocedure, igen uden at ansøgere eller tilbudsgivere skal anmode om det. Det bør endelig præciseres, at ansøgere og tilbudsgivere bør have mulighed for at anmode om mere detaljerede oplysninger om disse grunde, som de ordregivende myndigheder bør være pålagt at skulle give, medmindre der er alvorlige grunde til ikke at gøre dette. Disse grunde bør være fastlagt i dette direktiv. For at sikre den nødvendige gennemsigtighed i forbindelse med udbudsprocedurer med forhandling og dialog med tilbudsgivere bør tilbudsgivere, der har afgivet et antageligt tilbud, medmindre der er alvorlige grunde til ikke at gøre dette, også kunne anmode om oplysninger om procedurens gennemførelse og forløb.

(¹) Rådets direktiv 89/665/EØF af 21. december 1989 om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter (EFT L 395 af 30.12.1989, s. 33).

- (83) Alt for strenge krav vedrørende økonomisk og finansiel kapacitet udgør ofte en urimelig hindring for SMV'ernes inddragelse i offentlige udbud. Sådanne krav bør hænge sammen med og stå i forhold til kontraktens genstand. Navnlig bør ordregivende myndigheder ikke kunne kræve, at økonomiske aktører har en minimumsomsætning, som ikke står i forhold til kontraktens genstand. Der bør normalt ikke kunne kræves en minimumsomsætning på mere end to gange kontraktens anslåede værdi. Højere krav bør imidlertid kunne gøres gældende i behørigt begrundede tilfælde. Sådanne tilfælde kan omfatte øgede risici forbundet med kontraktens gennemførelse eller den kendsgerning, at kontraktens rettidige og korrekte gennemførelse er kritisk, eksempelvis fordi den udgør en nødvendig forudsætning for andre kontrakters gennemførelse.

I sådanne behørigt begrundede tilfælde bør det fortsat stå de ordregivende myndigheder frit for selv at beslutte, om det er passende og relevant at fastsætte højere minimumsomsætningskrav, uden at være underlagt administrativ eller retlig kontrol. Hvis der anvendes højere minimumsomsætningskrav, bør de ordregivende myndigheder frit kunne fastsætte størrelsen, så længe den hænger sammen med og står i forhold til kontraktens genstand. Beslutter den ordregivende myndighed, at minimumsomsætningskravet skal være højere end to gange kontraktens anslåede værdi, bør den individuelle rapport eller udbudsdokumenterne omfatte en angivelse af de primære årsager til den ordregivende myndigheds valg.

Ordregivende myndigheder bør også kunne anmode om oplysninger om forholdet mellem f.eks. aktiver og passiver i årsregnskabet. Et positivt resultat, hvor der er flere aktiver end passiver, kan være yderligere bevis på, at de økonomiske aktørers finansielle formåen er tilstrækkelig.

- (84) Mange økonomiske aktører, og ikke mindst SMV'er, anser administrative byrder som følge af kravet om at fremlægge et stort antal certifikater og andre dokumenter forbundet med udelukkelses- og udvælgelseskriterierne for at være en væsentlig hindring for deres deltagelse i offentlige udbud. Begrænsning af sådanne krav, eksempelvis gennem anvendelse af et fælles europæisk udbudsdokument (ESPD) bestående af en ajourført egenerklæring, kan resultere i betydelig forenkling til fordel for både ordregivende myndigheder og økonomiske aktører.

Den tilbudsgiver, som det er besluttet at tildele kontrakten, bør imidlertid fremlægge de relevante beviser, og de ordregivende myndigheder bør ikke indgå kontrakter med tilbudsgivere, der ikke kan gøre dette. Ordregivende myndigheder bør også have ret til at anmode om alle eller en del af de supplerende dokumenter, når som helst de måtte anse det for nødvendigt for at sikre, at proceduren gennemføres korrekt. Dette kan især være tilfældet i procedurer med to faser — begrænsede

udbud, udbud med forhandling, konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskaber — hvor de ordregivende myndigheder gør brug af muligheden for at begrænse antallet af ansøgere, der opfordres til at indgive tilbud. Et krav om indsendelse af supplerende dokumenter i forbindelse med udvælgelsen af ansøgere, som opfordres til at deltage, kan begrundes med, at det bør undgås, at de ordregivende myndigheder opfordrer ansøgere til at deltage, som senere viser sig ikke at være i stand til at indsende de supplerende dokumenter i tildelingsfasen, og dermed forhindrer andre i øvrigt kvalificerede ansøgere i at deltage.

Det bør udtrykkeligt præciseres, at ESPD også bør indeholde relevante oplysninger om enheder, hvis kapacitet en økonomisk aktør baserer sig på, så oplysninger om sådanne enheder kan verificeres samtidig med og på samme vilkår som verifikationen af den økonomiske hovedaktør.

- (85) Det er vigtigt, at de ordregivende myndigheders beslutninger er baseret på de seneste oplysninger, navnlig hvad angår udelukkelsesgrunde, da der hurtigt kan ske væsentlige ændringer, eksempelvis i tilfælde af økonomiske vanskeligheder, der ville gøre den økonomiske aktør uegnet, eller det modsatte, hvis et udestående i forbindelse med sociale bidrag i mellemtiden er blevet betalt. Det er derfor så vidt muligt at foretrække, at de ordregivende myndigheder verificerer sådanne oplysninger ved hjælp af relevante databaser, der bør være nationale, forstået på den måde, at de administreres af de offentlige myndigheder. På nuværende tidspunkt kan der fortsat være mange tilfælde, hvor dette endnu ikke er muligt af tekniske årsager. Kommissionen bør derfor overveje at fremme foranstaltninger, der letter elektronisk adgang til ajourførte oplysninger, såsom at styrke værktøjer, der giver adgang til virtuelle virksomhedsdossierer, eller metoder til at styrke interoperabiliteten mellem databaser eller andre tilsvarende parallelle foranstaltninger.

Der bør også sørges for, at de ordregivende myndigheder ikke skal anmode om fortsat aktuelle dokumenter, som de allerede er i besiddelse af fra tidligere udbudsprocedurer. Det bør dog sikres, at de ordregivende myndigheder ikke pålægges en uforholdsmæssig stor arkiveringsbyrde i den forbindelse. Denne forpligtelse bør derfor først skulle gennemføres, når anvendelsen af elektroniske kommunikationsmidler bliver obligatorisk, da elektronisk dokumenthåndtering vil lette opgaven for de ordregivende myndigheder.

- (86) Der kan opnås yderligere forenkling for såvel de økonomiske aktører som de ordregivende myndigheder ved hjælp af en standardformular til egenerklæringer, der kan mindske problemer med hensyn til den præcise formulering af formelle samtykkeerklæringer samt sproglige spørgsmål.

- (87) Kommissionen tilvejebringer og forvalter et elektronisk system, e-Certis, som i øjeblikket opdateres og verificeres på frivillig basis af de nationale myndigheder. Formålet med e-Certis er at lette udvekslingen af certifikater og anden dokumentation, som ofte kræves af ordregivende myndigheder. De hidtil indhøstede erfaringer viser, at frivillig opdatering og verificering er utilstrækkelig til at sikre, at e-Certis fuldt ud kan opfylde potentialet med at forenkle og lette udvekslingen af dokumenter til fordel for navnlig SMV'er. Vedligeholdelse bør derfor gøres obligatorisk som et første trin. Anvendelse af e-Certis vil blive gjort obligatorisk på et senere tidspunkt.
- (88) De ordregivende myndigheder bør kunne kræve, at miljøstyringsforanstaltninger eller -systemer anvendes under udførelsen af en offentlig kontrakt. Miljøstyringssystemerne kan, uanset om de er registreret i overensstemmelse med EU's instrumenter, f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009⁽¹⁾, vise, om den økonomiske aktør har teknisk formåen til at udføre kontrakten. Dette indbefatter økomærker, som omfatter miljøstyringskriterier. Hvis en økonomisk aktør ikke har adgang til sådanne registrerede miljøstyringssystemer eller ikke har mulighed for at opnå dem inden for de relevante frister, bør det være muligt at indgive en beskrivelse af de gennemførte miljøstyringsforanstaltninger, forudsat at den pågældende økonomiske aktør godtgør, at disse foranstaltninger sikrer samme miljøbeskyttelsesniveau som de foranstaltninger, der kræves i henhold til miljøstyringen.
- (89) Begrebet tildelingskriterier er centralt i dette direktiv. Det er derfor vigtigt, at de relevante bestemmelser præsenteres så enkelt og strømlinet som muligt. Dette kan ske ved at anvende udtrykket »økonomisk mest fordelagtige tilbud« som overordnet begreb, idet alle de udvalgte tilbud i sidste ende bør vælges i forhold til det, den enkelte ordregivende myndighed anser for at være den økonomisk bedste løsning blandt tilbuddene. Med henblik på at undgå forveksling med det tildelingskriterium, der i øjeblikket betegnes som det »økonomisk mest fordelagtige tilbud« i direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF, bør der findes et andet udtryk, der dækker begrebet »det bedste forhold mellem pris og kvalitet«. Det bør derfor fortolkes i overensstemmelse med retspraksis vedrørende disse direktiver, bortset fra hvis der er en klart materielt anden løsning i nærværende direktiv.
- (90) Kontrakter bør tildeles på grundlag af objektive kriterier, som sikrer overholdelse af principperne om gennemsigtighed, ikkeforskelsbehandling og ligebehandling, med henblik på at sikre en objektiv sammenligning af tilbudenes relative værdi for under forhold med effektiv konkurrence at fastslå, hvilket tilbud der er det økonomisk mest fordelagtige tilbud. Det bør udtrykkeligt fastsættes, at det økonomisk mest fordelagtige tilbud bør

vurderes på grundlag af det bedste forhold mellem pris og kvalitet, hvilket altid bør indeholde et pris- eller omkostningselement. Det bør ligeledes præciseres, at en sådan vurdering af det økonomisk mest fordelagtige tilbud også kan ske alene på grundlag af enten pris eller omkostningseffektivitet. Det er endvidere hensigtsmæssigt at erindre om, at det står de ordregivende myndigheder frit for at fastsætte tilstrækkelige kvalitetsstandarder ved hjælp af tekniske specifikationer eller vilkår for udførelse af kontrakten.

For at fremme mere kvalitetsorienterede offentlige udbud bør det være tilladt for medlemsstaterne at forbyde eller indskrænke brugen af pris eller omkostning alene til at vurdere det økonomisk mest fordelagtige tilbud, når de vurderer, at det er hensigtsmæssigt.

For at sikre overholdelsen af princippet om ligebehandling ved tildelingen af kontrakter bør de ordregivende myndigheder være forpligtet til at skabe den gennemsigtighed, der er nødvendig for, at alle tilbudsgivere kan være rimeligt informeret om de kriterier og ordninger, der anvendes i forbindelse med beslutningen om tildeling af kontrakter. Ordregivende myndigheder bør derfor være forpligtet til at oplyse, hvilke kriterier de anvender for tildelingen af kontrakten, og hvordan de relativt vægter de enkelte kriterier. De ordregivende myndigheder bør dog i behørigt begrundede tilfælde, som de skal kunne angive grundene for, kunne fravige forpligtelsen til at oplyse, hvordan de vægter tildelingskriterierne, når en sådan vægtning ikke kan fastsættes i forvejen, især på grund af kontraktens kompleksitet. I disse tilfælde bør de oplyse kriteriernes prioriterede rækkefølge med de vigtigste først.

- (91) I henhold til artikel 11 i TEUF skal miljøbeskyttelseskrav integreres i udformningen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktioner, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling. Det præciseres i dette direktiv, hvordan de ordregivende myndigheder kan bidrage til miljøbeskyttelse og fremme af bæredygtig udvikling, samtidig med at de sikres mulighed for at opnå det bedste forhold mellem kvalitet og pris i kontrakterne.

- (92) De ordregivende myndigheder bør i forbindelse med vurderingen af det bedste forhold mellem pris og kvalitet fastlægge de økonomiske og kvalitative kriterier, der knytter sig til kontraktens genstand, som de vil anvende i den forbindelse. Disse kriterier bør dermed gøre det muligt at foretage en sammenlignende vurdering af de enkelte tilbud i forhold til kontraktens genstand som defineret i de tekniske specifikationer. For så vidt angår det bedste forhold mellem pris og kvalitet indeholder dette direktiv en ikkeudtømmende liste over mulige tildelingskriterier, der omfatter miljømæssige og sociale aspekter. Ordregivende myndigheder bør tilskyndes til at vælge tildelingskriterier, der giver dem mulighed for at opnå bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser af høj kvalitet, og som bedst svarer til deres behov.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009 af 25. november 2009 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 761/2001 og Kommissionens beslutning 2001/681/EF og 2006/193/EF (EUT L 342 af 22.12.2009, s. 1).

De valgte tildelingskriterier bør ikke give den ordregivende myndighed ubegrænset valgfrihed, og de bør sikre muligheden for effektiv og fair konkurrence og skal være ledsaget af ordninger, der muliggør effektiv kontrol af tilbudsgivernes oplysninger.

Med henblik på at identificere det økonomisk mest fordelagtige tilbud bør beslutningen om tildeling af kontrakten ikke udelukkende være baseret på ikke-omkostningsmæssige kriterier. De kvalitative kriterier bør derfor ledsages af et omkostningskriterium, som efter den ordregivende myndigheds valg kan være enten prisen eller en tilgang baseret på omkostningseffektivitet, f.eks. beregning af livscyklusomkostninger. Tildelingskriterierne bør dog ikke berøre anvendelsen af nationale bestemmelser om vederlag for visse tjenesteydelser eller om angivelse af en fast pris for visse varer.

(93) Hvis nationale bestemmelser fastsætter vederlag for visse tjenesteydelser eller angiver faste priser for visse varer, bør det præciseres, at det fortsat er muligt at vurdere, hvad der giver mest værdi for pengene ud fra andre faktorer end pris eller vederlag alene. Afhængigt af den pågældende tjenesteydelse eller vare kunne sådanne faktorer eksempelvis omfatte leverings- og betalingsbetingelser, aspekter vedrørende eftersalgsservice (f.eks. omfanget af rådgivnings- og ombytningservice) eller miljømæssige eller sociale aspekter (f.eks. om bøger er trykt på genbrugspapir eller papir fra bæredygtigt tømmer, de omkostninger, der henføres til miljøeksternaliteter, eller hvorvidt man har fremmet social inddragelse af handicappede eller medlemmer af sårbare grupper blandt de personer, der skal udføre kontrakten). I betragtning af de mange muligheder for at vurdere, hvad der giver mest værdi for pengene på grundlag af vægtige kriterier, bør det undgås at anvende lodtrækning som eneste metode i forbindelse med tildeling af kontrakten.

(94) I de tilfælde, hvor kvaliteten af det ansatte personale er relevant for kontraktens udførelse, bør de ordregivende myndigheder desuden kunne anvende organiseringen af de medarbejdere, der er udpeget til at udføre den pågældende kontrakt, og deres kvalifikationer og erfaringer som et tildelingskriterium, da dette kan have indflydelse på kvaliteten af kontraktens udførelse og følgelig på tilbuddets økonomiske værdi. Dette kan for eksempel være tilfældet i forbindelse med kontrakter med henblik på intellektuelle tjenesteydelser såsom konsulent- eller arkitektvirksomhed. Ordregivende myndigheder, som gør brug af denne mulighed, bør gennem passende aftaleretlige foranstaltninger sikre, at det personale, der er udpeget til at gennemføre kontrakten, effektivt opfylder de angivne kvalitetsstandarder, og at dette personale kun kan erstattes med samtykke fra den ordregivende myndighed, som kontrollerer, at erstatningspersonalet har et tilsvarende kvalitetsniveau.

(95) Det er yderst vigtigt at udnytte potentialet ved offentlige udbud fuldt ud for at nå målene for Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. I den forbindelse bør det erindres, at offentlige udbud er en

afgørende drivende kraft bag innovation, hvilket er af stor betydning for den fremtidige vækst i Europa. I betragtning af de betydelige forskelle mellem de enkelte sektorer og markeder vil det imidlertid ikke være hensigtsmæssigt at fastsætte generelle obligatoriske krav for miljømæssige, sociale og innovative indkøb.

EU-lovgiverne har allerede fastsat obligatoriske krav i forbindelse med udbud med henblik på at nå specifikke mål på områderne for køretøjer til vejtransport (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/33/EF ⁽¹⁾) og for kontorudstyr (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 106/2008 ⁽²⁾). Desuden er der sket betydelige fremskridt med hensyn til fastlæggelsen af fælles metoder til bestemmelse af livscyklusomkostninger.

Det forekommer derfor relevant at fortsætte ad denne vej og overlade det til sektorspecifik lovgivning at fastsætte obligatoriske målsætninger og mål som funktion af de særlige politikker og forhold i den pågældende sektor, og at fremme udviklingen og anvendelsen af europæiske indfaldsvinkler til livscyklusomkostninger som en yderligere understøtning for anvendelse af offentlige udbud til støtte for bæredygtig vækst.

(96) Disse sektorspecifikke foranstaltninger bør suppleres af en tilpasning af direktiv 2004/17/EF og 2004/18/EF, som sætter de ordregivende myndigheder i stand til at realisere målene i Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i deres indkøbsstrategier. Det bør således gøres klart, at de ordregivende myndigheder, bortset fra hvis vurderingen sker på grundlag af prisen alene, kan beslutte sig for det økonomisk mest fordelagtige tilbud og den laveste omkostning ved hjælp af en tilgang, der bygger på livscyklusomkostninger. Begrebet livscyklusomkostninger omfatter alle omkostninger i løbet af livscyklussen for bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser.

Det vil sige interne omkostninger, f.eks. i forbindelse med forskning, der skal udføres, udvikling, fremstilling, transport, anvendelse, vedligeholdelse samt bortskaffelse, men det kan også omfatte omkostninger, der henføres til miljøeksternaliteter såsom forurening, der skyldes ekstraktion af råmaterialer anvendt i produktet, eller er forårsaget af selve varen eller fremstillingen heraf, for så vidt de kan værdisættes og overvåges. De metoder, som ordregivende myndigheder anvender til vurdering af omkostninger, der henføres til miljøeksternaliteter, bør fastlægges på forhånd på en objektiv og ikkediskriminerende måde og være tilgængelige for alle interesserede parter. Sådanne metoder kan fastlægges på nationalt, regionalt eller lokalt plan, men for at undgå konkurrencefordrejning gennem skræddersyede metoder bør de forblive generelle i den betydning, at de ikke bør fastlægges specifikt med henblik på en bestemt offentlig udbudsprocedure.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/33/EF af 23. april 2009 om fremme af renere og mere energieffektive køretøjer til vejtransport (EUT L 120 af 15.5.2009, s. 5).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 106/2008 af 15. januar 2008 om et fællesskabsprogram for energieffektivitetsmærkning af kontorudstyr (EUT L 39 af 13.2.2008, s. 1).

Der bør udarbejdes fælles metoder på EU-plan for beregningen af livscyklusomkostninger for specifikke kategorier af varer eller tjenesteydelser. Når sådanne fælles metoder er udarbejdet, bør brugen heraf gøres obligatorisk.

Endvidere bør muligheden for at fastlægge en fælles metode for beregning af livscyklusomkostninger undersøges under hensyn til eksisterende metoder, som f.eks. Guidelines for Social Life Cycle Assessment of Products, der er vedtaget inden for rammerne af De Forenede Nationers miljøprogram.

- (97) Med henblik på bedre at integrere sociale og miljømæssige hensyn i udbudsprocedurerne bør ordregivende myndigheder endvidere have lov til at anvende tildelingskriterier eller vilkår for gennemførelse af kontrakten for bygge- eller anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal leveres i henhold til den offentlige kontrakt, for så vidt angår alle aspekter og ethvert trin i deres livscyklus lige fra ekstraktion af råmaterialer til produkterne til tidspunktet for bortskaffelse af produktet, herunder faktorer, der indgår i den specifikke proces med fremstilling og levering af samt handel og betingelserne herfor med de pågældende bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser eller en specifik proces på et senere tidspunkt i deres livscyklus, også selv om sådanne faktorer ikke udgør en del af deres materielle indhold. Kriterier og vilkår vedrørende en sådan produktions- eller leveringsproces er for eksempel, at fremstillingen af de indkøbte varer ikke har omfattet giftige kemikalier, eller at de indkøbte tjenesteydelser leveres ved hjælp af energieffektive maskiner. I overensstemmelse med Den Europæiske Unions Domstols retspraksis omfatter dette også tildelingskriterier eller vilkår for gennemførelse af kontrakten for så vidt angår levering eller brug af fairtradeprodukter i gennemførelsen af den kontrakt, der skal tildeles. Kriterier og vilkår i forbindelse med handel og betingelserne herfor kan f.eks. henvise til det forhold, at det pågældende produkt oprindeligt er et fairtradeprodukt, herunder krav om betaling af en minimumspris og en højere pris til producenterne. Vilkårene for gennemførelsen af en kontrakt for så vidt angår miljømæssige hensyn kan for eksempel omfatte levering, emballering og bortskaffelse af produkter, og med hensyn til bygge- og anlægskontrakter samt tjenesteydelseskontrakter, affaldsminimering eller ressourceeffektivitet.

Betingelsen for en forbindelse med kontraktens genstand udelukker dog kriterier og vilkår vedrørende en virksomheds generelle politik, som ikke kan betragtes som en faktor, der karakteriserer den specifikke proces med fremstilling eller levering af indkøbte bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser. Ordregivende myndigheder bør derfor ikke kunne kræve, at tilbudsgivere har en gældende virksomhedspolitik for socialt eller miljømæssigt ansvar.

- (98) Det er afgørende, at tildelingskriterierne eller vilkårene for gennemførelse af kontrakten, for så vidt angår de sociale aspekter af fremstillingsprocessen, vedrører de

bygge- eller anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal leveres i henhold til kontrakten. De bør desuden anvendes i overensstemmelse med direktiv 96/71/EF, som fortolket af Den Europæiske Unions Domstol, og bør ikke vælges eller anvendes på en måde, der direkte eller indirekte diskriminerer økonomiske aktører fra andre medlemsstater eller tredjelande, der er parter i GPA-aftalen eller i frihandelsaftaler, som Unionen er part i. Krav vedrørende de grundlæggende arbejdsvilkår, der er fastsat i direktiv 96/71/EF, såsom mindsteløn bør således forblive på det niveau, der er fastsat af den nationale lovgivning eller gennem kollektive aftaler, der gælder i overensstemmelse med EU-retten i forbindelse med dette direktiv.

Vilkårene for gennemførelse af en kontrakt kan også have til formål at fremme gennemførelsen af foranstaltninger, der kan fremme ligestilling mellem kvinder og mænd på arbejdspladsen, øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, skabe balance mellem arbejdsliv og privatliv, fremme beskyttelsen af miljø eller dyrevelfærd, overholde substansen i de grundlæggende ILO-konventioner, og ansætte flere dårligt stillede personer, end den nationale lovgivning kræver.

- (99) Foranstaltninger, der tager sigte på helbredsbeskyttelsen af det personale, som deltager i produktionen, eller fremme af social integration af dårligt stillede personer eller medlemmer af sårbare grupper i det personale, der udpeges til at gennemføre kontrakten eller uddanne sig i de færdigheder, der er nødvendige med henblik på den pågældende kontrakt, kan også undergives tildelingskriterier eller vilkår for gennemførelse af en kontrakt, såfremt de vedrører de bygge- eller anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal leveres i henhold til kontrakten. F.eks. kan sådanne kriterier eller vilkår bl.a. være forbundet med ansættelse af langtidsløse eller iværksættelse af uddannelsesinitiativer for ledige eller unge i løbet af gennemførelsen af den kontrakt, der skal tildeles. Ordregivende myndigheder kan i de tekniske specifikationer angive sådanne sociale krav, som direkte karakteriserer den pågældende vare eller tjenesteydelse, såsom adgangsmuligheder for handicappede eller design for samtlige brugere.
- (100) Offentlige kontrakter bør ikke tildeles økonomiske aktører, der har deltaget i en kriminel organisation, eller som er kendt skyldige i korrupsion eller svig til skade for Unionens finansielle interesser, terrorhandlinger, hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme. Manglende betaling af skatter eller bidrag til sociale sikringsordninger bør ligeledes føre til obligatorisk udelukkelse på EU-plan. Medlemsstaterne bør imidlertid kunne fastsætte en undtagelse fra disse obligatoriske udelukkelse i ekstraordinære situationer, når bydende hensyn til almenvellet gør tildelingen af en kontrakt uomgængelig. Dette kan for eksempel være tilfældet, når der er et presserende behov for vacciner eller nødudstyr, som kun kan købes hos en økonomisk aktør, som i andre tilfælde er omfattet af en af de obligatoriske udelukkelsesgrunde.

- (101) Ordregivende myndigheder bør endvidere have mulighed for at udelukke økonomiske aktører, som har vist sig at være upålidelige, bl.a. som følge af overtrædelser af miljømæssige eller sociale forpligtelser, herunder regler om adgang for handicappede eller andre former for alvorlige forsømmelser i forbindelse med udøvelsen af vedkommendes erhverv, såsom overtrædelser af konkurrenceregler eller regler for intellektuel ejendomsret. Det bør præciseres, at alvorlige forsømmelser i forbindelse med udøvelsen af et erhverv kan så tvivl om en økonomisk aktørs integritet og således gøre den økonomiske aktør uegnet til at få tildelt en offentlig kontrakt, uanset om den økonomiske aktør i øvrigt har den tekniske og økonomiske kapacitet til at gennemføre kontrakten.

I betragtning af at den ordregivende myndighed vil være ansvarlig for konsekvenserne af sine eventuelle fejlagtige afgørelser, bør ordregivende myndigheder også fortsat frit kunne afgøre, om der er begået en alvorlig forsømmelse, når de, før der er truffet en endelig og bindende afgørelse på grundlag af obligatoriske udelukkelsesgrunde, på tilstrækkelig vis kan påvise, at den økonomiske aktør har misligholdt sine forpligtelser, herunder forpligtelser med relation til betaling af skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger, medmindre andet er fastsat i national lovgivning. De bør desuden have mulighed for at udelukke ansøgere eller tilbudsgivere, hvis gennemførelse af tidligere offentlige kontrakter har været forbundet med store mangler med hensyn til væsentlige krav, for eksempel manglende levering eller udførelse, væsentlige mangler ved den leverede vare eller tjenesteydelse, som har gjort den ubrugelig til det påtænkte formål, eller ukorrekt adfærd, som har sæt alvorlig tvivl om den økonomiske aktørs pålidelighed. Der bør fastsættes en maksimumsvarighed for sådanne udelukkelser i national lovgivning.

Anvendes der fakultative udelukkelsesgrunde, bør de ordregivende myndigheder lægge særlig vægt på proportionalitetsprincippet. Mindre uregelmæssigheder bør kun under ekstraordinære omstændigheder føre til udelukkelse af en økonomisk aktør. Gentagne tilfælde af mindre uregelmæssigheder bør dog give anledning til tvivl om en økonomisk aktørs troværdighed, hvilket kan berettige til udelukkelse.

- (102) Der bør imidlertid tages hensyn til muligheden for, at økonomiske aktører kan iværksætte overensstemmelsesforanstaltninger med henblik på at afhjælpe konsekvenserne af eventuelle strafbare handlinger eller forsømmelser og effektivt forebygge yderligere forekomster af den ukorrekte adfærd. Dette kan især omfatte personalemæssige og organisatoriske foranstaltninger, f.eks. afbrydelse af alle forbindelser med personer eller organisationer involveret i den ukorrekte adfærd, relevant reorganisering af medarbejdere, gennemførelse af rapporterings- og kontrolsystemer, oprettelse af en intern revisionsstruktur til at overvåge overholdelse samt vedtagelse af interne regler for ansvar og kompensation. Hvor sådanne foranstaltninger yder tilstrækkelig garanti, bør den pågældende økonomiske aktør ikke længere udelukkes alene på dette grundlag. Økonomiske aktører bør have mulighed for at anmode om, at overensstemmelsesforanstaltninger, der er truffet med henblik på mulig adgang til udbudsproceduren, gennemgås. Det bør dog være op til

medlemsstaterne at fastlægge de nøjagtige proceduremæssige og indholdsmæssige betingelser, der finder anvendelse i sådanne tilfælde. Det bør navnlig stå dem frit for at beslutte, om de ønsker at tillade de enkelte ordregivende myndigheder at udføre de relevante vurderinger eller overdrage denne opgave til andre myndigheder på centralt eller decentralt plan.

- (103) Tilbud, der forekommer unormalt lave i forhold til anlægs- og byggearbejderne, varerne eller tjenesteydelse, kan være baseret på teknisk, økonomisk eller retligt uforsvarlige antagelser eller praksis. Hvis tilbudsgiveren ikke kan give en tilstrækkelig begrundelse, kan den ordregivende myndighed afvise tilbuddet. Afvisning bør være obligatorisk i tilfælde, hvor den ordregivende myndighed har konstateret, at den foreslåede unormalt lave pris eller de foreslåede unormalt lave omkostninger skyldes manglende overensstemmelse med obligatorisk EU-ret eller national lovgivning der er forenelig hermed på det sociale, arbejdsretlige eller miljømæssige område eller overtrædelser af internationale arbejdsretlige bestemmelser.

- (104) I vilkårene for gennemførelse af en kontrakt fastsættes der specifikke krav vedrørende gennemførelsen af kontrakten. I modsætning til kriterierne for tildeling af kontrakter, som udgør grundlaget for en sammenlignende vurdering af tilbuddenes kvalitet, udgøres vilkårene for gennemførelse af kontrakten af faste objektive krav, som ikke har indflydelse på vurderingen af tilbuddene. Vilårene for gennemførelse af en kontrakt bør være forenelige med dette direktiv, hvis de hverken direkte eller indirekte er diskriminerende og er forbundet med kontraktens genstand, hvilket omfatter alle faktorer i den specifikke proces med produktion, levering eller markedsføring. Dette omfatter betingelserne vedrørende processen for gennemførelse af kontrakten, men udelukker krav, der vedrører en virksomheds generelle politik.

Vilkårene for gennemførelse af kontrakten bør være angivet i udbudsbekendtgørelsen, den forhåndsmeddelelse, der anvendes til indkaldelse af tilbud, eller udbudsdokumenterne.

- (105) Det er vigtigt, at underentreprenørernes overholdelse af gældende forpligtelser inden for miljø-, social- og arbejdsmarkedslvgivning i henhold til EU-retten, national lovgivning, kollektive aftaler eller i henhold til de internationale miljø-, social- og arbejdsmarkedsmæssige lovbestemmelser, der er nævnt i dette direktiv, forudsat at sådanne regler og deres anvendelse er i overensstemmelse med EU-retten, sikres gennem passende foranstaltninger truffet af de kompetente nationale myndigheder inden for deres ansvarsområder og opgaver, såsom arbejdstilsyn eller miljøbeskyttelsesmyndigheder.

Det er også nødvendigt at sikre en vis gennemsigtighed i underentreprenørkæden, da dette bibringer de ordregivende myndigheder oplysninger om, hvem der befinder sig på byggepladserne, hvilke bygge- og anlægsarbejder de får udført, eller om hvilke virksomheder der leverer tjenesteydelser i eller omkring bygningerne, infrastruktur eller områder, såsom rådhus, kommunale skoler, sportsanlæg, havne eller motorveje, som de ordregivende

myndigheder er ansvarlige for eller har direkte tilsyn med. Det bør præciseres, at forpligtelsen til at afgive de påkrævede oplysninger under alle omstændigheder påhviler hovedentreprenøren, enten på grundlag af specifikke klausuler, som den enkelte ordregivende myndighed skal indarbejde i samtlige udbudsprocedurer, eller på grundlag af forpligtelser, som medlemsstaterne pålægger hovedentreprenører ved hjælp af almindeligt gældende bestemmelser.

Det bør endvidere præciseres, at betingelser for håndhævelse af, hvorvidt gældende bestemmelser inden for miljø-, social- og arbejdsmarkedslovgivning i henhold til EU-retten, national ret, kollektive aftaler eller i henhold til de internationale miljø-, social- og arbejdsmarkedsretlige lovbestemmelser, der er nævnt i dette direktiv, forudsat at sådanne regler og deres anvendelse er i overensstemmelse med EU-retten, overholdes, finder anvendelse for så vidt en medlemsstats nationale lovgivning foreskriver en mekanisme for solidarisk hæftelse mellem underentreprenører og hovedentreprenøren. Endvidere bør det udtrykkeligt angives, at medlemsstaterne bør have mulighed for at gå videre og eksempelvis udvide gennemsigtighedsforpligtelserne, muliggøre direkte betaling til underentreprenører eller sætte ordregivende myndigheder i stand til eller pålægge dem at kontrollere, at underentreprenørerne ikke befinder sig i nogen af de situationer, der kunne begrunde en udelukkelse af økonomiske aktører. Hvis sådanne foranstaltninger finder anvendelse på underentreprenører, bør der sikres overensstemmelse med de bestemmelser, der gælder for hovedentreprenører, så tilstedeværelsen af obligatoriske udelukkelsesgrunde følges op af et krav om, at hovedentreprenøren erstatter den pågældende underentreprenør. Viser en sådan kontrol, at der er tale om ikkeobligatoriske udelukkelsesgrunde, bør det præciseres, at de ordregivende myndigheder har mulighed for at kræve en udskiftning. Det bør dog udtrykkeligt fastsættes, at de ordregivende myndigheder kan forpligtes til at kræve en udskiftning af den pågældende underentreprenør, hvis det ville være obligatorisk at udelukke hovedentreprenører i sådanne tilfælde.

Endvidere bør det udtrykkeligt fastsættes, at det fortsat står medlemsstaterne frit for at fastsætte strengere ansvarsregler i henhold til national lovgivning eller til i henhold til national lovgivning at gå videre med direkte betalinger til underentreprenører.

- (106) Der bør mindes om, at Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71⁽¹⁾ finder anvendelse på beregningen af fristerne i dette direktiv.
- (107) Det er nødvendigt at præcisere de vilkår, hvorunder ændringer af en kontrakt, der stadig er i kraft, kræver

en ny udbudsprocedure under hensyntagen til EU-Domstolens relevante retspraksis. En ny udbudsprocedure er nødvendig, hvis der foretages væsentlige ændringer i den oprindelige kontrakt, især med hensyn til anvendelsesområdet og indholdet i parternes gensidige rettigheder og pligter, herunder fordelingen af intellektuelle ejendomsrettigheder. Sådanne ændringer viser parternes hensigt om at genforhandle vigtige betingelser eller vilkår i den pågældende kontrakt. Dette er især tilfældet, når de ændrede vilkår ville have haft indvirkning på resultatet af proceduren, hvis de havde været del af den oprindelige procedure.

Ændringer af kontrakten, der medfører en mindre ændring af kontraktens værdi op til et vist niveau, bør altid være mulige, uden at det er nødvendigt at gennemføre en ny udbudsprocedure. Med henblik på dette og for at sikre retssikkerheden bør dette direktiv fastsætte »de minimis«-tærskler, under hvilke en ny udbudsprocedure ikke er nødvendig. Det bør være muligt at ændre kontrakten over disse tærskler uden at skulle gennemføre en ny udbudsprocedure, hvis disse overholder de relevante betingelser i dette direktiv.

- (108) De ordregivende myndigheder kan komme i den situation, at der bliver behov for yderligere varer eller tjenesteydelser. I sådanne tilfælde kan en ændring af den oprindelige kontrakt uden en ny udbudsprocedure begrundes, navnlig hvis de nye leverancer enten gør det ud for en delvis erstatning eller en udvidelse af eksisterende tjenesteydelser, varer eller anlæg, hvis et leverandørskifte ville gøre det nødvendigt for den ordregivende myndighed at anskaffe varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, som på grund af en forskel i teknisk beskaffenhed ville medføre teknisk uforenelighed eller uforholdsmæssigt store tekniske vanskeligheder ved drift og vedligeholdelse.
- (109) De ordregivende myndigheder kan komme ud for eksterne omstændigheder, som de ikke kunne forudsige ved tildelingen af kontrakten, navnlig når gennemførelsen af kontrakten dækker en længere periode. I dette tilfælde er det nødvendigt med en vis grad af fleksibilitet, så kontrakten kan tilpasses disse omstændigheder uden en ny udbudsprocedure. Begrebet uforudsigelige omstændigheder henviser til omstændigheder, der ikke kunne forudsiges trods rimeligt omhyggelige forberedelser ved den ordregivende myndigheds oprindelige tildeling under hensyntagen til de tilgængelige midler, det specifikke projekts art og kendetegn, god praksis på det pågældende område og nødvendigheden af at sikre et relevant forhold mellem de ressourcer, der anvendes til at forberede tildelingen, og dens forudsigelige værdi. Dette er imidlertid ikke tilfældet, hvis en ændring medfører, at arten af det samlede indkøb forandres, f.eks. ved at erstatte de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, med noget andet eller ved grundlæggende at ændre indkøbstypen, da der i en sådan situation må forudsættes en hypotetisk påvirkning af resultatet.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1182/71 af 3. juni 1971 om fastsættelse af regler om tidsfrister, datoer og tidspunkter (EFT L 124 af 8.6.1971, s. 1).

- (110) I overensstemmelse med principperne om ligebehandling og gennemsigtighed må den valgte tilbudsgiver ikke erstattes af en anden økonomisk aktør uden fornyet udbud, f.eks. hvis en kontrakt bringes til ophør på grund af mangler ved gennemførelsen. Den valgte tilbudsgiver, der gennemfører kontrakten, bør imidlertid, navnlig hvis kontrakten er tildelt mere end én virksomhed, kunne foretage visse strukturelle ændringer under kontraktens udførelse såsom rent interne reorganiseringer, overtagelser, fusioner og erhvervelser eller insolvens. Disse strukturelle ændringer bør ikke automatisk nødvendiggøre nye udbudsprocedurer for alle offentlige kontrakter, der gennemføres af den pågældende tilbudsgiver.
- (111) De ordregivende myndigheder bør i de enkelte kontrakter selv have mulighed for at få indført ændringer af en kontrakt ved hjælp af revisionsbestemmelser eller optionsklausuler, men sådanne klausuler må ikke give dem ubegrænset spillerum. Dette direktiv bør derfor fastsætte, i hvilken udstrækning der kan gives mulighed for ændringer i den oprindelige kontrakt. Det bør således præciseres, at tilstrækkeligt tydelige revisions- eller optionsklausuler f.eks. kan give anledning til prisindeksering eller sikre, at kommunikationsudstyr, der f.eks. leveres over en given periode, fortsat er egnet, også i tilfælde af skiftende kommunikationsprotokoller eller andre teknologiske ændringer. Det bør også være muligt under tilstrækkeligt klare klausuler at kunne få tilpasset en kontrakt, hvis dette bliver nødvendigt på grund af tekniske vanskeligheder, der er opstået under drift eller vedligeholdelse. Endvidere bør det erindres, at kontrakter f.eks. kan omfatte såvel almindelig vedligeholdelse som ekstraordinære vedligeholdelsesforanstaltninger, der kan blive nødvendige for at sikre fortsættelse af en offentlig tjenesteydelse.
- (112) Ordregivende myndigheder bliver af og til stillet over for omstændigheder, der kræver, at offentlige kontrakter bringes til ophør før tid for at overholde forpligtelser, der følger af EU-retten på området for offentlige udbud. Medlemsstaterne bør derfor sikre, at ordregivende myndigheder har mulighed for, på de betingelser, der er fastsat ved national lovgivning, at bringe en offentlig kontrakt til ophør i dens gyldighedsperiode, hvis det kræves af EU-retten.
- (113) Resultaterne af Kommissionens arbejdsdokument af 27. juni 2011 med titlen »Evalueringsrapport: Indvirkningen og effektiviteten af EU's lovgivning om offentlige udbud« tyder på, at udelukkelsen af visse tjenesteydelser fra det fulde anvendelsesområde for direktiv 2004/18/EF bør revideres. Som følge heraf bør nærværende direktivs fulde anvendelse udvides til en række tjenesteydelser.
- (114) Visse kategorier af tjenesteydelser har fortsat ifølge deres natur en begrænset grænseoverskridende dimension, især de tjenesteydelser, der kan betegnes som personlige tjenesteydelser, såsom visse sociale, sundhedsmæssige og uddannelsesmæssige tjenesteydelser. Disse tjenesteydelser leveres i en særlig sammenhæng, som er meget forskellig

fra medlemsstat til medlemsstat som følge af forskellige kulturelle traditioner. Der bør derfor oprettes en særlig ordning for offentlige kontrakter for disse tjenesteydelser med en højere tærskel end den, der gælder for andre tjenesteydelser.

Personlige tjenesteydelser med værdier under denne tærskel vil normalt ikke være af interesse for udbydere fra andre medlemsstater, medmindre der er konkrete tegn på det modsatte, som f.eks. ved EU-finansiering af grænseoverskridende projekter.

Kontrakter for personlige tjenesteydelser over denne tærskel bør være underlagt gennemsigtighed på EU-plan. Under hensyntagen til vigtigheden af den kulturelle sammenhæng og disse tjenesteydelsers følsomhed bør medlemsstaterne have vide skønsmæssige muligheder til at planlægge valget af leverandører på den måde, de finder mest hensigtsmæssig. Direktivets bestemmelser tager hensyn til dette krav og pålægger kun overholdelse af de grundlæggende principper om gennemsigtighed og ligebehandling og sikrer, at de ordregivende myndigheder er i stand til at anvende specifikke kvalitetskriterier ved valget af leverandører af tjenesteydelser såsom de kriterier, der er fastsat i den frivillige europæiske kvalitetsramme for sociale tjenesteydelser, der er offentliggjort af Udvalget for Social Beskyttelse. Ved fastlæggelsen af de procedurer, der skal anvendes i forbindelse med tildeling af kontrakter vedrørende tjenesteydelser til personer, bør medlemsstaterne tage hensyn til artikel 14 i TEUF og protokol nr. 26. Medlemsstaterne bør i den forbindelse også stræbe efter at forenkle og lette den administrative byrde for de ordregivende myndigheder og de økonomiske aktører. Det bør præciseres, at dette også kan betyde, at der skal anvendes regler, som gælder for tjenesteydelseskontrakter, der ikke er omfattet af den særlige ordning.

Medlemsstaterne og de offentlige myndigheder kan fortsat selv levere disse tjenesteydelser eller organisere de sociale tjenesteydelser på en sådan måde, at det ikke omfatter indgåelse af offentlige kontrakter, eksempelvis ved blot at finansiere tjenesterne eller ved at udstede licenser eller tilladelser til alle økonomiske aktører, der opfylder de af den ordregivende myndighed på forhånd fastlagte betingelser, uden begrænsninger eller kvoter, forudsat at systemet sikrer tilstrækkelig annoncering og overholder principperne om gennemsigtighed og ikkeforskelsbehandling.

- (115) Ligeledes tilbydes hotel- og restaurationstjenesteydelser typisk kun af aktører på det bestemte sted, hvor disse tjenesteydelser leveres, og har dermed også en begrænset grænseoverskridende dimension. De bør derfor kun være omfattet af den lempelige ordning, fra en tærskel på 750 000 EUR. Store hotel- og restaurationstjenesteydelseskontrakter, der ligger over denne tærskel, kan være interessante for forskellige økonomiske aktører såsom rejsebureauer og andre formidlere, også på tværs af grænserne.

- (116) På lignende måde vedrører visse juridiske tjenesteydelser udelukkende rent nationale retsspørgsmål og tilbydes derfor typisk kun af operatører i den berørte medlemsstat, hvorfor de har en begrænset grænseoverskridende dimension. De bør derfor kun være omfattet af den lempelige ordning fra en tærskel på 750 000 EUR. Store kontrakter vedrørende juridiske tjenesteydelser over denne tærskel kan være af interesse for forskellige økonomiske aktører såsom internationale advokatfirmaer, også på grænseoverskridende grundlag, navnlig hvis de omhandler juridiske spørgsmål, der udspringer af eller har baggrund i EU-ret eller anden international ret eller vedrører mere end ét land.
- (117) Erfaringen har vist, at en række andre tjenesteydelser såsom rednings-, brandsluknings- og fængselstjenester normalt kun har en vis grænseoverskridende interesse fra det øjeblik, hvor de når en tilstrækkelig kritisk masse i kraft af deres relativt høje værdi. For så vidt som de ikke er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde, bør de medtages i den lempelige ordning. I den udstrækning leveringen faktisk er baseret på kontrakter vil andre kategorier af tjenesteydelser såsom statslige tjenesteydelser eller levering af tjenesteydelser til samfundet normalt sandsynligvis kun være af grænseoverskridende interesse fra en tærskel på 750 000 EUR og bør derfor kun da være underlagt den lempelige ordning.
- (118) Med henblik på at sikre kontinuiteten af de offentlige tjenesteydelser bør dette direktiv give mulighed for, at deltagelse i udbudsprocedurer for visse tjenesteydelser på sundheds-, social- og kulturområdet forbeholdes organisationer, der bygger på medarbejderejerskab eller aktiv medarbejderdeltagelse i deres ledelse, og for eksisterende organisationers vedkommende, såsom kooperativer, til at deltage i leveringen af disse tjenesteydelser til slutbrugerne. Denne bestemmelse er udelukkende forbeholdt visse tjenesteydelser inden for sundheds- og socialvæsenet samt tilknyttede tjenesteydelser, visse tjenesteydelser inden for uddannelse, biblioteker, arkiver, museer og andre kulturelle tjenesteydelser, sportstjenesteydelser og tjenesteydelser til private husstande, og har ikke til formål at omfatte nogen af de udeladelser, der i øvrigt gælder i dette direktiv. Sådanne udbudsprocedurer bør alene være omfattet af den lempelige ordning.
- (119) Det vil være hensigtsmæssigt at identificere disse tjenesteydelser ved hjælp af henvisning til specifikke positioner i det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV) som vedtaget ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002⁽¹⁾, der er en hierarkisk struktureret nomenklatur opdelt i afdelinger, grupper, klasser, kategorier og underkategorier. Med henblik på at undgå juridisk usikkerhed bør det præciseres, at henvisning til en afdeling ikke implicit indebærer henvisning til en underordnet underafdeling. En sådan omfattende dækning bør i stedet angives eksplicit ved at nævne alle relevante positioner, hvis relevant som en række koder.
- (120) Projektkonkurrencer er traditionelt oftest blevet anvendt på områderne byplanlægning og fysisk planlægning, arkitekt- og ingeniørarbejde eller databehandling. Det bør dog erindres, at disse fleksible instrumenter også kan anvendes til andre formål såsom indhentning af finansieringstekniske planer, der kan optimere SMV-støtte inden for rammerne af initiativet om fælleseuropæiske midler til mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder (Jeremieinitiativet) eller andre EU-programmer vedrørende SMV-støtte i en given medlemsstat. Projektkonkurrencer, der anvendes til indhentning af sådanne finansieringstekniske planer kan også indeholde angivelse af, at de resulterende tjenesteydelseskontrakter til gennemførelse af disse finansieringstekniske planer vil blive tildelt vinderen eller en af vinderne af projektkonkurrencen ved hjælp af udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse.
- (121) Evalueringen har vist, at der stadig er betydelig plads til forbedring i anvendelsen af EU-reglerne om offentlige udbud. Med henblik på en mere effektiv og konsekvent anvendelse af reglerne, er det afgørende at få et godt overblik over eventuelle strukturelle problemer og generelle mønstre i de nationale politikker for offentlige udbud for at kunne håndtere eventuelle problemer mere målrettet. Dette overblik bør skaffes gennem passende overvågning, hvis resultater bør offentliggøres jævnligt med henblik på at muliggøre en informeret debat om mulige forbedringer af udbudsregler og -praksis. At få så godt et overblik vil også kunne give indblik i anvendelsen af regler om offentlige udbud i forbindelse med gennemførelsen af projekter, som Unionen er med til at finansiere. Medlemsstaterne bør fortsat frit kunne beslutte, hvordan og af hvem denne overvågning bør udføres i praksis. De bør således også fortsat frit kunne beslutte, om overvågningen bør baseres på en stikprøvebaseret efterfølgende kontrol eller en systematisk forudgående kontrol af offentlige udbudsprocedurer, som er omfattet af dette direktiv. Det bør være muligt at gøre de relevante organer opmærksomme på eventuelle problemer. Dette bør ikke nødvendigvis kræve, at de, der har foretaget overvågningen, har søgsmålskompetence ved domstolene.

Bedre vejledning, information og støtte til de ordregivende myndigheder og økonomiske aktører kunne også i høj grad bidrage til øge effektiviteten af offentlige udbud gennem bedre viden, øget retssikkerhed og professionalisering af procedurerne for offentlige udbud. En sådan vejledning bør være tilgængelig for ordregivende myndigheder og økonomiske aktører overalt, hvor det kan være nødvendigt for at sikre en mere korrekt anvendelse af reglerne. Den vejledning, der skal gives, kunne dække alle de spørgsmål, der er relevante for offentlige udbud, såsom planlægning af indkøb, procedurer, valg af teknikker og hjælpemidler og god praksis i gennemførelsen af procedurerne. Med hensyn til juridiske spørgsmål bør vejledningen ikke nødvendigvis omfatte en fuldstændig juridisk analyse af de pågældende spørgsmål. Den kunne begrænses til en generel angivelse af de elementer, som bør tages i betragtning i forbindelse med den efterfølgende detaljerede analyse af spørgsmålene,

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002 af 5. november 2002 om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV) (EFT L 340 af 16.12.2002, s. 1).

eksempelvis ved at pege på retspraksis, som kunne være relevant, eller på vejledende noter eller andre kilder, som har gennemgået det pågældende specifikke spørgsmål.

- (122) I henhold til direktiv 89/665/EØF skal der være adgang til visse klageprocedurer, i det mindste for personer, der har eller har haft interesse i at opnå en bestemt kontrakt, og som har lidt eller vil kunne lide skade som følge af en påstået overtrædelse af EU-retten på området offentlige udbud eller nationale regler til gennemførelse af denne lovgivning. Disse klageprocedurer bør ikke berøres af dette direktiv. Borgere, berørte aktører, organiserede eller ikke, og andre personer eller organer, som ikke har adgang til klageprocedurer i henhold til direktiv 89/665/EØF, har dog ikke desto mindre som skatteydere en legitim interesse i sunde udbudsprocedurer. De bør derfor have mulighed for, ud over gennem klageproceduren i medfør af direktiv 89/665/EØF, og uden at det nødvendigvis indebærer, at de får søgsmålskompetence ved domstolene, at angive eventuelle krænkelse af dette direktiv til en kompetent myndighed eller struktur. For at undgå at fordoble eksisterende myndigheder eller strukturer bør medlemsstaterne have mulighed for at hjemle anvendelse af almindelige overvågningsmyndigheder eller -strukturer, sektorale tilsynsorganer, kommunale tilsynsorganer, konkurrencemyndigheder, ombudsmand eller nationale revisionsmyndigheder.
- (123) For at udnytte potentialet ved offentlige udbud fuldt ud med henblik på at nå målene for Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst vil miljømæssige, sociale og innovative udbud også skulle spille en rolle. Det er derfor vigtigt at få et overblik over udviklingen inden for strategiske indkøb for at være velorienteret om de generelle tendenser på overordnet plan på dette område. Allerede udarbejdede relevante rapporter kan naturligvis også anvendes i denne sammenhæng.
- (124) Som følge af SMV'ernes potentiale med hensyn til jobskabelse, vækst og innovation er det vigtigt at tilskynde til, at de deltager i offentlige udbud, både på grundlag af passende bestemmelser i dette direktiv og ved hjælp af initiativer på nationalt plan. De nye bestemmelser i dette direktiv bør bidrage til bedre resultater, hvormed der menes SMV'ernes andel af den samlede værdi af de tildelte kontrakter. Det er ikke hensigtsmæssigt at pålægge obligatoriske resultatandele, men nationale initiativer til fremme af SMV'ernes deltagelse bør følges nøje på grund af vigtigheden heraf.
- (125) Der er allerede etableret en række procedurer og arbejdsmetoder med hensyn til Kommissionens kommunikation og kontakter med medlemsstaterne såsom kommunikation og kontakter vedrørende procedurerne i artikel 258 og 260 i TEUF, problemløsningsnettet for det indre marked (Solvit) og EU Pilot, som ikke ændres ved dette direktiv. De bør imidlertid suppleres ved, at der udpeges et enkelt referencepunkt i hver medlemsstat med henblik på samarbejdet med Kommissionen, og det skal fungere

som en one-stop-shop for spørgsmål vedrørende offentlige udbud i den pågældende medlemsstat. Denne funktion kan varetages af personer eller strukturer, som allerede er i regelmæssig kontakt med Kommissionen om spørgsmål vedrørende offentlige udbud, såsom de nationale kontaktpunkter, medlemmerne af det Rådgivende Udvalg for Offentlige Udbud, medlemmerne af udbudsnettet eller nationale koordinerende instanser.

- (126) Sporbarhed og gennemsigtighed i beslutningstagningen i forbindelse med udbudsprocedurer er afgørende for at sikre sunde procedurer, herunder effektivt at bekæmpe korrupsion og svindel. De ordregivende myndigheder bør derfor beholde kopier af de indgåede kontrakter ved kontrakter på store beløb for at kunne give aktindsigt i disse dokumenter til interesserede parter i overensstemmelse med gældende regler om adgang til dokumenter. Desuden bør væsentlige elementer og beslutninger i forbindelse med individuelle udbudsprocedurer dokumenteres i en udbudsrapport. For at begrænse den administrative byrde i videst muligt omfang bør udbudsrapporten kunne henvise til oplysninger, som allerede forefindes i den relevante bekendtgørelse om indgåede kontrakter. De elektroniske systemer for offentliggørelse af disse bekendtgørelser, som administreres af Kommissionen, bør også forbedres med henblik på at lette dataregistreringen og samtidig gøre det lettere at udtrække overordnede rapporter og udveksle data mellem systemerne.
- (127) Ud fra et ønske om administrativ forenkling og for at lette byrden for medlemsstaterne bør Kommissionen regelmæssigt undersøge, om kvaliteten og fuldstændigheden af oplysningerne i de bekendtgørelser, som offentliggøres i forbindelse med offentlige udbudsprocedurer, er tilstrækkelig til at gøre det muligt for Kommissionen at trække de statistiske oplysninger ud, som medlemsstaterne ellers ville skulle indsende.
- (128) Der er brug for et effektivt administrativt samarbejde til udvekslingen af de oplysninger, der er nødvendige for gennemførelsen af tildelingsprocedurer i grænseoverskridende situationer, navnlig med hensyn til verifikation af udelukkelsesgrundene og udvælgelseskriterierne, anvendelsen af kvalitets- og miljøstandarder og af lister over godkendte økonomiske aktører. Udveksling af oplysninger er omfattet af national lovgivning om fortrolighed. Dette direktiv pålægger således ikke medlemsstaterne nogen forpligtelse til at udveksle oplysninger ud over, hvad de nationale ordregivende myndigheder kan få adgang til. Informationssystemet for det indre marked (IMI), som er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1024/2012⁽¹⁾, kan vise sig at være et nyttigt elektronisk middel til at fremme og øge det administrative samarbejde, der styrer udvekslingen af oplysninger på basis af simple og ensartede procedurer

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1024/2012 af 25. oktober 2012 om administrativt samarbejde via informationssystemet for det indre marked og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2008/49/EF («IMI-forordningen») (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 1).

og overvinder sprogbarrierer. Der bør derfor hurtigst muligt lanceres et pilotprojekt for at teste egnetheden af, at IMI udvides til at omfatte udvekslingen af oplysninger i henhold til dette direktiv.

- (129) Med henblik på tilpasning til den hurtige tekniske, økonomiske og lovgivningsmæssige udvikling bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF for så vidt angår en række ikkevæsentlige bestemmelser i dette direktiv. Som følge af kravet om at overholde internationale aftaler bør Kommissionen reelt have bemyndigelse til at ændre de tekniske fremgangsmåder for beregningsmetoderne vedrørende tærskler samt regelmæssigt revidere selve tærsklerne og tilpasse bilag X. Fortegnelserne over statslige myndigheder kan variere som følge af administrative ændringer på nationalt plan. Disse meddeles Kommissionen, som bør have bemyndigelse til at tilpasse bilag I. Der kan forekomme lovgivningsmæssige ændringer af henvisninger til CPV-nomenklaturen på EU-plan, og det er nødvendigt at afspejle disse ændringer i dette direktivs tekst. De tekniske beskrivelser af og kendetegn for anordningerne til elektronisk modtagelse bør ajourføres med den teknologiske udvikling. Det er også nødvendigt at bemyndige Kommissionen til at gøre tekniske standarder for elektronisk kommunikation obligatorisk for at sikre interoperabiliteten af tekniske formater, processer og kommunikation ved de indkøbsprocedurer, der udføres ved hjælp af elektroniske kommunikationsmidler, under hensyntagen til den teknologiske udvikling. Fortegnelsen over Unionens retsakter, der fastsætter fælles metoder til beregning af livscyklusomkostninger bør tilpasses hurtigt, så de foranstaltninger, der vedtages på sektorbasis, indarbejdes. For at opfylde disse krav bør Kommissionen bemyndiges til at ajourføre fortegnelsen over retsakter, herunder metoderne til beregning af livscyklusomkostninger. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.
- (130) Kommissionen bør i forbindelse med anvendelsen af dette direktiv høre de nødvendige grupper af eksperter inden for elektronisk baserede offentlige udbud for at sikre en velafbalanceret sammensætning af de vigtigste interessentgrupper.
- (131) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af dette direktiv hvad angår udarbejdelsen af standardformularerne til offentliggørelse af bekendtgørelser og en standardformular til egenerklæringer bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011⁽¹⁾.
- (132) Rådgivningsproceduren bør anvendes til vedtagelsen af de gennemførelsesretsakter vedrørende standardformularer til egenerklæringer, som ikke har nogen indvirkning, hverken fra et finansielt synspunkt eller ud fra arten og omfanget af de forpligtelser, der følger af dette direktiv. Disse retsakter er derimod kendetegnet ved udelukkende at have administrative formål og tjener til at lette anvendelsen af bestemmelserne i dette direktiv.
- (133) Undersøgelingsproceduren bør anvendes i forbindelse med vedtagelsen af standardformularer til egenerklæringer, på grund af virkningen af egenerklæringer på udbud, og idet de spiller en central rolle i forenklingen af dokumentkravene i udbudsprocedurerne.
- (134) Kommissionen bør vurdere virkningerne på det indre marked som følge af anvendelsen af tærsklerne og rapportere derom til Europa-Parlamentet og Rådet. Den bør i den forbindelse tage hensyn til faktorer såsom niveauet for grænseoverskridende offentlige udbud, SMV'ers deltagelse, transaktionsomkostninger og afvejning af cost-benefit.
- I overensstemmelse med artikel XXII, stk. 7, i GPA-aftalen skal denne være genstand for yderligere forhandlinger tre år efter dens ikrafttræden og derefter regelmæssigt. I den forbindelse bør det hensigtsmæssige i tærsklerne vurderes under hensyntagen til virkningen af inflation med henblik på en lang periode uden ændring af tærsklerne i GPA-aftalen; i tilfælde af, at tærsklerne ændres som følge heraf, bør Kommissionen om nødvendigt vedtage et forslag til en retsakt om ændring af de tærskler, der er fastsat i nærværende direktiv.
- (135) Under hensyn til de aktuelle drøftelser om horisontale bestemmelser for forbindelserne med tredjelande for så vidt angår offentlige udbud bør Kommissionen nøje følge de globale handelsvilkår og vurdere Unionens konkurrencemæssige stilling.
- (136) Målet for dette direktiv, nemlig samordningen af de nødvendige love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne for visse procedurer for offentlige udbud, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne men kan på grund af dets omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

(137) Direktiv 2004/18/EF bør ophæves.

(138) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter har medlemsstaterne forpligtet sig til i begrundede tilfælde at lade meddelelsen af deres gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller

flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. Med hensyn til dette direktiv finder lovgiveren, at fremsendelsen af sådanne dokumenter er begrundet —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

AFSNIT I:	ANVENDELSESOMRÅDE, DEFINITIONER OG GENERELLE PRINCIPPER
KAPITEL I:	Anvendelsesområde og definitioner
AFDELING 1:	GENSTAND OG DEFINITIONER
Artikel 1:	Genstand og anvendelsesområde
Artikel 2:	Definitioner
Artikel 3:	Blandede udbud
AFDELING 2:	TÆRSKLER
Artikel 4:	Tærskelværdier
Artikel 5:	Metoder til beregning af den anslåede værdi af udbud
Artikel 6:	Revision af tærsklerne og fortegnelsen over statslige myndigheder
AFDELING 3:	UNDTAGELSER
Artikel 7:	Kontrakter inden for sektorerne vandforsyning, energiforsyning, transport og posttjenester
Artikel 8:	Særlige undtagelser inden for elektronisk kommunikation
Artikel 9:	Offentlige kontrakter, der tildeles, og projektkonkurrencer, der afholdes, i henhold til internationale regler
Artikel 10:	Særlige undtagelser for tjenesteydelseskontrakter
Artikel 11:	Tjenesteydelseskontrakter, der tildeles på grundlag af en eksklusiv rettighed
Artikel 12:	Offentlige kontrakter mellem enheder i den offentlige sektor
AFDELING 4:	SÆRLIGE SITUATIONER
Underafdeling 1:	Kontrakter, hvortil der ydes tilskud, og forsknings- og udviklingstjenesteydelser
Artikel 13:	Kontrakter, hvortil de ordregivende myndigheder yder tilskud
Artikel 14:	Tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling
Underafdeling 2:	Udbud, der omhandler forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter
Artikel 15:	Forsvar og sikkerhed
Artikel 16:	Blandede udbud, der omhandler forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter
Artikel 17:	Offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, der omfatter forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter og som tildeles eller tilrettelægges i henhold til internationale regler

---

KAPITEL II:	Generelle regler
Artikel 18:	Udbudsprincipper
Artikel 19:	Økonomiske aktører
Artikel 20:	Reserverede kontrakter
Artikel 21:	Fortrolighed
Artikel 22:	Regler for kommunikation
Artikel 23:	Nomenklaturer
Artikel 24:	Interessekonflikter
AFSNIT II:	REGLER VEDRØRENDE OFFENTLIGE KONTRAKTER
KAPITEL I:	Procedurer
Artikel 25:	Betingelser vedrørende GPA-aftalen og andre internationale aftaler
Artikel 26:	Valg af procedurer
Artikel 27:	Offentligt udbud
Artikel 28:	Begrænset udbud
Artikel 29:	Udbud med forhandling
Artikel 30:	Konkurrencepræget dialog
Artikel 31:	Innovationspartnerskab
Artikel 32:	Anvendelse af udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse
KAPITEL II:	Teknikker og hjælpemidler i forbindelse med elektroniske og samlede udbud
Artikel 33:	Rammeaftaler
Artikel 34:	Dynamiske indkøbssystemer
Artikel 35:	Elektroniske auktioner
Artikel 36:	Elektroniske kataloger
Artikel 37:	Centraliserede indkøbsaktiviteter og indkøbscentraler
Artikel 38:	Lejlighedsvis fælles udbud
Artikel 39:	Udbud, der involverer ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater
KAPITEL III:	Procedureforløb
AFDELING 1:	FORBEREDELSE
Artikel 40:	Indledende markedsundersøgelser

- Artikel 41: Forudgående inddragelse af ansøgere eller tilbudsgivere
- Artikel 42: Tekniske specifikationer
- Artikel 43: Mærker
- Artikel 44: Testrapporter, certificering og anden dokumentation
- Artikel 45: Alternative tilbud
- Artikel 46: Opdeling af kontrakter i delkontrakter
- Artikel 47: Fastsættelse af tidsfrister
- AFDELING 2: OFFENTLIGGØRELSE OG GENNEMSIGTIGHED
- Artikel 48: Forhåndsmeddelelser
- Artikel 49: Udbudsbekendtgørelser
- Artikel 50: Bekendtgørelser om indgåede kontrakter
- Artikel 51: Udarbejdelse og offentliggørelse af bekendtgørelser og meddelelser
- Artikel 52: Offentliggørelse på nationalt plan
- Artikel 53: Elektronisk adgang til udbudsdokumenter
- Artikel 54: Opfordringer til ansøgere
- Artikel 55: Meddelelse til ansøgere og tilbudsgivere
- AFDELING 3: UDVÆLGELSE AF DELTAGERE OG TILDELING AF KONTRAKTER
- Artikel 56: Generelle principper
- Underafdeling 1: Kriterier for kvalitativ udvælgelse
- Artikel 57: Udelukkelsesgrunde
- Artikel 58: Udvalgseskriterier
- Artikel 59: Fælles europæisk udbudsdokument
- Artikel 60: Dokumentation
- Artikel 61: Online certifikatbase (e-Certis)
- Artikel 62: Kvalitetssikringsstandarder og miljøledelsesstandarder
- Artikel 63: Udnyttelse af andre enheders kapacitet
- Artikel 64: Officielle lister over godkendte økonomiske aktører og certificering, der foretages af offentligtretlige eller privatretlige organer
- Underafdeling 2: Begrænsning af antallet af ansøgere, tilbud og løsninger

---

Artikel 65:	Begrænsning af antallet af i øvrigt kvalificerede ansøgere, som opfordres til at deltage
Artikel 66:	Begrænsning af antallet af tilbud og løsninger
Underafdeling 3: Kontrakttildeling	
Artikel 67:	Kriterier for tildeling af kontrakter
Artikel 68:	Beregning af livscyklusomkostninger
Artikel 69:	Unormalt lave tilbud
KAPITEL IV:	Kontraktgennemførelse
Artikel 70:	Betingelser vedrørende kontraktens gennemførelse
Artikel 71:	Underentreprise
Artikel 72:	Ændring af kontrakter i deres løbetid
Artikel 73:	Opsigelse af kontrakter
AFSNIT III:	SÆRLIGE UDBUDSORDNINGER
KAPITEL I:	Sociale og andre specifikke tjenesteydelser
Artikel 74:	Tildeling af kontrakter vedrørende sociale og andre specifikke tjenesteydelser
Artikel 75:	Offentliggørelse af bekendtgørelser og meddelelser
Artikel 76:	Principper for tildeling af kontrakter
Artikel 77:	Reserverede kontrakter om visse tjenesteydelser
Kapitel II:	Regler for projektkonkurrencer
Artikel 78:	Anvendelsesområde
Artikel 79:	Bekendtgørelser
Artikel 80:	Regler for projektkonkurrencer og udvælgelse af deltagere
Artikel 81:	Bedømmelseskomitéens sammensætning
Artikel 82:	Bedømmelseskomitéens afgørelser
AFSNIT IV:	FORVALTNING
Artikel 83:	Fuldbyrdelse
Artikel 84:	Individuelle rapporter om procedurer for tildeling af kontrakter
Artikel 85:	National rapportering og statistiske oplysninger
Artikel 86:	Administrativt samarbejde

- AFSNIT V: DELEGEREDE BEFØJELSER, GENNEMFØRELSESBEFØJELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER
- Artikel 87: Udøvelse af de delegerede beføjelser
- Artikel 88: Hasteprocedure
- Artikel 89: Udvalgsprocedure
- Artikel 90: Gennemførelse og overgangsbestemmelser
- Artikel 91: Ophævelse
- Artikel 92: Evaluering
- Artikel 93: Ikrafttræden
- Artikel 94: Adressater
- BILAG:
- BILAG I: STATSLIGE MYNDIGHEDER
- BILAG II: LISTE OVER DE I ARTIKEL 2, STK. 1, NR. 6), LITRA A), OMHANDLEDE AKTIVITETER
- BILAG III: LISTE OVER DE I ARTIKEL 4, LITRA B), OMHANDLEDE VARER VEDRØRENDE KONTRAKTER TILDELT AF ORDREGIVENDE MYNDIGHEDER INDEN FOR FORSVARS-OMRÅDET
- BILAG IV: KRAV TIL VÆRKTØJER OG ANORDNINGER TIL ELEKTRONISK MODTAGELSE AF TILBUD, ANSØGNINGER OM DELTAGELSE SAMT PLANER OG PROJEKTER I FORBINDELSE MED PROJEKTKONKURRENCER
- BILAG V: OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I BEKENDTGØRELSER OG MEDDELELSER
- Del A: Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om offentliggørelse af en forhåndsmeddelelse i en køberprofil
- Del B: Oplysninger, der skal angives i forhåndsmeddelelser (jf. artikel 48)
- Del C: Oplysninger, der skal angives i udbudsbekendtgørelser (jf. artikel 49)
- Del D: Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om indgåede kontrakter (jf. artikel 50)
- Del E: Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om projektkonkurrencer (jf. artikel 79, stk. 1)
- Del F: Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser af resultaterne af en projektkonkurrence (jf. artikel 79, stk. 2)
- Del G: Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om ændringer i en kontrakt i dens løbetid (jf. artikel 72, stk. 1)
- Del H: Oplysninger, der skal angives i udbudsbekendtgørelser vedrørende kontrakter om sociale og andre specifikke tjenesteydelser (jf. artikel 75, stk. 1)
- Del I: Oplysninger, der skal angives i forhåndsmeddelelser om sociale og andre specifikke tjenesteydelser (jf. artikel 75, stk. 1)
- Del J: Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om kontrakter vedrørende sociale og andre specifikke tjenesteydelser (jf. artikel 75, stk. 2)

BILAG VI	OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I UDBUDSDOKUMENTERNE I FORBINDELSE MED ELEKTRONISKE AUKTIONER (ARTIKEL 35, STK. 4)
BILAG VII	DEFINITION AF VISSE TEKNISKE SPECIFIKATIONER
BILAG VIII	KARAKTERISTIKA VEDRØRENDE OFFENTLIGGØRELSE
BILAG IX	INDHOLD I OPFORDRINGER TIL AT AFGIVE TILBUD, DELTAGE I DIALOGEN ELLER BEKRÆFTE INTERESSETILKENDEGIVELSEN I HENHOLD TIL ARTIKEL 54
BILAG X	LISTE OVER INTERNATIONALE SOCIALE OG MILJØMÆSSIGE KONVENTIONER OMHANDLET I ARTIKEL 18, STK. 2
BILAG XI	REGISTRE
BILAG XII	DOKUMENTATION FOR UDVÆLGELSESKRITERIER
BILAG XIII	FORTEGNELSE OVER EU-RETSAKTER OMHANDLET I ARTIKEL 68, STK. 3
BILAG XIV	TJENESTEYDELSER OMHANDLET I ARTIKEL 74
BILAG XV	SAMMENLIGNINGSTABEL

AFSNIT I

**ANVENDELSESOMRÅDE, DEFINITIONER OG
GENERELLE PRINCIPPER**

KAPITEL I

Anvendelsesområde og definitioner

Afdeling 1

Genstand og definitioner

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. I dette direktiv fastsættes reglerne for ordregivende myndigheders udbudsprocedurer med hensyn til offentlige kontrakter samt projektkonkurrencer, hvis værdi anslås ikke at være mindre end tærsklerne fastsat i artikel 4.

2. Udbud i henhold til dette direktiv omfatter en eller flere ordregivende myndigheders anskaffelse ved hjælp af en offentlig kontrakt af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser fra økonomiske aktører valgt af de ordregivende myndigheder, uanset om bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne er beregnet til et offentligt formål.

3. Dette direktiv er underlagt artikel 346 i TEUF.

4. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes frihed til i overensstemmelse med EU-retten at fastsætte, hvad de betragter som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, og bestemme, hvordan disse tjenesteydelser skal organiseres og finansieres, i overensstemmelse med reglerne om statsstøtte, og hvilke specifikke forpligtelser der bør gælde for dem.

Ligeledes berører dette direktiv ikke offentlige myndigheders ret til at beslutte, om, hvordan og i hvilket omfang de ønsker selv at udføre offentlige funktioner i henhold til artikel 14 i TEUF og protokol nr. 26.

5. Dette direktiv berører ikke den måde, hvorpå medlemsstaterne udformer deres socialsikringsordninger.

6. Aftaler, afgørelser eller andre juridiske instrumenter, der organiserer overførsel af kompetencer og ansvar vedrørende gennemførelse af offentlige opgaver mellem ordregivende myndigheder eller grupperinger af ordregivende myndigheder og ikke indebærer, at der skal ydes betaling for kontraktmæssige ydelser, betragtes som et spørgsmål om intern organisation i den berørte medlemsstat og berøres som sådan ikke af dette direktiv.

Artikel 2

Definitioner

1. I dette direktiv forstås ved:

- 1) »ordregivende myndigheder«: staten, regionale eller lokale myndigheder, offentligretlige organer, sammenslutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer
- 2) »statslige myndigheder«: de i bilag I anførte ordregivende myndigheder, og i det omfang der på nationalt plan er foretaget berigtigelser eller ændringer, de enheder, der måtte være trådt i stedet herfor
- 3) »ikkestatslige ordregivende myndigheder«: alle ordregivende myndigheder, som ikke er statslige myndigheder.

- 4) »offentligretlige organer«: organer med følgende karakteristika:
- a) de er oprettet specielt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter
  - b) de er en juridisk person og
  - c) de finansieres for størstedelens vedkommende af staten, regionale eller lokale myndigheder eller af andre offentligretlige organer, eller er underlagt ledelsesmæssig kontrol af disse myndigheder eller organer, eller de har et administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan, hvor mere end halvdelen af medlemmerne udpeges af staten, regionale eller lokale myndigheder eller andre offentligretlige organer
- 5) »offentlige kontrakter«: gensidigt bebyrdende kontrakter, der indgås skriftligt mellem en eller flere økonomiske aktører og en eller flere ordregivende myndigheder, og som vedrører udførelsen af bygge- og anlægsarbejder eller levering af varer eller tjenesteydelser
- 6) »offentlige bygge- og anlægskontrakter«: offentlige kontrakter, der har et af følgende formål:
- a) udførelse eller både projektering og udførelse af bygge- og anlægsarbejder vedrørende en af de i bilag II omhandlede aktiviteter
  - b) udførelse eller både projektering og udførelse af bygge- og anlægsarbejde
  - c) udførelse ved et hvilket som helst middel af et bygge- og anlægsarbejde, der svarer til behov præciseret af den ordregivende myndighed, der har afgørende indflydelse på arbejdets art eller projektering.
- 7) »bygge- og anlægsarbejde«: resultatet af et sæt bygge- og anlægsaktiviteter bestemt til i sig selv at udfylde en økonomisk eller teknisk funktion
- 8) »offentlige vareindkøbskontrakter«: offentlige kontrakter, som vedrører køb, leasing eller leje med eller uden forkøbsret af varer. En offentlig vareindkøbskontrakt kan accessorisk omfatte monterings- og installationsarbejde
- 9) »offentlige tjenesteydelseskontrakter«: offentlige kontrakter, der vedrører levering af tjenesteydelser, bortset fra de i nr. 6) nævnte
- 10) »økonomisk aktør«: enhver fysisk eller juridisk person og enhver offentlig enhed samt enhver sammenslutning af sådanne personer og/eller enheder, herunder enhver midlertidig sammenslutning af virksomheder, som tilbyder udførelse af arbejder og/eller bygge- og anlægsarbejder og levering af varer eller tjenesteydelser på markedet
- 11) »tilbudsgiver«: en økonomisk aktør, som har afgivet et tilbud
- 12) »ansøger«: en økonomisk aktør, der har anmodet om opfordring til, eller som er blevet opfordret til at deltage i et begrænset udbud, udbud med forhandling, i et udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse, en konkurrencepræget dialog eller i et innovationspartnerskab
- 13) »udbudsdokument«: ethvert dokument, som de ordregivende myndigheder udarbejder eller henviser til for at beskrive eller fastlægge elementer af udbuddet eller proceduren, herunder udbudsbekendtgørelsen og forhåndsmeddelelsen, hvor den anvendes til indkaldelse af tilbud, de tekniske specifikationer, det beskrivende dokument, foreslåede kontraktbetingelser, formater for ansøgernes og tilbudsgivernes fremlæggelse af dokumenter, oplysninger om almindeligt gældende forpligtelser og eventuelt supplerende dokumenter
- 14) »centraliserede indkøbsaktiviteter«: aktiviteter, der udføres på permanent basis, på en af følgende måder:
- a) anskaffelse af varer og/eller tjenesteydelser til brug for ordregivende myndigheder
  - b) tildeling af offentlige kontrakter eller indgåelse af rammeaftaler om bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser til brug for ordregivende myndigheder
- 15) »accessoriske indkøbsaktiviteter«: aktiviteter, der omfatter ydelse af støtte til indkøbsaktiviteter, navnlig på følgende måder:
- a) teknisk infrastruktur, der gør det muligt for de ordregivende myndigheder at tildele offentlige kontrakter eller indgå rammeaftaler om bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser
  - b) rådgivning om udførelsen eller udformningen af offentlige udbudsprocedurer
  - c) udarbejdelse og forvaltning af udbudsprocedurer på den pågældende ordregivende myndigheds vegne og for dennes regning.
- 16) »indkøbscentral«: en ordregivende myndighed, der foretager centraliserede indkøb og eventuelt accessoriske indkøbsaktiviteter
- 17) »indkøbsleverandør«: et offentligt eller privat organ, som tilbyder accessoriske indkøbsaktiviteter på markedet

- 18) »skriftlig(t)«: ethvert udtryk bestående af ord eller tal, som kan læses, reproduceres og derefter videresendes, herunder informationer overført og lagret ved hjælp af elektroniske midler
- 19) »elektronisk middel«: elektronisk udstyr til behandling (herunder digital kompression) og lagring af data, der sendes, rutes og modtages via tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler
- 20) »livscyklus«: alle fortløbende og/eller sammenhængende faser, herunder forskning og udvikling, der skal udføres, produktion, handel og betingelserne herfor, transport, anvendelse og vedligeholdelse, i hele eksistensen af varen eller bygge- og anlægsarbejdet eller leveringen af tjenesteydelsen, fra erhvervelse af råvaren eller oparbejdelse af ressourcer til bortskaffelse, godkendelse og afslutning af leveringen eller anvendelsen
- 21) »projektkonkurrencer«: procedurer, hvorved den ordregivende myndighed, navnlig inden for fysisk planlægning, byplanlægning, arkitekt- og ingeniørarbejde eller databehandling, kan få et planlægnings- eller projekteringsarbejde, der udvælges af en bedømmelseskomité efter udskrivning af en konkurrence med eller uden præmieuddeling
- 22) »innovation«: indførelse af en ny eller betydeligt forbedret vare, tjenesteydelse eller proces, herunder, men ikke begrænset til produktions-, bygge- eller anlægsaktiviteter, en ny markedsføringsmetode eller en organisatorisk metode inden for forretningspraksis, arbejdspladsorganisation eller eksterne relationer, som bl.a. har til formål at bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer eller støtte Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst
- 23) »mærke«: ethvert dokument, certifikat eller attestering, der bekræfter, at de pågældende bygge- og anlægsarbejder, varer, tjenesteydelser, processer eller procedurer opfylder visse krav
- 24) »mærkekrav«: de krav, der skal opfyldes af de pågældende bygge- og anlægsarbejder, varer, tjenesteydelser, processer eller procedurer, for at opnå det pågældende mærke.

2. »Regionale myndigheder« omfatter med henblik på denne artikel myndigheder, der er opført, men ikke udtømmende, i NUTS 1 og 2, som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 ⁽¹⁾, mens »lokale myndigheder« omfatter alle myndigheder i de administrative enheder, der falder ind under NUTS 3, samt mindre administrative enheder som omhandlet i forordning (EF) nr. 1059/2003.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 af 26. maj 2003 om indførelse af en fælles nomenklatur for regionale enheder (NUTS) (EUT L 154 af 21.6.2003, s. 1).

Artikel 3

Blandede udbud

1. Stk. 2 finder anvendelse på blandede kontrakter, der vedrører forskellige udbudstyper, som alle er omfattet af dette direktiv.

Stk. 3-5 finder anvendelse på blandede kontrakter, der vedrører udbud, der er omfattet af dette direktiv samt udbud, der er omfattet af andre retlige ordninger.

2. Kontrakter, der vedrører mindst to udbudstyper (bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser eller varer), tildeles i overensstemmelse med de bestemmelser, der finder anvendelse på den udbudstype, der kendetegner den pågældende kontrakts hovedformål.

I forbindelse med blandede kontrakter, der delvis består af tjenesteydelser i henhold til kapitel I i afsnit III og delvis andre tjenesteydelser, eller af blandede kontrakter, der delvis består af tjenesteydelser og delvis af varer, fastsættes hovedformålet i overensstemmelse med, hvilke af de anslåede værdier for de pågældende tjenesteydelser eller varer der er højest.

3. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt kan adskilles, finder stk. 4 anvendelse. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt ikke kan adskilles, finder stk. 6 anvendelse.

Hvis dele af en given kontrakt er omfattet af artikel 346 i TEUF eller direktiv 2009/81/EF, finder artikel 16 i nærværende direktiv anvendelse.

4. I forbindelse med kontrakter, der både vedrører udbud, der er omfattet af dette direktiv, og udbud, der ikke er omfattet af dette direktiv, kan de ordregivende myndigheder vælge at tildele særskilte kontrakter for de særskilte dele eller tildele en enkelt kontrakt. Når de ordregivende myndigheder vælger at tildele særskilte kontrakter for særskilte dele, træffes afgørelsen om, hvilken retlig ordning der skal gælde for hver af de særskilte kontrakter, på grundlag af kendetegnene ved den pågældende særskilte del.

Når de ordregivende myndigheder vælger at tildele en enkelt kontrakt, finder dette direktiv, medmindre andet bestemmes i artikel 16, anvendelse for den deraf følgende blandede kontrakt, uanset værdien af de dele, der ellers ville falde ind under en anden retlig ordning, og uanset hvilken retlig ordning disse dele ellers ville have været underlagt.

I forbindelse med blandede kontrakter, der indeholder elementer af kontrakter vedrørende varer, bygge- og anlægsarbejder og tjenesteydelser og af koncessioner, tildeles den blandede kontrakt i henhold til dette direktiv, forudsat at den anslåede værdi af den del af kontrakten, der udgør en kontrakt som omfattet af dette direktiv, beregnet i overensstemmelse med artikel 5, svarer til eller overstiger tærsklerne i artikel 4.

5. I forbindelse med kontrakter, der både vedrører udbud, der er omfattet af dette direktiv, og udbud med henblik på en aktivitet, der er omfattet af direktiv 2014/25/EU, fastlægges de regler, der skal anvendes, uanset denne artikels stk. 4, i henhold til artikel 5 og artikel 6 i direktiv 2014/25/EU.

6. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt ikke kan adskilles, afgøres det, hvilken retlig ordning der skal anvendes, ud fra, hvad der er hovedformålet med den pågældende kontrakt.

Afdeling 2

Tærskler

Artikel 4

Tærskelværdier

Dette direktiv gælder for udbud, hvis anslåede værdi eksklusive moms svarer til eller overstiger følgende tærskler:

- a) 5 186 000 EUR for offentlige bygge- og anlægskontrakter
- b) 134 000 EUR for offentlige vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter, der tildeles af statslige myndigheder, samt projektkonkurrencer, der afholdes af disse myndigheder. Når offentlige vareindkøbskontrakter tildeles af ordregivende myndigheder, der opererer på forsvarsområdet, gælder denne tærskel kun for kontrakter vedrørende varer omfattet af bilag III.
- c) 207 000 EUR for offentlige vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter, der tildeles af ikkestatslige myndigheder, samt projektkonkurrencer, der afholdes af disse myndigheder; denne tærskel gælder også for offentlige vareindkøbskontrakter, der tildeles af statslige myndigheder, som opererer på forsvarsområdet, når disse kontrakter vedrører varer, der ikke er omfattet af bilag III
- d) 750 000 EUR for offentlige tjenesteydelseskontrakter vedrørende sociale og andre specifikke tjenesteydelser, der er anført i bilag XIV.

Artikel 5

Metoder til beregning af den anslåede værdi af udbud

1. Den anslåede værdi af et udbud beregnes på grundlag af det samlede beløb, der efter den ordregivende myndigheds skøn skal betales, eksklusive moms, herunder enhver form for optioner og eventuelle forlængelser af kontrakten, som eksplicit er fastsat i udbudsdokumenterne.

Hvis den ordregivende myndighed forudser præmier eller betalinger til ansøgere eller tilbudsgivere, tager den hensyn hertil ved beregning af udbuddets anslåede værdi.

2. Hvis den ordregivende myndighed består af særskilte driftsenheder, skal der tages hensyn til den samlede anslåede værdi for alle de enkelte driftsenheder.

Uanset første afsnit kan værdierne, hvis en særskilt driftsenhed selv er ansvarlig for sine indkøb eller visse kategorier heraf, anslås af den pågældende enhed.

3. Metoden til beregning af et udbuds anslåede værdi må ikke vælges med det formål at udelukke udbuddet fra dette direktivs anvendelsesområde. Et udbud må ikke opdeles med henblik på at udelukke det fra dette direktivs anvendelsesområde, medmindre det er objektivt begrundet.

4. Denne anslåede værdi skal være gældende på tidspunktet for udsendelsen af indkaldelsen af tilbud eller, såfremt der ikke kræves en indkaldelse af tilbud, på det tidspunkt, hvor den ordregivende myndighed indleder udbudsproceduren, f.eks. ved, hvor det er hensigtsmæssigt, at tage kontakt til økonomiske aktører med henblik på udbuddet.

5. Den værdi, der skal tages hensyn til i forbindelse med rammeaftaler og dynamiske indkøbssystemer, er den højeste anslåede værdi eksklusive moms af samtlige kontrakter, der forventes tildelt inden for rammeaftalens eller det dynamiske indkøbssystems løbetid.

6. Den værdi, der skal tages hensyn til i forbindelse med innovationspartnerskaber, er den højeste anslåede værdi eksklusive moms af de forsknings- og udviklingsaktiviteter, der forventes at finde sted i alle faser af det pågældende partnerskab, og af alle varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der forventes udviklet eller indkøbt ved partnerskabets ophør.

7. Ved offentlige bygge- og anlægskontrakter skal der ved beregning af den anslåede værdi tages hensyn til værdien af arbejderne samt den anslåede samlede værdi af de til arbejdernes udførelse nødvendige varer og tjenesteydelser, som stilles til entreprenørens rådighed af den ordregivende myndighed, såfremt de er nødvendige for udførelsen af arbejderne.

8. Når foreslåede arbejder eller en foreslået levering af tjenesteydelser kan medføre, at kontrakter tildeles i form af separate delkontrakter, tages der hensyn til den samlede anslåede værdi af alle delkontrakterne.

Når den samlede værdi af delkontrakterne er lig med eller overstiger tærsklen i artikel 4, finder dette direktiv anvendelse på tildelingen af hver enkelt delkontrakt.

9. Når et forslag, der tager sigte på at anskaffe ensartede varer, kan medføre, at kontrakter tildeles i form af separate delkontrakter, lægges den samlede anslåede værdi af alle delkontrakterne til grund for anvendelsen af artikel 4, litra b) og c).

Når den samlede værdi af delkontrakterne er lig med eller overstiger tærsklen i artikel 4, finder dette direktiv anvendelse på tildelingen af hver enkelt delkontrakt.

10. Uanset stk. 8 og stk. 9 kan de ordregivende myndigheder tildele kontrakter for individuelle delkontrakter uden at anvende procedurerne i dette direktiv, hvis den anslåede værdi af den pågældende delkontrakt eksklusivt moms er under 80 000 EUR for varer eller tjenesteydelser og under 1 mio. EUR for bygge- og anlægsarbejder. Den samlede værdi af delkontrakter, der tildeles uden anvendelse af direktivet, må dog ikke overstige 20 % af den samlede værdi af alle delkontrakter, som det påtænkte arbejde, den påtænkte anskaffelse af ensartede varer eller den påtænkte levering af tjenesteydelser er opdelt i.

11. For offentlige vareindkøbs- eller tjenesteydelseskontrakter, der indgås med regelmæssige mellemrum, eller som skal fornyes inden for et bestemt tidsrum, beregnes kontraktens anslåede værdi på grundlag af:

- a) enten den samlede faktiske værdi af lignende successive kontrakter, der er tildelt i løbet af de foregående 12 måneder eller det foregående regnskabsår, så vidt muligt korrigeret for at tage hensyn til forventede ændringer i mængde eller værdi i løbet af de 12 måneder, der følger efter indgåelsen af den oprindelige kontrakt
- b) eller den samlede anslåede værdi af de successive kontrakter, der er tildelt i løbet af de 12 måneder, der følger efter den første levering, eller i løbet af regnskabsåret, hvis dette er over 12 måneder.

12. Ved offentlige vareindkøbskontrakter vedrørende leasing eller leje med eller uden forkøbsret af varer er grundlaget for beregning af kontraktens anslåede værdi:

- a) kontraktens anslåede samlede værdi for så vidt angår tidsbegrænsede offentlige kontrakter, hvis løbetid er 12 måneder eller derunder, eller kontraktens samlede værdi for så vidt angår tidsbegrænsede kontrakter, hvis løbetid er over 12 måneder, inklusive den anslåede overskydende værdi
- b) den månedlige værdi, multipliceret med 48, for så vidt angår tidsubegrænsede offentlige kontrakter eller offentlige kontrakter, hvis løbetid ikke kan fastsættes nærmere.

13. Ved beregningen af offentlige tjenesteydelseskontrakter er grundlaget for beregning af kontraktens anslåede værdi:

- a) forsikringstjenesteydelser: den præmie, der skal betales, og andre former for vederlag
- b) banktjenesteydelser og andre finansielle tjenesteydelser: honorarer, provisioner, renter og andre former for vederlag

- c) kontrakter vedrørende projektering: honorarer, provisioner og andre former for vederlag.

14. Når det drejer sig om offentlige tjenesteydelseskontrakter uden angivelse af en samlet pris, er beregningsgrundlaget for kontraktens anslåede værdi:

- a) for tidsbegrænsede kontrakter, hvis de løber i 48 måneder eller derunder: den samlede værdi for hele løbetiden
- b) for tidsubegrænsede kontrakter eller kontrakter, hvis løbetid er over 48 måneder: den månedlige værdi multipliceret med 48.

Artikel 6

Revision af tærsklerne og fortegnelsen over statslige myndigheder

1. Hvert andet år fra den 30. juni 2013 kontrollerer Kommissionen, at de i artikel 4, litra a), b) og c), fastsatte tærskler svarer til tærsklerne i Verdenshandelsorganisationens aftale om offentlige udbud (GPA-aftalen) og reviderer dem om nødvendigt i overensstemmelse med nærværende artikel.

Kommissionen beregner i overensstemmelse med beregningsmetoden i GPA-aftalen om offentlige udbud tærsklerne på grundlag af euroens gennemsnitlige dagskurs udtrykt i særlige trækningsrettigheder (SDR) i de 24 måneder, der slutter den 31. august, der går umiddelbart forud for revisionen med virkning fra den 1. januar. Tærskler, der revideres således, afrundes om nødvendigt ned til nærmeste tusinde euro for at sikre overholdelsen af de tærskler, der er fastsat i GPA-aftalen, og som er udtrykt i SDR.

2. I forbindelse med den i stk. 1 omhandlede revision reviderer Kommissionen endvidere:

- a) den tærskel, der er fastsat i artikel 13, stk. 1, litra a), ved at tilpasse den til den reviderede tærskel for offentlige bygge- og anlægskontrakter
- b) den tærskel, der er fastsat i artikel 13, stk. 1, litra b), ved at tilpasse den til den reviderede tærskel for offentlige tjenesteydelseskontrakter, der indgås af ikkestatslige ordregivende myndigheder.

3. Kommissionen fastsætter hvert andet år fra den 1. januar 2014 værdierne i den nationale valuta for medlemsstater, der ikke har euroen som valuta, af de tærskler, der er nævnt i artikel 4, litra a), b) og c), som er revideret i kraft af stk. 1 i nærværende artikel.

Kommissionen fastsætter samtidig værdien i den nationale valuta for medlemsstater, der ikke har euroen som valuta, af de tærskler, der er nævnt i artikel 4, litra d).

Fastsættelsen af sådanne værdier baseres i henhold til beregningsmetoden i GPA-aftalen om offentlige udbud på disse valutaers gennemsnitlige dagskurs, der svarer til den gældende tærskel i forhold til euroen i de 24 måneder, der slutter den 31. august, der går umiddelbart forud for revisionen med virkning fra den 1. januar.

4. Kommissionen offentliggør de reviderede tærskler, der er omhandlet i stk. 1, modværdien af tærskelbeløbene i national valuta, jf. stk. 3, første afsnit, og den værdi, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, andet afsnit, i *Den Europæiske Unions Tidende* i begyndelsen af den november måned, der følger efter revisionen.

5. Kommissionen tillægges beføjelser til efter artikel 87 at vedtage delegerede retsakter for at tilpasse den metode, der er fastsat i nærværende artikels stk. 1, andet afsnit, til enhver ændring af den metode, der er fastsat i GPA-aftalen, med henblik på at revidere tærsklerne i artikel 4, litra a), b) og c), og fastsætte de tilsvarende værdier i den nationale valuta for medlemsstater, der ikke har euroen som valuta, som nævnt i stk. 3 i nærværende artikel.

Kommissionen tillægges beføjelser til efter artikel 87 at vedtage delegerede retsakter med henblik på at revidere tærsklerne i artikel 4, litra a), b) og c), i henhold til nærværende artikels stk. 1 og til at revidere tærsklerne i artikel 13, stk. 1, litra a) og b), i henhold til stk. 2 i nærværende artikel.

6. Hvis det er nødvendigt at revidere tærsklerne i artikel 4, litra a), b) og c), og tærsklerne i artikel 13, stk. 1, litra a) og b), når tidspres forhindrer anvendelsen af den i artikel 87 fastsatte procedure, og det derfor er påkrævet af særligt hastende årsager, anvendes proceduren i artikel 88 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til stk. 5, andet afsnit, i nærværende artikel.

7. Kommissionen tillægges i overensstemmelse med artikel 87 beføjelser til at vedtage delegerede retsakter med henblik på at ændre bilag I for at ajourføre fortegnelsen over ordregivende myndigheder efter meddelelse fra medlemsstaterne, hvis sådanne ændringer viser sig at være nødvendige for at kunne identificere de ordregivende myndigheder korrekt.

Afdeling 3

Undtagelser

Artikel 7

Kontrakter inden for sektorerne vandforsyning, energiforsyning, transport og posttjenester

Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, som i henhold til direktiv 2014/25/EU tildeles eller afholdes af ordregivende myndigheder, der udfører en eller flere af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 8-14 i nævnte direktiv og er tildelt med henblik på gennemførelse af disse aktiviteter, og gælder ikke for offentlige

kontrakter, som er udelukket fra det nævnte direktivs anvendelsesområde i henhold til artikel 18, 23 og 34, eller når de tildeles af en ordregivende myndighed, der leverer posttjenester som omhandlet i artikel 13, stk. 2, litra b), i nævnte direktiv, heller ikke for kontrakter, der tildeles med henblik på følgende aktiviteter:

- a) værdiforøgende tillægstjenester, der har forbindelse med og som udelukkende udføres med elektroniske hjælpemidler (herunder sikret fremsendelse af kodede dokumenter ad elektronisk vej, adressestyring og fremsendelse af rekommanderet elektronisk post)
- b) finansielle tjenesteydelser som er omfattet af CPV-koderne 66100000-1 til 66720000-3 og i artikel 21, litra d), i direktiv 2014/25/EU, herunder især postanvisninger og gireninger
- c) filatelitjenester eller
- d) logistiske tjenester (tjenester, der kombinerer fysisk omdeling og/eller oplagring med funktioner, der ikke omfatter posttjenester).

Artikel 8

Særlige undtagelser inden for elektronisk kommunikation

Dette direktiv gælder ikke for offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, som hovedsagelig har til formål at sætte de ordregivende myndigheder i stand til at stille et offentligt kommunikationsnet til rådighed eller drive et sådant net eller til at levere en eller flere elektroniske kommunikationstjenester til offentligheden.

I denne artikel har »offentligt kommunikationsnet« og »elektronisk kommunikationstjeneste« samme betydning som i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF ⁽¹⁾.

Artikel 9

Offentlige kontrakter, der tildeles, og projektkonkurrencer, der afholdes, i henhold til internationale regler

1. Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige kontrakter eller projektkonkurrencer, som den ordregivende myndighed er forpligtet til at tildele eller tilrettelægge i overensstemmelse med andre udbudsprocedurer end dem, der er fastsat i dette direktiv, nemlig som følger:

- a) et juridisk instrument, hvorved der skabes internationale retslige forpligtelser, såsom en international aftale eller overenskomst indgået i overensstemmelse med traktaterne mellem en medlemsstat og et eller flere tredjelande eller underafdelinger heraf om levering af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser med henblik på signatarernes fælles gennemførelse eller udnyttelse af et projekt
- b) en international organisation.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33).

Medlemsstaterne meddeler alle juridiske instrumenter, der er nævnt i nærværende stykkes første afsnit, litra a), til Kommissionen, som kan høre Det Rådgivende Udvalg for Offentlige Udbud, der er omtalt i artikel 89.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, som den ordregivende myndighed tildeler eller organiserer i overensstemmelse med udbudsregler, der er fastsat af en international organisation eller en international finansieringsinstitution, hvis disse offentlige kontrakter og projektkonkurrencer fuldt ud finansieres af denne organisation eller institution. I tilfælde af, at offentlige kontrakter og projektkonkurrencer for størstedelens vedkommende samfinansieres af en international organisation eller en international finansieringsinstitution, aftaler parterne relevante udbudsprocedurer.

3. Artikel 17 finder anvendelse på kontrakter og projektkonkurrencer, der omfatter forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter, og som tildeles eller tilrettelægges i henhold til internationale regler. Stk. 1 og 2 i nærværende artikel finder ikke anvendelse på disse kontrakter og projektkonkurrencer.

Artikel 10

Særlige undtagelser for tjenesteydelseskontrakter

Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige tjenesteydelseskontrakter:

- a) om erhvervelse eller leje — uanset finansieringsform — af jord, eksisterende bygninger eller anden fast ejendom eller vedrørende rettigheder hertil
- b) om anskaffelse, udvikling, produktion eller samproduktion af programmateriale, der er beregnet til audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet, og som tildeles af udbydere af audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet, eller kontrakter om sendetid eller programudbud, der tildeles udbydere af audiovisuelle medietjenester eller medietjenester på radiospredningsområdet. I dette litra har henholdsvis »audiovisuelle medietjenester« og »medietjenesteudbydere« samme betydning som i artikel 1, stk. 1, litra a) og d), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU⁽¹⁾. »Program« har samme betydning som i artikel 1, stk. 1, litra b), i nævnte direktiv, men omfatter også radioprogrammer og radioprogrammaterialer. I denne bestemmelse har »programmateriale« endvidere samme betydning som »program«
- c) om voldgifts- og mæglingstjenesteydelser
- d) om følgende juridiske tjenesteydelser:

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (direktiv om audiovisuelle medietjenester) (EUT L 95 af 15.4.2010, s. 1).

i) juridisk repræsentation af en klient ved en advokat som omhandlet i artikel 1 i Rådets direktiv 77/249/EØF⁽²⁾ i forbindelse med:

— voldgift eller mægling, der finder sted i en medlemsstat, eller ved en international voldgifts- eller mæglingsinstans, eller

— retssager ved domstole, retter eller offentlige myndigheder i en medlemsstat eller et tredjeland eller ved internationale domstole, retter eller institutioner

ii) juridisk rådgivning ydet som forberedelse af enhver af de sager, der er omhandlet i nr. i) i dette litra, eller hvor der er en konkret indikation af høj sandsynlighed for, at det spørgsmål, som rådgivningen vedrører, vil blive genstand for en sådan sag, forudsat at rådgivningen gives af en advokat som omhandlet i artikel 1 i direktiv 77/249/EØF

iii) dokumentcertificerings- og autentificeringstjenester, der skal ydes af notarer

iv) juridiske tjenesteydelser, der ydes af formueforvaltere eller udpegede værger, eller andre juridiske tjenesteydelser, der ydes af personer udpeget af en domstol eller en ret i den pågældende medlemsstat, eller som er udpeget ved lov til at udføre særlige opgaver i forbindelse med tilsynet med sådanne domstole eller retter

v) andre juridiske tjenesteydelser, der i den pågældende medlemsstat er forbundet med udøvelsen af offentlig myndighed, selv om den kun er lejlighedsvis

e) om finansielle tjenesteydelser i forbindelse med udstedelse, salg, køb eller overførsel af værdipapirer eller andre finansielle instrumenter som nævnt i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF⁽³⁾, centralbankers tjenesteydelser og operationer, der udføres med den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet og den europæiske stabilitetsmekanisme

f) om lån, uanset om de ydes i forbindelse med udstedelse, salg, køb eller overførsel af værdipapirer eller andre finansielle instrumenter

g) om ansættelseskontrakter

⁽²⁾ Rådets direktiv 77/249/EØF af 22. marts 1977 om lettelse med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters fri udveksling af tjenesteydelser (EFT L 78 af 26.3.1977, s. 17).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF (EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1).

- h) civilforsvar, beredskabstjenester og tjenester til forebyggelse af farer, der ydes af nonprofitorganisationer eller -sammenslutninger, og som er omfattet af CPV-koder: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 og 85143000-3 undtagen patienttransportambulancetjenester
- i) om offentlig personbefordring med jernbane eller metro
- j) politiske kampagnetjenester, der er omfattet af CPV-koder 79341400-0, 92111230-3 og 92111240-6, når de tildeles af et politisk parti i forbindelse med en valgkampagne.

Artikel 11

Tjenesteydelseskontrakter, der tildeles på grundlag af en eksklusiv rettighed

Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige tjenesteydelseskontrakter, som en ordregivende myndighed tildeler en anden ordregivende myndighed eller en sammenslutning af ordregivende myndigheder, på grundlag af en eksklusiv rettighed, der er tildelt dem i henhold til love eller offentliggjorte administrative bestemmelser, der er forenelige med TEUF.

Artikel 12

Offentlige kontrakter mellem enheder i den offentlige sektor

1. En offentlig kontrakt, som en ordregivende myndighed tildeler en privatretlig eller offentligretlig juridisk person, falder uden for direktivets anvendelsesområde, når samtlige følgende betingelser er opfyldt:

- a) den ordregivende myndighed underkaster den pågældende juridiske person en kontrol, der svarer til den kontrol, den fører med sine egne tjenestegrene
- b) mere end 80 % af aktiviteterne i den kontrollerede juridiske person udføres i forbindelse med gennemførelsen af de opgaver, den har fået betroet af den kontrollerende ordregivende myndighed eller af andre juridiske personer, der kontrolleres af den pågældende ordregivende myndighed, og
- c) der er ikke nogen direkte privat kapitalandel i den kontrollerede juridiske person med undtagelse af ikkekontrollerende eller ikkeblokerende former for private kapitalandele krævet i henhold til nationale lovbestemmelser, jf. traktaterne, som ikke udøver en afgørende indflydelse på den kontrollerede juridiske person.

En ordregivende myndighed anses for at udøve en kontrol over en juridisk person, der svarer til den kontrol, den fører med sine egne tjenestegrene, jf. første afsnit, litra a), hvis den udøver en bestemmende indflydelse på både strategiske målsætninger og væsentlige beslutninger i den kontrollerede juridiske person. En

sådan kontrol kan også foretages af en anden juridisk person, der selv kontrolleres på samme måde af den ordregivende myndighed.

2. Stk. 1 gælder også, når en kontrolleret juridisk person, som er en ordregivende myndighed, tildeler en kontrakt til sin kontrollerende ordregivende myndighed eller en anden juridisk person, der kontrolleres af den samme ordregivende myndighed, såfremt der ikke er nogen direkte privat kapitalandel i den juridiske person, den offentlige kontrakt tildeles, med undtagelse af ikkekontrollerende eller ikkeblokerende former for private kapitalandele krævet ved national lovbestemmelser, jf. traktaterne, som ikke udøver en afgørende indflydelse på den kontrollerede juridiske person.

3. En ordregivende myndighed, der ikke udøver kontrol over en privatretlig eller offentligretlig juridisk person som omhandlet i stk. 1, kan alligevel uden at anvende dette direktiv tildele en offentlig kontrakt til den pågældende juridiske person, når samtlige følgende betingelser er opfyldt:

- a) den ordregivende myndighed udøver sammen med andre ordregivende myndigheder en kontrol over den juridiske person, der svarer til den kontrol, de udøver over deres egne afdelinger
- b) mere end 80 % af aktiviteterne i den juridiske person udføres i forbindelse med gennemførelsen af opgaver, den har fået betroet af de kontrollerende ordregivende myndigheder eller af andre juridiske personer, der kontrolleres af de samme ordregivende myndigheder, og
- c) der er ikke nogen direkte privat kapitalandel i den kontrollerede juridiske person med undtagelse af ikkekontrollerende eller ikkeblokerende former for private kapitalandele krævet i henhold til nationale lovbestemmelser, jf. traktaterne, som ikke udøver en afgørende indflydelse på den kontrollerede juridiske person.

I henhold til første afsnit, litra a), kontrollerer ordregivende myndigheder i fællesskab en juridisk person, når samtlige følgende betingelser er opfyldt:

- i) den kontrollerede juridiske persons beslutningstagende organer sammensættes af repræsentanter fra alle deltagende ordregivende myndigheder. De enkelte repræsentanter kan repræsentere flere eller alle deltagende ordregivende myndigheder
- ii) de ordregivende myndigheder kan i fællesskab udøve bestemmende indflydelse på de strategiske målsætninger og væsentlige beslutninger i den kontrollerede juridiske person og
- iii) den kontrollerede juridiske person varetager ikke en interesse, der er i modstrid med de kontrollerende ordregivende myndigheders interesser.

4. En kontrakt, der udelukkende er indgået mellem to eller flere ordregivende myndigheder, falder uden for dette direktivs anvendelsesområde, når samtlige følgende betingelser er opfyldt:

- a) kontrakten etablerer eller gennemfører et samarbejde mellem de deltagende ordregivende myndigheder med det formål at sikre, at de offentlige tjenester, som de skal udøve, leveres med henblik på at opfylde mål, som de er fælles om
- b) gennemførelsen af dette samarbejde er udelukkende underlagt hensyn med relation til offentlighedens interesser og
- c) de deltagende ordregivende myndigheder udfører på det åbne marked mindre end 20 % af de aktiviteter, der berøres af samarbejdet.

5. Ved fastsættelsen af procentdelen for aktiviteterne nævnt i stk. 1, første afsnit, litra b), stk. 3, første afsnit, litra b), og stk. 4, litra c), tages der hensyn til den gennemsnitlige samlede omsætning eller et hensigtsmæssigt alternativt aktivitetsbaseret mål såsom omkostninger, som den pågældende juridiske person eller ordregivende myndighed har haft for så vidt angår tjenester, varer og bygge- og anlægsarbejder i de tre år forud for kontrakttildelingen.

Når omsætningen, eller alternative aktivitetsbaserede mål såsom omkostninger, på grund af det tidspunkt, hvor den pågældende juridiske person eller ordregivende myndighed blev etableret eller påbegyndte sine aktiviteter, eller på grund af, at dennes aktiviteter er blevet omorganiseret, enten ikke foreligger for de forudgående tre år eller ikke længere er relevant, er det tilstrækkeligt at påvise, at målingen af aktiviteten er troværdig, især i form af fremskrivning af forretningsplaner.

Afdeling 4

Særlige situationer

Underafdeling 1

Kontrakter, hvortil der ydes tilskud, og forsknings- og udviklingstjenesteydelser

Artikel 13

Kontrakter, hvortil de ordregivende myndigheder yder tilskud

Dette direktiv finder anvendelse på tildeling af følgende kontrakter:

- a) kontrakter om bygge- og anlægsarbejder, hvortil de ordregivende myndigheder yder et direkte tilskud på mere end 50 %, og hvis anslåede værdi eksklusive moms er lig med eller overstiger 5 186 000 EUR, når disse kontrakter vedrører en af følgende aktiviteter:
  - i) anlægsarbejder som omhandlet i bilag II

- ii) opførelse af hospitaler, sportsanlæg, rekreative anlæg, anlæg til fritidsformål, skole- og universitetsbygninger og bygninger til administrative formål

- b) tjenesteydelseskontrakter, hvortil de ordregivende myndigheder yder et direkte tilskud på mere end 50 %, og hvis anslåede værdi eksklusive moms er lig med eller overstiger 207 000 EUR, såfremt disse kontrakter har forbindelse til en bygge- og anlægskontrakt som omhandlet i litra a).

De ordregivende myndigheder, som bevilger de tilskud, der er nævnt i stk. 1, litra a) og b), sørger for, at bestemmelserne i dette direktiv overholdes, når de ikke selv tildeler den kontrakt, hvortil der ydes tilskud, eller når de selv tildeler kontrakten i andre enheders navn og for deres regning.

Artikel 14

Tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling

Dette direktiv finder alene anvendelse på offentlige tjenesteydelseskontrakter om forskning og udvikling, der er omfattet af CPV-koder 73000000-2 til 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 og 73430000-5, og kun såfremt følgende to betingelser begge er opfyldt:

- a) udbyttet tilhører udelukkende den ordregivende myndighed til brug for egen virksomhed og
- b) tjenesteydelsen betales i fuldt omfang af den ordregivende myndighed.

Underafdeling 2

Udbud, der omhandler forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter

Artikel 15

Forsvar og sikkerhed

1. Dette direktiv finder anvendelse på tildeling af offentlige kontrakter og på projektkonkurrencer, som afholdes på forsvars- og sikkerhedsområdet, med undtagelse af følgende kontrakter:

- a) kontrakter, der falder ind under direktiv 2009/81/EF
- b) kontrakter, for hvilke direktiv 2009/81/EF ikke finder anvendelse i henhold til artikel 8, 12 og 13 heri.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, der ikke på anden måde er undtaget i henhold til stk. 1, såfremt beskyttelsen af en medlemsstats væsentlige sikkerhedsinteresser ikke kan sikres ved mindre indgribende foranstaltninger, f.eks. ved at der pålægges krav om beskyttelse af fortroligheden af oplysninger, som de ordregivende myndigheder videregiver i en kontrakttildelingsprocedure som fastsat i dette direktiv.

Endvidere finder dette direktiv, jf. artikel 346, stk. 1, litra a), i TEUF ikke anvendelse på offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, som ikke på anden måde er undtaget i henhold til nærværende artikels stk. 1, såfremt anvendelsen af dette direktiv ville forpligte medlemsstaten til at udlevere oplysninger, hvis videregivelse den betragter som stridende mod dens væsentlige sikkerhedsinteresser.

3. Såfremt udbuddet og opfyldelsen af den offentlige kontrakt eller projektkonkurrencen er erklæret hemmelig eller skal ledsages af særlige sikkerhedsforanstaltninger i overensstemmelse med gældende love eller administrative bestemmelser i en medlemsstat, finder dette direktiv ikke anvendelse, forudsat at den pågældende medlemsstat har bestemt, at de berørte væsentlige sikkerhedsinteresser ikke kan sikres ved mindre indgribende foranstaltninger, for eksempel som omhandlet i stk. 2, første afsnit.

Artikel 16

Blandede udbud, der omhandler forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter

1. I tilfælde af blandede kontrakter vedrørende udbud omfattet af dette direktiv samt udbud omfattet af artikel 346 i TEUF eller direktiv 2009/81/EF finder denne artikel anvendelse.

2. Hvis de forskellige dele af en given offentlig kontrakt objektivt kan adskilles, kan de ordregivende myndigheder vælge at tildele særskilte kontrakter for de særskilte dele eller tildele en enkelt kontrakt.

Når de ordregivende myndigheder vælger at tildele særskilte kontrakter for særskilte dele, træffes afgørelsen om, hvilken retlig ordning der skal gælde for hver af de særskilte kontrakter, på grundlag af kendetegnene ved den pågældende særskilte del.

Når de ordregivende myndigheder vælger at tildele en enkelt kontrakt, finder følgende kriterier anvendelse til bestemmelse af, hvilken retlig ordning der skal gælde:

- a) hvis dele af en given kontrakt er omfattet af artikel 346 i TEUF, kan kontrakten tildeles uden at dette direktiv anvendes, forudsat at tildelingen af en enkelt kontrakt er berettiget af objektive grunde
- b) hvis dele af en given kontrakt er omfattet af direktiv 2009/81/EF, kan kontrakten tildeles i overensstemmelse med nævnte direktiv, forudsat at tildelingen af en enkelt kontrakt er berettiget af objektive grunde. Dette litra berører ikke de tærskler og udelukkelse, der er omhandlet i nævnte direktiv.

Afgørelsen om at tildele en enkelt kontrakt må dog ikke træffes med det formål at sikre, at kontrakter ikke omfattes af enten dette direktiv eller direktiv 2009/81/EF.

3. Stk. 2, tredje afsnit, litra a), finder anvendelse på blandede kontrakter, som både nævnte afsnits litra a) og litra b) ellers kunne gælde for.

4. Hvis de forskellige dele af en given kontrakt objektivt ikke kan adskilles, kan kontrakten tildeles, uden at dette direktiv anvendes, hvis den omfatter elementer, som artikel 346 i TEUF gælder for; ellers kan den tildeles i overensstemmelse med direktiv 2009/81/EF.

Artikel 17

Offentlige kontrakter og projektkonkurrencer, der omfatter forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter og som tildeles eller tilrettelægges i henhold til internationale regler

1. Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige kontrakter og projektkonkurrencer omfattende forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter, som den ordregivende myndighed er forpligtet til at tildele eller tilrettelægge i overensstemmelse med andre udbudsprocedurer end dem, der er fastsat i dette direktiv, nemlig som følger:

- a) en international aftale eller overenskomst indgået i overensstemmelse med traktaterne mellem en medlemsstat og et eller flere tredjelande eller underafdelinger heraf om levering af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser med henblik på signatarernes fælles gennemførelse eller udnyttelse af et projekt
- b) en international aftale eller overenskomst i forbindelse med troppestationering, når aftalen vedrører virksomheder i en medlemsstat eller i et tredjeland
- c) en international organisation.

Alle aftaler eller overenskomster, der er nævnt i dette stykkes første afsnit, litra a), meddeles Kommissionen, som kan høre Det Rådgivende Udvalg for Offentlige Udbud, der er omtalt i artikel 89.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige kontrakter og projektkonkurrencer omfattende forsvars- eller sikkerhedsmæssige aspekter, som den ordregivende myndighed tildeler i overensstemmelse med udbudsregler, der er fastsat af en international organisation eller en international finansieringsinstitution, hvis disse offentlige kontrakter og projektkonkurrencer fuldt ud finansieres af denne organisation eller institution. I tilfælde af at offentlige kontrakter og projektkonkurrencer for størstedelens vedkommende samfinansieres af en international organisation eller international finansieringsinstitution, aftaler parterne relevante udbudsprocedurer.

KAPITEL II

Generelle regler

Artikel 18

Udbudsprincipper

1. De ordregivende myndigheder behandler økonomiske aktører ens og uden forskelsbehandling og handler på en gennemsigtig og forholdsmæssig måde.

Udbuddet udformes ikke med det formål at udelukke dette fra direktivets anvendelsesområde eller kunstigt indskrænke konkurrencen. Konkurrencen betragtes som kunstigt indskrænket, hvis udbuddet er udformet med den hensigt uretmæssigt at favorisere visse økonomiske aktører eller stille dem mindre gunstigt.

2. Medlemsstaterne træffer passende forholdsregler for at sikre, at økonomiske aktører i forbindelse med gennemførelsen af offentlige kontrakter overholder gældende forpligtelser inden for miljø-, social- og arbejdsmarkedslovgivning i henhold til EU-retten, national lovgivning, kollektive aftaler eller i henhold til de internationale miljø-, social- og arbejdsmarkedsretlige lovbestemmelser, der er nævnt i bilag X.

Artikel 19

Økonomiske aktører

1. Økonomiske aktører, som i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor de er etableret, har ret til at levere den pågældende ydelse, kan ikke afvises alene med den begrundelse, at det i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor kontrakten tildeles, kunne kræves, at de skal være enten en fysisk eller en juridisk person.

Når der er tale om offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter samt om offentlige vareindkøbskontrakter, der tillige omfatter tjenesteydelser eller monterings- og installationsarbejde, kan det imidlertid forlanges af juridiske personer, at de i tilbuddet eller ansøgningen om deltagelse opgiver navn og faglige kvalifikationer for det personale, der skal have ansvaret for at gennemføre kontrakten.

2. Sammenslutninger af økonomiske aktører, herunder midlertidige sammenslutninger, kan deltage i udbudsprocedurer. De ordregivende myndigheder må ikke kræve, at de skal have en bestemt retlig form, for at de kan afgive et tilbud eller ansøge om deltagelse.

Om nødvendigt kan ordregivende myndigheder i udbudsdokumenterne præcisere, hvordan sammenslutninger af økonomiske aktører skal opfylde kravene med hensyn til økonomisk og finansiel formåen eller teknisk og faglig formåen, jf. artikel 58, forudsat at dette er objektivt begrundet og er forholdsmæssigt. Medlemsstaterne kan indføre standardbetingelser for, hvordan sammenslutninger af økonomiske operatører skal opfylde disse krav.

Enhver betingelse for sådanne sammenslutninger af økonomiske aktørers gennemførelse af en kontrakt, der er forskellige fra dem, der pålægges individuelle deltagere, skal også være objektivt begrundede og være forholdsmæssige.

3. Uanset stk. 2 kan ordregivende myndigheder kræve, at sammenslutninger af økonomiske operatører antager en bestemt retlig form, når de har fået tildelt kontrakten, i det omfang en sådan ændring er nødvendig for at sikre en tilfredsstillende opfyldelse af kontrakten.

Artikel 20

Reserverede kontrakter

1. Medlemsstaterne kan lade retten til at deltage i offentlige udbudsprocedurer være forbeholdt beskyttede værksteder og

økonomiske aktører, hvis vigtigste mål er social og faglig integration af handicappede eller dårligt stillede personer, eller kan beslutte, at sådanne kontrakter skal udføres i forbindelse med programmer for beskyttet beskæftigelse, forudsat at mindst 30 % af arbejdstagerne i de pågældende beskyttede værksteder, hos de pågældende økonomiske aktører eller i de pågældende programmer er handicappede eller dårligt stillede arbejdstagere.

2. Indkaldelse af tilbud skal indeholde en henvisning til denne artikel.

Artikel 21

Fortrolighed

1. Medmindre andet er fastsat i dette direktiv eller i den nationale lovgivning, som den ordregivende myndighed er omfattet af, især lovgivning om adgang til oplysninger, og med forbehold af forpligtelserne om offentliggørelse af oplysninger om indgåede kontrakter og om meddelelse til ansøgere og tilbudsgivere, som er omhandlet i artikel 50 og 55, må den ordregivende myndighed ikke offentliggøre oplysninger, som de økonomiske aktører har fremsendt, og som de har betegnet som fortrolige, herunder men ikke begrænset til tekniske hemmeligheder, forretningshemmeligheder og fortrolige aspekter af tilbud.

2. Ordregivende myndigheder kan pålægge økonomiske aktører krav om beskyttelse af oplysninger af fortrolig karakter, som de ordregivende myndigheder stiller til rådighed under hele udbudsproceduren.

Artikel 22

Regler for kommunikation

1. Medlemsstaterne sikrer, at al kommunikation og al informationsudveksling i henhold til dette direktiv, herunder navnlig elektronisk indgivelse, gennemføres ved hjælp af elektroniske kommunikationsmidler i overensstemmelse med kravene i denne artikel. De værktøjer og anordninger, der bruges til elektronisk kommunikation, og deres tekniske karakteristika skal være ikkediskriminerende, almindeligt tilgængelige og funktionelt kompatible med almindeligt anvendte produkter inden for IKT og må ikke begrænse de økonomiske aktørers adgang til udbudsproceduren.

Uanset første afsnit er de ordregivende myndigheder ikke forpligtet til at kræve brug af elektronisk kommunikation ved indgivelse af tilbud i følgende situationer:

- a) På grund af udbuddets særlige art ville brug af elektroniske kommunikationsmidler kræve særlige værktøjer, anordninger eller filformater, som ikke er almindeligt tilgængelige eller understøttes af almindeligt tilgængelige programmer.
- b) De programmer, der understøtter filformater, som er egnede til beskrivelsen af tilbuddene, anvender filformater, som ikke kan behandles af andre åbne eller almindeligt tilgængelige programmer, eller er omfattet af en licensordning og kan ikke downloades eller fjernanvendes af den ordregivende myndighed.

c) Brug af elektronisk kommunikation ville kræve særligt kontorudstyr, som ikke er almindeligt tilgængeligt for ordregivende myndigheder.

d) Udbudsdokumenterne kræver indgivelse af fysiske modeller eller skalamodeller, der ikke kan fremsendes ved anvendelse af elektroniske midler.

I forbindelse med kommunikation, hvor der ikke anvendes elektroniske kommunikationsmidler i henhold til andet afsnit, skal der anvendes post eller anden egnet forsendelsesform eller en kombination af post eller anden egnet forsendelsesform og elektroniske midler.

Uanset dette stykkes første afsnit er de ordregivende myndigheder ikke forpligtet til at kræve brug af elektroniske kommunikationsmidler ved indgivelsen af tilbud, hvis anvendelse af andre kommunikationsmidler end elektroniske midler er nødvendig enten på grund af brud på de elektroniske kommunikationsmidlers sikkerhed eller for at beskytte oplysninger af særlig følsom karakter, der kræver en så høj grad af beskyttelse, at den ikke kan sikres på passende vis ved anvendelse af elektroniske værktøjer og anordninger, som enten er almindeligt tilgængelige for økonomiske aktører eller kan gøres tilgængelige for dem gennem alternative adgangsmuligheder, jf. stk. 5.

Ordregivende myndigheder, som i overensstemmelse med dette stykkes andet afsnit kræver andre kommunikationsmidler end elektroniske midler til indgivelse af tilbud, er ansvarlige for i den individuelle rapport, der er omhandlet i artikel 84, at angive grundene til dette krav. Hvis det er relevant, angiver de ordregivende myndigheder i den individuelle rapport grundene til, at det anses for nødvendigt at anvende andre kommunikationsmidler end elektroniske kommunikationsmidler, jf. dette stykkes fjerde afsnit.

2. Uanset stk. 1 kan der kommunikeres mundtligt i forbindelse med andre kommunikationer end dem, der vedrører de væsentlige elementer i en udbudsprocedure, såfremt indholdet af den mundtlige kommunikation dokumenteres i tilstrækkelig grad. I den forbindelse omfatter de væsentlige elementer i en udbudsprocedure udbudsdokumenter, ansøgninger om deltagelse, bekræftelse af interessetilkendegivelser og tilbud. Det er navnlig væsentligt, at mundtlig kommunikation med tilbudsgivere, som kan have væsentlig betydning for indholdet og vurderingen af tilbuddene, dokumenteres i tilstrækkelig grad og med passende midler såsom skriftlige fortegnelser eller lydoptagelser eller resuméer af hovedelementerne i kommunikationen.

3. I forbindelse med al kommunikation, informationsudveksling og informationslagring sørger de ordregivende myndigheder for, at dataintegriteten og fortroligheden af tilbuddene

og ansøgningerne om deltagelse beskyttes. De undersøger indholdet af tilbuddene og ansøgningerne om deltagelse, men først når fristen for indgivelse heraf er udløbet.

4. For så vidt angår offentlige bygge- og anlægskontrakter og projektkonkurrencer kan medlemsstaterne kræve anvendelse af særlige elektroniske værktøjer, såsom elektroniske modelværktøjer vedrørende bygningsoplysninger eller lignende. I sådanne tilfælde tilbyder de ordregivende myndigheder alternative adgangsmuligheder, jf. stk. 5, indtil disse værktøjer bliver almindeligt tilgængelige, jf. stk. 1, første afsnit, andet punktum.

5. De ordregivende myndigheder kan om nødvendigt kræve, at der skal anvendes værktøjer og anordninger, som ikke er almindeligt tilgængelige, hvis de ordregivende myndigheder giver alternative adgangsmuligheder.

De ordregivende myndigheder anses for at give passende alternative adgangsmuligheder i enhver af de følgende situationer, hvis de:

a) giver vederlagsfri ubegrænset og fuld direkte elektronisk adgang til disse værktøjer og anordninger fra datoen for bekendtgørelsens offentliggørelse i overensstemmelse med bilag VIII eller fra den dato, hvor opfordringer til at bekræfte interessetilkendegivelsen sendes. Det angives i teksten til bekendtgørelsen eller opfordringen, på hvilken internet-adresse disse værktøjer og anordninger kan findes

b) sikrer, at tilbudsgivere, der ikke har adgang til de pågældende værktøjer og anordninger eller ikke kan opnå det inden for de relevante frister, forudsat at den manglende adgang ikke kan tilskrives den pågældende tilbudsgiver, kan få adgang til udbudsproceduren ved hjælp af foreløbige tokens, som vederlagsfrit stilles til rådighed online, eller

c) har en alternativ kanal til elektronisk indgivelse af tilbud.

6. Ud over de krav, der er fastsat i bilag IV, gælder følgende regler for værktøjer og anordninger til elektronisk fremsendelse og modtagelse af tilbud og for elektronisk modtagelse af ansøgninger om deltagelse:

a) Oplysninger vedrørende de specifikationer, der er nødvendige for elektronisk afgivelse af tilbud og elektronisk indgivelse af ansøgninger om deltagelsen, herunder kryptering og tidsstempling, skal være tilgængelige for de berørte parter.

b) Medlemsstater eller ordregivende myndigheder, der handler inden for en overordnet ramme opstillet af den berørte medlemsstat, skal angive det sikkerhedsniveau, der er nødvendigt for de elektroniske kommunikationsmidler i de forskellige faser af den pågældende udbudsprocedure; niveauet skal stå i et rimeligt forhold til de hermed forbundne risici.

c) Hvis medlemsstater eller ordregivende myndigheder, der handler inden for en overordnet ramme opstillet af den berørte medlemsstat, konkluderer, at der på grundlag af en vurdering i henhold til dette stykkes litra b) er så store risici, at der kræves avancerede elektroniske signaturer som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/93/EF⁽¹⁾, accepterer de ordregivende myndigheder avancerede elektroniske signaturer, der er baseret på et kvalificeret certifikat, under hensyntagen til, om disse signaturer stilles til rådighed af en certificeringstjenesteudbyder, der er på en positivliste, jf. Kommissionens beslutning 2009/767/EF⁽²⁾, med eller uden en sikker signaturgenereringsanordning, hvis følgende betingelser er opfyldt:

i) De ordregivende myndigheder skal oprette det krævede format for avancerede signaturer på grundlag af de formater, som Kommissionen har fastsat i afgørelse 2011/130/EU⁽³⁾, og træffer de nødvendige foranstaltninger for at kunne behandle disse formater teknisk; hvis der anvendes et anderledes format for elektroniske signaturer, skal den elektroniske signatur eller den elektroniske dokumentmappe indeholde oplysninger om eksisterende valideringsmuligheder, hvilket er medlemsstatens ansvar. Valideringsmulighederne skal gøre det muligt for den ordregivende myndighed online, vederlagsfrit og på en måde, der er forståelig for ikkeindfødte sprogbrugere at validere den modtagne elektroniske signatur som en avanceret elektronisk signatur, der er baseret på et kvalificeret certifikat.

Medlemsstaterne giver meddelelse om valideringstjenesteyderen til Kommissionen, som gør medlemsstaternes oplysninger offentligt tilgængelige på internettet.

ii) Hvis et tilbud er underskrevet ved hjælp af et kvalificeret certifikat, som er opført på en positivliste, må de ordregivende myndigheder ikke stille yderligere krav, som kan forhindre tilbudsgivernes brug af sådanne signaturer.

For så vidt angår dokumenter, der anvendes i forbindelse med en udbudsprocedure, og som er underskrevet af en kompetent myndighed i en medlemsstat eller af en anden udstedende enhed, kan den kompetente udstedende myndighed eller enhed fastlægge det krævede format for avancerede signaturer i overensstemmelse med kravene i artikel 1, stk. 2, i afgørelse 2011/130/EU. De skal træffe de nødvendige foranstaltninger til rent teknisk at kunne behandle dette format ved at medtage de nødvendige oplysninger til behandling af signaturen i det pågældende dokument. Sådanne dokumenter skal i den elektroniske

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/93/EF af 13. december 1999 om en fællesskabsramme for elektroniske signaturer (EFT L 13 af 19.1.2000, s. 12).

⁽²⁾ Kommissionens beslutning 2009/767/EF af 16. oktober 2009 om fastlæggelse af foranstaltninger, der skal lette anvendelsen af elektroniske procedurer ved hjælp af kvikskranker i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 274 af 20.10.2009, s. 36).

⁽³⁾ Kommissionens afgørelse 2011/130/EU af 25. februar 2011 om fastsættelse af mindstekrav ved behandling af elektronisk underskrevne dokumenter på tværs af grænserne foretaget af de kompetente myndigheder som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L 53 af 26.2.2011, s. 66).

signatur eller i den elektroniske dokumentmappe indeholde oplysninger om eksisterende valideringsmuligheder, der gør det muligt vederlagsfrit at validere den modtagne signatur online på en sådan måde, at det er forståeligt for ikkeindfødte sprogbrugere.

7. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 87 med henblik på at ændre de tekniske detaljer og karakteristika som omhandlet i bilag IV, for at tage hensyn til den teknologiske udvikling.

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 87 med henblik på at ændre listen i nærværende artikels stk. 1, andet afsnit, litra a)-d), hvis den teknologiske udvikling gør det uhensigtsmæssigt fortsat at have undtagelser fra brugen af elektroniske kommunikationsmidler, eller hvis der i særlige tilfælde må fastsættes nye undtagelser på grund af den teknologiske udvikling.

For at sikre interoperabilitet mellem de tekniske formater samt mellem processen og meddelelsesstandarderne, især i en grænseoverskridende sammenhæng, tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 87 med henblik på at fastsætte obligatorisk anvendelse af sådanne særlige tekniske standarder, især med hensyn til anvendelse af elektronisk fremsendelse, elektroniske kataloger og metoder til elektronisk certificering, men kun når de tekniske standarder er testet grundigt, og deres praktiske nytteværdi er dokumenteret. Før Kommissionen gør anvendelse af en teknisk standard obligatorisk, overvejer den også nøje, hvilke udgifter dette vil medføre, navnlig i forbindelse med tilpasning til eksisterende løsninger inden for offentlige e-udbud, herunder infrastruktur, processer eller software.

Artikel 23

Nomenklaturer

1. Alle referencer til nomenklaturer i forbindelse med offentlige udbud er baseret på »det fælles glossar for offentlige kontrakter« (CPV) som vedtaget ved forordning (EF) nr. 2195/2002.

2. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 87 for at tilpasse de CPV-koder, der er omhandlet i dette direktiv, når ændringer i CPV-nomenklaturen skal afspejles i dette direktiv, og de ikke medfører nogen ændring af direktivets anvendelsesområde.

Artikel 24

Interessekonflikter

Medlemsstaterne sikrer, at de ordregivende myndigheder træffer passende foranstaltninger for effektivt at forebygge, identificere og udbedre interessekonflikter, der opstår under gennemførelsen af udbudsprocedurer, med henblik på at undgå konkurrenceforvridning og på at sikre ligebehandling af alle økonomiske aktører.

Begrebet interessekonflikt omfatter mindst de situationer, hvor personalet hos den ordregivende myndighed eller en udbyder af den indkøbte tjeneste, der handler på vegne af den ordregivende myndighed, som er involveret i gennemførelsen af udbudsproceduren eller kan påvirke resultatet af proceduren, direkte eller indirekte har en finansiell, økonomisk eller anden personlig interesse, der kan antages at bringe deres upartiskhed og uafhængighed i forbindelse med udbudsproceduren i fare.

AFSNIT II

REGLER VEDRØRENDE OFFENTLIGE KONTRAKTER

KAPITEL I

Procedurer

Artikel 25

Betingelser vedrørende GPA-aftalen og andre internationale aftaler

I det omfang de er omfattet af bilag 1, 2, 4 og 5 og de forklarende bemærkninger til Den Europæiske Unions tillæg I til GPA-aftalen og af andre internationale aftaler, som Unionen er forpligtet af, skal de ordregivende myndigheder give bygge- og anlægsarbejder, vareleverancer, tjenesteydelser og økonomiske aktører for signatarerne af disse aftaler en behandling, som ikke må være mindre gunstig end den, der gives bygge- og anlægsarbejder, vareleverancer, tjenesteydelser og økonomiske aktører i Unionen.

Artikel 26

Valg af procedurer

1. I forbindelse med tildeling af offentlige kontrakter anvender de ordregivende myndigheder de nationale procedurer, der er tilpasset i overensstemmelse med dette direktiv, forudsat at der med forbehold af artikel 32 er offentliggjort en indkaldelse af tilbud i overensstemmelse med dette direktiv.

2. Medlemsstaterne sørger for, at de ordregivende myndigheder kan anvende offentlige eller begrænsede udbud som omhandlet i dette direktiv.

3. Medlemsstaterne sørger for, at ordregivende myndigheder kan anvende innovationspartnerskaber som reguleret i dette direktiv.

4. Medlemsstaterne sørger for, at ordregivende myndigheder kan anvende udbud med forhandling eller konkurrencepræget dialog i følgende situationer:

a) ved bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der opfylder et eller flere af følgende kriterier:

i) den ordregivende myndigheds behov kan ikke imødekommes uden tilpasning af allerede tilgængelige løsninger

ii) de omfatter design eller innovative løsninger

iii) hvis kontrakten på grund af særlige omstændigheder med hensyn til dens art, kompleksitet eller de retlige og finansielle forhold eller risici i forbindelse hermed ikke kan tildeles uden forudgående forhandling

iv) hvis de tekniske specifikationer ikke kan fastlægges tilstrækkeligt præcist af den ordregivende myndighed med henvisning til en standard, en europæisk teknisk vurdering, en fælles teknisk specifikation eller en teknisk reference, jf. punkt 2-5 i bilag VII

b) når der i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser kun afgives ikkeforskriftsmæssige eller uantagelige tilbud i forbindelse med et offentligt eller begrænset udbud. I sådanne situationer behøver de ordregivende myndigheder ikke at offentliggøre en udbudsbekendtgørelse, hvis proceduren omfatter alle de tilbudsgivere — og kun dem — der opfylder de i artikel 57-64 omhandlede kriterier, og som under de forudgående offentlige eller begrænsede udbud afgav tilbud, der er i overensstemmelse med udbudsprocedurens formelle krav.

Især betragtes tilbud, der ikke følger udbudsdokumenterne, er modtaget for sent, i forbindelse med hvilke der foreligger bevis på ulovlig samordning eller bestikkelse, eller som den ordregivende myndighed har konstateret er unormalt lave, som ukorrekte. Især betragtes tilbud indgivet af tilbudsgivere, som ikke har de krævede kvalifikationer, og tilbud, hvis pris overstiger den ordregivende myndigheds budget som fastsat og dokumenteret forud for iværksættelsen af udbudsproceduren, som uacceptable.

5. Indkaldelsen af tilbud sker ved en udbudsbekendtgørelse i henhold til artikel 49.

Når en kontrakt tildeles i et begrænset udbud eller udbud med forhandling, kan medlemsstaterne uanset første afsnit fastsætte, at ikkestatslige ordregivende myndigheder eller særlige kategorier heraf kan indkalde tilbud ved hjælp af en forhåndsmeddelelse i henhold til artikel 48, stk. 2.

Når indkaldelsen af tilbud sker ved hjælp af en forhåndsmeddelelse i henhold til artikel 48, stk. 2, opfordres de økonomiske aktører, som har tilkendegivet deres interesse efter offentliggørelsen af forhåndsmeddelelsen, efterfølgende gennem en »opfordring til at bekræfte interessetilkendegivelsen« til at bekræfte deres interesse skriftligt i henhold til artikel 54.

6. I de særlige tilfælde og under de omstændigheder, der udtrykkeligt er nævnt i artikel 32, kan medlemsstaterne bestemme, at de ordregivende myndigheder kan anvende udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse af en indkaldelse af tilbud. Medlemsstaterne må ikke tillade anvendelse af denne procedure i andre tilfælde end dem, der er nævnt i artikel 32.

Artikel 27

Offentligt udbud

1. Ved offentligt udbud kan alle interesserede økonomiske aktører afgive tilbud som svar på en indkaldelse af tilbud.

Minimumsfristen for modtagelse af tilbud er 35 dage regnet fra datoen for afsendelse af udbudsbekendtgørelsen.

Tilbuddet ledsages af de oplysninger for kvalitativ udvælgelse, som den ordregivende myndighed anmoder om.

2. Når de ordregivende myndigheder har offentliggjort en forhåndsmeddelelse, som ikke i sig selv blev anvendt til indkaldelse af tilbud, kan minimumsfristen for modtagelse af tilbud som fastsat i stk. 1, andet afsnit, reduceres til 15 dage, hvis alle de følgende betingelser er opfyldt:

- a) Forhåndsmeddelelsen indeholdt alle de oplysninger, der kræves for udbudsbekendtgørelsen i bilag V, del B, afsnit I, i det omfang disse oplysninger forelå ved forhåndsmeddelelsens offentliggørelse.
- b) Forhåndsmeddelelsen blev sendt til offentliggørelse mindst 35 dage og højst 12 måneder inden afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen.

3. Hvis et af den ordregivende myndighed behørigt godtgjort akut behov gør det umuligt at overholde den frist, der er fastsat i stk. 1, andet afsnit, kan den fastsætte en frist, som ikke må være mindre end 15 dage regnet fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen.

4. Den ordregivende myndighed kan reducere fristen i stk. 1, andet afsnit, for modtagelse af tilbud, med fem dage, hvis den accepterer, at tilbud kan indgives via elektroniske midler i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, første afsnit, og stk. 5 og 6.

Artikel 28

Begrænset udbud

1. Ved begrænset udbud kan alle økonomiske aktører ansøge om at deltage som svar på en indkaldelse af tilbud med de oplysninger, der er anført i bilag V, del B eller C, alt efter hvad der er relevant, ved at fremsende de oplysninger til kvalitativ udvælgelse, som den ordregivende myndighed anmoder om.

Minimumsfristen for modtagelse af ansøgninger om deltagelse skal være 30 dage fra henholdsvis datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen eller, hvor en forhåndsmeddelelse anvendes til indkaldelse af tilbud, datoen for afsendelsen af opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen.

2. Det er kun de økonomiske aktører, der af de ordregivende myndigheder modtager opfordring dertil, som kan afgive tilbud efter myndighedernes vurdering af de indsendte oplysninger. De ordregivende myndigheder kan begrænse antallet af egnede ansøgere, der skal opfordres til at deltage i proceduren, i overensstemmelse med artikel 65.

Minimumsfristen for modtagelse af tilbud er 30 dage regnet fra datoen for afsendelsen af opfordringen til at afgive tilbud.

3. Når de ordregivende myndigheder har offentliggjort en forhåndsmeddelelse, som ikke i sig selv blev anvendt til indkaldelse af tilbud, kan minimumsfristen for modtagelse af tilbud som fastsat i stk. 2, andet afsnit, reduceres til 10 dage, hvis alle de følgende betingelser er opfyldt:

- a) Forhåndsmeddelelsen indeholdt alle de oplysninger, der kræves i bilag V, del B, afsnit I, i det omfang disse oplysninger forelå ved forhåndsmeddelelsens offentliggørelse.
- b) Forhåndsmeddelelsen blev sendt til offentliggørelse mindst 35 dage og højst 12 måneder inden afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen.

4. Medlemsstaterne kan bestemme, at alle eller særlige kategorier af ikkestatslige ordregivende myndigheder kan fastsætte fristen for modtagelsen af tilbud ved indbyrdes aftale mellem den ordregivende myndighed og de udvalgte ansøgere, når der gives alle udvalgte ansøgere samme tid til at udarbejde og indsende tilbud. Hvis det ikke foreligger en aftale om fristen for modtagelse af tilbud, er fristen mindst 10 dage fra datoen for afsendelsen af opfordringen til at afgive tilbud.

5. Den i stk. 2 i denne artikel omhandlede frist for modtagelse af tilbud kan reduceres med fem dage, hvis den ordregivende myndighed accepterer, at tilbud kan indgives via elektroniske midler i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, 5 og 6.

6. Hvis et af den ordregivende myndighed behørigt godtgjort akut behov gør det umuligt at overholde de frister, der er fastsat i denne artikel, kan den fastsætte:

- a) en frist for modtagelse af ansøgninger om deltagelse, der ikke er mindre end 15 dage regnet fra datoen for udsendelsen af udbudsbekendtgørelsen
- b) en frist for modtagelse af tilbud, der ikke er kortere end ti dage fra den dato, hvor opfordringen til at afgive tilbud blev sendt.

Artikel 29

Udbud med forhandling

1. Ved udbud med forhandling kan alle økonomiske aktører ansøge om at deltage som svar på en indkaldelse af tilbud med de oplysninger, der er anført i bilag V, del B og C, ved at fremsende de oplysninger for kvalitativ udvælgelse, som den ordregivende myndighed anmoder om.

I udbudsdokumenterne anfører de ordregivende myndigheder udbuddets genstand ved at give en beskrivelse af deres behov og de karakteristika, der kræves af de varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, og fastlægger kontrakttildelingskriterierne. De ordregivende myndigheder anfører også, hvilke af beskrivelsens elementer der definerer de minimumskrav, som skal opfyldes i alle tilbud.

Oplysningerne skal være tilstrækkelig præcise til, at de økonomiske aktører kan identificere udbuddets karakter og omfang og beslutte, hvorvidt de vil ansøge om at deltage i proceduren.

Minimumsfristen for modtagelse af ansøgninger om deltagelse skal være 30 dage fra datoen for afsendelse af udbudsbekendtgørelsen eller, hvis en forhåndsmeddelelse anvendes til indkaldelse af tilbud, opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen. Fristen for modtagelse af indledende tilbud er 30 dage regnet fra datoen for afsendelsen af opfordringen. Artikel 28, stk. 3-6, finder anvendelse.

2. Det er kun de økonomiske aktører, der af de ordregivende myndigheder modtager opfordring dertil, som efter myndighedernes vurdering af de forelagte oplysninger kan afgive et indledende tilbud, der skal danne grundlag for den efterfølgende forhandling. De ordregivende myndigheder kan begrænse antallet af egnede ansøgere, der skal opfordres til at deltage i proceduren, i overensstemmelse med artikel 65.

3. Medmindre andet er fastsat i stk. 4, forhandler de ordregivende myndigheder med tilbudsgiverne om de indledende og alle efterfølgende tilbud, som tilbudsgiverne har afgivet, med undtagelse af de endelige tilbud, jf. stk. 7, med henblik på at forbedre indholdet heri.

Minimumskravene og tildelingskriterierne er ikke genstand for forhandling.

4. De ordregivende myndigheder kan tildele kontrakter på grundlag af indledende tilbud uden forhandling, såfremt de i udbudsbekendtgørelsen eller i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen har anført, at de forbeholder sig mulighed herfor.

5. Under forhandlingerne sikrer de ordregivende myndigheder ligebehandling af alle tilbudsgivere. De udøver i denne forbindelse ikke forskelsbehandling ved at give oplysninger, som kan stille nogle tilbudsgivere bedre end andre. De underretter alle tilbudsgivere, hvis tilbud ikke er blevet afvist i medfør af stk. 6, skriftligt om alle andre ændringer af de tekniske specifikationer eller andre udbudsdokumenter end dem, der vedrører minimumskravene. De ordregivende myndigheder giver efter disse ændringer tilstrækkelig tid til, at tilbudsgiverne eventuelt kan ændre og indgive ændrede tilbud.

I henhold til artikel 21 må de ordregivende myndigheder ikke over for de andre deltagere afsløre fortrolige oplysninger, som en ansøger eller en tilbudsgiver, der deltager i forhandlingerne, har meddelt, uden dennes samtykke. En sådan aftale må ikke tage form af et generelt afkald på rettigheder, men skal gives med henvisning til den påtænkte meddelelse af specifikke oplysninger.

6. Udbud med forhandling kan forløbe i flere faser for at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles, på grundlag af de tildelingskriterier, der er indeholdt i udbudsbekendtgørelsen, i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen eller i et andet udbudsdokument. I udbudsbekendtgørelsen, opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen eller i et andet udbudsdokument skal de ordregivende myndigheder angive, om de vil benytte denne mulighed.

7. Hvis de ordregivende myndigheder har til hensigt at afslutte forhandlingerne, skal de informere de resterende tilbudsgivere herom og fastsætte en fælles frist, inden for hvilken tilbudsgiverne kan afgive nye eller ændrede tilbud. De ordregivende myndigheder kontrollerer, at de endelige tilbud opfylder minimumskravene og overholder artikel 56, stk. 1, vurderer de endelige tilbud på grundlag af tildelingskriterierne og tildeler kontrakten i overensstemmelse med artikel 66-69.

Artikel 30

Konkurrencepræget dialog

1. Ved konkurrencepræget dialog kan alle økonomiske aktører ansøge om at deltage som svar på en udbudsbekendtgørelse ved at fremsende de oplysninger for kvalitativ udvælgelse, som den ordregivende myndighed anmoder om.

Minimumsfristen for modtagelse af ansøgninger om deltagelse er 30 dage fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen.

Det er kun de økonomiske aktører, der af de ordregivende myndigheder modtager opfordring dertil, som kan deltage i dialogen efter en vurdering af de forelagte oplysninger. De ordregivende myndigheder kan begrænse antallet af egnede ansøgere, der skal opfordres til at deltage i proceduren, i overensstemmelse med artikel 65. Kontrakten tildeles udelukkende på grundlag af tildelingskriteriet om det bedste forhold mellem pris og kvalitet i overensstemmelse med artikel 67, stk. 2.

2. De ordregivende myndigheder fastsætter deres behov og krav i udbudsbekendtgørelsen, og de beskriver disse behov og krav i denne bekendtgørelse og/eller i et beskrivende dokument. Samtidig fastsætter og beskriver de også de valgte tildelingskriterier i de samme dokumenter og fastsætter en vejledende tidsramme.

3. De ordregivende myndigheder indleder med de deltagere, som er udvalgt i henhold til relevante bestemmelser i artikel 56-66, en dialog, hvis formål er at indkredse og fastslå, hvorledes deres behov bedst kan opfyldes. Under denne dialog kan de drøfte alle aspekter ved udbuddet med de udvalgte deltagere.

Under dialogen sikrer de ordregivende myndigheder ligebehandling af alle deltagere. De udøver i den forbindelse ikke forskelsbehandling ved at give oplysninger, som kan stille nogle deltagere bedre end andre.

I henhold til artikel 21 må de ordregivende myndigheder ikke over for de andre deltagere afsløre foreslåede løsninger eller andre fortrolige oplysninger, som en deltagende ansøger eller tilbudsgiver, der deltager i dialogen, har meddelt, uden dennes samtykke. En sådan aftale må ikke tage form af et generel afkald på rettigheder, men skal gives med henvisning til den påtænkte meddelelse af specifikke oplysninger.

4. En konkurrencepræget dialog kan finde sted i flere successive faser for at begrænse antallet af løsninger, der skal diskuteres under dialogen på grundlag af de tildelingskriterier, der er fastlagt i udbudsbekendtgørelsen eller i det beskrivende dokument. I udbudsbekendtgørelsen eller det beskrivende dokument skal den ordregivende myndighed angive, om den vil anvende denne mulighed.

5. Den ordregivende myndighed fortsætter denne dialog, indtil den har indkredset den eller de løsninger, der kan opfylde dens behov.

6. Efter at have erklæret dialogen for afsluttet og efter at have underrettet de resterende deltagere herom opfordrer de ordregivende myndigheder hver af deltagerne til at afgive deres endelige tilbud på grundlag af den eller de løsninger, der er forelagt og præciseret under dialogen. Disse tilbud skal indeholde alle de elementer, der er nødvendige for projektets udførelse.

På den ordregivende myndigheds anmodning kan disse tilbud afklares, præciseres og optimeres. Imidlertid kan sådanne præciseringer, afklaringer og optimeringer eller supplerende oplysninger ikke medføre, at der ændres ved væsentlige aspekter i tilbuddet eller i det offentlige udbud, herunder de behov og krav, der er fastsat i udbudsbekendtgørelsen eller i det beskrivende dokument, såfremt variation i disse aspekter, behov og krav risikerer at føre til konkurrencefordrejning eller forskelsbehandling.

7. De ordregivende myndigheder vurderer de modtagne tilbud på basis af de tildelingskriterier, der er fastsat i udbudsbekendtgørelsen eller i det beskrivende dokument.

På anmodning af den ordregivende myndighed kan der føres forhandlinger med den tilbudsgiver, der har afgivet det tilbud, der afspejler det bedste forhold mellem pris og kvalitet i overensstemmelse med artikel 67, med henblik på at bekræfte de økonomiske forpligtelser eller andre vilkår i tilbuddet ved at færdigforhandle kontraktvilkårene, forudsat at dette ikke bevirker, at vigtige aspekter af tilbuddet eller det offentlige udbud ændres i væsentlig grad, herunder de behov og krav, der er fastsat i udbudsbekendtgørelsen eller i det beskrivende dokument, og at det ikke fører til konkurrencefordrejning eller forskelsbehandling.

8. De ordregivende myndigheder kan træffe bestemmelse om priser eller betalinger til deltagerne i dialogen.

Artikel 31

Innovationspartnerskab

1. Ved innovationspartnerskaber kan alle økonomiske aktører ansøge om at deltage som svar på en udbudsbekendtgørelse ved at fremsende de oplysninger for kvalitativ udvælgelse, som den ordregivende myndighed anmoder om.

I udbudsdokumenterne angiver den ordregivende myndighed, at der er behov for en innovativ vare eller tjenesteydelse eller innovative bygge- og anlægsarbejder, som ikke kan opfyldes ved indkøb af varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der allerede findes på markedet. Den ordregivende myndighed anfører, hvilke af denne beskrivelses elementer der definerer de minimumskrav, som skal opfyldes i alle tilbud. Oplysningerne skal være tilstrækkelig præcise til, at de økonomiske aktører kan identificere den ønskede løsnings karakter og omfang og beslutte, hvorvidt de vil ansøge om at deltage i proceduren.

Den ordregivende myndighed kan beslutte at oprette et innovationspartnerskab med én partner eller med flere partnere, der gennemfører separate forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Minimumsfristen for modtagelse af ansøgninger om deltagelse er 30 dage fra datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen. Det er kun de økonomiske aktører, der af de ordregivende myndigheder modtager opfordring dertil, som kan deltage i proceduren efter en vurdering af de fremlagte oplysninger. De ordregivende myndigheder kan begrænse antallet af egnede ansøgere, der skal opfordres til at deltage i proceduren, i overensstemmelse med artikel 65. Kontrakterne tildeles udelukkende på grundlag af tildelingskriteriet om det bedste forhold mellem pris og kvalitet i overensstemmelse med artikel 67.

2. Innovationspartnerskabet sigter på udvikling af innovative varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder og det efterfølgende indkøb af de heraf resulterende varer, tjenesteydelser eller arbejder, forudsat at de svarer til de resultatniveauer og maksimumsomkostninger, der er aftalt mellem de ordregivende myndigheder og deltagerne.

Innovationspartnerskabet struktureres i flere på hinanden følgende faser i henhold til rækkefølgen i forsknings- og innovationsprocessen, som kan omfatte fremstillingen af varerne, tilvejebringelsen af tjenesteydelserne eller gennemførelsen af bygge- og anlægsarbejderne. Innovationspartnerskabet opstiller mellemfristede mål, der skal nås af partnerne, og sørger for betaling af vederlag i passende rater.

På grundlag af disse mål kan den ordregivende myndighed efter hver fase beslutte at bringe innovationspartnerskabet til ophør eller, i tilfælde af et innovationspartnerskab med flere partnere, at reducere antallet af partnere ved at bringe individuelle kontrakter til ophør, forudsat at den ordregivende myndighed har angivet disse muligheder i udbudsdokumenterne og betingelserne for at anvende dem.

3. Medmindre andet er fastsat i denne artikel, forhandler de ordregivende myndigheder med tilbudsgiverne om det indledende og alle efterfølgende tilbud, som tilbudsgiverne afgiver, undtagen det endelige tilbud, med henblik på at forbedre indholdet heraf.

Minimumskravene og tildelingskriterierne er ikke genstand for forhandling.

4. Under forhandlingerne sikrer de ordregivende myndigheder ligebehandling af alle tilbudsgivere. De udøver i denne forbindelse ikke forskelsbehandling ved at give oplysninger, som kan stille nogle tilbudsgivere bedre end andre. De underretter alle tilbudsgivere, hvis tilbud ikke er blevet afvist i medfør af stk. 5, skriftligt om alle andre ændringer af de tekniske specifikationer eller andre udbudsdokumenter end dem, der vedrører minimumskraverne. De ordregivende myndigheder giver efter disse ændringer tilstrækkelig tid til, at tilbudsgiverne eventuelt kan ændre og indgive ændrede tilbud.

I henhold til artikel 21 må de ordregivende myndigheder ikke over for de andre deltagere afsløre fortrolige oplysninger, som en ansøger eller en tilbudsgiver, der deltager i forhandlingerne, har meddelt, uden dennes samtykke. En sådan aftale må ikke tage form af et generelt afkald på rettigheder, men skal gives med henvisning til den påtænkte meddelelse af specifikke oplysninger.

5. Forhandlinger under innovationspartnerskabsprocedurer kan forløbe i flere faser for at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles, på grundlag af tildelingskriterierne i udbudsbekendtgørelsen, i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen eller i udbudsdokumenterne. Den ordregivende myndighed angiver i udbudsbekendtgørelsen, i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen eller i udbudsdokumenterne, om den vil benytte denne mulighed.

6. Ved udvælgelsen af ansøgere lægger de ordregivende myndigheder særlig vægt på kriterier vedrørende ansøgernes kapacitet på området forskning og udvikling og udvikling og gennemførelse af innovative løsninger.

Kun de økonomiske aktører, der opfordres af den ordregivende myndighed efter dens vurdering af de ønskede oplysninger, kan fremlægge forsknings- og innovationsprojekter, der har til formål at opfylde de behov, som den ordregivende myndighed har identificeret, og som ikke kan opfyldes af eksisterende løsninger.

Den ordregivende myndighed fastlægger i udbudsdokumenterne, hvilken ordning der gælder for intellektuel ejendomsret. I tilfælde af et innovationspartnerskab med flere partnere må den ordregivende myndighed, jf. artikel 21, ikke over for de andre partnere afsløre foreslåede løsninger eller andre fortrolige oplysninger, som en partner har meddelt inden for rammerne af partnerskabet, uden denne partners samtykke. En sådan aftale må ikke tage form af et generelt afkald på rettigheder, men skal gives med henvisning til den påtænkte meddelelse af specifikke oplysninger.

7. Den ordregivende myndighed sikrer, at partnerskabets struktur og navnlig varigheden og værdien af de forskellige faser afspejler innovationsgraden af den foreslåede løsning og rækkefølgen af de forsknings- og innovationsaktiviteter, der er nødvendige for udviklingen af en innovativ løsning, der endnu ikke er tilgængelig på markedet. Den anslåede værdi af varer,

tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder skal være rimelig i forhold til den nødvendige investering i udviklingen af dem.

Artikel 32

Anvendelse af udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse

1. I de særlige tilfælde og under de omstændigheder, der er fastsat i stk. 2-5, kan medlemsstaterne give de ordregivende myndigheder mulighed for at tildele offentlige kontrakter ved udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse.

2. Udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse kan anvendes i forbindelse med offentlige bygge- og anlægskontrakter, offentlige vareindkøbskontrakter og offentlige tjenesteydelseskontrakter i følgende tilfælde:

a) når der i forbindelse med et offentligt eller et begrænset udbud ikke afgives tilbud, ikke afgives egnede tilbud, eller der ikke er modtaget nogen ansøgninger om deltagelse eller ikke nogen egnede ansøgninger om deltagelse, forudsat at de oprindelige aftalevilkår ikke ændres væsentligt, og at der sendes en rapport til Kommissionen, hvis den anmoder om det.

Et tilbud anses for ikke egnet, når det er irrelevant i forhold til kontrakten, idet det er åbenbart, at tilbuddet ikke uden væsentlige ændringer kan opfylde den ordregivende myndigheds behov og krav som angivet i udbudsdokumenterne. En ansøgning om deltagelse anses for ikke egnet, når den berørte økonomiske aktør skal eller kan udelukkes i henhold til artikel 57 eller ikke opfylder de udvælgelseskriterier, som den ordregivende myndighed har fastsat i henhold til artikel 58

b) når bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne kun kan leveres af en bestemt økonomisk aktør af en af følgende årsager:

i) formålet med udbuddet er skabelse eller erhvervelse af et unikt kunstværk eller en unik kunstnerisk optræden

ii) manglende konkurrence af tekniske årsager

iii) beskyttelse af eksklusive rettigheder, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder.

Undtagelserne i nr. ii) og iii) gælder kun, hvis der ikke findes et rimeligt alternativ eller erstatning, og den manglende konkurrence ikke er et resultat af en kunstig indskrænkning af udbudsparametrene

c) i strengt nødvendigt omfang, hvis tvingende grunde som følge af begivenheder, som den ordregivende myndighed ikke har kunnet forudse, gør det umuligt at overholde fristerne for offentlige udbud, begrænsede udbud eller udbud med forhandling. De omstændigheder, der påberåbes som tvingende grunde, må under ingen omstændigheder kunne tilskrives den ordregivende myndighed.

3. Udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse kan anvendes for offentlige vareindkøbskontrakter:

- a) når de pågældende varer alene er fremstillet med henblik på forskning, forsøg, undersøgelse eller udvikling; kontrakter, der tildeles i henhold til dette litra, omfatter dog ikke serieproduktion til påvisning af varens handelsmæssige levedygtighed eller til dækning af forsknings- og udviklingsomkostninger
- b) ved supplerende leveringer fra den oprindelige leverandør til delvis fornyelse af leveringer eller installationer eller til udvikelse af allerede foretagne leveringer eller installationer, når et leverandørskifte ville gøre det nødvendigt for den ordregivende myndighed at anskaffe varer, som på grund af en forskel i teknisk beskaffenhed ville medføre teknisk uforenelighed eller uforholdsmæssigt store tekniske vanskeligheder ved drift og vedligeholdelse; løbetiden for disse kontrakter samt for kontrakter, der kan fornyes, må generelt ikke overstige tre år
- c) ved varer, der noteres og købes på en varebørs
- d) ved indkøb af varer eller tjenesteydelser på særlig fordelagtige vilkår, enten hos en leverandør, der endeligt indstiller sin erhvervsvirksomhed, likvidatorer i en konkursbehandling, tvangsakkord eller en tilsvarende behandling i henhold til nationale love og forskrifter.

4. Udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse kan anvendes for tjenesteydelsesaftaler, når den pågældende kontrakt er et led i en projektkonkurrence, der afholdes i henhold til dette direktiv, og som i henhold til reglerne i projektkonkurrencen skal tildeles vinderen eller en af vinderne af projektkonkurrencen. I sidstnævnte tilfælde skal alle vinderne opfordres til at deltage i forhandlingerne.

5. Udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse kan anvendes ved nye bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, der er en gentagelse af tilsvarende tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, og som overdrages til den økonomiske aktør, der blev tildelt den oprindelige kontrakt af de samme ordregivende myndigheder, forudsat at disse bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser er i overensstemmelse med et grundlæggende projekt, og at den oprindelige kontrakt om dette arbejde blev tildelt i henhold til en procedure i overensstemmelse med artikel 26, stk. 1. Det grundlæggende projekt skal angive omfanget af eventuelle yderligere bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser og betingelserne for tildelingen heraf.

Muligheden for at anvende denne fremgangsmåde skal anføres allerede ved det oprindelige udbud, og de ordregivende myndigheder skal tage den anslåede samlede værdi af de nye bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser i betragtning ved anvendelse af artikel 4.

Denne fremgangsmåde kan kun benyttes inden for en periode på tre år efter indgåelsen af den oprindelige kontrakt.

KAPITEL II

Teknikker og hjælpemidler i forbindelse med elektroniske og samlede udbud

Artikel 33

Rammeaftaler

1. De ordregivende myndigheder kan indgå rammeaftaler under forudsætning, at de anvender procedurerne i dette direktiv.

Ved »rammeaftale« forstår en aftale indgået mellem en eller flere ordregivende myndigheder og en eller flere økonomiske aktører med det formål at fastsætte vilkårene for de kontrakter, der skal tildeles i løbet af en given periode, især med hensyn til pris og i givet fald påtænkte mængder.

Rammeaftaler må højst gælde for en periode på fire år, undtagen i ekstraordinære tilfælde, som er behørigt begrundet navnlig i rammeaftalens formål.

2. Kontrakter, der er baseret på en rammeaftale, tildeles efter procedurerne i dette stykke og i stk. 3 og 4.

Disse procedurer kan kun anvendes mellem de ordregivende myndigheder, der er klart identificeret til dette formål i indkaldelsen af tilbud eller opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen, og de økonomiske aktører, der var parter i den indgåede rammeaftale.

Når der indgås kontrakter, der er baseret på en rammeaftale, kan der under ingen omstændigheder foretages væsentlige ændringer i aftalevilkårene, navnlig ikke i det i stk. 3 omhandlede tilfælde.

3. Når en rammeaftale indgås med en enkelt økonomisk aktør, indgås kontrakter baseret på denne rammeaftale på de vilkår, der er fastsat i rammeaftalen.

De ordregivende myndigheder kan i forbindelse med tildelingen af sådanne kontrakter skriftligt konsultere den økonomiske aktør, der er part i rammeaftalen, og om nødvendigt anmode ham om at komplettere sit tilbud.

4. Når en rammeaftale indgås med mere end en økonomisk aktør, gennemføres den pågældende rammeaftale på en af følgende måder:

a) i henhold til bestemmelser og betingelser i rammeaftalen, uden at der iværksættes en fornyet konkurrence, når den fastlægger alle bestemmelser vedrørende udførelsen af de pågældende bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser og vareleverancer og de objektive betingelser for fastlæggelse af, hvilke af de økonomiske aktører, der er part i rammeaftalen, der skal udføre dem. Sidstnævnte betingelser skal fremgå af udbudsdokumenterne for rammeaftalen

b) når rammeaftalen fastlægger alle bestemmelser vedrørende leveringen af de pågældende bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser og varer, til dels uden at der iværksættes en fornyet konkurrence i overensstemmelse med litra a), og til dels med iværksættelse af en fornyet konkurrence blandt de økonomiske aktører, der er part i rammeaftalen i overensstemmelse med litra c), når de ordregivende myndigheder har fastsat denne mulighed i udbudsdokumenterne for rammeaftalen. Valget af, hvorvidt der skal erhverves specifikke bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser ved en fornyet konkurrence eller direkte på de betingelser, der er anført i rammeaftalen, skal fastlægges efter objektive kriterier, som fastlægges i udbudsdokumenterne for rammeaftalen. Disse udbudsdokumenter specificerer endvidere, hvilke betingelser, der kan medføre en fornyet konkurrence.

Mulighederne under første afsnit i dette litra, finder også anvendelse på enhver del af en rammeaftale, for hvilken alle bestemmelserne vedrørende levering af de pågældende bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser er blevet fastlagt i rammeaftalen, uanset om alle bestemmelserne vedrørende levering af sådanne bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser under andre delaftaler er fastlagt

c) når ikke alle bestemmelser vedrørende levering af bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser og vareleverancer er fastlagt i rammeaftalen, ved at iværksætte en fornyet konkurrence blandt de økonomiske aktører, der er part i rammeaftalen.

5. De konkurrencer, der anføres i stk. 4, litra b) og c), skal baseres på de samme vilkår, som anvendes i forbindelse med tildelingen af rammeaftalen, og hvor det er nødvendigt mere præcist formulerede vilkår, og, hvor det er relevant, andre vilkår, som der henvises til i udbudsdokumenterne for rammeaftalen, i overensstemmelse med følgende procedure:

a) for hver kontrakt, som skal tildeles, konsulterer de ordregivende myndigheder skriftligt de økonomiske aktører, der er i stand til at udføre kontrakten

b) de ordregivende myndigheder fastsætter en tilstrækkelig lang frist til indgivelse af tilbud på de enkelte kontrakter under hensyntagen til elementer såsom kontraktgenstandens kompleksitet og den tid, der medgår til fremsendelse af tilbud

c) tilbuddene indsendes skriftligt, og deres indhold forbliver fortroligt indtil udløbet af den fastsatte svarfrist

d) de ordregivende myndigheder tildeler hver kontrakt til den tilbudsgiver, der har afgivet det bedste tilbud på grundlag af de tildelingskriterier, der er fastsat i udbudsdokumenterne for rammeaftalen.

Artikel 34

Dynamiske indkøbssystemer

1. Ved almindelige indkøb, der er generelt tilgængelige på markedet og opfylder de ordregivende myndigheders krav, kan de ordregivende myndigheder anvende et dynamisk indkøbssystem. Det dynamiske indkøbssystem skal anvendes som en fuldt elektronisk proces, og skal i hele indkøbssystemets gyldighedsperiode være åben for enhver økonomisk aktør, der opfylder udvælgelseskriterierne. Det kan inddeles i kategorier af varer, tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, der er objektivt defineret på grundlag af karakteristika ved de indkøb, der skal foretages under den pågældende kategori. Sådanne karakteristika kan omfatte en henvisning til den maksimale tilladte størrelse af de efterfølgende specifikke kontrakter eller et specifikt geografisk område, hvor efterfølgende specifikke kontrakter vil blive gennemført.

2. Med henblik på indkøb på grundlag af et dynamisk indkøbssystem følger de ordregivende myndigheder reglerne for begrænsede udbud. Alle ansøgere, der opfylder udvælgelseskriterierne, skal optages i systemet, og antallet af ansøgere, der skal optages i systemet, må ikke begrænses i overensstemmelse med artikel 65. Når de ordregivende myndigheder har inddelt systemet i kategorier af varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser i overensstemmelse med stk. 1 i nærværende artikel, specificerer de udvælgelseskriterierne for hver kategori.

Uanset artikel 28 gælder der følgende tidsfrister:

a) Minimumsfristen for modtagelse af ansøgninger om deltagelse skal være 30 dage fra henholdsvis datoen for afsendelsen af udbudsbekendtgørelsen eller, hvor en forhåndsmeddelelse anvendes til indkaldelse af tilbud, datoen for afsendelsen af opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen. Der gælder ikke yderligere frister for modtagelse af ansøgninger om deltagelse, når først opfordringen til at afgive tilbud for det første specifikke udbud under det dynamiske indkøbssystem er sendt.

b) Minimumsfristen for modtagelse af tilbud er 10 dage regnet fra datoen for afsendelsen af opfordringen til at afgive tilbud. I givet fald finder artikel 28, stk. 4, anvendelse. Artikel 28, stk. 3 og 5, finder ikke anvendelse.

3. Alle meddelelser i forbindelse med et dynamisk indkøbssystem gives udelukkende elektronisk i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, 3, 5 og 6.

4. Med henblik på tildeling af kontrakter på grundlag af et dynamisk indkøbssystem skal de ordregivende myndigheder:

- a) offentliggøre en indkaldelse af tilbud, hvori det præciseres, at der er tale om et dynamisk indkøbssystem
- b) præcisere i udbudsdokumenterne mindst arten og den anslåede mængde af det planlagte indkøb samt anføre alle de nødvendige oplysninger om det dynamiske indkøbssystem, herunder hvorledes det dynamiske indkøbssystem fungerer, det anvendte elektroniske udstyr og de tekniske ordninger og specifikationer for tilslutning
- c) angive enhver inddeling i kategorier af varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser og de karakteristika, der definerer dem
- d) give fri, direkte og fuld elektronisk adgang, så længe systemet er gyldigt, til udbudsdokumenterne i overensstemmelse med artikel 53.

5. De ordregivende myndigheder giver under hele det dynamiske indkøbssystems gyldighedsperiode alle økonomiske aktører mulighed for at anmode om at deltage i systemet på de betingelser, der er omhandlet i stk. 2. De ordregivende myndigheder afslutter deres vurdering af disse ansøgninger i overensstemmelse med udvælgelseskriterierne inden for 10 arbejdsdage efter modtagelsen heraf. Denne frist kan i individuelle sager, og hvis det er berettiget, forlænges til 15 arbejdsdage, især på grund af behovet for at undersøge supplerende dokumentation eller på anden måde kontrollere, om udvælgelseskriterierne opfyldes.

Uanset stk. 1 kan de ordregivende myndigheder, så længe opfordringen til at afgive tilbud for det første specifikke offentlige indkøb under det dynamiske indkøbssystem ikke er udsendt, forlænge vurderingsperioden, forudsat at der ikke udsendes nogen opfordring til at afgive tilbud i løbet af den forlængede vurderingsperiode. Ordregivende myndigheder skal i udbudsdokumenterne angive længden på den forlængede periode, de agter at anvende.

Ordregivende myndigheder informerer den pågældende økonomiske aktør ved snarligst mulige lejlighed om, hvorvidt den er eller ikke er optaget i det dynamiske indkøbssystem.

6. Ordregivende myndigheder opfordrer alle optagne deltagere til at afgive tilbud for hvert specifikt udbud under det dynamiske indkøbssystem i overensstemmelse med artikel 54. Når det dynamiske indkøbssystem er inddelt i kategorier af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, opfordrer de ordregivende myndigheder alle de deltagere, der er optaget i den kategori, der svarer til de pågældende specifikke udbud, til at afgive tilbud.

De tildeler kontrakten til den tilbudsgiver, der har afgivet det bedste bud på grundlag af de tildelingskriterier, der er angivet i

udbudsbekendtgørelsen for det dynamiske indkøbssystem eller, hvis en forhåndsmeddelelse anvendes til indkaldelse af tilbud, i opfordringen til at bekræfte interestetilkendegivelsen. Disse kriterier kan eventuelt præciseres opfordringen til at afgive tilbud.

7. De ordregivende myndigheder kan på ethvert tidspunkt i det dynamiske indkøbssystems gyldighedsperiode kræve, at optagne deltagere indsender en ny og ajourført egenerklæring, jf. artikel 59, stk. 1, inden for fem hverdage fra den dato, hvor ansøgningen blev sendt.

Artikel 59, stk. 4-6, finder anvendelse i hele det dynamiske indkøbssystems gyldighedsperiode.

8. De ordregivende myndigheder anfører gyldighedsperioden for det dynamiske indkøbssystem i indkaldelsen af tilbud. De underretter Kommissionen om enhver ændring i gyldighedsperioden ved hjælp af følgende standardformularer:

- a) når gyldighedsperioden ændres uden at bringe systemet til ophør, den formular, der blev anvendt indledningsvis i forbindelse med indkaldelsen af tilbud for det dynamiske indkøbssystem
- b) når systemet bringes til ophør, en bekendtgørelse om indgåede kontrakter, jf. artikel 50.

9. Der kan ikke hverken forud for eller under gyldighedsperioden for det dynamiske indkøbssystem pålægges økonomiske aktører, der har interesse i eller er part i det dynamiske indkøbssystem, noget administrationsgebyr.

Artikel 35

Elektroniske auktioner

1. De ordregivende myndigheder kan anvende elektroniske auktioner, hvor nye og lavere priser og/eller nye værdier for visse elementer i tilbuddene præsenteres.

Til dette formål strukturerer de ordregivende myndigheder den elektroniske auktion som en gentagen elektronisk proces efter den første fuldstændige vurdering af tilbuddene, således at disse kan klassificeres på grundlag af automatiske vurderingsmetoder.

Visse offentlige tjenesteydelseskontrakter og visse offentlige bygge- og anlægskontrakter, der involverer en intellektuel indsats som f.eks. projektering af bygge- og anlægsarbejder, der ikke kan klassificeres på grundlag af automatiske vurderingsmetoder, må ikke gøres til genstand for elektroniske auktioner.

2. Ved offentlige udbud eller begrænsede udbud eller udbud med forhandling kan de ordregivende myndigheder beslutte, at der anvendes elektronisk auktion inden tildelingen af en kontrakt, når indholdet af udbudsdokumenterne, navnlig de tekniske specifikationer, kan fastsættes nøjagtigt.

Elektronisk auktion kan anvendes på samme betingelser ved en fornyet konkurrence mellem parterne i en rammeaftale, jf. artikel 33, stk. 4, litra b) eller c), og ved udbud af kontrakter, der skal tildeles inden for det dynamiske indkøbssystem, der er omhandlet i artikel 34.

3. Den elektroniske auktion baseres på et af følgende elementer i tilbuddet:

- a) kun på priser, når kontrakten tildeles på grundlag af pris alene
- b) på priserne og/eller de nye værdier af de elementer i tilbuddene, der er anført i udbudsdokumenterne, når kontrakten tildeles på grundlag af det bedste forhold mellem pris og kvalitet eller det tilbud, der har de laveste omkostninger ved brug af en metode baseret på omkostningseffektivitet.

4. De ordregivende myndigheder, der beslutter at anvende elektronisk auktion, anfører dette i udbudsbekendtgørelsen eller i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen. Udbudsdokumenterne skal mindst omfatte de oplysninger, der er fastsat i bilag VI.

5. Før de ordregivende myndigheder afholder den elektroniske auktion, foretager de en første fuldstændig vurdering af tilbuddene efter det eller de tildelingskriterier og den vægtning heraf, der er fastlagt.

Et tilbud anses for at være antageligt, hvis det er indgivet af en tilbudsgiver, som ikke er udelukket i henhold til artikel 57, og som opfylder udvælgelseskriterierne, og hvis tilbud er i overensstemmelse med de tekniske specifikationer uden at være ukorrekt eller uantageligt eller ikke egnet.

Især betragtes tilbud, der ikke følger udbudsdokumenterne, er modtaget for sent, i forbindelse med hvilke der foreligger bevis på ulovlig samordning eller bestikkelse, eller som den ordregivende myndighed har konstateret er unormalt lave, som ukorrekte. Især betragtes tilbud indgivet af tilbudsgivere, som ikke har de krævede kvalifikationer, og tilbud, hvis pris overstiger den ordregivende myndigheds budget som fastsat og dokumenteret forud for iværksættelsen af udbudsproceduren, som uantagelige.

Et tilbud anses for ikke egnet, når det er irrelevant i forhold til kontrakten, idet det er åbenbart, at tilbuddet ikke uden væsentlige ændringer kan opfylde den ordregivende myndigheds behov og krav som angivet i udbudsdokumenterne. En ansøgning om deltagelse anses for ikke egnet, når den berørte økonomiske aktør skal eller kan udelukkes i henhold til artikel 57 eller ikke opfylder de udvælgelseskriterier, som den ordregivende myndighed har fastsat i henhold til artikel 58.

Alle de tilbudsgivere, der har afgivet antagelige tilbud, opfordres samtidig elektronisk til at deltage i den elektroniske auktion ved anvendelse af, fra og med den anførte dato og tidspunkt, forbindelserne i overensstemmelse med anvisningerne i opfordringen.

Den elektroniske auktion kan finde sted i løbet af flere på hinanden følgende faser. Elektronisk auktion kan tidligst indledes to hverdage efter afsendelsen af opfordringen til at afgive tilbud.

6. Opfordringen ledsages af resultatet af den fulde vurdering af den berørte tilbudsgivers tilbud udført i overensstemmelse med den vægtning, der er fastsat i artikel 67, stk. 5, første afsnit.

Opfordringen indeholder ligeledes den matematiske formel, der ved elektronisk auktion bestemmer den automatiske omklassificering på grundlag af de nye priser og/eller nye værdier. Undtagen i tilfælde hvor det økonomisk mest fordelagtige tilbud alene identificeres på grundlag af prisen, indarbejder denne formel vægtningen af alle de kriterier, der er fastsat, med henblik på at afgøre, hvilket tilbud der er det økonomisk mest fordelagtige, således som det er angivet i den bekendtgørelse, der anvendes til indkaldelsen af tilbud, eller i andre udbudsdokumenter. Med henblik herpå skal eventuelle rammer for vægtningsens udsving imidlertid forudgående udtrykkes ved en bestemt værdi.

Såfremt alternative tilbud er tilladt, skal en formel angives særskilt for hvert alternativt tilbud.

7. Under hver fase af den elektroniske auktion giver de ordregivende myndigheder omgående og som et minimum alle tilbudsgivere tilstrækkelige oplysninger til, at de på et hvilket som helst tidspunkt kan kende deres respektive klassificering. De kan give andre oplysninger om andre afgivne priser eller værdier, hvis dette er angivet i udbudsbetingelserne. De kan endvidere på et hvilket som helst tidspunkt give meddelelse om antallet af deltagere den specifikke fase af auktionen. De må imidlertid under ingen omstændigheder give oplysning om tilbudsgivernes identitet under afviklingen af auktionens forskellige faser.

8. De ordregivende myndigheder afslutter den elektroniske auktion i overensstemmelse med en eller flere af følgende fremgangsmåder:

- a) på tidligere anførte dato og tidspunkt
- b) når de ikke modtager flere nye priser eller nye værdier, der imødekommer kravene vedrørende mindsteudsving, forudsat at de tidligere har angivet den frist, de vil overholde fra modtagelsen af den sidst afgivne pris eller værdi, inden de afslutter den elektroniske auktion eller
- c) når det tidligere anførte antal auktionsfaser er afsluttet.

Når de ordregivende myndigheder har til hensigt at afslutte den elektroniske auktion i overensstemmelse med første afsnits litra c), eventuelt kombineret med fremgangsmåden i første afsnits litra b), indeholder opfordringen til at deltage i auktionen tidsplanen for hver auktionsfase.

9. Efter afslutningen af den elektroniske auktion tildeler de ordregivende myndigheder i overensstemmelse med artikel 67 kontrakten på baggrund af resultaterne af den elektroniske auktion.

Artikel 36

Elektroniske kataloger

1. Hvis der kræves anvendelse af elektroniske kommunikationsmidler, kan de ordregivende myndigheder kræve, at tilbudene indgives i form af et elektronisk katalog, eller at de omfatter et elektronisk katalog.

Medlemsstaterne kan bestemme, at anvendelsen af elektroniske kataloger skal være obligatorisk i forbindelse med visse udbudstyper.

Tilbud, der indgives i form af et elektronisk katalog, kan ledsages af andre dokumenter, som fuldstændiggør tilbuddet.

2. Elektroniske kataloger udfærdiges af ansøgerne eller tilbudsgiverne med henblik på deltagelse i en given udbudsprocedure i overensstemmelse med de tekniske specifikationer og den form, der er fastlagt af den ordregivende myndighed.

Desuden skal de elektroniske kataloger overholde kravene til elektroniske kommunikationsværktøjer samt eventuelle yderligere krav, der er fastsat af den ordregivende myndighed i overensstemmelse med artikel 22.

3. Hvis det accepteres eller kræves, at tilbuddene udformes i form af elektroniske kataloger, skal de ordregivende myndigheder

a) angive dette i udbudsbekendtgørelsen eller i opfordringen til at bekræfte interesselikvideringen, hvis en forhåndsmeddelelse anvendes til indkaldelse af tilbud

b) i udbudsdokumenterne præcisere alle de nødvendige oplysninger i henhold til artikel 22, stk. 6, vedrørende formatet, det anvendte elektroniske udstyr samt de tekniske ordninger og specifikationer for kataloget.

4. Hvis der er indgået en rammeaftale med mere end en økonomisk aktør efter afgivelsen af tilbud via elektroniske kataloger, kan de ordregivende myndigheder bestemme, at den fornyede konkurrence i forbindelse med specifikke kontrakter skal finde sted på basis af opdaterede kataloger. I så fald skal de ordregivende myndigheder anvende en af følgende metoder:

a) opfordre tilbudsgivere til at indgive deres elektroniske kataloger igen, således at de er tilpasset til kravene i den pågældende kontrakt, eller

b) underrette tilbudsgivere om, at de planlægger at indsamle de oplysninger fra de allerede fremsendte elektroniske kataloger, der er nødvendige for at kunne afgive tilbud, der er tilpasset

kravene i den pågældende kontrakt, forudsat at anvendelsen af denne metode er blevet meddelt i udbudsdokumenterne for rammeaftalen.

5. Når de ordregivende myndigheder genåbner konkurrencen for specifikke kontrakter i henhold til stk. 4, litra b), meddeler de tilbudsgivere datoen og tidspunktet for, hvornår de påtænker at indsamle de oplysninger, der er nødvendige for at afgive tilbud, der er tilpasset til kravene i den pågældende kontrakt og giver tilbudsgivere mulighed for at afvise denne indsamling af oplysninger.

De ordregivende myndigheder afsætter en passende periode mellem meddelelsen og den faktiske indsamling af oplysninger.

Inden tildeling af kontrakten fremlægger de ordregivende myndigheder de indsamlede oplysninger for den pågældende tilbudsgiver og giver dermed denne mulighed for at anfægte eller bekræfte, at det således afgivne tilbud ikke indeholder nogen materielle fejl.

6. De ordregivende myndigheder kan tildele kontrakter på grundlag af et dynamisk indkøbssystem ved at kræve, at tilbud på en specifik kontrakt indgives i form af et elektronisk katalog.

De ordregivende myndigheder kan endvidere tildele kontrakter på grundlag af et dynamisk indkøbssystem i overensstemmelse med stk. 4, litra b), og stk. 5, forudsat at ansøgningen om deltagelse i det dynamiske indkøbssystem ledsages af et elektronisk katalog i overensstemmelse med de tekniske specifikationer og det format, der er fastlagt af den ordregivende myndighed. Dette katalog færdiggøres efterfølgende af ansøgerne, når de informeres om den ordregivende myndigheds planer om at afgive tilbud ved hjælp af proceduren i stk. 4, litra b).

Artikel 37

Centraliserede indkøbsaktiviteter og indkøbscentraler

1. Medlemsstaterne kan bestemme, at de ordregivende myndigheder kan erhverve varer og/eller tjenesteydelser gennem en indkøbscentral, der tilbyder de centraliserede indkøbsaktiviteter, der henvises til i artikel 2, stk. 1, nr. 14), litra a).

Medlemsstaterne kan endvidere fastsætte bestemmelser, så ordregivende myndigheder kan erhverve bygge- og anlægsarbejder, varer og tjenesteydelser ved brug af kontrakter tildelt af en indkøbscentral via dynamiske indkøbssystemer, der drives af en indkøbscentral, eller i det omfang, der er fastsat i artikel 33, stk. 2, andet afsnit, ved brug af en rammeaftale, der er indgået af en indkøbscentral, der tilbyder den centraliserede indkøbsaktivitet, jf. artikel 2, stk. 1, nr. 14), litra b). Når et dynamisk indkøbssystem, der drives af en indkøbscentral, kan anvendes af andre ordregivende myndigheder, nævnes dette i den indkaldelse af tilbud, der etablerer det pågældende dynamiske indkøbssystem.

I forbindelse med første og andet afsnit kan medlemsstaterne bestemme, at visse indkøb skal foretages ved anvendelse af indkøbscentraler eller en eller flere specifikke indkøbscentraler.

2. En ordregivende myndighed opfylder sine forpligtelser i henhold til dette direktiv, når den erhverver varer eller tjenesteydelser gennem en indkøbscentral, der tilbyder de centraliserede indkøbsaktiviteter, der henvises til i artikel 2, stk. 1, nr. 14), litra a).

En ordregivende myndighed opfylder også sine forpligtelser i henhold til dette direktiv, når den erhverver bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser ved brug af kontrakter tildelt af indkøbscentralen via dynamiske indkøbssystemer, der drives af den indkøbscentral, eller i det omfang, der er fastsat i artikel 33, stk. 2, andet afsnit, ved brug af en rammeaftale, der er indgået af indkøbscentralen, der tilbyder den centraliserede indkøbsaktivitet, der henvises til i artikel 2, stk. 1, nr. 14), litra b).

Den pågældende ordregivende myndighed er imidlertid ansvarlig for overholdelsen af forpligtelserne i henhold til dette direktiv med hensyn til de dele, den selv gennemfører, som f.eks.:

- a) tildeling af en kontrakt på grundlag af et dynamisk indkøbssystem, der drives af en indkøbscentral
- b) gennemførelse af en fornyet konkurrence under en rammeaftale, der er indgået af en indkøbscentral
- c) i henhold til artikel 33, stk. 4, litra a) eller b), afgørelse af, hvilken af de økonomiske aktører, der er part i rammeaftalen, der skal udføre en given opgave under den rammeaftale, der er indgået af en indkøbscentral.

3. Alle udbudsprocedurer, der varetages af et centralt indkøbsorgan, skal gennemføres ved hjælp af elektroniske kommunikationsmidler i overensstemmelse med de krav, der er angivet i artikel 22.

4. De ordregivende myndigheder kan uden at anvende procedurerne i dette direktiv tildele en offentlig tjenesteydelseskontrakt om levering af centraliserede indkøbsaktiviteter til en indkøbscentral.

Sådanne offentlige tjenesteydelseskontrakter kan også omfatte levering af accessoriske indkøbsaktiviteter.

Artikel 38

Lejlighedsvis fælles udbud

1. To eller flere ordregivende myndigheder kan aftale at gennemføre visse specifikke udbud i fællesskab.

2. Når gennemførelsen af en udbudsprocedure i sin helhed gennemføres i fællesskab i alle de pågældende ordregivende myndigheders navn og på disses vegne, er de i fællesskab ansvarlige for overholdelsen af deres forpligtelser i henhold til dette direktiv. Dette gælder også i de tilfælde, hvor én ordregivende myndighed forvalter proceduren og handler i eget navn og på vegne af de andre ordregivende myndigheder.

Når gennemførelsen af en udbudsprocedure ikke i sin helhed gennemføres i fællesskab i alle de pågældende ordregivende myndigheders navn og på disses vegne, er de kun i fællesskab ansvarlige for de dele, der gennemføres i fællesskab. Hver ordregivende myndighed har det fulde ansvar for overholdelsen af forpligtelserne i henhold til dette direktiv for de dele, den gennemfører i eget navn og på egne vegne.

Artikel 39

Udbud, der involverer ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater

1. Med forbehold af artikel 12 kan ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater i fællesskab tildele offentlige kontrakter ved hjælp af en af de fremgangsmåder, der er fastsat i denne artikel.

Ordregivende myndigheder må ikke anvende de fremgangsmåder, der er fastsat i denne artikel, med det formål at omgå anvendelsen af obligatoriske offentligretlige bestemmelser, som er i overensstemmelse med EU-retten, og som de er underlagt i deres medlemsstat.

2. Medlemsstaterne må ikke forbyde deres ordregivende myndigheder at benytte centraliserede indkøbsaktiviteter tilbudt af indkøbscentraler, der er beliggende i en anden medlemsstat.

Hvad angår centraliserede indkøbsaktiviteter tilbudt af en indkøbscentral beliggende i en anden medlemsstat end den ordregivende myndighed, kan medlemsstaterne imidlertid vælge at præcisere, at deres ordregivende myndigheder kun må gennemføre centraliserede indkøbsaktiviteter som defineret i artikel 2, stk. 1, nr. 14), litra a) eller b).

3. Levering af centraliserede indkøbsaktiviteter fra en indkøbscentral beliggende i en anden medlemsstat gennemføres i overensstemmelse med de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor indkøbscentralen er beliggende.

De nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor indkøbscentralen er beliggende, finder også anvendelse på følgende:

- a) tildelingen af en kontrakt på grundlag af et dynamisk indkøbssystem

b) gennemførelsen af en fornyet konkurrence i henhold til en rammeaftale

c) afgørelsen af, hvilke af de økonomiske aktører, der er part i rammeaftalen, der i henhold til artikel 33, stk. 4, litra a) eller b), skal udføre en given opgave.

4. Flere ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater kan i fællesskab tildele en offentlig kontrakt, indgå en rammeaftale eller drive et dynamisk indkøbssystem. De kan endvidere i det omfang, der er fastsat i artikel 33, stk. 2, andet afsnit, tildele kontrakter på grundlag af rammeaftalen eller det dynamiske indkøbssystem. Medmindre de nødvendige elementer er reguleret af en international aftale mellem de pågældende medlemsstater, indgår de deltagende ordregivende myndigheder en aftale, der fastlægges:

a) parternes ansvar og de relevante nationale bestemmelser der finder anvendelse

b) den interne organisering af udbudsproceduren, herunder forvaltningen af proceduren, fordelingen af bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, og indgåelsen af kontrakter.

En deltagende ordregivende myndighed opfylder sine forpligtelser i henhold til dette direktiv, når den indkøber bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser fra en ordregivende myndighed, der er ansvarlig for udbudsproceduren. Ved fastlæggelse af ansvarsområder og den nationale lovgivning, der finder anvendelse, jf. litra a), kan de deltagende ordregivende myndigheder fordele specifikke ansvarsområder mellem sig og fastlægge de bestemmelser i de nationale lovgivninger, der finder anvendelse, i enhver af deres respektive medlemsstater. Fordelingen af ansvarsområder og den nationale lovgivning, der finder anvendelse, nævnes i udbudsdokumenterne for kontrakter tildelt i fællesskab.

5. Når flere ordregivende myndigheder fra forskellige medlemsstater har etableret en fælles enhed, herunder »europæiske grupper for territorielt samarbejde« (EGTS) i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1082/2006⁽¹⁾ eller andre enheder oprettet i henhold til EU-retten, skal de deltagende ordregivende myndigheder ved en beslutning i det kompetente organ under den fælles enhed blive enige om de gældende nationale indkøbsregler for en af følgende medlemsstater:

a) de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den fælles enhed har sit hjemsted

b) de nationale bestemmelser i den medlemsstat, hvor den fælles enhed udfører sine aktiviteter.

Den aftale, der henvises til i første afsnit, kan enten gælde i en ubestemt periode, hvis det er fastsat i stiftelsesakten for den fælles enhed, eller kan begrænses til en bestemt periode, visse typer af kontrakter eller til en eller flere individuelle kontrakt-tildelinger.

KAPITEL III

Procedureforløb

Afdeling 1

Forberedelse

Artikel 40

Indledende markedsundersøgelser

Inden iværksættelsen af en udbudsprocedure kan ordregivende myndigheder gennemføre markedsundersøgelser med henblik på at udforme udbuddet og at informere økonomiske aktører om deres udbudsplaner og -krav.

Til det formål kan ordregivende enheder f.eks. søge eller acceptere rådgivning fra uafhængige eksperter eller myndigheder eller fra markedsdeltagere. Denne rådgivning kan anvendes i planlægningen og gennemførelsen af udbudsproceduren, dog forudsat at en sådan rådgivning ikke medfører en konkurrencefordrejning eller en overtrædelse af principperne om ikkeforskelsbehandling og gennemsigtighed.

Artikel 41

Forudgående inddragelse af ansøgere eller tilbudsgivere

Når en ansøger eller tilbudsgiver eller en virksomhed, der har tilknytning til en ansøger eller tilbudsgiver, har rådgivet den ordregivende myndighed, hvad enten det er sket i forbindelse med artikel 40, eller ej, eller på anden måde været involveret i forberedelsen af udbudsproceduren, træffer den ordregivende myndighed passende foranstaltninger for at sikre, at konkurrencen ikke fordrejes af den pågældende ansøgers eller tilbudsgivers deltagelse.

Sådanne foranstaltninger omfatter meddelelse til de andre ansøgere og tilbudsgivere af relevante oplysninger, der er udvekslet som led i eller som følge af ansøgerens eller tilbudsgiverens tilknytning til forberedelsen af udbudsproceduren, samt fastsættelsen af tilstrækkelige tidsfrister for modtagelsen af tilbud. Den pågældende ansøger eller tilbudsgiver udelukkes kun fra proceduren, når der ikke er andre måder at sikre overholdelse af forpligtelsen til at overholde princippet om ligebehandling.

Inden en eventuel udelukkelse skal ansøgere eller tilbudsgivere have mulighed for at godtgøre, at deres deltagelse i forberedelsen af udbudsproceduren ikke kan fordreje konkurrencen. De trufne foranstaltninger skal dokumenteres i den individuelle rapport, der kræves i henhold til artikel 84.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1082/2006 af 5. juli 2006 om oprettelse af en europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS) (EUT L 210 af 31.7.2006, s. 19).

Artikel 42

Tekniske specifikationer

1. De tekniske specifikationer som defineret i punkt 1 i bilag VII anføres i udbudsdokumenterne. I de tekniske specifikationer fastsættes de egenskaber, som kræves af et bygge- og anlægsarbejde, en tjenesteydelse eller en vare.

Disse karakteristika kan også vedrøre den specifikke proces eller metode for produktion eller levering af de ønskede bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser eller en specifik proces for en anden fase i deres livscyklus, også selv om sådanne faktorer ikke udgør en del af deres materielle indhold, forudsat at de er forbundet med kontraktens genstand og svarer til kontraktens værdi og mål.

De tekniske specifikationer kan desuden angive, hvorvidt der stilles krav om overførsel af intellektuel ejendomsret.

Ved alle indkøb, der er beregnet til anvendelse af fysiske personer, hvad enten det er offentligheden eller personale ved den ordregivende myndighed, skal de tekniske specifikationer undtagen i behørigt begrundede tilfælde fastsættes således, at der tages hensyn til kriterier vedrørende adgangsmuligheder for handicappede eller design for samtlige brugere.

Hvis obligatoriske krav for tilgængelighed er indført ved en EU-retsakt, defineres der tekniske specifikationer, hvad angår kriterier vedrørende adgangsmuligheder for handicappede eller design for samtlige brugere, ved henvisning til denne lovgivning.

2. De tekniske specifikationer giver de økonomiske operatører mulighed for lige adgang til udbudsproceduren, og må ikke bevirke, at der skabes ubegrundede hindringer for, at offentlige udbud åbnes for konkurrence.

3. For så vidt andet ikke er fastsat i de retligt bindende nationale tekniske forskrifter, forudsat at de er forenelige med EU-retten, affattes de tekniske specifikationer på en af følgende måder:

- a) som en angivelse af funktionsdygtighed eller funktionelle krav, herunder miljømæssige egenskaber, forudsat at parametrene er så præcise, at tilbudsgiverne kan identificere kontraktens genstand og de ordregivende myndigheder kan tildele kontrakten
- b) ved henvisning til tekniske specifikationer og i nævnte rækkefølge ved henvisning til nationale standarder til gennemførelse af europæiske standarder, europæiske tekniske vurderinger, fælles tekniske specifikationer, internationale standarder, andre tekniske referencer udarbejdet af europæiske standardiseringsorganer eller — når ingen af disse

eksisterer — nationale standarder, nationale tekniske godkendelser eller nationale tekniske specifikationer for projektering, beregning og udførelse af arbejderne og anvendelse af varerne; hver henvisning efterfølges af udtrykket »eller tilsvarende«

- c) som en angivelse af funktionsdygtighed eller funktionelle krav, jf. litra a), idet der som et middel til formodning om overensstemmelse med denne funktionsdygtighed eller disse krav henvises til de tekniske specifikationer i litra b)
- d) ved henvisning til de tekniske specifikationer i litra b), for så vidt angår visse karakteristika, og til funktionsdygtigheden eller de funktionelle krav i litra a), for så vidt angår andre karakteristika.

4. Medmindre kontraktens genstand gør det berettiget, må de tekniske specifikationer ikke angive et bestemt fabrikat, en bestemt oprindelse eller en bestemt fremstillingsproces, som kendetegner de produkter eller de tjenesteydelser, som en bestemt økonomisk aktør leverer, og de må ikke henvisse til et bestemt varemærke, et bestemt patent eller en bestemt type, til en bestemt oprindelse eller til en bestemt produktion med det resultat, at visse virksomheder eller varer favoriseres eller elimineres. En sådan angivelse eller henvisning er undtagelsesvis tilladt, hvis en tilstrækkelig nøjagtig og forståelig beskrivelse af kontraktens genstand ikke kan lade sig gøre ved anvendelse af stk. 3. En sådan angivelse eller henvisning efterfølges af udtrykket »eller tilsvarende«.

5. Når en ordregivende myndighed benytter sig af muligheden for at henvisse til de tekniske specifikationer, der er omhandlet i stk. 3, litra b), kan den ikke afvise et tilbud med den begrundelse, at de tilbudte bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser ikke er i overensstemmelse med de tekniske specifikationer, som de har henvist til, hvis tilbudsgiveren i sit tilbud godtgør med egnede midler, herunder bevismidlerne i artikel 44, at de tilbudte løsninger på tilsvarende måde opfylder de krav, der er fastsat i de pågældende tekniske specifikationer.

6. Når en ordregivende myndighed benytter sig af den mulighed, der er omhandlet i stk. 3, litra a), til at fastsætte tekniske specifikationer i form af funktionsdygtighed eller funktionelle krav, kan den ikke afvise et tilbud om bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der er i overensstemmelse med en national standard til gennemførelse af en europæisk standard, en europæisk teknisk godkendelse, en fælles teknisk specifikation, en international standard eller en teknisk reference udarbejdet af et europæisk standardiseringsorgan, hvis disse specifikationer tager sigte på at dække de funktionelle krav eller krav til funktionsdygtighed, som de har fastsat.

Tilbudsgiveren skal i sit tilbud godtgøre ved hjælp af relevante midler, herunder de i artikel 44 omhandlede midler, at bygge- og anlægsarbejderne, vareleverancerne eller tjenesteydelserne i overensstemmelse med standarden opfylder den ordregivende myndigheds krav til funktionsdygtighed eller funktionelle krav.

Artikel 43

Mærker

1. Når de ordregivende myndigheder agter at anskaffe bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser med specifikke miljømæssige, sociale eller andre egenskaber, kan de i de tekniske specifikationer, tildelingskriterierne eller vilkårene for kontraktens udførelse kræve et bestemt mærke som bevis for, at bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne svarer til sådanne påkrævede egenskaber, forudsat at alle følgende betingelser er opfyldt:

- a) mærkekravene vedrører kun kriterier, der er forbundet med kontraktens genstand, og er egnede til at definere egenskaberne ved de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der er genstand for kontrakten
- b) mærkekravene skal være baseret på objektive verificerbare og ikke-diskriminerende kriterier.
- c) mærkerne udvikles på grundlag af en åben og gennemsigtig procedure, i hvilken alle relevante interessenter, herunder statslige institutioner, forbrugere, arbejdsmarkedsparter, fabrikanter, forhandlere og ikke-statslige organisationer, kan deltage
- d) mærkerne er tilgængelige for alle interessenter
- e) mærkekravene fastsættes af tredjemand, som den økonomiske aktør, der ansøger om mærket, ikke udøver en afgørende indflydelse på.

Hvis de ordregivende myndigheder ikke kræver, at bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne opfylder alle mærkekravene, angiver de, hvilke mærkekrav der henvises til.

Ordregivende myndigheder, som kræver et bestemt mærke, skal acceptere alle de mærker, der viser, at bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne opfylder tilsvarende mærkekrav.

Hvis en økonomisk aktør påviselig ikke havde mulighed for at få det specifikke mærke, som den ordregivende myndighed har fastsat, eller et andet tilsvarende mærke inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende økonomiske aktør, accepterer den ordregivende myndighed anden relevant dokumentation, herunder teknisk dokumentation fra fabrikanten, hvis den pågældende økonomiske aktør godtgør, at de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, han skal levere, opfylder det specifikke mærke eller de specifikke krav, som den ordregivende myndighed har fastsat.

2. Når et mærke opfylder betingelserne i stk. 1, litra b), c), d) og e), men også omhandler krav, der ikke er knyttet til kontraktens genstand, kræver de ordregivende myndigheder ikke mærket som sådan, men definerer de tekniske specifikationer med henvisning til de detaljerede specifikationer for dette

mærke, eller hvor det er relevant dele heraf, der er knyttet til kontraktens genstand og er egnede til at definere egenskaberne ved denne genstand.

Artikel 44

Testrapporter, certificering og anden dokumentation

1. De ordregivende myndigheder kan kræve, at økonomiske aktører fremlægger en testrapport fra et overensstemmelsesvurderingsorgan eller et certifikat, der er udstedt af et sådant organ som dokumentation for overensstemmelse med kravene eller kriterierne i de tekniske specifikationer, tildelingskriterierne eller vilkårene for kontraktens udførelse.

Såfremt de ordregivende myndigheder kræver, at der fremlægges certifikater udstedt af et særligt overensstemmelsesvurderingsorgan, skal certifikater fra tilsvarende overensstemmelsesvurderingsorganer også accepteres af de ordregivende myndigheder.

Ved et overensstemmelsesvurderingsorgan som omhandlet i dette stykke forstås et organ, der udfører overensstemmelsesvurderingsaktiviteter, herunder kalibrering, afprøvning, certificering og inspektion, der er akkrediteret i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 ⁽¹⁾.

2. De ordregivende myndigheder skal acceptere enhver anden passende dokumentation end den, der er nævnt i stk. 1, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten, når den pågældende økonomiske aktør ikke havde adgang til at få udstedt de i stk. 1 omhandlede certifikater eller testrapporter, eller ikke havde mulighed for at få dem udstedt inden for den gældende frist, og såfremt den manglende adgang ikke kan tilskrives den pågældende økonomiske aktør, såfremt den økonomiske aktør derved godtgør, at de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, han skal levere, opfylder kravene eller kriterierne i de tekniske specifikationer, tildelingskriterierne eller vilkårene for kontraktens udførelse.

3. På anmodning stiller medlemsstaterne alle oplysninger til rådighed for de andre medlemsstater, som vedrører de beviser og de dokumenter, der er fremlagt i henhold til artikel 42, stk. 6, artikel 43, og stk. 1 og 2 i nærværende artikel. De kompetente myndigheder i den økonomiske aktørs etableringsmedlemsstat meddeler disse oplysninger i overensstemmelse med artikel 86.

Artikel 45

Alternative tilbud

1. De ordregivende myndigheder kan give tilladelse til eller kræve, at tilbudsgivere afgiver alternative tilbud. De angiver i udbudsbekendtgørelsen eller, hvis der anvendes en forhåndsmeddelelse til indkaldelse af tilbud, i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen, om de tillader eller kræver alternative tilbud. Alternative tilbud er ikke tilladt, uden at dette er anført. Alternative tilbud skal have tilknytning til kontraktens genstand.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).

2. De ordregivende myndigheder, der tillader eller kræver alternative tilbud, angiver i udbudsdokumenterne, hvilke mindstekrav alternative tilbud skal opfylde, og hvilke specifikke krav der stilles til deres indgivelse, især hvorvidt alternative tilbud kun kan indgives, når et tilbud, der ikke er et alternativt tilbud, også er indgivet. De sørger også for, at de valgte tildelingskriterier kan anvendes i forhold til alternative tilbud, der opfylder mindstekravene, samt i forhold til tilbud, der opfylder betingelserne, men som ikke er alternative tilbud.

3. De ordregivende myndigheder tager kun de alternative tilbud i betragtning, som opfylder de af dem fastlagte mindstekrav.

I udbudsprocedurene for offentlige vareindkøbs- eller tjenesteydelseskontrakter kan ordregivende myndigheder, der har givet tilladelse til eller krævet alternative tilbud, ikke afvise et alternativt tilbud alene med den begrundelse, at der, såfremt det antages, enten vil blive tale om en tjenesteydelseskontrakt i stedet for en offentlig vareindkøbskontrakt eller omvendt.

Artikel 46

Opdeling af kontrakter i delkontrakter

1. De ordregivende myndigheder kan beslutte at tildele en kontrakt i form af særskilte delkontrakter og kan afgøre størrelsen og genstanden for sådanne delkontrakter.

De ordregivende myndigheder angiver, bortset fra i kontrakter, hvis opdeling er gjort obligatorisk i henhold til denne artikels stk. 4, de vigtigste grunde til deres beslutning om ikke at opdele kontrakter i delkontrakter, og dette indarbejdes i udbudsdokumenterne eller den individuelle rapport, der er omhandlet i artikel 84.

2. De ordregivende myndigheder angiver i udbudsbekendtgørelsen eller i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen, hvorvidt tilbud kan indgives for en, flere eller alle delkontrakter.

De ordregivende myndigheder kan, selv når tilbud kan indgives for flere eller alle delkontrakter, begrænse antallet af delkontrakter, der kan tildeles til én tilbudsgiver, forudsat at maksimumsantallet af delkontrakter pr. tilbudsgiver er angivet i udbudsbekendtgørelsen eller i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen. De ordregivende myndigheder angiver i udbudsdokumenterne, hvilke objektive og ikkediskriminerende kriterier eller regler, de agter at anvende for at afgøre, hvilke delkontrakter der vil blive tildelt, når anvendelsen af tildelingskriterierne ville resultere i, at én tilbudsgiver får tildelt flere delkontrakter end maksimumsantallet.

3. Når den samme tilbudsgiver kan tildeles mere end én delkontrakt, kan medlemsstaterne fastsætte, at de ordregivende

myndigheder kan tildele kontrakter ved at kombinere flere eller alle delkontrakter, såfremt de i udbudsbekendtgørelsen eller i opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen har anført, at de forbeholder sig muligheden for at gøre dette og har angivet, hvordan delkontrakterne eller grupperne af delkontrakter kan kombineres.

4. Medlemsstater kan til gennemførelse af stk. 1, andet afsnit, gøre det obligatorisk at tildele kontrakter i form af separate delkontrakter på betingelser, der fastsættes nærmere i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og under henvisning til EU-retten. Under sådanne omstændigheder finder stk. 2, første afsnit, og i givet fald stk. 3, anvendelse.

Artikel 47

Fastsættelse af frister

1. Ved fastsættelsen af fristerne for modtagelse af tilbud og ansøgninger om deltagelse tager de ordregivende myndigheder hensyn til kontraktens kompleksitet og til den tid, der er nødvendig til udarbejdelsen af tilbud, jf. dog de minimumsfrister, der er fastsat i artikel 27-31.

2. Når tilbud kun kan afgives efter et besøg på stedet eller efter gennemsyn på stedet af bilagsmateriale til udbudsdokumenterne, fastsættes fristen for modtagelse af tilbud, der skal være længere end de minimumsfrister, der er fastsat i artikel 27-31, således at alle berørte økonomiske aktører kan få kendskab til alle de oplysninger, der er nødvendige for at udarbejde et tilbud.

3. De ordregivende myndigheder forlænger fristerne for modtagelse af tilbud, således at alle de berørte økonomiske aktører får kendskab til de oplysninger, der er nødvendige for at udforme tilbud i følgende tilfælde:

a) hvis der uanset af hvilken grund ikke meddeles supplerende oplysninger, selv om der er anmodet om dem af den økonomiske operatør i tide, senest seks dage før den frist, der er fastsat for modtagelse af tilbud. Hvis der anvendes en hasteprocedure, jf. artikel 27, stk. 3, og artikel 28, stk. 6, er fristen fire dage

b) hvis der foretages væsentlige ændringer i udbudsdokumenterne.

Forlængelsens omfang skal stå i et rimeligt forhold til oplysningernes eller ændringens betydning.

Hvis der enten ikke er anmodet om supplerende oplysninger i tide, eller deres betydning med henblik på udarbejdelse af antagelige tilbud er uvæsentlig, er de ordregivende myndigheder ikke forpligtede til at forlænge fristerne.

Afdeling 2

Offentliggørelse og gennemsigthed

Artikel 48

Forhåndsmeddelelser

1. De ordregivende myndigheder kan tilkendegive deres påtænkte offentlige udbud gennem offentliggørelsen af en forhåndsmeddelelse. Disse meddelelser skal indeholde de i bilag V, del B, afsnit I, anførte oplysninger. De offentliggøres enten af Den Europæiske Unions Publikationskontor eller af de ordregivende myndigheder i deres køberprofil, jf. bilag VIII, punkt 2, litra b). Hvis forhåndsmeddelelsen offentliggøres af de ordregivende myndigheder i deres køberprofil, sender de en meddelelse om offentliggørelsen i deres køberprofil til Den Europæiske Unions Publikationskontor i overensstemmelse med bilag VIII. Disse meddelelser skal indeholde de i bilag V, del A, anførte oplysninger.

2. Ved begrænset udbud og udbud med forhandling kan ikkestatslige ordregivende myndigheder anvende en forhåndsmeddelelse som indkaldelsen af tilbud, jf. artikel 26, stk. 5, hvis meddelelsen opfylder alle følgende betingelser:

- a) det fremgår specifikt af meddelelsen, hvilke varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser den pågældende kontrakt vedrører
- b) det angives, at kontrakten tildeles ved begrænset udbud eller udbud med forhandling uden yderligere offentliggørelse af en indkaldelse af tilbud, og interesserede økonomiske aktører opfordres til at tilkendegive deres interesse
- c) meddelelsen indeholder, ud over oplysningerne i bilag V, del B, afsnit I, oplysningerne i bilag V, del B, afsnit II.
- d) meddelelsen er blevet sendt til offentliggørelse mellem 35 dage og 12 måneder inden datoen for afsendelsen af den i artikel 54, stk. 1, omhandlede opfordring.

Disse meddelelser offentliggøres ikke i en køberprofil. Imidlertid kan en supplerende offentliggørelse på nationalt plan i henhold til artikel 52 eventuelt ske i en køberprofil.

Den periode, som forhåndsmeddelelsen dækker, må højst være på 12 måneder fra den dato, hvor meddelelsen blev sendt til offentliggørelse. I tilfælde af offentlige kontrakter for sociale og andre specifikke tjenesteydelser, kan den forhåndsmeddelelse, der henvises til i artikel 75, stk. 1, litra b), dog dække en periode, der er længere end 12 måneder.

Artikel 49

Udbudsbekendtgørelser

Udbudsbekendtgørelser anvendes som middel til indkaldelse af tilbud i forbindelse med alle procedurer, med forbehold af artikel 26, stk. 5, andet afsnit, og artikel 32. Udbudsbekendtgørelserne skal indeholde de i bilag V, del C, anførte oplysninger og offentliggøres i overensstemmelse med artikel 51.

Artikel 50

Bekendtgørelser om indgåede kontrakter

1. Senest 30 dage efter indgåelsen af en kontrakt eller en rammeaftale, efter beslutningen om at tildele eller indgå den, sender de ordregivende myndigheder en bekendtgørelse om indgåede kontrakter vedrørende resultaterne af udbudsproceduren.

Disse bekendtgørelser skal indeholde de i bilag V, del D, anførte oplysninger og offentliggøres i overensstemmelse med artikel 51.

2. Såfremt indkaldelsen af et tilbud for den pågældende kontrakt blev iværksat som en forhåndsmeddelelse, og den ordregivende myndighed har besluttet, at den ikke agter at indgå yderligere kontrakter i den periode, som forhåndsmeddelelsen dækker, anføres dette udtrykkeligt i bekendtgørelsen om indgåede kontrakter.

Når der er tale om en rammeaftale indgået i overensstemmelse med artikel 33, er de ordregivende myndigheder ikke forpligtet til at sende en bekendtgørelse om resultaterne af udbudsproceduren for hver af de kontrakter, der indgås på grundlag af denne aftale. Medlemsstaterne kan bestemme, at de ordregivende myndigheder hvert kvartal skal fremsende samlede bekendtgørelser om resultaterne af udbudsproceduren for kontrakter baseret på rammeaftalen. I så fald sender de ordregivende myndigheder disse samlede bekendtgørelser senest 30 dage efter udgangen af hvert kvartal.

3. De ordregivende myndigheder fremsender en bekendtgørelse om indgåede kontrakter, der er baseret på et dynamisk indkøbssystem, senest 30 dage efter tildelingen af hver kontrakt. De har dog mulighed for at fremsende disse bekendtgørelser samlet for et kvartal. I så fald skal de fremsende disse samlede bekendtgørelser senest 30 dage efter udgangen af hvert kvartal.

4. Offentliggørelse af visse oplysninger om indgåelsen af kontrakten eller rammeaftalen kan undlades, hvis videregivelse heraf ville hindre retshåndhævelsen eller på anden måde være i strid med offentlige interesser eller til skade for en bestemt offentlig eller privat økonomisk aktørs legitime økonomiske interesser, eller for fair konkurrence mellem økonomiske aktører.

Artikel 51

Udarbejdelse og offentliggørelse af bekendtgørelser og meddelelser

1. Bekendtgørelser og meddelelser, som er nævnt i artikel 48, 49 og 50, skal indeholde de i bilag VI anførte oplysninger i form af standardformularer, herunder standardformularer til rettelsesliste.

Kommissionen udarbejder disse standardformularer ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages i henhold til rådgivningsproceduren i artikel 89, stk. 2.

2. Bekendtgørelser og meddelelser, som er nævnt i artikel 48, 49 og 50, udarbejdes, fremsendes elektronisk til Den Europæiske Unions Publikationskontor og offentliggøres i overensstemmelse med bilag VIII. Bekendtgørelser og meddelelser offentliggøres senest fem dage efter afsendelsen. Omkostningerne ved Den Europæiske Unions Publikationskontors offentliggørelse af bekendtgørelserne og meddelelserne afholdes af Unionen.

3. Bekendtgørelser og meddelelser, som er nævnt i artikel 48, 49 og 50, offentliggøres i deres helhed på de(t) af EU-institutionernes officielle sprog, som den ordregivende myndighed vælger. Kun denne eller disse sprogudgave(r) er autentisk(e). Et resumé af hver bekendtgørelses eller meddelelses hovedpunkter offentliggøres på de øvrige af EU-institutionernes officielle sprog.

4. Den Europæiske Unions Publikationskontor sikrer, at offentliggørelsen af forhåndsmeddelelser i deres helhed og i resumé, jf. artikel 48, stk. 2, og indkaldelser af tilbud, der indfører et dynamisk indkøbssystem, jf. artikel 34, stk. 4, litra a), gentages:

a) i forbindelse med forhåndsmeddelelse i 12 måneder eller indtil modtagelsen af en bekendtgørelse om indgåelse af kontrakt som omhandlet i artikel 50, hvori det anføres, at der ikke vil blive indgået yderligere kontrakter i den periode på 12 måneder, som indkaldelsen af tilbud dækker. I tilfælde af offentlige kontrakter for sociale og andre specifikke tjenesteydelser, skal forhåndsmeddelelsen, der henvises til i artikel 75, stk. 1, dog stadig offentliggøres indtil slutningen af den oprindeligt angivne gyldighedsperiode eller indtil modtagelsen af en bekendtgørelse om indgåelse af kontrakt som omhandlet i artikel 50, hvori det anføres, at der ikke vil blive indgået yderligere kontrakter i den periode, som indkaldelsen af tilbud dækker

b) i forbindelse med indkaldelser af tilbud, der indfører et dynamisk indkøbssystem, under hele det dynamiske indkøbssystems gyldighedsperiode.

5. De ordregivende myndigheder skal være i stand til at bevise datoen for afsendelsen af bekendtgørelserne eller meddelelserne.

Den Europæiske Unions Publikationskontor sender den ordregivende myndighed en bekræftelse på modtagelsen af bekendtgørelsen eller meddelelsen og offentliggørelsen af de fremsendte oplysninger med angivelse af datoen for offentliggørelsen. Denne bekræftelse betragtes som bevis for offentliggørelsen.

6. De ordregivende myndigheder kan offentliggøre bekendtgørelser eller meddelelser vedrørende offentlige kontrakter, som ikke er omfattet af dette direktivs bestemmelser om obligatorisk offentliggørelse, såfremt disse bekendtgørelser eller meddelelser er fremsendt elektronisk til Den Europæiske Unions Publikationskontor i overensstemmelse med det format og efter de fremsendelsesregler, der er anført i bilag VIII.

Artikel 52

Offentliggørelse på nationalt plan

1. Bekendtgørelser og meddelelser, der er omtalt i artikel 48, 49 og 50, og oplysningerne deri må ikke offentliggøres på nationalt plan før offentliggørelsen i henhold til artikel 51. Offentliggørelse kan dog under alle omstændigheder finde sted på nationalt plan, når de ordregivende myndigheder ikke er blevet gjort bekendt med offentliggørelsen senest 48 timer efter bekræftelsen af modtagelse af en bekendtgørelse eller meddelelse i overensstemmelse med artikel 51.

2. De bekendtgørelser og meddelelser, der offentliggøres på nationalt plan, må ikke indeholde andre oplysninger end dem, der findes i de bekendtgørelser og meddelelser, der er sendt til Den Europæiske Unions Publikationskontor eller offentliggjort i en køberprofil, og afsendelsesdatoen for meddelelsen til Den Europæiske Unions Publikationskontor eller offentliggørelsen i køberprofilen skal fremgå af offentliggørelsen.

3. Forhåndsmeddelelser må ikke offentliggøres i en køberprofil, inden bekendtgørelsen om offentliggørelse i denne form er sendt til Den Europæiske Unions Publikationskontor. De skal anføre datoen for denne afsendelse.

Artikel 53

Elektronisk adgang til udbudsdokumenter

1. De ordregivende myndigheder giver vederlagsfrit ubegrænset og fuld direkte elektronisk adgang til udbudsdokumenterne fra datoen for en bekendtgørelses eller meddelelses offentliggørelse i overensstemmelse med artikel 51 eller datoen for afsendelsen af en opfordring til at bekræfte interesse-tilkendegivelsen. Det angives i bekendtgørelsen eller meddelelsen eller opfordringen til at bekræfte interesse-tilkendegivelsen, på hvilken internetadresse udbudsdokumenterne kan findes.

Når der ikke kan tilbydes vederlagsfrit ubegrænset og fuld direkte elektronisk adgang til visse udbudsdokumenter af en af de grunde, der er fastsat i artikel 22, stk. 1, andet afsnit, kan ordregivende myndigheder angive i bekendtgørelsen eller meddelelsen eller i opfordringen til at bekræfte interesse-tilkendegivelsen, at de pågældende udbudsdokumenter vil blive overført på andre måder end elektronisk i overensstemmelse med stk. 2 i nærværende artikel. I sådanne tilfælde forlænges fristen for afgivelse af tilbud med fem dage, dog ikke i tilfælde af et behørigt godtgjort akut behov, jf. artikel 27, stk. 3, artikel 28, stk. 6, og artikel 29, stk. 1, fjerde afsnit.

Når der ikke kan tilbydes vederlagsfrit ubegrænset og fuld direkte elektronisk adgang til visse udbudsdokumenter, fordi de ordregivende myndigheder agter at anvende artikel 21, stk. 2, i dette direktiv, skal de i bekendtgørelsen eller meddelelsen eller i opfordringen til at bekræfte interesse-tilkendegivelsen angive, hvilke foranstaltninger til beskyttelse af oplysningernes af fortrolig karakter der kræves, og hvordan der kan gives adgang til de pågældende dokumenter. I sådanne tilfælde forlænges fristen for afgivelse af tilbud med fem dage, dog ikke i tilfælde af et behørigt godtgjort akut behov, jf. artikel 27, stk. 3, artikel 28, stk. 6, og artikel 29, stk. 1, fjerde afsnit.

2. Eventuelle supplerende oplysninger om udbudsbetingelserne og supplerende dokumenter meddeles af de ordregivende myndigheder til alle de tilbudsgivere, der deltager i udbudsproceduren, senest seks dage inden udløbet af den frist, der er fastsat for modtagelse af tilbud, forudsat at der er anmodet om dem i tide. Hvis der anvendes en hasteprocedure, jf. artikel 27, stk. 3, og artikel 28, stk. 6, er fristen fire dage.

Artikel 54

Opfordringer til ansøgere

1. Ved begrænsede udbud, konkurrencepræget dialog, innovationspartnerskaber og udbud med forhandling henvender de ordregivende myndigheder sig samtidigt og skriftligt til de udvalgte ansøgere med en opfordring til at afgive tilbud eller, ved konkurrencepræget dialog, til at deltage i dialogen.

Når der er anvendt en forhåndsmeddelelse til indkaldelse af tilbud i henhold til artikel 48, stk. 2, opfordrer de ordregivende myndigheder samtidigt og skriftligt de økonomiske aktører, der har tilkendegivet deres interesse, til at bekræfte denne interesse.

2. Opfordringerne i nærværende artikels stk. 1 skal indeholde en henvisning til den elektroniske adresse, hvor der er direkte elektronisk adgang til udbudsdokumenterne. Opfordringerne skal ledsages af udbudsdokumenterne, når der ikke er vederlagsfri ubegrænset og fuld direkte adgang til disse dokumenter, jf. grundene i artikel 53, stk. 1, andet eller tredje afsnit, og de ikke allerede er gjort tilgængelige på anden vis. Opfordringerne i nærværende artikels stk. 1 skal desuden indeholde de i bilag IX anførte oplysninger.

Artikel 55

Meddelelse til ansøgere og tilbudsgivere

1. De ordregivende myndigheder underretter hurtigst muligt hver enkelt ansøger og tilbudsgiver om, hvilke afgørelser der er truffet med hensyn til indgåelse af en rammeaftale, tildeling af en kontrakt eller optagelse i et dynamisk indkøbssystem, herunder bl.a. begrundelsen for, at de har besluttet ikke at indgå en rammeaftale eller tildele en kontrakt, som har været genstand for en indkaldelse af tilbud, at påbegynde proceduren på ny eller ikke at indføre et dynamisk indkøbssystem.

2. På anmodning af den berørte ansøger eller tilbudsgiver meddeler den ordregivende myndighed hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest 15 dage efter modtagelsen af en skriftlig anmodning:

a) alle forbigåede ansøgere, hvorfor deres ansøgning om deltagelse er forkastet

b) alle forbigåede tilbudsgivere, om grundene til, at deres tilbud er forkastet, herunder i de tilfælde, der er omhandlet i

artikel 42, stk. 5 og 6, hvorfor den har besluttet, at kravene ikke anses for opfyldt på tilsvarende måde, eller hvorfor den har besluttet, at bygge- og anlægsarbejderne samt vareleverancerne og tjenesteydelserne ikke opfylder kravene til ydelse eller funktion

c) alle tilbudsgivere, der har afgivet et antageligt tilbud, om det antagne tilbuds karakteristika og relative fordele og meddeler dem navnet på den tilbudsgiver, hvis tilbud er antaget, eller parterne i rammeaftalen

d) alle tilbudsgivere, der har afgivet et antageligt tilbud, om gennemførelsen og forløbet af forhandlinger og dialog med tilbudsgiverne.

3. De ordregivende myndigheder kan beslutte ikke at meddele visse af de i stk. 1 og 2 omhandlede oplysninger om kontrakttildelingen, indgåelsen af rammeaftaler eller optagelsen i et dynamisk indkøbssystem, hvis en sådan videregivelse vil hindre retshåndhævelsen eller på anden måde være i strid med offentlige interesser eller til skade for en bestemt offentlig eller privat økonomisk aktørs legitime økonomiske interesser eller for fair konkurrence mellem økonomiske aktører.

Afdeling 3

Udvælgelse af deltagere og tildeling af kontrakter

Artikel 56

Generelle principper

1. Kontrakter tildeles på grundlag af kriterierne opstillet i artikel 67-69, hvis den ordregivende myndighed i overensstemmelse med artikel 59-61 har verificeret, at samtlige følgende betingelser er opfyldt:

a) tilbuddet opfylder de krav, betingelser og kriterier, der er fastsat i udbudsbekendtgørelsen eller opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen og i udbudsdokumenterne, eventuelt under hensyntagen til artikel 45

b) tilbuddet er afgivet af en tilbudsgiver, som ikke er udelukket i henhold til artikel 57 og som opfylder de udvælgelseskriterier, som er opstillet af den ordregivende myndighed i henhold til artikel 58, og, hvor dette er relevant, de i artikel 65 omhandlede ikkediskriminerende regler og kriterier.

De ordregivende myndigheder kan beslutte ikke at tildele den tilbudsgiver, der har afgivet det økonomisk mest fordelagtige bud, en kontrakt, hvis det er blevet fastslået, at budet ikke er i overensstemmelse med de gældende forpligtelser, som er omhandlet i artikel 18, stk. 2.

2. I offentlige udbud kan de ordregivende myndigheder frit beslutte at undersøge tilbuddene, før de kontrollerer, at der ikke foreligger udelukkelsesgrunde, og om udvælgelseskriterierne er opfyldt i henhold til artikel 57-64. Når de gør brug af denne mulighed, skal de sikre, at der foretages en upartisk og gennemsigtig kontrol af, at der ikke foreligger udelukkelsesgrunde, og om udvælgelseskriterierne er opfyldt, så kontrakten ikke tildeles en tilbudsgiver, som skulle have været udelukket i henhold til artikel 57, eller som ikke opfylder de udvælgelseskriterier, der er fastsat af den ordregivende myndighed.

Medlemsstaterne kan udelukke anvendelsen af proceduren i første afsnit for eller begrænse den til bestemte indkøbstyper eller særlige omstændigheder.

3. Når de oplysninger eller dokumenter, som de økonomiske aktører skal indsende, er eller synes at være ufuldstændige eller fejlbehæftede, eller når der mangler specifikke dokumenter, kan de ordregivende myndigheder, medmindre andet er fastsat i den nationale lovgivning, der gennemfører dette direktiv, anmode de pågældende økonomiske aktører om at indsende, supplere, præcisere eller fuldstændiggøre de relevante oplysninger eller dokumentationen inden for en passende frist, hvis sådanne anmodninger fremsættes under fuld overholdelse af principperne om ligebehandling og gennemsigtighed.

4. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 87 om ændring af listen i bilag X, når sådanne ændringer er nødvendige, for at tilføje nye internationale aftaler, der er blevet ratificeret af alle medlemsstater, eller når de omhandlede eksisterende internationale aftaler ikke længere er ratificeret af alle medlemsstater eller på anden måde er ændret, f.eks. med hensyn til deres anvendelsesområde, indhold eller benævnelse.

Underafdeling 1

Kriterier for kvalitativ udvælgelse

Artikel 57

Udelukkelsesgrunde

1. De ordregivende myndigheder skal udelukke en økonomisk aktør fra deltagelse i en udbudsprocedure, hvis de har fastslået ved en verifikation i henhold til artikel 59, 60 og 61, eller på anden vis er bekendt med, at den økonomiske aktør ved en endelig dom er dømt for et af følgende forhold:

- a) deltagelse i en kriminel organisation som defineret i artikel 2 i Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA ⁽¹⁾
- b) bestikkelse som defineret i artikel 3 i konventionen om bekæmpelse af bestikkelse, som involverer tjenestemænd

⁽¹⁾ Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA af 24. oktober 2008 om bekæmpelse af organiseret kriminalitet (EUT L 300 af 11.11.2008, s. 42).

ved De Europæiske Fællesskaber eller i Den Europæiske Unions medlemsstater ⁽²⁾ og artikel 2, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2003/568/RIA ⁽³⁾ og bestikkelse som defineret i den nationale ret gældende for den ordregivende myndighed eller den økonomiske operatør

- c) svig, som omhandlet i artikel 1 i konventionen om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser ⁽⁴⁾
- d) terrorhandlinger eller strafbare handlinger med forbindelse til terroraktivitet som defineret i henholdsvis artikel 1 og 3 i Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA ⁽⁵⁾ og anstiftelse, medvirken og forsøg på at begå sådanne handlinger som omhandlet i nævnte rammeafgørelses artikel 4
- e) hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme, som defineret i artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF ⁽⁶⁾.
- f) børnearbejde og andre former for menneskehandel, som defineret i artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/36/EU ⁽⁷⁾.

Forpligtelsen til at udelukke en økonomisk aktør gælder også, når en person, der er dømt ved endelig dom, er medlem af den økonomiske aktørs administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan eller har beføjelse til at repræsentere eller kontrollere eller til at træffe beslutninger heri.

2. En økonomisk aktør udelukkes fra deltagelse i en udbudsprocedure, hvis den ordregivende myndighed er bekendt med, at den økonomiske aktør har undladt at opfylde sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger, og hvis dette er blevet fastslået ved en retlig eller administrativ afgørelse, der har endelig og bindende virkning i henhold til retsfor skrifterne i det land, hvor denne er etableret, eller i den ordregivende myndigheds medlemsstat.

Endvidere kan de ordregivende myndigheder udelukke eller af medlemsstaterne blive anmodet om at udelukke en økonomisk aktør fra deltagelse i en udbudsprocedure, hvis den ordregivende myndighed med ethvert passende middel kan vise, at den økonomiske aktør har undladt at opfylde sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger.

⁽²⁾ EFT C 195 af 25.6.1997, s. 1.

⁽³⁾ Rådets rammeafgørelse 2003/568/RIA af 22. juli 2003 om bekæmpelse af bestikkelse i den private sektor (EUT L 192 af 31.7.2003, s. 54).

⁽⁴⁾ EFT C 316 af 27.11.1995, s. 48.

⁽⁵⁾ Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme (EFT L 164 af 22.6.2002, s. 3).

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF af 26. oktober 2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (EUT L 309 af 25.11.2005, s. 15).

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/36/EU af 5. april 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af offrene herfor, og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2002/629/RIA (EUT L 101 af 15.4.2011).

Dette stykke finder ikke længere anvendelse, når den økonomiske aktør har opfyldt sine forpligtelser ved at betale eller indgå i en bindende ordning med henblik på at betale skyldige skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger, herunder eventuelle påløbne renter eller bøder, hvis relevant.

3. Medlemsstaterne kan undtagelsesvis fastsætte en undtagelse fra den obligatoriske udelukkelse i stk. 1 og 2 af hensyn til væsentlige samfundsinteresser såsom folkesundheden eller beskyttelse af miljøet.

Medlemsstaterne kan endvidere fastsætte en undtagelse fra den obligatoriske udelukkelse i stk. 2, når en udelukkelse klart ville være ude af proportioner, navnlig når det kun er beskedne beløb af skatter eller bidrag til sociale sikringsordninger, der ikke er blevet betalt, eller hvis den økonomiske aktør blev underrettet om det nøjagtige beløb, den skulle betale som følge af overtrædelsen af sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og afgifter eller bidrag til sociale sikringsordninger på et tidspunkt, hvor denne ikke havde mulighed for at træffe de foranstaltninger, der er fastsat i stk. 2, tredje afsnit, inden udløbet af fristen for ansøgningen om deltagelse eller, i offentlige udbud, fristen for afgivelse af tilbud.

4. De ordregivende myndigheder kan udelukke, eller medlemsstaterne kan kræve, at de ordregivende myndigheder udelukker, en økonomisk aktør fra deltagelse i en udbudsprocedure i følgende tilfælde:

- a) hvis den ordregivende myndighed med ethvert passende middel kan påvise en tilsidesættelse af de gældende forpligtelser, der er omhandlet i artikel 18, stk. 2
- b) hvis den økonomiske aktør er konkurs eller er under insolvens- eller likvidationsbehandling, hvis dennes aktiver administreres af en kurator eller af retten, hvis denne er under tvangsakkord uden for konkurs, hvis dennes erhvervsvirksomhed er blevet indstillet eller denne befinder sig i en lignende situation i henhold til en tilsvarende procedure, der er fastsat i national lovgivning
- c) hvis den ordregivende myndighed med ethvert passende middel kan vise, at den økonomiske aktør i forbindelse med udøvelsen af erhvervet har begået alvorlige forsømmelser, der sår tvivl om dennes integritet
- d) hvis den ordregivende myndighed har tilstrækkelig plausible indikationer til at konkludere, at den økonomiske aktør har indgået en aftale med andre økonomiske aktører med henblik på konkurrencefordrejning
- e) hvis en interessekonflikt som defineret i artikel 24 ikke kan afhjælpes effektivt med andre mindre indgribende foranstaltninger

f) hvis en forvridning af konkurrencen fra den forudgående inddragelse af de økonomiske aktører i forberedelsen af udbudsproceduren, som omhandlet i artikel 41, ikke kan afhjælpes med andre mindre indgribende foranstaltninger

g) hvis den økonomiske aktør har udvist betydelige eller vedvarende mangler i forbindelse med opfyldelsen af et væsentligt krav under en tidligere offentlig kontrakt eller en tidligere kontrakt med en ordregivende enhed eller en tidligere koncessionskontrakt, der har medført den pågældende tidligere kontrakts forfald før aftalt tid, skader eller andre sammenlignelige sanktioner

h) hvis den økonomiske aktør har givet groft urigtige oplysninger ved meddelelsen af de oplysninger, der kræves til verifikation af, at der ikke er grundlag for udelukkelse, eller af at udvælgelseskriterierne er opfyldt, har tilbageholdt sådanne oplysninger eller ikke er i stand til at fremsende supplerende dokumenter i henhold til artikel 59 eller

i) hvis den økonomiske aktør uretmæssigt har påvirket den ordregivende myndigheds beslutningsproces for at indhente fortrolige oplysninger, der kan give dem uretmæssige fordele i forbindelse med udbudsproceduren, eller uagtsomt givet vildledende oplysninger, der kan have væsentlig indflydelse på beslutninger vedrørende udelukkelse, udvælgelse eller tildeling.

Uanset første afsnit, litra b), kan medlemsstaterne kræve eller give mulighed for, at den ordregivende myndighed ikke udelukker en økonomisk aktør, der befinder sig i en af situationer, der er omhandlet i nævnte litra, når den ordregivende myndighed har fastslået, at den pågældende økonomiske aktør vil være i stand til at gennemføre kontrakten, under hensyn til de gældende nationale regler og foranstaltninger vedrørende fortsættelse af erhvervsaktiviteterne i de i litra b) omhandlede tilfælde.

5. De ordregivende myndigheder udelukker når som helst i løbet af proceduren en økonomisk aktør, hvis det viser sig, at den økonomiske aktør i lyset af handlinger begået eller undladt enten før eller under proceduren, befinder sig i en af de situationer, der nævnes i artikel 1 og 2.

De ordregivende myndigheder kan når som helst i løbet af proceduren udelukke eller af medlemsstaterne blive anmodet om at udelukke en økonomisk aktør, hvis det viser sig, at den økonomiske aktør i lyset af handlinger begået eller undladt enten før eller under proceduren, befinder sig i en af de situationer, der nævnes i stk. 4.

6. En økonomisk aktør, som er i en af de i stk. 1 og 4 omhandlede situationer, kan forelægge dokumentation for, at de foranstaltninger, som den økonomiske aktør har truffet, er tilstrækkelige til at vise aktørens pålidelighed på trods af en relevant udelukkelsesgrund. Hvis en sådan dokumentation anses for at være tilstrækkelig, udelukkes den pågældende økonomiske aktør ikke fra udbudsproceduren.

Med henblik herpå skal den økonomiske aktør bevise, at denne har ydet erstatning eller påtaget sig at yde erstatning for eventuelle skader som følge af overtrædelsen af straffeloven eller forsømmelsen, har gjort indgående rede for forholdene og omstændighederne gennem et aktivt samarbejde med undersøgelsesmyndighederne og truffet passende konkrete tekniske, organisatoriske og personalemæssige foranstaltninger for at forebygge yderligere overtrædelser af straffeloven eller forsømmelse.

De foranstaltninger, der er truffet af de økonomiske aktører, skal vurderes under hensyntagen til grovheden af og de særlige omstændigheder omkring overtrædelsen af straffeloven eller forsømmelsen. Hvis foranstaltningerne anses for at være utilstrækkelige, modtager den økonomiske aktør en begrundelse for denne afgørelse.

En økonomisk aktør, som ved en endelig dom er blevet udelukket fra deltagelse i udbudsprocedurer eller koncessions-tildelingsprocedurer, er ikke berettiget til at gøre brug af den mulighed, der fastsættes i dette stykke, under den udelukkelsesperiode, der følger af dommen i de medlemsstater, hvor dommen har virkning.

7. Medlemsstaterne skal ved hjælp af love eller administrative bestemmelser og under hensyntagen til EU-retten fastlægge gennemførelsesbestemmelser for denne artikel. De skal især fastlægge den maksimale udelukkelsesperiode, hvis den økonomiske aktør ikke har truffet nogen foranstaltninger som angivet i stk. 6 for at vise sin pålidelighed. Når udelukkelsesperioden ikke er fastsat ved endelig dom, må perioden højst være fem år fra datoen for den endelige dom i de i stk. 1 nævnte tilfælde, og tre år fra datoen for den relevante hændelse i de i stk. 4 nævnte tilfælde.

Artikel 58

Udvælgelseskriterier

1. Udvælgelseskriterier kan omhandle

- a) egnethed til at udøve det pågældende erhverv
- b) økonomisk og finansiel formåen
- c) teknisk og faglig formåen.

De ordregivende myndigheder må kun pålægge økonomiske aktører de kriterier, der henvises til i stk. 2, 3 og 4, som krav for deltagelse. De begrænser kravene for deltagelse til de krav, der er relevante for at sikre, at ansøgeren eller tilbudsgiveren har juridisk og finansiel kapacitet samt teknisk og faglig formåen til at gennemføre den pågældende kontrakt. Alle krav skal være relaterede og stå i forhold til kontraktens genstand.

2. Hvad angår egnethed til at udøve det pågældende erhverv, kan de ordregivende myndigheder kræve, at økonomiske aktører er optaget i et fagligt register eller handelsregister i den medlemsstat, hvor de har hjemsted, jf. bilag XI, eller at de overholder alle andre krav i dette bilag.

Hvis økonomiske aktører i forbindelse med udbudsprocedurer for tjenesteydelser skal have en bestemt autorisation eller være medlem af en bestemt organisation for i deres hjemland at kunne udføre den pågældende tjenesteydelse, kan den ordregivende myndighed kræve bevis for denne autorisation eller dette medlemskab.

3. Hvad angår økonomisk og finansiel formåen, kan de ordregivende myndigheder pålægge krav, så det sikres, at de økonomiske aktører har tilstrækkelig økonomisk og finansiel kapacitet til at opfylde kontrakten. Med henblik herpå kan de ordregivende myndigheder navnlig kræve, at de økonomiske aktører har en vis minimumsårsomsætning, herunder en vis minimumsårsomsætning inden for det område, som kontrakten dækker. Ordregivende myndigheder kan desuden kræve, at de økonomiske aktører fremlægger oplysninger om deres årsregnskab, der viser forholdet mellem f.eks. aktiver og passiver. De kan endvidere kræve et tilstrækkeligt niveau af erhvervsansvarsforsikring.

Den minimumsårsomsætning, som de økonomiske aktører skal have, må ikke være højere end den dobbelte anslåede værdi af kontrakten, undtagen i behørigt begrundede tilfælde, hvor der er særlige risici forbundet med bygge- og anlægsarbejderne, tjenesteydelserne eller vareleverancerne. Den ordregivende myndighed angiver de vigtigste grunde til et sådant krav i udbudsdokumenterne eller den individuelle rapport, der er omhandlet i artikel 84.

Der kan f.eks. tages hensyn til forholdet mellem aktiver og passiver, når den ordregivende myndighed angiver de metoder og kriterier, der skal anvendes, i udbudsdokumenterne. Disse metoder og kriterier skal være gennemsigtige, objektive og ikke-diskriminerende.

Når en kontrakt er opdelt i delkontrakter, gælder denne artikel for hvert enkelt del. Den ordregivende myndighed kan dog fastsætte den minimumsårsomsætning, som de økonomiske aktører skal have, i forbindelse med grupper af delkontrakter med henblik på den situation, at den valgte tilbudsgiver tildeles flere delkontrakter, som skal udføres samtidig.

Når kontrakter, der er baseret på en rammeaftale, indgås ved en fornyet konkurrence, beregnes det i andet afsnit i dette stykke omhandlede maksimale årsomsætningskrav på grundlag af den forventede maksimale størrelse af specifikke kontrakter, som vil blive gennemført samtidig, eller hvis denne ikke er kendt, på grundlag af den anslåede værdi af rammeaftalen. I tilfælde af dynamiske indkøbssystemer, beregnes det i andet afsnit omhandlede maksimale årsomsætningskrav på grundlag af den forventede maksimale størrelse af specifikke kontrakter, der tildeles på grundlag af dette system.

4. Hvad angår teknisk og faglig formåen, kan de ordregivende myndigheder pålægge krav, der sikrer, at de økonomiske aktører besidder de nødvendige menneskelige og tekniske ressourcer og erfaringer til at gennemføre kontrakten i overensstemmelse med en passende kvalitetsstandard.

De ordregivende myndigheder kan især kræve, at de økonomiske aktører har tilstrækkelig erfaring, som kan vises ved passende referencer fra tidligere gennemførte kontrakter. En ordregivende myndighed kan gå ud fra, at en økonomisk aktør ikke har de krævede erhvervsevner, hvis den ordregivende myndighed har fastslået, at den økonomiske aktør har modstridende interesser, som kan påvirke kontraktens opfyldelse i negativ retning.

I forbindelse med udbudsprocedurer vedrørende leverancer, der kræver monterings- eller installationsarbejder, eller vedrørende tjenesteydelser eller bygge- og anlægsarbejder, kan de økonomiske aktørers erhvervsmæssige formåen med hensyn til at gennemføre disse tjenesteydelser, installationsarbejder eller bygge- og anlægsarbejder vurderes på grundlag af deres faglige dygtighed, effektivitet, erfaring og pålidelighed.

5. De ordregivende myndigheder anfører i udbudsbekendtgørelsen eller opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen de krav for deltagelse, som kræves opfyldt, som kan være udtrykt som minimumskrav til formåen. De anfører samtidig, hvordan dette dokumenteres.

Artikel 59

Fælles europæisk udbudsdokument

1. På tidspunktet for indsendelse af ansøgninger om deltagelse eller af tilbud accepterer de ordregivende myndigheder det fælles europæiske udbudsdokument (ESPD), der består af en ajourført egenerklæring som foreløbigt bevis i stedet for certifikater, der er udstedt af offentlige myndigheder eller tredjemand, til bekræftelse af, at den relevante økonomiske aktør opfylder en af de følgende betingelser:

- a) der er ikke tale om en af de i artikel 57 omhandlede situationer, hvor økonomiske aktører vil eller kan blive udelukket
- b) aktøren opfylder de relevante udvælgelseskræfter, som er opstillet i henhold til artikel 58
- c) aktøren opfylder, hvor det er relevant, de objektive regler og kriterier, som er opstillet i henhold til artikel 65.

Såfremt en økonomisk aktør baserer sig på andre enheders kapacitet i medfør af artikel 63, skal ESPD også indeholde de oplysninger, der er nævnt i nærværende stykkes første afsnit vedrørende disse enheder.

ESPD består af en formel erklæring fra den økonomiske aktør om, at den relevante udelukkelsesgrund ikke gælder, og/eller at udvælgelseskræfter er opfyldt, og giver relevante oplysninger som krævet af den ordregivende myndighed. ESPD angiver derudover den offentlige myndighed eller tredjemand, der er ansvarlig for at udarbejde det supplerende dokument, og de indeholder en formel erklæring med den hensigt, at den økonomiske aktør på anmodning herom og straks kan fremlægge disse supplerende dokumenter.

Såfremt den ordregivende myndighed kan skaffe de supplerende dokumenter direkte gennem adgang til en database i henhold til stk. 5, indeholder ESPD ligeledes de oplysninger, der kræves til dette formål, såsom databasens internetadresse, enhver form for identifikationsoplysninger og, hvor det er relevant, den nødvendige samtykkeerklæring.

Økonomiske aktører kan genbruge et ESPD, der allerede har været benyttet i en tidligere udbudsprocedure, forudsat at de kan bekræfte, at oplysningerne deri fortsat er korrekte.

2. ESPD udarbejdes på grundlag af en standardformular. Kommissionen udformer denne standardformular ved gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 89, stk. 3.

ESPD udstedes udelukkende i elektronisk format.

3. Uanset artikel 92 evaluerer Kommissionen den praktiske anvendelse af ESPD under hensyn til databasernes teknologiske udvikling i medlemsstaterne og aflægger rapport herom til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 18. april 2017.

I påkommende tilfælde fremsætter Kommissionen forslag til løsninger, der kan optimere den grænseoverskridende adgang til sådanne databaser og brugen af certifikater og attester i det indre marked.

4. En ordregivende myndighed kan når som helst i løbet af proceduren anmode tilbudsgiverne og ansøgerne om at fremlægge hele eller en del af de krævede supplerende dokumenter, hvis dette er nødvendigt for at sikre, at proceduren gennemføres korrekt.

Før tildelingen af kontrakten kræver den ordregivende myndighed, bortset fra i forbindelse med kontrakter, der er baseret på rammeaftaler, og sådanne kontrakter er indgået i overensstemmelse med artikel 33, stk. 3, eller artikel 33, stk. 4, litra a), at den tilbudsgiver, som myndigheden har besluttet at tildele kontrakten, fremlægger ajourførte supplerende dokumenter i henhold til artikel 60 og hvis relevant artikel 62. Den ordregivende myndighed kan anmode økonomiske aktører om at supplere eller uddybe de i medfør af artikel 60 og 62 modtagne certifikater.

5. Uanset stk. 4 er økonomiske aktører ikke forpligtede til at fremlægge supplerende dokumenter eller anden dokumentation, hvis og i det omfang den ordregivende myndighed har mulighed for at skaffe certifikaterne eller de relevante oplysninger direkte gennem adgang til en national database i en hvilken som helst medlemsstat, der stilles til rådighed vederlagsfrit, såsom et nationalt udbudsregister, et virtuelt virksomhedsdossier, et elektronisk dokumentlagringssystem eller et prækvalifikationssystem.

Uanset stk. 4 er økonomiske operatører ikke forpligtede til at fremlægge supplerende dokumenter, når den ordregivende myndighed, der har tildelt kontrakten eller indgået rammeaftalen, allerede er i besiddelse af disse dokumenter.

Med henblik på første afsnit sikrer medlemsstaterne, at databaser, der indeholder relevante oplysninger om økonomiske aktører, og som kan anvendes af deres ordregivende myndigheder, også kan anvendes, på de samme vilkår, af ordregivende myndigheder i andre medlemsstater.

6. Medlemsstaterne fremlægger og ajourfører i e-Certis en komplet liste over databaser, der indeholder relevante oplysninger om økonomiske aktører, som ordregivende myndigheder fra andre medlemsstater har adgang til. På anmodning meddeler medlemsstaterne alle oplysninger vedrørende de i denne artikel omhandlede databaser til andre medlemsstater.

Artikel 60

Dokumentation

1. De ordregivende myndigheder kan kræve at få forelagt de certifikater, attester, erklæringer og anden dokumentation, der henvises til i stk. 2, 3 og 4 i denne artikel og bilag XII, som bevis på, at der ikke er grundlag for udelukkelse, jf. artikel 57, og for at udvælgelseskriterierne er opfyldt i henhold til artikel 58.

De ordregivende myndigheder må ikke kræve andre former for dokumentation end dem, der er nævnt i denne artikel og i artikel 62. Hvad angår artikel 63, kan økonomiske aktører gøre brug af alle passende metoder til over for den ordregivende myndighed at godtgøre, at de råder over de nødvendige ressourcer.

2. De ordregivende myndigheder godtager følgende som tilstrækkelig dokumentation for, at ingen af de i artikel 57 anførte tilfælde gælder for den økonomiske aktør:

- a) i det i stk. 1 i nævnte artikel nævnte tilfælde fremlæggelse af et uddrag fra det relevante register, f.eks. en straffeattest eller et tilsvarende dokument udstedt af en kompetent retslig eller administrativ myndighed i den økonomiske aktørs medlemsstat eller hjemland eller i det land, hvor den økonomiske aktør er etableret, hvoraf det fremgår, at disse krav er opfyldt
- b) i de i stk. 2 og stk. 4, litra b), i nævnte artikel nævnte tilfælde et certifikat udstedt af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat eller det pågældende land.

Hvis den pågældende medlemsstat eller det pågældende land ikke udsteder sådanne dokumenter eller certifikater, eller hvis disse ikke dækker alle de i artikel 57, stk. 1 og 2, samt stk. 4, litra b), nævnte tilfælde, kan de erstattes af en erklæring under ed eller, i de medlemsstater eller lande, hvor edsafklæggelse ikke anvendes, af en højtidelig erklæring, der af vedkommende afgives for en kompetent retslig eller administrativ myndighed, for en notar eller for en kompetent faglig organisation i hjemlandet eller i den medlemsstat eller det land, hvor den økonomiske aktør er etableret.

En medlemsstat fremlægger, hvis det er relevant, en officiel erklæring, hvoraf det fremgår, at de dokumenter eller certifikater, der er omhandlet i dette stykke, ikke er udstedt, eller at disse ikke omfatter alle de tilfælde, der er specificeret i artikel 57, stk. 1 og 2, samt stk. 4, litra b). Sådanne officielle erklæringer gøres tilgængelige via den onlinecertifikatbase (e-Certis), der henvises til i artikel 61.

3. Som generel regel kan bevis for den økonomiske aktørs økonomiske og finansielle formåen føres ved en eller flere af de i bilag XII, del I, anførte oplysninger.

Hvis den økonomiske aktør af en gyldig grund ikke er i stand til at fremlægge den af den ordregivende myndighed forlangte dokumentation, kan han godtgøre sin økonomiske og finansielle formåen ved ethvert andet dokument, som den ordregivende myndighed finder egnet.

4. De økonomiske aktørers tekniske formåen kan godtgøres på en eller flere af de i bilag XII, del II, anførte måder, i overensstemmelse med arten, mængden eller betydningen og anvendelsen af bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne.

5. På anmodning stiller medlemsstaterne alle oplysninger vedrørende de grunde til udelukkelse, der er anført i artikel 57, egnetheden til at udøve det pågældende erhverv og tilbudsgiveres finansielle og tekniske kapacitet som omtalt i artikel 58 samt alle oplysninger vedrørende dokumentationen anført i denne artikel til rådighed for andre medlemsstater.

Artikel 61

Onlinecertifikatbase (e-Certis)

1. For at lette tilbudsgivning på tværs af grænserne sikrer medlemsstaterne, at oplysningerne om certifikater og andre former for dokumentation i den af Kommissionen oprettede e-Certis løbende ajourføres.
2. Ordregivende myndigheder anvender e-Certis kræver primært de typer af certifikater eller former for dokumentation, som er omfattet af e-Certis.
3. Kommissionen gør alle sprogudgaverne af ESPD tilgængelige i e-Certis.

Artikel 62

Kvalitetssikringsstandarder og miljøledelsesstandarder

1. Såfremt de ordregivende myndigheder kræver fremlæggelse af certifikater udstedt af uafhængige organer til bekræftelse af, at den økonomiske aktør opfylder bestemte kvalitetssikringsstandarder, herunder adgang for handicappede, henviser disse myndigheder til kvalitetssikringssystemer, som bygger på de relevante europæiske standardserier, der er certificeret af godkendte organer. De anerkender tilsvarende certifikater fra organer i andre medlemsstater. De accepterer ligeledes anden form for dokumentation for tilsvarende kvalitetssikringsforanstaltninger, hvis den pågældende økonomiske aktør ikke havde mulighed for at skaffe sådanne certifikater inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den økonomiske aktør, forudsat at den økonomiske aktør beviser, at de foreslåede kvalitetssikringsforanstaltninger overholder de krævede kvalitetssikringsstandarder.

2. Såfremt de ordregivende myndigheder kræver fremlæggelse af certifikater udstedt af uafhængige organer til bekræftelse af, at den økonomiske aktør opfylder bestemte miljøledelses-systemer eller -standarder, henviser de til EU-ordningen for miljøledelse og miljørevision (EMAS) eller til andre anerkendte miljøledelsessystemer i henhold til artikel 45 i forordning (EF) nr. 1221/2009 eller andre miljøledelsesstandarder, der er baseret på de relevante europæiske eller internationale standarder udstedt af godkendte organer. De anerkender tilsvarende certifikater fra organer i andre medlemsstater.

Hvis den pågældende økonomiske aktør påvisligt ikke havde adgang til sådanne certifikater eller ikke havde mulighed for at skaffe dem inden for den gældende frist af årsager, der ikke kan tilskrives den pågældende økonomiske aktør, accepterer den ordregivende myndighed ligeledes anden form for dokumentation for tilsvarende miljøledelsesforanstaltninger, såfremt den økonomiske aktør beviser, at disse foranstaltninger svarer til dem, der kræves i det gældende miljøledelsessystem eller den gældende miljøledelsesstandard.

3. Efter anmodning stiller medlemsstaterne oplysninger vedrørende dokumenter fremlagt som dokumentation for overensstemmelse med kvalitets- og miljøstandarder omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2 til rådighed for andre medlemsstater i overensstemmelse med artikel 86.

Artikel 63

Udnyttelse af andre enheders kapacitet

1. Med hensyn til kriterierne vedrørende økonomisk og finansiel formåen i henhold til artikel 58, stk. 3, og kriterierne vedrørende teknisk og faglig formåen i henhold til artikel 58, stk. 4, kan økonomiske aktører i givet fald og i forbindelse med en bestemt kontrakt basere sig på andre enheders kapacitet, uanset den retlige karakter af forbindelserne med dem. Med hensyn til kriterier vedrørende de uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer, jf. bilag XII, del II, litra f), eller vedrørende den relevante faglige erfaring, kan økonomiske aktører dog kun

basere sig på andre enheders kapacitet, når sidstnævnte skal udføre de bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser, for hvilke disse kapaciteter kræves. Hvis en økonomisk aktør ønsker at basere sig på andre enheders kapaciteter, skal den godtgøre over for den ordregivende myndighed, at den råder over de nødvendige ressourcer, f.eks. ved at fremlægge et tilsagn fra disse enheder i denne forbindelse.

Den ordregivende myndighed kontrollerer i henhold til artikel 59, 60 og 61, om de enheder, hvis kapacitet den økonomiske aktør agter at basere sig på, opfylder de relevante udvælgelseskræver, og om der foreligger udelukkelsesgrunde, jf. artikel 57. Den ordregivende myndighed skal kræve, at den økonomiske aktør erstatter en enhed, der ikke opfylder et relevant udvælgelseskriterium, eller med hensyn til hvilken der foreligger udelukkelsesgrunde. Den ordregivende myndighed kan kræve, eller kan blive underlagt et krav fra medlemsstaten om at kræve, at den økonomiske aktør udskifter en enhed, med hensyn til hvilken der foreligger ikkeobligatoriske udelukkelsesgrunde.

Såfremt en økonomisk aktør baserer sig på andre enheders kapacitet med hensyn til kriterierne vedrørende økonomisk og finansiel formåen, kan den ordregivende myndighed kræve, at den økonomiske aktør og de pågældende enheder hæfter solidarisk for kontraktens gennemførelse.

En sammenslutning af økonomiske aktører som omhandlet i artikel 19, stk. 2, kan på samme vilkår basere sig på sammenslutningens deltageres formåen eller andre enheders deltageres formåen.

2. I forbindelse med bygge- og anlægskontrakter, tjenesteydelseskontrakter eller monterings- og installationsarbejde under en vareindkøbskontrakt kan de ordregivende myndigheder kræve, at visse centrale opgaver udføres direkte af tilbudsgiveren selv eller, hvis et tilbud indgives af en sammenslutning af økonomiske aktører som omhandlet i artikel 19, stk. 2, af en deltager i den pågældende sammenslutning.

Artikel 64

Officielle lister over godkendte økonomiske aktører og certificering, der foretages af offentligretlige eller privatretlige organer

1. Medlemsstaterne kan enten oprette eller føre officielle lister over godkendte entreprenører, leverandører eller tjenesteydere eller indføre certificering, der foretages af certificeringsorganer, der opfylder de europæiske standarder for certificering i henhold til bilag VII.

De informerer Kommissionen og de andre medlemsstater om adressen på certificeringsorganet eller det organ, der er ansvarlig for de officielle lister, som ansøgningerne skal sendes til.

2. Medlemsstaterne tilpasser betingelserne for optagelse på de officielle lister, der er nævnt i stk. 1, og for certificeringsorganernes udstedelse af certifikater til bestemmelserne i denne underafdeling.

Medlemsstaterne tilpasser ligeledes disse betingelser til artikel 63, for så vidt angår anmodning om optagelse fra økonomiske aktører, der indgår i en sammenslutning og kan gøre gældende, at de har fået stillet midler til rådighed af andre virksomheder, der indgår i sammenslutningen. I sådanne tilfælde fremlægger disse aktører over for den myndighed, der fører den officielle liste, bevis for, at de råder over disse midler under hele den periode, hvor certifikatet, der dokumenterer optagelsen på den officielle liste, er gyldigt, og for, at disse virksomheder under den samme periode fortsat opfylder de krav med hensyn til kvalitativ udvælgelse, der er omfattet af den officielle liste eller det certifikat, som disse aktører gør gældende ved deres optagelse.

3. Økonomiske aktører, der er optaget på en officiel liste, eller som har et certifikat, kan for hver kontrakt forelægge den ordregivende myndighed et certifikat for optagelse udstedt af den kompetente myndighed eller det certifikat, der er udstedt af det kompetente certificeringsorgan.

Det skal fremgå af disse certifikater, hvilke oplysninger der har dannet grundlag for optagelsen af disse økonomiske aktører på den officielle liste eller udstedelse af certifikatet, og hvilken klassifikation der følger af listen.

4. En af et kompetent organ certificeret optagelse på en officiel liste eller et certifikat udstedt af certificeringsorganet udgør en formodning om egnethed, hvad angår de krav med hensyn til kvalitativ udvælgelse, som er omfattet af den officielle liste eller certifikatet.

5. De oplysninger, der kan udledes af optagelsen på de officielle lister eller certificeringen, kan ikke drages i tvivl uden begrundelse. For så vidt angår bidrag til sociale sikringsordninger og betaling af skatter og afgifter kan der afkræves økonomiske aktører supplerende dokumentation i forbindelse med hver enkelt kontrakt.

De ordregivende myndigheder i andre medlemsstater anvender kun stk. 3 og første afsnit i nærværende stykke på økonomiske aktører, der er etableret i den medlemsstat, som fører den officielle liste.

6. Kravene om dokumentation vedrørende de kriterier for kvalitativ udvælgelse, som indgår i den officielle liste eller certifikatet, skal være i overensstemmelse med artikel 60 og, hvor det er relevant, artikel 62. I forbindelse med optagelse af økonomiske aktører fra andre medlemsstater på en officiel liste eller certificering af disse kan der ikke kræves yderligere dokumentation eller erklæringer end dem, der kræves af landets egne økonomiske aktører.

Økonomiske aktører kan på et hvilket som helst tidspunkt anmode om optagelse på en officiel liste eller om certificering. De skal inden for en rimelig kort frist oplyses om den afgørelse, som træffes af den myndighed, der udarbejder den officielle liste, eller det kompetente certificeringsorgan.

7. En sådan optagelse eller certificering kan ikke pålægges økonomiske aktører fra andre medlemsstater med henblik på deres deltagelse i en offentlig kontrakt. De ordregivende myndigheder anerkender tilsvarende certifikater fra organer i andre medlemsstater. De accepterer ligeledes andre tilsvarende former for dokumentation.

8. På anmodning stiller medlemsstaterne alle oplysninger vedrørende de dokumenter, der er fremlagt til bekræftelse af, at de økonomiske aktører opfylder kravene for at blive optaget på den officielle liste over godkendte økonomiske aktører, eller af, at økonomiske aktører fra en anden medlemsstat har en tilsvarende certificering, til rådighed for andre medlemsstater.

Underafdeling 2

Begrænsning af antallet af ansøgere, tilbud og løsninger

Artikel 65

Begrænsning af antallet af i øvrigt kvalificerede ansøgere, som opfordres til at deltage

1. Ved begrænsede udbud, udbud med forhandling, ved konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskaber kan de ordregivende myndigheder begrænse antallet af ansøgere, som opfylder udvælgelseskriterierne, og som vil blive opfordret til at afgive tilbud eller til dialog, forudsat at der i overensstemmelse med stk. 2 er et mindsteantal kvalificerede ansøgere.

2. De ordregivende myndigheder angiver i udbudsbekendtgørelsen eller opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen de objektive og ikkediskriminerende kriterier eller regler, de agter at anvende, det mindste antal ansøgere, der vil blive opfordret til at afgive tilbud, og eventuelt det største antal ansøgere.

Ved begrænsede udbud er dette mindste antal ansøgere på fem. Ved udbud med forhandling, ved konkurrencepræget dialog og innovationspartnerskaber er det mindste antal ansøgere tre. Under alle omstændigheder skal antallet af ansøgere, der opfordres til at afgive tilbud, være tilstrækkeligt stort til at sikre reel konkurrence.

De ordregivende myndigheder opfordrer et antal ansøgere, der mindst svarer til det forud fastsatte mindste antal ansøgere, til at afgive tilbud. Hvis antallet af ansøgere, der opfylder udvælgelseskriterierne og minimumskravene som omhandlet i artikel 58, stk. 5, er lavere end minimumsantallet, kan den ordregivende myndighed dog gå videre med proceduren ved at opfordre de ansøgere, der er i besiddelse af den krævede formåen, til at afgive tilbud. Den ordregivende myndighed lader ikke proceduren omfatte økonomiske aktører, som ikke har ansøgt om deltagelse, eller ansøgere, som ikke er i besiddelse af den krævede formåen.

Artikel 66

Begrænsning af antallet af tilbud og løsninger

Når de ordregivende myndigheder anvender muligheden for at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles, jf. artikel 29, stk. 6, eller løsninger, der skal diskuteres, som omhandlet i artikel 30, stk. 4, gennemfører de denne begrænsning på grundlag af de tildelingskriterier, der er indeholdt i udbudsdokumenterne. I den afsluttende fase skal der være et antal, som kan sikre en reel konkurrence, forudsat at der er et tilstrækkeligt antal tilbud, løsninger eller kvalificerede ansøgere.

Underafdeling 3

Kontrakttildeling

Artikel 67

Kriterier for tildeling af kontrakter

1. Med forbehold af nationale love eller administrative bestemmelser om prisen på visse varer eller vederlaget for visse tjenesteydelser lægger de ordregivende myndigheder det økonomisk mest fordelagtige tilbud til grund for tildelingen af offentlige kontrakter:

2. Det økonomisk mest fordelagtige tilbud set ud fra den ordregivende myndigheds synspunkt udvælges på grundlag af pris eller omkostninger efter en tilgang baseret på omkostnings-effektivitet, såsom en beregning af livscyklusomkostninger i overensstemmelse med artikel 68, og kan omfatte det bedste forhold mellem pris og kvalitet, som skal vurderes på grundlag af kriterier, herunder kvalitative, miljømæssige og/eller sociale aspekter i forbindelse med genstanden for den pågældende offentlige kontrakt. Disse kriterier kan f.eks. omfatte:

- a) kvalitet, herunder teknisk værdi, æstetiske og funktionsmæssige karakteristika, tilgængelighed, udformning for alle brugere, sociale, miljømæssige og innovative karakteristika og handel og betingelserne herfor
- b) organiseringen af det personale, der skal udføre kontrakten, og dets kvalifikationer og erfaring, hvor kvaliteten af det personale, der skal udføre kontrakten, kan påvirke niveauet af kontraktens opfyldelse betydeligt, eller
- c) kundeservice og teknisk bistand, leveringsbetingelser såsom leveringsdato, leveringsprocedure og leveringstid eller færdig-gørelsestid

Omkostningselementet kan også tage form af en fast pris eller faste omkostninger, hvor de økonomiske aktører udelukkende konkurrerer på kvalitetskriterier.

Medlemsstaterne kan fastsætte, at de ordregivende myndigheder ikke må anvende pris alene eller omkostninger alene som det eneste tildelingskriterium eller begrænse brugen heraf til bestemte kategorier af ordregivende myndigheder eller visse typer af kontrakter.

3. Tildelingskriterier anses som værende forbundet med genstanden for den offentlige kontrakt, såfremt de relaterer sig til de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der skal leveres i henhold til kontrakten, for så vidt angår ethvert aspekt og ethvert trin i deres livscyklus, herunder faktorer, der indgår i:

- a) den specifikke proces med fremstilling eller levering af eller handel med de pågældende bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, eller
- b) en specifik proces for en anden fase i deres livscyklus,

også selv om sådanne faktorer ikke udgør en del af deres materielle indhold.

4. Tildelingskriterier medfører ikke, at den ordregivende myndighed gives ubegrænset valgfrihed. De skal sikre muligheden for effektiv konkurrence og skal være ledsaget af specifikationer, der giver mulighed for en effektiv kontrol af tilbudsgivernes oplysninger, med henblik på at vurdere, i hvilket omfang tilbuddene opfylder tildelingskriterierne. I tvivlstilfælde skal de ordregivende myndigheder foretage en effektiv kontrol af nøjagtigheden af de oplysninger og den dokumentation, som er forelagt af tilbudsgiverne.

5. Den ordregivende myndighed angiver i udbudsdokumenterne, hvordan den relativt vil vægte de kriterier, der er valgt med henblik på at afgøre, hvilket tilbud der er det økonomisk mest fordelagtige, undtagen når dette er bestemt på grundlag af prisen alene.

Denne vægtning kan angives ved fastsættelse af en ramme med et passende maksimalt udsving.

Hvis vægtning ikke er mulig af objektive årsager, angiver den ordregivende myndighed kriterierne i prioriteret rækkefølge.

Artikel 68

Beregning af livscyklusomkostninger

1. Beregning af livscyklusomkostninger skal i relevant omfang omfatte en del af eller alle følgende omkostninger gennem et produkts, en tjenesteydelses eller et bygge- og anlægsarbejdes livscyklus:

- a) omkostninger, der afholdes af den ordregivende myndighed eller andre brugere, såsom:
  - i) omkostninger i forbindelse med erhvervelse
  - ii) omkostninger i forbindelse med brug såsom forbrug af energi og andre ressourcer
  - iii) omkostninger til vedligeholdelse
  - iv) omkostninger i forbindelse med bortskaffelse såsom indsamling og genvinding
- b) omkostninger, der henføres til eksterne virkninger på miljøområdet, som er knyttet til varen, tjenesteydelsen, eller bygge- og anlægsarbejdet i løbet af livscyklussen, såfremt deres pengemæssige værdi kan bestemmes og verificeres; disse omkostninger kan omfatte omkostninger forbundet med drivhusgasemissioner og andre forurenende emissioner samt andre omkostninger i forbindelse med modvirkning af klimaændringer.

2. Hvis de ordregivende myndigheder vurderer omkostningerne ud fra en beregning af livscyklusomkostningerne, angiver de i udbudsdokumenterne, hvilke data tilbudsgiverne skal fremlægge, og hvilken metode den ordregivende myndighed vil anvende til at bestemme livscyklusomkostningerne på grundlag af disse data.

Den metode, som anvendes til vurderingen af omkostninger, der henføres til miljøeksternaliteter, skal opfylde alle følgende betingelser:

a) den skal være baseret på objektivi-
verificerbare og ikkediskriminerende kriterier. Navnlig når den ikke er uarbejdet til gentagen eller konstant anvendelse, må den ikke uretmæssigt favorisere visse økonomiske aktører eller stille dem mindre gunstigt

b) den skal være tilgængelig for alle interessenter

c) de data, som kræves, kan fremskaffes ved en rimelig indsats af økonomiske aktører, der udviser almindelig påpasselighed, herunder økonomiske aktører fra tredjelande, der er parter i GPA-aftalen eller andre internationale aftaler, som Unionen er bundet af.

3. Når en fælles metode til beregning af livscyklusomkostninger er gjort obligatorisk ved en lovgivningsmæssig EU-retsakt, anvendes denne fælles metode til vurderingen af livscyklusomkostninger.

Bilag XIII indeholder en liste over sådanne lovgivningsmæssige retsakter og, hvor det er nødvendigt, de delegerede retsakter, der supplerer dem. Kommissionen bemyndiges til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 87 om ajourføring af denne liste, når ajourføring af listen er nødvendig på grund af vedtagelse af ny lovgivning, der gør en fælles metode obligatorisk, eller ophævelse eller ændring af eksisterende retsakter.

Artikel 69

Unormalt lave tilbud

1. De ordregivende myndigheder kræver, at økonomiske aktører gør rede for de priser eller omkostninger, der er foreslået i tilbuddet, hvis det pågældende tilbud forekommer at være unormalt lavt i forhold til bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne.

2. De redegørelser, der henvises til i stk. 1, kan især vedrøre:

a) besparelser i forbindelse med produktionsmetoden for varerne eller tjenesteydelserne eller med byggemetoden

b) de anvendte tekniske løsninger eller tilbudsgiverens usædvanligt gunstige betingelser for at levere varerne eller tjenesteydelserne eller for at udføre arbejdet

c) originaliteten af de af tilbudsgiveren tilbudte arbejder, varer eller tjenesteydelser

d) overholdelse af de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 18, stk. 2

e) overholdelse af de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 71

f) eventuel statsstøtte til tilbudsgiveren.

3. Den ordregivende myndighed vurderer de oplysninger, som tilbudsgiveren er fremkommet med ved redegørelsen. Myndigheden kan kun afvise tilbuddet, hvis det foreslåede lave pris- eller omkostningsniveau ikke på tilfredsstillende måde kan begrundes ud fra den fremlagte dokumentation, efter at de i stk. 2 nævnte elementer er taget i betragtning.

De ordregivende myndigheder afviser tilbuddet, hvis de har fastslået, at det er unormalt lavt, fordi det ikke er i overensstemmelse med de gældende forpligtelser, som er omhandlet i artikel 18, stk. 2.

4. Hvis en ordregivende myndighed fastslår, at et tilbud er unormalt lavt, fordi tilbudsgiveren har modtaget statsstøtte, kan tilbuddet kun afvises med denne begrundelse alene, hvis den ordregivende myndighed konsulterer tilbudsgiveren og denne inden for en tilstrækkelig frist, som fastsættes af den ordregivende myndighed, ikke kan godtgøre, at den pågældende støtte var forenelig med det indre marked som omhandlet i artikel 107 i TEUF. Hvis den ordregivende myndighed afviser et tilbud under disse omstændigheder, underretter den Kommissionen herom.

5. På anmodning stiller medlemsstaterne som led i det administrative samarbejde alle de oplysninger, de har til rådighed såsom lovgivning, alment gældende kollektive aftaler eller nationale tekniske standarder, med hensyn til den dokumentation og de dokumenter, der er fremlagt i forbindelse med de i stk. 2 anførte redegørelser, til rådighed for andre medlemsstater.

KAPITEL IV

Kontraktgennemførelse

Artikel 70

Betingelser vedrørende kontraktens gennemførelse

De ordregivende myndigheder kan fastsætte særlige betingelser vedrørende gennemførelsen af en kontrakt, hvis de er forbundet med kontraktens genstand som omhandlet i artikel 67, stk. 3, og anført i indkaldelsen af tilbud eller udbudsdokumenterne. Disse betingelser kan omfatte økonomiske, innovationsrelaterede, miljømæssige, sociale eller beskæftigelsesrelaterede hensyn.

Artikel 71

Underentreprise

1. Underentreprenørernes overholdelse af forpligtelserne, som omhandlet i artikel 18, stk. 2, sikres ved passende foranstaltninger, som de kompetente nationale myndigheder træffer inden for rammerne af deres ansvars- og aktivitetsområde.

2. I udbudsdokumenterne kan den ordregivende myndighed anmode eller kan af en medlemsstat forpligtes til at anmode tilbudsgiveren om i tilbuddet at angive, hvilke dele af en kontrakt han har til hensigt at give i underentreprise til tredjemand, samt hvilke underentreprenører han foreslår.

3. Medlemsstaterne kan bestemme, at den ordregivende myndighed efter anmodning fra underentreprenøren, og hvis kontraktens art giver mulighed herfor, overfører forfaldne betalinger direkte til underentreprenøren for tjenesteydelser, varer eller bygge- og anlægsarbejder, som er leveret til den økonomiske aktør, som den offentlige kontrakt er tildelt til (hovedentreprenøren). Sådanne foranstaltninger kan omfatte passende ordninger, hvorved hovedentreprenøren kan gøre indsigelse mod uretmæssige udbetalinger. Ordningerne i forbindelse med denne betalingsform anføres i udbudsdokumenterne.

4. Stk. 1 til 3 berører ikke hovedentreprenørens ansvar.

5. I forbindelse med bygge- og anlægskontrakter og med tjenesteydelser, der skal leveres ved et anlæg under den ordregivende myndigheds direkte tilsyn, kræver den ordregivende myndighed efter tildelingen af kontrakten og senest når gennemførelsen af kontrakten påbegyndes, at hovedentreprenøren meddeler den ordregivende myndighed navn, kontaktoplysninger og juridiske repræsentanter for sine underentreprenører, der er involveret i de pågældende bygge- og anlægsarbejder, såfremt de kendes på dette tidspunkt. Den ordregivende myndighed kræver, at hovedentreprenøren giver den ordregivende myndighed meddelelse om enhver ændring af disse oplysninger under kontraktens løbetid og om de krævede oplysninger for eventuelle nye underentreprenører, som den senere inddrager i de pågældende bygge- og anlægsarbejder eller de pågældende tjenesteydelser.

Uanset første afsnit kan medlemsstaterne direkte pålægge hovedentreprenøren at fremlægge de krævede oplysninger.

Når det er nødvendigt med henblik på denne artikels stk. 6, litra b), skal de krævede oplysninger ledsages af underentreprenørernes egenerklæringer, jf. artikel 59. Gennemførelsesforanstaltningerne i henhold til nærværende artikels stk. 8 kan fastsætte, at underentreprenører, der anmeldes efter kontraktens tildeling, skal fremlægge certifikater og anden dokumentation i stedet for egenerklæringen.

Første afsnit gælder ikke for leverandører.

De ordregivende myndigheder kan udvide eller kan anmodes af medlemsstaterne om at udvide de forpligtelser, der er omhandlet i første afsnit, f.eks. til:

- a) vareindkøbskontrakter, til tjenesteydelseskontrakter, bortset fra kontrakter, der vedrører tjenesteydelser, der leveres ved anlæggene under den ordregivende myndigheds direkte tilsyn, eller til leverandører, der er involveret i bygge- og anlægskontrakter eller tjenesteydelseskontrakter
- b) underentreprenører til hovedentreprenørens underentreprenører eller længere nede ad underentreprenørkæden.

6. Med henblik på at undgå tilsidesættelse af de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 18, stk. 2, kan der træffes passende foranstaltninger, som f.eks.:

a) Når en medlemsstats nationale lovgivning foreskriver en mekanisme for solidarisk hæftelse mellem underentreprenører og hovedentreprenøren, sikrer medlemsstaten, at de pågældende regler anvendes i overensstemmelse med betingelserne i artikel 18, stk. 2.

b) De ordregivende myndigheder kan i overensstemmelse med artikel 59, 60 og 61 kontrollere, eller kan af medlemsstaterne anmodes om at kontrollere, om der er grunde til at udelukke underentreprenører i henhold til artikel 57. I sådanne tilfælde kræver den ordregivende myndighed, at den økonomiske aktør erstatter en underentreprenører, med hensyn til hvilken kontrollen har vist, at der foreligger obligatoriske udelukkelsesgrunde. Den ordregivende myndighed kan kræve eller kan anmodes af en medlemsstat om at kræve, at den økonomiske aktør erstatter en underentreprenører, med hensyn til hvilken kontrollen har vist, at der foreligger ikkeobligatoriske udelukkelsesgrunde.

7. Medlemsstaterne kan i deres nationale lovgivning fastsætte strengere ansvarsregler eller gå videre i den nationale lovgivning med hensyn til direkte betalinger til underentreprenører, f.eks. ved at træffe bestemmelse om direkte betalinger til underentreprenører, uden at de er nødt til at anmode om en sådan direkte betaling.

8. Medlemsstater, der har valgt at træffe foranstaltninger i henhold til stk. 3, 5 eller 6, skal ved hjælp af love eller administrative bestemmelser og under hensyntagen til EU-retten fastlægge gennemførelsesbestemmelser for disse foranstaltninger. Medlemsstater, der gør dette, kan begrænse anvendelsesområdet f.eks. til visse typer af kontrakter, visse kategorier af ordregivende myndigheder eller økonomiske aktører eller til bestemte beløb.

Artikel 72

Ændring af kontrakter i deres løbetid

1. Kontrakter og rammeaftaler kan ændres uden en ny udbudsprocedure i overensstemmelse med denne direktiv i følgende tilfælde:

a) hvis ændringerne, uanset deres pengemæssige værdi, er forudset i de oprindelige udbudsdokumenter i klare, præcise og entydige revisionsklausuler, hvilket kan omfatte klausuler om revision af priserne, eller revisionsmuligheder. I disse klausuler fastsættes omfanget og arten af eventuelle ændringer eller ændringsmuligheder samt betingelserne for deres anvendelse. De omfatter ikke ændringer eller muligheder, der kan ændre kontraktens eller rammeaftalens overordnede karakter

b) for supplerende bygge- og anlægsarbejder, tjenesteydelser eller vareleverancer fra den oprindelige entreprenør, som er blevet nødvendige, og som ikke var omfattet af det oprindelige udbud, såfremt en ændring af entreprenøren:

- i) ikke er mulig af økonomiske eller tekniske årsager såsom krav om indbyrdes ombyttelighed eller interoperabilitet med eksisterende udstyr, tjenesteydelser eller installationer, der blev indkøbt i forbindelse med det oprindelige udbud, og
- ii) ville forårsage betydelige problemer eller en væsentlig forøgelse af den ordregivende myndigheds omkostninger.

En eventuel prisstigning må dog ikke overstige 50 % af værdien af den oprindelige kontrakt. Såfremt der foretages flere successive ændringer, gælder denne begrænsning for værdien af hver af ændringerne. Sådanne successive ændringer må ikke have til formål at omgå dette direktiv

c) når samtlige følgende betingelser er opfyldt:

- i) behovet for ændring er affødt af omstændigheder, som ikke kunne forudses af en påpasselig ordregivende myndighed
- ii) ændringen berører ikke den overordnede kontrakts karakter
- iii) en eventuel prisstigning er ikke større end 50 % af værdien af den oprindelige kontrakt eller rammeaftale. Såfremt der foretages flere successive ændringer, gælder denne begrænsning for værdien af hver af ændringerne. Sådanne successive ændringer må ikke have til formål at omgå dette direktiv

d) såfremt en ny entreprenør erstatter den, som den ordregivende myndighed oprindeligt havde tildelt kontrakten som følge af enten:

- i) en utvetydig revisionsklausul eller -mulighed i overensstemmelse med litra a)
- ii) en universel eller delvis efterfølgelse af en anden økonomisk aktør, der opfylder de kriterier for kvalitativ udvælgelse, der var gældende for den oprindelige entreprenør, efter omstrukturering af virksomhed, herunder overtagelser, fusioner, erhvervelser eller insolvens, såfremt dette ikke medfører andre væsentlige ændringer af kontrakten og ikke har til formål at omgå anvendelsen af dette direktiv eller
- iii) at den ordregivende myndighed selv påtager sig hovedentreprenørens forpligtelser over for underentreprenørerne, når denne mulighed gives i den nationale lovgivning i medfør af artikel 71

e) såfremt ændringerne uanset deres værdi ikke er væsentlige som defineret i stk. 4.

Ordregivende myndigheder, der har ændret en kontrakt i de i dette stykkes litra b) og c) nævnte tilfælde, offentliggør en

bekendtgørelse herom i *Den Europæiske Unions Tidende*. Denne bekendtgørelse skal indeholde de i bilag V, del G, anførte oplysninger og offentliggøres i henhold til artikel 51.

2. Desuden kan kontrakterne, uden at det er nødvendigt at kontrollere, om betingelserne i stk. 4, litra a)-d), er opfyldt, også ændres uden en ny udbudsprocedure i overensstemmelse med dette direktiv, når værdien af ændringen er lavere end følgende værdier:

- i) tærsklerne i artikel 4 og
- ii) 10 % værdien af den oprindelige kontrakt for tjenesteydelses- og vareindkøbskontrakter og lavere end 15 % af værdien af den oprindelige kontrakt for bygge- og anlægskontrakter.

Ændringen berører dog ikke den overordnede kontrakts eller rammeaftales karakter. Hvis der foretages flere på hinanden følgende ændringer, vurderes værdien ud fra den samlede nettoværdi af de på hinanden følgende ændringer.

3. Med henblik på beregningen af den pris, som er omhandlet i stk. 2 og stk. 1, litra b) og c), skal den ajourførte pris være referenceværdien, når kontrakten omfatter en indeksklausul.

4. En ændring af en kontrakt eller en rammeaftale i dens løbetid anses for at være væsentlig i medfør af stk. 1, litra e), hvis ændringen bevirker, at kontraktens eller rammeaftalens karakter er væsentligt forskellig fra den oprindelige kontrakt. Med forbehold af stk. 1 og 2 anses en ændring under alle omstændigheder for at være væsentlig, såfremt en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

- a) ændringen indfører betingelser, som ville have givet mulighed for at give andre ansøgere end de oprindeligt udvalgte adgang eller for at acceptere et andet tilbud end det oprindeligt accepterede, eller som ville have tiltrukket yderligere deltagere i udbudsproceduren
- b) ændringen ændrer kontraktens eller rammeaftalens økonomiske balance til entreprenørens fordel på en måde, som den oprindelige kontrakt eller rammeaftale ikke gav mulighed for
- c) ændringen medfører en betydelig udvidelse af kontraktens eller rammeaftalens anvendelsesområde
- d) såfremt en ny entreprenør erstatter den, som den ordregivende myndighed oprindeligt havde tildelt kontrakten, i andre tilfælde end dem, der er nævnt i stk. 1, litra d).

5. En ny udbudsprocedure i overensstemmelse med dette direktiv er nødvendig for andre ændringer af bestemmelserne i en offentlig kontrakt eller en rammeaftale i løbet af dennes løbetid end dem, der er anført i stk. 1 og 2.

*Artikel 73***Opsigelse af kontrakter**

Medlemsstaterne sikrer, at ordregivende myndigheder i hvert fald under følgende omstændigheder og på de betingelser, der er fastlagt ved gældende nationale lovgivning, kan ophæve en offentlig kontrakt under dens løbetid, hvis:

- a) kontrakten har været genstand for en væsentlig ændring, der ville have krævet en ny udbudsprocedure i henhold til artikel 72
- b) entreprenøren på tidspunktet for tildelingen af kontrakten var i en af de i artikel 57, stk. 1, omhandlede situationer og skulle derfor have været udelukket fra udbudsproceduren
- c) kontrakten ikke skulle have været tildelt entreprenøren i betragtning af en alvorlig overtrædelse af forpligtelserne i henhold til traktaterne og dette direktiv, der er fastslået af Den Europæiske Unions Domstol i forbindelse med en procedure efter artikel 258 i TEUF.

AFSNIT III

SÆRLIGE UDBUDSORDNINGER

KAPITEL I

Sociale og andre specifikke tjenesteydelser*Artikel 74***Tildeling af kontrakter vedrørende sociale og andre specifikke tjenesteydelser**

Offentlige kontrakter vedrørende sociale tjenesteydelser og andre specifikke tjenesteydelser, der er anført i bilag XIV, tildeles i overensstemmelse med dette kapitel, når kontraktens værdi svarer til eller overstiger tærskelværdien i artikel 4, litra d).

*Artikel 75***Offentliggørelse af bekendtgørelser og meddelelser**

1. Ordregivende myndigheder, som har til hensigt at tildele en offentlig kontrakt for tjenesteydelserne i artikel 74, tilkender deres hensigt herom på en af følgende måder:
  - a) ved en udbudsbekendtgørelse, der indeholder de oplysninger, der er omhandlet i bilag V, del H, i overensstemmelse med de standardformularer, der er omhandlet i artikel 51, eller
  - b) ved en forhåndsmeddelelse, der offentliggøres løbende og indeholder de oplysninger, der er omhandlet i bilag V, del I. Forhåndsmeddelelsen skal specifikt omhandle de typer af tjenesteydelser, der vil være omhandlet i de kontrakter, der skal tildeles. Den skal angive, at kontrakterne vil blive tildelt uden yderligere offentliggørelse, og opfordre interesserede økonomiske aktører til skriftligt at tilkendegive deres interesse.

Første afsnit anvendes dog ikke i tilfælde, hvor der i forbindelse med tildeling af en offentlig tjenesteydelseskontrakt kunne have været anvendt udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse i overensstemmelse med artikel 32.

2. Ordregivende myndigheder, der har tildelt en offentlig kontrakt for tjenesteydelserne i artikel 74, meddeler resultaterne af udbudsproceduren ved en bekendtgørelse om indgåede kontrakter, der skal indeholde de oplysninger, der er omhandlet i bilag V, del J, i overensstemmelse med de standardformularer, der er omhandlet i artikel 51. De har dog mulighed for at fremsende disse bekendtgørelser samlet for et kvartal. I så fald skal de fremsende disse samlede bekendtgørelser senest 30 dage efter udgangen af hvert kvartal.
3. Kommissionen udarbejder de standardformularer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages i henhold til rådgivningsproceduren i artikel 89, stk. 2.
4. De bekendtgørelser og meddelelser, der er omtalt i denne artikel, offentliggøres i overensstemmelse med artikel 51.

*Artikel 76***Principper for tildeling af kontrakter**

1. Medlemsstaterne indfører nationale regler for tildeling af kontrakter, der er omfattet af dette kapitel, for at sikre, at de ordregivende myndigheder overholder principperne om gennemsigtighed og ligebehandling af økonomiske aktører. Det står medlemsstaterne frit for at fastsætte de procedureregler, der skal anvendes, så længe sådanne regler giver de ordregivende myndigheder mulighed for at tage hensyn til de pågældende tjenesteydelsers særlige karakter.
2. Medlemsstaterne sikrer, at de ordregivende myndigheder har mulighed for at tage hensyn til behovet for at sikre tjenesteydelsernes kvalitet, kontinuitet, adgangsmuligheder, tilgængelighed og omfang, samt at priserne er overkommelige, og de forskellige bruges, herunder dårligt stillede og sårbare grupper, særlige behov, at brugerne inddrages og får indflydelse samt innovation. Medlemsstaterne kan også fastlægge, at valget af tjenesteyder skal ske på grundlag af det tilbud, der afspejler det bedste forhold mellem pris og kvalitet, under hensyntagen til kvalitets- og bæredygtighedskriterier for sociale tjenesteydelser.

*Artikel 77***Reserverede kontrakter om visse tjenesteydelser**

1. Medlemsstaterne kan bestemme, at ordregivende myndigheder kan give en organisation ret til at deltage i procedurer for tildeling af offentlige kontrakter, der udelukkende vedrører de tjenesteydelser på sundheds-, social- og kulturområdet, der er omhandlet i artikel 74, som er omfattet af CPV-koder referencenumre 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, fra 85000000-9 til 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8.

2. En organisation som omhandlet i stk. 1 skal opfylde samtlige følgende betingelser:

- a) dens formål er at varetage offentlige tjenesteydelsesopgaver med tilknytning til levering af de tjenesteydelser, der er omhandlet i stk. 1
- b) udbyttet geninvesteres for at opfylde organisationens målsætninger. Udloddes eller omfordeles udbyttet, bør dette ske ud fra deltagelsesorienterede hensyn
- c) ledelses- eller ejerskabsstrukturerne i den organisation, der gennemfører kontrakten, er baseret på principper om medarbejderejerskab eller deltagelse eller skal kræve aktiv deltagelse af medarbejdere, brugere eller interessenter
- d) organisationen har ikke fået tildelt en kontrakt for de pågældende tjenesteydelser af den pågældende ordregivende myndighed i henhold til denne artikel de seneste tre år.

3. Kontraktens maksimale løbetid må højst være tre år.

4. Indkaldelsen af tilbud skal indeholde en henvisning til denne artikel.

5. Uanset artikel 92 foretager Kommissionen en evaluering af virkningerne af nærværende artikel og aflægger rapport herom til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 18. april 2019.

KAPITEL II

Regler for projektkonkurrencer

Artikel 78

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på

- a) projektkonkurrencer, der afholdes med henblik på tildeling af en offentlig tjenesteydelseskontrakt
- b) projektkonkurrencer med konkurrencepræmier eller betalinger til deltagerne.

I de i nærværende artikels stk. 1, litra a), omhandlede tilfælde beregnes tærskelværdien i artikel 4 på grundlag af den anslåede værdi uden moms af offentlige tjenesteydelseskontrakter, herunder eventuelle konkurrencepræmier eller betalinger til deltagerne.

I de i stk. 1, litra b), i denne artikel omhandlede tilfælde forstås ved tærskler det samlede præmie- og betalingsbeløb, herunder den anslåede værdi uden moms af offentlige tjenesteydelseskontrakter, som senere vil kunne indgås i henhold til artikel 32, stk. 4, hvis den ordregivende myndighed i bekendtgørelsen om projektkonkurrencen har meddelt, at den agter at tildele en sådan kontrakt.

Artikel 79

Bekendtgørelser

1. Ordregivende myndigheder, der har til hensigt at udskrive en projektkonkurrence, tilkendegiver deres hensigt herom ved en bekendtgørelse.

Hvis de har til hensigt efterfølgende at tildele en tjenesteydelseskontrakt i henhold til artikel 32, stk. 4, anføres dette i bekendtgørelsen om projektkonkurrencen.

2. Ordregivende myndigheder, der har afholdt en projektkonkurrence, fremsender i overensstemmelse med artikel 51 en meddelelse om resultaterne af projektkonkurrencen, og de skal være i stand til at bevise afsendelsesdatoen.

Offentliggørelse af oplysninger om resultatet af konkurrencen kan undlades, hvis videregivelse heraf ville hindre retshåndhævelsen eller på anden måde være i strid med offentlige interesser eller til skade for bestemte offentlige eller private virksomheders legitime økonomiske interesser eller for fair konkurrence mellem tjenesteydere.

3. De bekendtgørelser, der er nævnt i stk. 1 og 2 i denne artikel, offentliggøres i overensstemmelse med artikel 51, stk. 2-6, og artikel 52. De skal indeholde de oplysninger, der er anført i bilag V, henholdsvis del E og F, i samme format som standardformularerne.

Kommissionen udarbejder standardformularerne gennem vedtagelse af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 89, stk. 2.

Artikel 80

Regler for projektkonkurrencer og udvælgelse af deltagere

1. Når de ordregivende myndigheder afholder en projektkonkurrence, skal de anvende procedurer, som er i overensstemmelse med forskrifterne i afsnit I og dette kapitel.

2. Adgangen til at deltage i projektkonkurrencer må ikke begrænses:

- a) med henvisning til en medlemsstats område eller en del heraf
- b) på grund af det forhold, at det i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor projektkonkurrencen afholdes, kræves, at deltagerne skal være enten fysiske eller juridiske personer.

3. Når der er tale om projektkonkurrencer med et begrænset antal deltagere, fastsætter de ordregivende myndigheder klare og ikkediskriminerende udvælgelseskriterier. Under alle omstændigheder skal antallet af ansøgere, der opfordres til at deltage i projektkonkurrencen, fastsættes således, at der sikres en reel konkurrence.

Artikel 81

Bedømmelseskomitéens sammensætning

Bedømmelseskomitéen må udelukkende bestå af fysiske personer, som er uafhængige af deltagerne i projektkonkurrencen. Hvis der kræves bestemte faglige kvalifikationer for at deltage i en konkurrence, skal mindst en tredjedel af bedømmelseskomitéens medlemmer have samme eller tilsvarende kvalifikationer.

Artikel 82

Bedømmelseskomitéens afgørelser

1. Bedømmelseskomitéen skal være uafhængig i sine afgørelser og udtalelser.
2. Komitéen behandler planlægnings- og projektarbejder, som ansøgerne forelægger anonymt, og alene ud fra de kriterier, der er anført i bekendtgørelsen om projektkonkurrencen.
3. På grundlag af hvert enkelt projekts kvaliteter registrerer komitéen projekternes rangfølge og sine bemærkninger samt punkter, der evt. skal klarlægges, i en rapport, som medlemmerne underskriver.
4. Kravet om anonymitet skal overholdes, indtil bedømmelseskomitéens udtalelse eller afgørelse foreligger.
5. Ansøgerne kan om nødvendigt anmodes om at besvare spørgsmål, som bedømmelseskomitéen har anført i rapporten, for at klarlægge nogle aspekter af projekterne.
6. Der udarbejdes en fuldstændig rapport over dialogen mellem bedømmelseskomitéens medlemmer og ansøgerne.

AFSNIT IV

FORVALTNING

Artikel 83

Fuldbyrdelse

1. For effektivt at sikre korrekt og effektiv gennemførelse sikrer medlemsstaterne, at opgaverne i denne artikel mindst udføres af en eller flere myndigheder, instanser eller strukturer. De underretter Kommissionen om alle myndigheder, organer eller strukturer, der er kompetente til disse opgaver.
2. Medlemsstaterne sikrer, at anvendelsen af reglerne om offentlige udbud overvåges.

Når overvågningsmyndighederne eller -strukturerne på eget initiativ eller efter modtagelse af oplysninger afdækker specifikke krænkelse eller systemiske problemer, har de beføjelse til at oplyse disse problemer til nationale kontrolmyndigheder, domstole og retter eller andre passende myndigheder eller strukturer som f.eks. ombudsmanden, nationale parlamenter eller udvalg derunder.

3. Resultaterne af overvågningsaktiviteterne i stk. 2 offentliggøres gennem passende informationsmidler. Kommissionen skal også have adgang til disse resultater. De kan f.eks. indarbejdes i den overvågningsrapport, der er nævnt i andet afsnit.

Senest den 18. april 2017 og herefter hvert tredje år fremsender medlemsstaterne en overvågningsrapport til Kommissionen, som i givet fald dækker de hyppigste kilder til forkert anvendelse eller juridisk usikkerhed, herunder eventuelle strukturelle eller tilbagevendende problemer med anvendelsen af reglerne, graden af SMV'ers deltagelse i offentlige udbud og om forebyggelse, afsløring og fyldestgørende rapportering om tilfælde af svig, korrupsion, interessekonflikter og andre alvorlige uregelmæssigheder.

Kommissionen kan højst hvert tredje år anmode medlemsstaterne om at indgive oplysninger om den praktiske gennemførelse af nationale strategiske politikker for offentlige udbud.

Ved anvendelsen af nærværende stykke og stk. 4 i nærværende artikel forstås »SMV« som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361/EF ⁽¹⁾.

På grundlag af de data, der er modtaget i medfør af dette stykke, udarbejder Kommissionen regelmæssigt en rapport om gennemførelsen af og bedste praksis i forbindelse med de nationale politikker for udbud i det indre marked.

4. Medlemsstaterne sikrer:

- a) at der foreligger vederlagsfri information og vejledning vedrørende fortolkning og anvendelse af EU-retten om offentlige udbud til at bistå ordregivende myndigheder og økonomiske aktører, navnlig SMV'er, med at anvende Unionens udbudsregler korrekt, og
- b) at de ordregivende myndigheder har adgang til støtte med hensyn til planlægning og gennemførelse af udbudsprocedurerne.

5. Medlemsstaterne skal, uden at det berører de almindelige procedurer og arbejdsmetoder, som Kommissionen har etableret for sin kommunikation og sine kontakter med medlemsstaterne, udpege et referencepunkt for samarbejde med Kommissionen med hensyn til anvendelsen af lovgivning om offentlige udbud.

6. Ordregivende myndigheder opbevarer i det mindste i kontraktens varighed kopier af alle indgåede kontrakter med en værdi, der svarer til eller er højere end:

⁽¹⁾ Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36)

a) 1 000 000 EUR for offentlige vareindkøbskontrakter eller tjenesteydelseskontrakter

b) 10 000 000 EUR for offentlige bygge- og anlægskontrakter.

Ordregivende myndigheder skal give adgang til disse kontrakter. Adgang til specifikke dokumenter eller informationer kan dog afslås i det omfang og på de betingelser, der følger af de EU-regler eller nationale regler, der anvendes for aktindsigt og databeskyttelse.

Artikel 84

Individuelle rapporter om procedurer for tildeling af kontrakter

1. For hver kontrakt eller rammeaftale, der er omfattet af dette direktiv, og hver oprettelse af et dynamisk indkøbssystem udarbejder de ordregivende myndigheder en skriftlig rapport, der mindst skal omfatte følgende oplysninger:

a) den ordregivende myndigheds navn og adresse samt kontraktens, rammeaftalens eller det dynamiske indkøbssystems genstand og værdi

b) i givet fald resultaterne af den kvalitative udvælgelse og/eller nedsættelse af antal i henhold til artikel 65 og 66, dvs.

i) navnene på de valgte ansøgere eller tilbudsgivere og begrundelsen for valget af dem

ii) navnene på de afviste ansøgere eller tilbudsgivere og begrundelsen for, at de er blevet afvist

c) begrundelsen for tilsidesættelsen af tilbud, der anses for at være unormalt lave

d) navnet på den tilbudsgiver, hvis tilbud er antaget, og begrundelsen for, at den pågældendes tilbud er valgt, samt, hvis dette vides, oplysning om, hvor stor en del af kontrakten eller rammeaftalen tilbudsgiveren har til hensigt at give i underentreprise til tredjemand, og såfremt det er kendt på dette tidspunkt, navnene på hovedentreprenørens eventuelle underentreprenører

e) for udbud med forhandling og konkurrencepræget dialog de omstændigheder, der er fastlagt i artikel 26, og som begrunder anvendelsen af disse procedurer

f) ved udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse de i artikel 32 omhandlede omstændigheder, der har begrundet anvendelse af denne fremgangsmåde

g) i givet fald begrundelsen for, at den ordregivende myndighed har besluttet ikke at tildele en kontrakt eller en rammeaftale eller oprette et dynamisk indkøbssystem

h) i givet fald begrundelserne for, at andre kommunikationsmidler end elektroniske midler er blevet benyttet til indgivelse af tilbud

i) i givet fald påviste interessekonflikter og foranstaltninger, som er truffet efterfølgende.

Der er ikke krav om en sådan rapport for så vidt angår kontrakter baseret på rammeaftaler, hvor disse indgås i overensstemmelse med artikel 33, stk. 3, eller artikel 33, stk. 4, litra a).

I det omfang bekendtgørelsen om indgåelse af en kontrakt udarbejdet i henhold til artikel 50 eller artikel 75, stk. 2, indeholder de oplysninger, der kræves i dette stykke, kan de ordregivende myndigheder henvise til den bekendtgørelse.

2. Ordregivende myndigheder dokumenterer afviklingen af alle udbudsprocedurer, uanset om de gennemføres elektronisk eller ej. Med henblik herpå sikrer de, at de opbevarer tilstrækkelig dokumentation til at begrunde afgørelser, der træffes på alle stadier af udbudsproceduren såsom dokumentation vedrørende kommunikation med økonomiske aktører og interne overvejelser, forberedelse af udbudsdokumenterne, i givet fald dialog eller forhandling, udvælgelse og tildeling af kontrakten. Dokumentationen skal opbevares i mindst tre år fra tidspunktet for tildelingen af kontrakten.

3. Rapporten eller hovedelementerne heri fremsendes til Kommissionen eller de kompetente myndigheder, organer eller strukturer nævnt i artikel 83, hvis de anmoder om det.

Artikel 85

National rapportering og statistiske oplysninger

1. Kommissionen gennemgår kvaliteten og fuldstændigheden af data, der kan uddrages fra bekendtgørelserne omhandlet i artikel 48, 49, 50, 75 og 79, og som er offentliggjort i overensstemmelse med bilag VIII.

Hvis den kvalitet og fuldstændighed af dataene, der er nævnt i dette stykkes første afsnit, ikke opfylder de forpligtelser, der er fastsat i artikel 48, stk. 1, artikel 49, artikel 50, stk. 1, artikel 75, stk. 2, og artikel 79, stk. 3, anmoder Kommissionen den pågældende medlemsstat om supplerende oplysninger. Den pågældende medlemsstat stiller de manglende statistiske oplysninger, som Kommissionen har anmodet om, til rådighed inden for en rimelig frist.

2. Senest den 18. april 2017 og herefter hvert tredje år fremsender medlemsstaterne til Kommissionen en statistisk rapport om udbud, som ville have været omfattet af dette direktiv, hvis dets værdi havde oversteg den relevante tærskel fastsat i artikel 4, med angivelse af et overslag over den samlede værdi af et sådant udbud i løbet af den pågældende periode. Dette overslag kan navnlig være baseret på data, der er tilgængelige i henhold til nationale offentliggørelseskrav eller på stikprøvebaserede overslag.

Denne rapport kan inddrages i den rapport, der er nævnt i artikel 83, stk. 3.

3. Medlemsstaterne stiller oplysninger om deres institutionelle opbygning til rådighed for Kommissionen vedrørende gennemførelsen, overvågningen og retshåndhævelsen af dette direktiv samt om nationale initiativer, der er truffet for at give vejledning om eller bistå med gennemførelsen af EU-bestemmelserne om offentlige udbud, eller imødegå udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af disse bestemmelser.

Disse oplysninger kan inddrages i den rapport, der er nævnt i artikel 83, stk. 3.

Artikel 86

Administrativt samarbejde

1. Medlemsstaterne yder gensidig bistand til hinanden og træffer foranstaltninger med henblik på effektivt samarbejde med hinanden for at sikre udveksling af oplysninger om emner, som er nævnt i artikel 42, 43, 44, 57, 59, 60, 62, 64 og 69. De sørger for, at de oplysninger, de udveksler, behandles fortroligt.

2. De kompetente myndigheder i alle berørte medlemsstater udveksler oplysninger i overensstemmelse med reglerne om beskyttelse af personoplysninger som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF⁽²⁾.

3. For at teste egnetheden af at anvende informations-systemet for det indre marked (IMI), som er oprettet ved forordning (EU) nr. 1024/2012, til at udveksle de oplysninger, der er omfattet af dette direktiv, iværksættes der et pilotprojekt senest den 18. april 2015.

AFSNIT V

DELEGEREDE BEFØJELSER, GENNEMFØRELSESBEFØJELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 87

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter på de i denne artikel anførte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 6, 22, 23, 56 og 68, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra den 17. april 2014.

3. Den i artikel 6, 22, 23, 56 og 68 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er nævnt i afgørelsen, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (Direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).

Den Europæiske Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 6, 22, 23, 56 og 68 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 88

Hasteprocedure

1. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne artikel træder i kraft hurtigst muligt og finder anvendelse, så længe der ikke gøres indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.

2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel 87, stk. 5, gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse.

Artikel 89

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af Det Rådgivende Udvalg for Offentlige Udbud, der er nedsat ved Rådets afgørelse 71/306/EØF⁽³⁾. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011.

3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 90

Gennemførelse og overgangsbestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 18. april 2016. De tilsender straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

⁽³⁾ Rådets afgørelse 71/306/EØF af 26. juli 1971 om nedsættelse af et rådgivende udvalg vedrørende offentlige bygge- og anlægskontrakter (EFT L 185 af 16.8.1971, s. 15).

2. Uanset denne artikels stk. 1 kan medlemsstaterne udsætte anvendelsen af artikel 22, stk. 1, indtil den 18. oktober 2018, undtagen i tilfælde hvor anvendelsen af elektroniske midler er obligatorisk i henhold til artikel 34, 35 eller 36, artikel 37, stk. 3, artikel 51, stk. 2, eller artikel 53.

Uanset denne artikels stk. 1 kan medlemsstaterne udsætte anvendelsen af artikel 22, stk. 1, for indkøbscentraler indtil den 18. april 2017.

Når en medlemsstat vælger at udsætte anvendelsen af artikel 22, stk. 1, sørger den pågældende medlemsstat for, at ordregivende myndigheder kan vælge mellem følgende kommunikationsmidler til kommunikation og udveksling af oplysninger:

- a) elektroniske midler i henhold til artikel 22
- b) post eller anden egnet forsendelsesform
- c) fax
- d) en kombination af disse midler.

3. Uanset denne artikels stk. 1 kan medlemsstaterne udsætte anvendelsen af artikel 59, stk. 2, andet afsnit, indtil den 18. april 2018.

4. Uanset denne artikels stk. 1 kan medlemsstaterne udsætte anvendelsen af artikel 59, stk. 5, andet afsnit, indtil den 18. oktober 2018.

5. Uanset denne artikels stk. 1 kan medlemsstaterne udsætte anvendelsen af artikel 61, stk. 2, indtil den 18. oktober 2018.

6. De i stk. 1-5 nævnte bestemmelser skal ved medlemsstaternes vedtagelse indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

7. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste love og administrative bestemmelser, som vedrører gennemførelsen af dette direktiv.

Artikel 91

Ophævelse

Direktiv 2004/18/EF ophæves med virkning fra den 18. april 2016.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag XV.

Artikel 92

Evaluerings

Kommissionen tager de økonomiske virkninger for det indre marked op til revision, navnlig med hensyn til faktorer som grænseoverskridende kontrakttildeling og transaktionsomkostninger, som følge af anvendelse af tærsklerne i artikel 4 og aflægger beretning herom for Europa-Parlamentet og Rådet senest den 18. april 2019.

Hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, overvejer Kommissionen at foreslå en forhøjelse af de tærskelværdier, der gælder i henhold til GPA-aftalen, under næste forhandlingsrunde. Hvis de tærskelværdier, der finder anvendelse i henhold til GPA-aftalen, ændres, skal beretningen om nødvendigt efterfølges af et forslag til en retsakt, som ændrer de tærskler, der er fastsat i dette direktiv.

Artikel 93

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 94

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 26. februar 2014.

På Europa-Parlamentets vegne

M. SCHULZ

Formand

På Rådets vegne

D. KOURKOULAS

Formand

BILAG I

STATSLIGE MYNDIGHEDER

BELGIEN

1. Services publics fédéraux (Ministries):	1. Federale Overheidsdiensten (Ministerier):
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;
2. Régie des Bâtiments;	2. Regie der Gebouwen;
Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales pour travailleurs indépendants	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

BULGARIEN

Администрация на Народното събрание

Администрация на Президента

Администрация на Министерския съвет

Конституционен съд

Българска народна банка

Министерство на външните работи

Министерство на вътрешните работи

Министерство на държавната администрация и административната реформа

Министерство на извънредните ситуации

Министерство на земеделието и храните

Министерство на здравеопазването

Министерство на икономиката и енергетиката

Министерство на културата

Министерство на образованието и науката

Министерство на околната среда и водите

Министерство на отбраната

Министерство на правосъдието

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Министерство на транспорта

Министерство на труда и социалната политика

Министерство на финансите

Statslige enheder, statslige udvalg, forvaltningsorganer og andre statslige myndigheder, som er oprettet ved lov eller ved dekret fra Ministerrådet, og som har en funktion, der vedrører udøvelsen af udøvende beføjelser:

Агенция за ядрено регулиране

Висшата атестационна комисия

Държавна комисия за енергийно и водно регулиране

Държавна комисия по сигурността на информацията

Комисия за защита на конкуренцията

Комисия за защита на личните данни

Комисия за защита от дискриминация

Комисия за регулиране на съобщенията

Комисия за финансов надзор

Патентно ведомство на Република България

Сметна палата на Република България

Агенция за приватизация

Агенция за следприватизационен контрол

Български институт по метрология

Държавна агенция »Архиви«

Държавна агенция »Държавен резерв и военновременни запаси«

Държавна агенция »Национална сигурност«

Държавна агенция за бежанците

Държавна агенция за българите в чужбина
Държавна агенция за закрила на детето
Държавна агенция за информационни технологии и съобщения
Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
Държавна агенция за младежта и спорта
Държавна агенция по горите
Държавна агенция по туризма
Държавна комисия по стоковите борси и тържища
Институт по публична администрация и европейска интеграция
Национален статистически институт
Национална агенция за оценяване и акредитация
Националната агенция за професионално образование и обучение
Национална комисия за борба с трафика на хора
Агенция »Митници«
Агенция за държавна и финансова инспекция
Агенция за държавни вземания
Агенция за социално подпомагане
Агенция за хората с увреждания
Агенция по вписванията
Агенция по геодезия, картография и кадастър
Агенция по енергийна ефективност
Агенция по заетостта
Агенция по обществени поръчки
Българска агенция за инвестиции
Главна дирекция »Гражданска въздухоплавателна администрация«
Дирекция »Материално-техническо осигуряване и социално обслужване« на Министерство на вътрешните работи
Дирекция »Оперативно издирване« на Министерство на вътрешните работи
Дирекция »Финансово-ресурсно осигуряване« на Министерство на вътрешните работи
Дирекция за национален строителен контрол
Държавна комисия по хазарта
Изпълнителна агенция »Автомобилна администрация«
Изпълнителна агенция »Борба с градушките«
Изпълнителна агенция »Българска служба за акредитация«
Изпълнителна агенция »Военни клубове и информация«
Изпълнителна агенция »Главна инспекция по труда«
Изпълнителна агенция »Държавна собственост на Министерството на отбраната«
Изпълнителна агенция »Железопътна администрация«
Изпълнителна агенция »Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества«
Изпълнителна агенция »Морска администрация«
Изпълнителна агенция »Национален филмов център«
Изпълнителна агенция »Пристанищна администрация«

Изпълнителна агенция »Проучване и поддържане на река Дунав«
Изпълнителна агенция »Социални дейности на Министерството на отбраната«
Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози
Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия
Изпълнителна агенция по лекарствата
Изпълнителна агенция по лозата и виното
Изпълнителна агенция по околна среда
Изпълнителна агенция по почвените ресурси
Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
Изпълнителна агенция по трансплантация
Изпълнителна агенция по хидромелиорации
Комисията за защита на потребителите
Контролно-техническата инспекция
Национален център за информация и документация
Национален център по радиобиология и радиационна защита
Национална агенция за приходите
Национална ветеринарномедицинска служба
Национална служба »Полиция«
Национална служба »Пожарна безопасност и защита на населението«
Национална служба за растителна защита
Национална служба за съвети в земеделието
Национална служба по зърното и фуражите
Служба »Военна информация«
Служба »Военна полиция«
Фонд »Републиканска пътна инфраструктура«
Авиоотряд 28
DEN TJEKKISKE REPUBLIK
Ministerstvo dopravy
Ministerstvo financí
Ministerstvo kultury
Ministerstvo obrany
Ministerstvo pro místní rozvoj
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Ministerstvo spravedlnosti
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Ministerstvo vnitra
Ministerstvo zahraničních věcí
Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zemědělství
Ministerstvo životního prostředí
Poslanecká sněmovna PČR
Senát PČR
Kancelář prezidenta
Český statistický úřad
Český úřad zeměměřičský a katastrální
Úřad průmyslového vlastnictví
Úřad pro ochranu osobních údajů
Bezpečnostní informační služba
Národní bezpečnostní úřad
Česká akademie věd
Vězeňská služba
Český báňský úřad
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Správa státních hmotných rezerv
Státní úřad pro jadernou bezpečnost
Česká národní banka
Energetický regulační úřad
Úřad vlády České republiky
Ústavní soud
Nejvyšší soud
Nejvyšší správní soud
Nejvyšší státní zastupitelství
Nejvyšší kontrolní úřad
Kancelář Veřejného ochránce práv
Grantová agentura České republiky
Státní úřad inspekce práce
Český telekomunikační úřad

DANMARK

Folketinget

Rigsrevisionen

Statsministeriet

Udenrigsministeriet

Beskæftigelsesministeriet

5 styrelser og institutioner

Domstolsstyrelsen

Finansministeriet

5 styrelser og institutioner

Forsvarsministeriet

5 styrelser og institutioner

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut

Justitsministeriet

Rigspolitichefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser

Kirkeministeriet

10 stiftsøvrigheder

Kulturministeriet

4 styrelser samt et antal statsinstitutioner

Miljøministeriet

5 styrelser

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

1 styrelse

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

4 direktorater og institutioner

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger

Skatteministeriet

1 styrelse og adskillige institutioner

Velfærdsministeriet

3 styrelser og adskillige institutioner

Transportministeriet

7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonsortiet

Undervisningsministeriet

3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Adskillige styrelser og institutioner

Klima- og Energiministeriet

3 styrelser og institutioner

TYSKLAND

Auswärtiges Amt

Bundeskanzleramt

Bundesministerium für Arbeit und Soziales

Bundesministerium für Bildung und Forschung

Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz

Bundesministerium der Finanzen

undesministerium des Innern (kun civile varer)
Bundesministerium für Gesundheit
Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
Bundesministerium der Justiz
Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
Bundesministerium der Verteidigung (ingen militære varer)
Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

ESTLAND

Vabariigi Presidendi Kantslei;
Eesti Vabariigi Riigikogu;
Eesti Vabariigi Riigikohus;
Riigikontroll;
Õiguskantsler;
Riigikantslei;
Rahvusarhiiv;
Haridus- ja Teadusministeerium;
Justiitsministeerium;
Kaitseministeerium;
Keskkonnaministeerium;
Kultuuriministeerium;
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
Põllumajandusministeerium;
Rahandusministeerium;
Siseministeerium;
Sotsiaalministeerium;
Välisministeerium;
Keeleinspeksioon;
Riigiprokuratuur;
Teabeamet;
Maa-amet;
Keskkonnainspeksioon;
Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus;
Muinsuskaitseamet;
Patendiamet;
Tarbijakaitseamet;
Riigihangete Amet;
Taimetoodangu Inspeksioon;
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet;
Veterinaar- ja Toiduamet
Konkurentsiamet;

Maksu- ja Tolliamet;
Statistikaamet;
Kaitsepolitseiamet;
Kodakondsus- ja Migratsiooniamet;
Piirivalveamet;
Politseiamet;
Eesti Kohtuekspertiisi Instituut;
Keskkriminaalpolitsei;
Päästeamet;
Andmekaitse Inspektsioon;
Raviamet;
Sotsiaalkindlustusamet;
Tööturuamet;
Tervishoiuamet;
Tervisekaitseinspektsioon;
Tööinspektsioon;
Lennuamet;
Maanteeamet;
Veeteede Amet;
Julgestuspolitsei;
Kaitseressurside Amet;
Kaitseväge Logistikakeskus;
Tehnilise Järelevalve Amet.

IRLAND

President's Establishment
Houses of the Oireachtas — [Parlamentet]
Department of the Taoiseach — [Premierministeren]
Central Statistics Office
Department of Finance
Office of the Comptroller and Auditor General
Office of the Revenue Commissioners
Office of Public Works
State Laboratory
Office of the Attorney General
Office of the Director of Public Prosecutions
Valuation Office
Office of the Commission for Public Service Appointments
Public Appointments Service
Office of the Ombudsman
Chief State Solicitor's Office
Department of Justice, Equality and Law Reform

Courts Service
Prisons Service
Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests
Department of the Environment, Heritage and Local Government
Department of Education and Science
Department of Communications, Energy and Natural Resources
Department of Agriculture, Fisheries and Food
Department of Transport
Department of Health and Children
Department of Enterprise, Trade and Employment
Department of Arts, Sports and Tourism
Department of Defence
Department of Foreign Affairs
Department of Social and Family Affairs
Department of Community, Rural and Gaeltacht — [de regioner, som taler gælsk] Affairs
Arts Council
National Gallery.

GRÆKENLAND

Υπουργείο Εσωτερικών;
Υπουργείο Εξωτερικών;
Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών;
Υπουργείο Ανάπτυξης;
Υπουργείο Δικαιοσύνης;
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων;
Υπουργείο Πολιτισμού;
Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης;
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων;
Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας;
Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών;
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων;
Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής;
Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης;
Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας;
Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης;
Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς;
Γενική Γραμματεία Ισότητας;
Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων;
Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού;
Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας;

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας;
Γενική Γραμματεία Αθλητισμού;
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων;
Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος;
Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας;
Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας;
Εθνικό Τυπογραφείο;
Γενικό Χημείο του Κράτους;
Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας;
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών;
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης;
Πανεπιστήμιο Αιγαίου;
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων;
Πανεπιστήμιο Πατρών;
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας;
Πολυτεχνείο Κρήτης;
Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων;
Αιγινήτειο Νοσοκομείο;
Αρεταίειο Νοσοκομείο;
Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης;
Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού;
Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων;
Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων;
Γενικό Επιτελείο Στρατού;
Γενικό Επιτελείο Ναυτικού;
Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας;
Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας;
Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων;
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας;
Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

SPANIEN

Presidencia de Gobierno

Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación

Ministerio de Justicia

Ministerio de Defensa

Ministerio de Economía y Hacienda

Ministerio del Interior

Ministerio de Fomento

Ministerio de Educación, Política Social y Deportes

Ministerio de Industria, Turismo y Comercio
Ministerio de Trabajo e Inmigración
Ministerio de la Presidencia
Ministerio de Administraciones Públicas
Ministerio de Cultura
Ministerio de Sanidad y Consumo
Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino
Ministerio de Vivienda
Ministerio de Ciencia e Innovación
Ministerio de Igualdad

FRANKRIG

1. Ministerier

Services du Premier ministre
Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports
Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales
Ministère chargé de la justice
Ministère chargé de la défense
Ministère chargé des affaires étrangères et européennes
Ministère chargé de l'éducation nationale
Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi
Secrétariat d'Etat aux transports
Secrétariat d'Etat aux entreprises et au commerce extérieur
Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité
Ministère chargé de la culture et de la communication
Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique
Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche
Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche
Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables
Secrétariat d'Etat à la fonction publique
Ministère chargé du logement et de la ville
Secrétariat d'Etat à la coopération et à la francophonie
Secrétariat d'Etat à l'outre-mer
Secrétariat d'Etat à la jeunesse, des sports et de la vie associative
Secrétariat d'Etat aux anciens combattants
Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du co-développement
Secrétariat d'Etat en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques
Secrétariat d'Etat aux affaires européennes,
Secrétariat d'Etat aux affaires étrangères et aux droits de l'homme
Secrétariat d'Etat à la consommation et au tourisme
Secrétariat d'Etat à la politique de la ville
Secrétariat d'Etat à la solidarité

Secrétariat d'Etat en charge de l'industrie et de la consommation
Secrétariat d'Etat en charge de l'emploi
Secrétariat d'Etat en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services
Secrétariat d'Etat en charge de l'écologie
Secrétariat d'Etat en charge du développement de la région-capitale
Secrétariat d'Etat en charge de l'aménagement du territoire

2. Institutioner, uafhængige myndigheder og retskredse

Présidence de la République
Assemblée Nationale
Sénat
Conseil constitutionnel
Conseil économique et social
Conseil supérieur de la magistrature
Agence française contre le dopage
Autorité de contrôle des assurances et des mutuelles
Autorité de contrôle des nuisances sonores aéroportuaires
Autorité de régulation des communications électroniques et des postes
Autorité de sûreté nucléaire
Autorité indépendante des marchés financiers
Comité national d'évaluation des établissements publics à caractère scientifique, culturel et professionnel
Commission d'accès aux documents administratifs
Commission consultative du secret de la défense nationale
Commission nationale des comptes de campagne et des financements politiques
Commission nationale de contrôle des interceptions de sécurité
Commission nationale de déontologie de la sécurité
Commission nationale du débat public
Commission nationale de l'informatique et des libertés
Commission des participations et des transferts
Commission de régulation de l'énergie
Commission de la sécurité des consommateurs
Commission des sondages
Commission de la transparence financière de la vie politique
Conseil de la concurrence
Conseil des ventes volontaires de meubles aux enchères publiques
Conseil supérieur de l'audiovisuel
Défenseur des enfants
Haute autorité de lutte contre les discriminations et pour l'égalité
Haute autorité de santé
Médiateur de la République
Cour de justice de la République

Tribunal des Conflits

Conseil d'Etat

Cours administratives d'appel

Tribunaux administratifs

Cour des Comptes

Chambres régionales des Comptes

Cours et tribunaux de l'ordre judiciaire (Cour de Cassation, Cours d'Appel, Tribunaux d'instance et Tribunaux de grande instance)

3. Nationale offentlige institutioner

Académie de France à Rome

Académie de marine

Académie des sciences d'outre-mer

Académie des technologies

Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)

Agence de biomédecine

Agence pour l'enseignement du français à l'étranger

Agence française de sécurité sanitaire des aliments

Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail

Agence Nationale pour la cohésion sociale et l'égalité des chances

Agence nationale pour la garantie des droits des mineurs

Agences de l'eau

Agence Nationale de l'Accueil des Etrangers et des migrations

Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)

Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)

Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Egalité des Chances

Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)

Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)

Bibliothèque publique d'information

Bibliothèque nationale de France

Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg

Caisse des Dépôts et Consignations

Caisse nationale des autoroutes (CNA)

Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)

Caisse de garantie du logement locatif social

Casa de Velasquez

Centre d'enseignement zootechnique

Centre d'études de l'emploi

Centre d'études supérieures de la sécurité sociale

Centres de formation professionnelle et de promotion agricole

Centre hospitalier des Quinze-Vingts

Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro)

Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale
Centre des Monuments Nationaux
Centre national d'art et de culture Georges Pompidou
Centre national des arts plastiques
Centre national de la cinématographie
Centre National d'Etudes et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF)
Centre national du livre
Centre national de documentation pédagogique
Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS)
Centre national professionnel de la propriété forestière
Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S)
Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)
Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)
Collège de France
Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres
Conservatoire National des Arts et Métiers
Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris
Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon
Conservatoire national supérieur d'art dramatique
Ecole centrale de Lille
Ecole centrale de Lyon
École centrale des arts et manufactures
École française d'archéologie d'Athènes
École française d'Extrême-Orient
École française de Rome
École des hautes études en sciences sociales
Ecole du Louvre
École nationale d'administration
École nationale de l'aviation civile (ENAC)
École nationale des Chartes
École nationale d'équitation
Ecole Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg
Écoles nationales d'ingénieurs
Ecole nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes
Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles
École nationale de la magistrature
Écoles nationales de la marine marchande
École nationale de la santé publique (ENSP)
École nationale de ski et d'alpinisme
École nationale supérieure des arts décoratifs

École nationale supérieure des arts et techniques du théâtre
École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix
Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
École nationale supérieure des beaux-arts
École nationale supérieure de céramique industrielle
École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
Ecole nationale supérieure du paysage de Versailles
Ecole Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires
Ecole nationale supérieure de la sécurité sociale
Écoles nationales vétérinaires
École nationale de voile
Écoles normales supérieures
École polytechnique
École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
École de sylviculture Croigny (Aube)
École de viticulture et d'œnologie de la Tour-Blanche (Gironde)
École de viticulture — Avize (Marne)
Etablissement national d'enseignement agronomique de Dijon
Établissement national des invalides de la marine (ENIM)
Établissement national de bienfaisance Koenigswarter
Établissement public du musée et du domaine national de Versailles
Fondation Carnegie
Fondation Singer-Polignac
Haras nationaux
Hôpital national de Saint-Maurice
Institut des hautes études pour la science et la technologie
Institut français d'archéologie orientale du Caire
Institut géographique national
Institut National de l'origine et de la qualité
Institut national des hautes études de sécurité
Institut de veille sanitaire
Institut National d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes
Institut National d'Etudes Démographiques (I.N.E.D)
Institut National d'Horticulture
Institut National de la jeunesse et de l'éducation populaire
Institut national des jeunes aveugles — Paris
Institut national des jeunes sourds — Bordeaux
Institut national des jeunes sourds — Chambéry
Institut national des jeunes sourds — Metz
Institut national des jeunes sourds — Paris

Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P)

Institut national de la propriété industrielle

Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A)

Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P)

Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M)

Institut national d'histoire de l'art (I.N.H.A.)

Institut national de recherches archéologiques préventives

Institut National des Sciences de l'Univers

Institut National des Sports et de l'Education Physique

Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements inadaptés

Instituts nationaux polytechniques

Instituts nationaux des sciences appliquées

Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)

Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)

Institut de Recherche pour le Développement

Instituts régionaux d'administration

Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l'environnement (Agro Paris Tech)

Institut supérieur de mécanique de Paris

Institut Universitaires de Formation des Maîtres

Musée de l'armée

Musée Gustave-Moreau

Musée national de la marine

Musée national J.-J.-Henner

Musée du Louvre

Musée du Quai Branly

Muséum National d'Histoire Naturelle

Musée Auguste-Rodin

Observatoire de Paris

Office français de protection des réfugiés et apatrides

Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC)

Office national de la chasse et de la faune sauvage

Office National de l'eau et des milieux aquatiques

Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP)

Office universitaire et culturel français pour l'Algérie

Ordre national de la Légion d'honneur

Palais de la découverte

Parcs nationaux

Universités

4. Andre nationale offentlige organer

Union des groupements d'achats publics (UGAP)

Agence Nationale pour l'emploi (A.N.P.E)

Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF)

Caisse Nationale d'Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS)

Caisse Nationale d'Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS)

KROATIEN

Hrvatski sabor

Predsjednik Republike Hrvatske

Ured predsjednika Republike Hrvatske

Ured predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti

Vlada Republike Hrvatske

uredi Vlade Republike Hrvatske

Ministarstvo gospodarstva

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo financija

Ministarstvo obrane

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova

Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo uprave

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Ministarstvo poljoprivrede

Ministarstvo turizma

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

Ministarstvo branitelja

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo zdravlja

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ministarstvo kulture

državne upravne organizacije

uredi državne uprave u županijama

Ustavni sud Republike Hrvatske

Vrhovni sud Republike Hrvatske

sudovi

Državno sudbeno vijeće

državna odvjetništva

Državnoodvjetničko vijeće

pravobraniteljstva

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave

Hrvatska narodna banka
državne agencije i uredi
Državni ured za reviziju

ITALIEN

Indkøbsorganer

Presidenza del Consiglio dei Ministri
Ministero degli Affari Esteri
Ministero dell'Interno
Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace)
Ministero della Difesa
Ministero dell'Economia e delle Finanze
Ministero dello Sviluppo Economico
Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali
Ministero dell'Ambiente, Tutela del Territorio e del Mare
Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti
Ministero del Lavoro, della Salute e delle Politiche Sociali
Ministero dell'Istruzione, Università e Ricerca
Ministero per i Beni e le Attività culturali, comprensivo delle sue articolazioni periferiche

Andre nationale offentlige organer:

CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)

CYPERN

Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο
Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης
Υπουργικό Συμβούλιο
Βουλή των Αντιπροσώπων
Δικαστική Υπηρεσία
Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού
Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
Γραφείο Προγραμματισμού
Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων
Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών
Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών
Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων
Υπουργείο Άμυνας

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Τμήμα Γεωργίας

Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

Τμήμα Δασών

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

Μετεωρολογική Υπηρεσία

Τμήμα Αναδασμού

Υπηρεσία Μεταλλείων

Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών

Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

Αστυνομία

Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου

Τμήμα Φυλακών

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τμήμα Εργασίας

Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας

Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου

Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου

Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων

Υπουργείο Εσωτερικών

Επαρχιακές Διοικήσεις

Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως

Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Πολιτική Άμυνα

Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων

Υπηρεσία Ασύλου

Υπουργείο Εξωτερικών

Υπουργείο Οικονομικών

Τελωνεία

Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

Στατιστική Υπηρεσία

Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
Κυβερνητικό Τυπογραφείο
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
Τμήμα Δημοσίων Έργων
Τμήμα Αρχαιοτήτων
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
Τμήμα Οδικών Μεταφορών
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
Υπουργείο Υγείας
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
Γενικό Χημείο
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

LETLAND

Ministerier, ministersekretariater med særlige opgaver og de underordnede institutioner

Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Ārlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Bērnu un ģimenes lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Kultūras ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes
Satversmes aizsardzības birojs

Andre statslige institutioner

Augstākā tiesa
Centrālā vēlēšanu komisija

Finanšu un kapitāla tirgus komisija
Latvijas Banka
Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes
Saeimas kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
Satversmes tiesa
Valsts kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
Valsts kontrole
Valsts prezidenta kanceleja
Tiesībsarga birojs
Nacionālā radio un televīzijas padome
Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (Other state institutions not subordinate to ministries)

LITAUEN

Prezidentūros kancelarija

Seimo kancelarija

Institutioner, som er ansvarlige over for Seimas [parlamentet]: Lietuvos mokslo taryba;
Seimo kontrolierių įstaiga;
Valstybės kontrolė;
Specialiųjų tyrimų tarnyba;
Valstybės saugumo departamentas;
Konkurencijos taryba;
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras;
Vertybinių popierių komisija;
Ryšių reguliavimo tarnyba;
Nacionalinė sveikatos taryba;
Etninės kultūros globos taryba;
Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba;
Valstybinė kultūros paveldo komisija;
Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga;
Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;
Valstybinė lietuvių kalbos komisija;
Vyriausioji rinkimų komisija;
Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba.

Vyriausybės kancelarija

Institutioner, som er ansvarlige over for Vyriausybė [regeringen]:

Ginklų fondas;
Informacinės visuomenės plėtros komitetas;
Kūno kultūros ir sporto departamentas;
Lietuvos archyvų departamentas;
Mokestinių ginčų komisija;
Statistikos departamentas;

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas;
Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba;
Viešųjų pirkimų tarnyba;
Narkotikų kontrolės departamentas;
Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija;
Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;
Valstybinė lošimų priežiūros komisija;
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
Vyriausioji administracinių ginčų komisija;
Draudimo priežiūros komisija;
Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas;
Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras.

Konstitucinis Teismas

Lietuvos bankas

Aplinkos ministerija

Institutioner under Aplinkos ministerija [Miljøministeriet]:

Generalinė miškų urėdija;
Lietuvos geologijos tarnyba;
Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba;
Lietuvos standartizacijos departamentas;
Nacionalinis akreditacijos biuras;
Valstybinė metrologijos tarnyba;
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija.

Finansų ministerija

Institutioner under Finansų ministerija [Finansministeriet]:

Muitinės departamentas;
Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba;
Valstybinė mokesčių inspekcija;
Finansų ministerijos mokymo centras.

Krašto apsaugos ministerija

Institutioner under Krašto apsaugos ministerija [Forsvarsministeriet]:

Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas;
Centralizuota finansų ir turto tarnyba;
Karo prievolės administravimo tarnyba;
Krašto apsaugos archyvas;
Krizių valdymo centras;
Mobilizacijos departamentas;
Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba;
Infrastruktūros plėtros departamentas;
Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras.

Lietuvos kariuomenė

Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos

Kultūros ministerija

Institutioner under Kultūros ministerija [Kulturministeriet]:

Kultūros paveldo departamentas;

Valstybinė kalbos inspekcija.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Institutioner under Socialinės apsaugos ir darbo ministerija [Ministeriet for Socialsikring og Beskæftigelse]:

Garantinio fondo administracija;

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba;

Lietuvos darbo birža;

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba;

Trišalės tarybos sekretoriatas;

Socialinių paslaugų priežiūros departamentas;

Darbo inspekcija;

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba;

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba;

Ginčų komisija;

Techninės pagalbos neįgaliesiems centras;

Neįgaliųjų reikalų departamentas.

Susisiekimo ministerija

Institutioner under Susisiekimo ministerija [Ministeriet for Transport og Kommunikation]:

Lietuvos automobilių kelių direkcija;

Valstybinė geležinkelio inspekcija;

Valstybinė kelių transporto inspekcija;

Pasienio kontrolės punktų direkcija.

Sveikatos apsaugos ministerija

Institutioner under Sveikatos apsaugos ministerija [Sundhedsministeriet]:

Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba;

Valstybinė ligonių kasa;

Valstybinė medicininio audito inspekcija;

Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba;

Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba;

Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba;

Farmacijos departamentas;

Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras;

Lietuvos bioetikos komitetas;

Radiacinės saugos centras.

Švietimo ir mokslo ministerija

Institutioner under Švietimo ir mokslo ministerija [Uddannelses- og Videnskabsministeriet]:

Nacionalinis egzaminų centras;

Studijų kokybės vertinimo centras.

Teisingumo ministerija

Institutioner under Teisingumo ministerija [Justitsministeriet]:

Kalėjimų departamentas;

Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba;

Europos teisės departamentas.

Ūkio ministerija

Institutioner under Ūkio ministerija [Økonomiministeriet]:

Įmonių bankroto valdymo departamentas;

Valstybinė energetikos inspekcija;

Valstybinė ne maisto produktų inspekcija;

Valstybinis turizmo departamentas.

Užsienio reikalų ministerija

Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų

Vidaus reikalų ministerija

Institutioner under Vidaus reikalų ministerija [Indenrigsministeriet]:

Asmens dokumentų išrašymo centras;

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba;

Gyventojų registro tarnyba;

Policijos departamentas;

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas;

Turto valdymo ir ūkio departamentas;

Vadovybės apsaugos departamentas;

Valstybės sienos apsaugos tarnyba;

Valstybės tarnybos departamentas;

Informatikos ir ryšių departamentas;

Migracijos departamentas;

Sveikatos priežiūros tarnyba;

Bendrasis pagalbos centras.

Žemės ūkio ministerija

Institutioner under Žemės ūkio ministerija [Landbrugsministeriet]:

Nacionalinė mokėjimo agentūra;

Nacionalinė žemės tarnyba;

Valstybinė augalų apsaugos tarnyba;

Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba;

Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba;

Žuvininkystės departamentas

Teismai [Domstole]:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas;
Lietuvos apeliacinis teismas;
Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas;
apygardų teismai;
apygardų administraciniai teismai;
apylinkių teismai;
Nacionalinė teismų administracija

Generalinė prokuratūra

Andre statslige offentlige administrationsenheder (institucijos [institutioner], įstaigos [institutter], tarnybos [agenturer])

Aplinkos apsaugos agentūra;
Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija;
Aplinkos projektų valdymo agentūra;
Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnyba;
Miško sanitarinės apsaugos tarnyba;
Valstybinė miškotvarkos tarnyba;
Nacionalinis visuomenės sveikatos tyrimų centras;
Lietuvos AIDS centras;
Nacionalinis organų transplantacijos biuras;
Valstybinis patologijos centras;
Valstybinis psichikos sveikatos centras;
Lietuvos sveikatos informacijos centras;
Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras;
Valstybinis aplinkos sveikatos centras;
Respublikinis mitybos centras;
Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras;
Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras;
Visuomenės sveikatos ugdymo centras;
Muitinės kriminalinė tarnyba;
Muitinės informacinių sistemų centras;
Muitinės laboratorija;
Muitinės mokymo centras;
Valstybinis patentų biuras;
Lietuvos teismo ekspertizės centras;
Centrinė hipotekos įstaiga;
Lietuvos metrologijos inspekcija;
Civilinės aviacijos administracija;
Lietuvos saugios laivybos administracija;
Transporto investicijų direkcija;
Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija;
Pabėgėlių priėmimo centras

LUXEMBOURG

Ministère d'Etat

Ministère des Affaires Etrangères et de l'Immigration

Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural

Ministère des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement

Ministère de la Culture, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche

Ministère de l'Economie et du Commerce extérieur

Ministère de l'Education nationale et de la Formation professionnelle

Ministère de l'Egalité des chances

Ministère de l'Environnement

Ministère de la Famille et de l'Intégration

Ministère des Finances

Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative

Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire

Ministère de la Justice

Ministère de la Santé

Ministère de la Sécurité sociale

Ministère des Transports

Ministère du Travail et de l'Emploi

Ministère des Travaux publics

UNGARN

Egészségügyi Minisztérium

Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

Gazdasági és Közlekedési Minisztérium

Honvédelmi Minisztérium

Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium

Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

Külgügyminisztérium

Miniszterelnöki Hivatal

Oktatási és Kulturális Minisztérium

Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium

Pénzügyminisztérium

Szociális és Munkügyi Minisztérium

Központi Szolgáltatási Főigazgatóság

MALTA

Uffiċċju tal-Prim Ministru (premierministerens kontor)

Ministeru għall-Familja u Solidarjeta« Soċjali (ministeriet for familier og social solidaritet)

Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zgħazagh u Impjieg (ministeriet for uddannelse, unge og beskæftigelse)

Ministeru tal-Finanzi (finansministeriet)

Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (ministeriet for ressourcer og infrastruktur)

Ministeru tat-Turizmu u Kultura (turisme- og kulturministeriet)
Ministeru tal-Gustizzja u l-Intern (justits- og indenrigsministeriet)
Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (landbrugs- og miljøministeriet)
Ministeru għal Ghawdex (ministeriet for Gozo)
Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita« (ministeriet for sundhed, ældre og omsorgstilbud i lokalområdet)
Ministeru ta« l-Affarijiet Barranin (udenrigsministeriet)
Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta« Informazzjoni (ministeriet for investering, industri og informationsteknologi)
Ministeru għall-Kompetitivà u Komunikkazzjoni (ministeriet for konkurrenceevne og kommunikation)
Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (ministeriet for byplanlægning og vejvæsen)

NEDERLANDENE

Ministerie van Algemene Zaken

Bestuursdepartement
Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
Rijksvoorlichtingsdienst

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Bestuursdepartement
Centrale Archiefselectiedienst (CAS)
Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)
Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)
Agentschap Korps Landelijke Politiediensten

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC)
Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ)
Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS)
Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES)
Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI)
Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (tjenester henhørende under Generalsekretæren og Vicegeneralsekretæren)
Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk)

Ministerie van Defensie — (forsvarsministeriet)

Bestuursdepartement
Commando Diensten Centra (CDC)
Defensie Telematica Organisatie (DTO)
Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst
De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst
Defensie Materieel Organisatie (DMO)
Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie
Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO)

Ministerie van Economische Zaken

Bestuursdepartement

Centraal Planbureau (CPB)

SenterNovem

Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)

Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)

Economische Voorlichtingsdienst (EVD)

Agentschap Telecom

Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo)

Regiebureau Inkoop Rijksoverheid

Octrooicentrum Nederland

Consumentenautoriteit

Ministerie van Financiën

Bestuursdepartement

Belastingdienst Automatiseringscentrum

Belastingdienst

de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (told- og skattevæsenets afdelinger i hele landet)

Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (incl. Economische Controle dienst (ECD))

Belastingdienst Opleidingen

Dienst der Domeinen

Ministerie van Justitie

Bestuursdepartement

Dienst Justitiële Inrichtingen

Raad voor de Kinderbescherming

Centraal Justitie Incasso Bureau

Openbaar Ministerie

Immigratie en Naturalisatiedienst

Nederlands Forensisch Instituut

Dienst Terugkeer & Vertrek

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bestuursdepartement

Dienst Regelingen (DR)

Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD)

Algemene Inspectiedienst (AID)

Dienst Landelijk Gebied (DLG)

Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Bestuursdepartement

Inspectie van het Onderwijs

Erfgoedinspectie

Centrale Financiën Instellingen
Nationaal Archief
Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid
Onderwijsraad
Raad voor Cultuur
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Bestuursdepartement
Inspectie Werk en Inkomen
Agentschap SZW
Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Bestuursdepartement
Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart
Directoraat-generaal Personenvervoer
Directoraat-generaal Water
Centrale diensten (Central Services)
Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat
Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI
Rijkswaterstaat, Bestuur
De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (de enkele regionale tjenester under generaldirektoratet for offentlige arbejder og vandforvaltning)
De afzonderlijke specialitische diensten van Rijkswaterstaat (de enkele specialtjenester under generaldirektoratet for offentlige arbejder og vandforvaltning)
Adviesdienst Geo-Informatie en ICT
Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV)
Bouwdienst
Corporate Dienst
Data ICT Dienst
Dienst Verkeer en Scheepvaart
Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW)
Rijksinstituut voor Kunst en Zee (RIKZ)
Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA)
Waterdienst
Inspectie Verkeer en Waterstaat, Hoofddirectie
Port state Control
Directie Toezichtontwikkeling Communicatie en Onderzoek (TCO)
Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht
Toezichthouder Beheer Eenheid Water
Toezichthouder Beheer Eenheid Land
Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Bestuursdepartement
Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie

Directoraat-generaal Ruimte
Directoraat-generaal Milieubeheer
Rijksgebouwendienst
VROM Inspectie
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Bestuursdepartement
Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken
Inspectie Gezondheidszorg
Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
Sociaal en Cultureel Planbureau
Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Raad van State
Algemene Rekenkamer
Nationale Ombudsman
Kanselarij der Nederlandse Orden
Kabinet der Koningin
Raad voor de rechtspraak en de Rechtbanken

ØSTRIG
Bundeskanzleramt
Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten
Bundesministerium für Finanzen
Bundesministerium für Gesundheit, Familie und Jugend
Bundesministerium für Inneres
Bundesministerium für Justiz
Bundesministerium für Landesverteidigung
Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft
Bundesministerium für Soziales und Konsumentenschutz
Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur
Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie
Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung
Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H
Bundesbeschaffung G.m.b.H
Bundesrechenzentrum G.m.b.H

POLEN
Kancelaria Prezydenta RP
Kancelaria Sejmu RP
Kancelaria Senatu RP

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Sąd Najwyższy
Naczelny Sąd Administracyjny
Wojewódzkie sądy administracyjne
Sądy powszechne — rejonowe, okręgowe i apelacyjne
Trybunał Konstytucyjny
Najwyższa Izba Kontroli
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Dziecka
Biuro Ochrony Rządu
Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
Centralne Biuro Antykorupcyjne
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Ministerstwo Finansów
Ministerstwo Gospodarki
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Edukacji Narodowej
Ministerstwo Obrony Narodowej
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Skarbu Państwa
Ministerstwo Sprawiedliwości
Ministerstwo Infrastruktury
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Środowiska
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Ministerstwo Zdrowia
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
Urząd Regulacji Energetyki
Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
Urząd Transportu Kolejowego
Urząd Dozoru Technicznego
Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców
Urząd Zamówień Publicznych
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Urząd Lotnictwa Cywilnego
Urząd Komunikacji Elektronicznej
Wyższy Urząd Górniczy
Główny Urząd Miar
Główny Urząd Geodezji i Kartografii
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
Główny Urząd Statystyczny
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
Państwowa Komisja Wyborcza
Państwowa Inspekcja Pracy
Rządowe Centrum Legislacji
Narodowy Fundusz Zdrowia
Polska Akademia Nauk
Polskie Centrum Akredytacji
Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
Polska Organizacja Turystyczna
Polski Komitet Normalizacyjny
Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Komisja Nadzoru Finansowego
Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
Komenda Główna Policji
Komenda Główna Straży Granicznej
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
Główny Inspektorat Transportu Drogowego
Główny Inspektorat Farmaceutyczny
Główny Inspektorat Sanitarny
Główny Inspektorat Weterynarii
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Agencja Wywiadu
Agencja Mienia Wojskowego
Wojskowa Agencja Mieszkaniowa
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Agencja Rynku Rolnego
Agencja Nieruchomości Rolnych
Państwowa Agencja Atomistyki

Polska Agencja Żeglugi Powietrznej
Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Agencja Rezerw Materiałowych
Narodowy Bank Polski
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Instytut Pamięi Narodowej — Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu
Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
Służba Celną Rzeczypospolitej Polskiej
Państwowe Gospodarstwo Leśne »Lasy Państwowe«
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
Urzędy wojewódzkie
Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda

PORTUGAL

Presidência do Conselho de Ministros
Ministério das Finanças e da Administração Pública
Ministério da Defesa Nacional
Ministério dos Negócios Estrangeiros
Ministério da Administração Interna
Ministério da Justiça
Ministério da Economia e da Inovação
Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas
Ministério da Educação
Ministério da Ciência, Tecnologia e do Ensino Superior
Ministério da Cultura
Ministério da Saúde
Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social
Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações
Ministério do Ambiente, do Ordenamento do Território e do Desenvolvimento Regional
Presidência da República
Tribunal Constitucional
Tribunal de Contas
Provedoria de Justiça

RUMÆNIEN

Administrația Prezidențială
Senatul României
Camera Deputaților
Inalta Curte de Casație și Justiție
Curtea Constituțională
Consiliul Legislativ
Curtea de Conturi

Consiliul Superior al Magistraturii
Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție
Secretariatul General al Guvernului
Cancelaria primului ministru
Ministerul Afacerilor Externe
Ministerul Economiei și Finanțelor
Ministerul Justiției
Ministerul Apărării
Ministerul Internelor și Reformei Administrative
Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse
Ministerul pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Ministerul Transporturilor
Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței
Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
Ministerul Sănătății Publice
Ministerul Culturii și Cultelor
Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
Serviciul Român de Informații
Serviciul de Informații Externe
Serviciul de Protecție și Pază
Serviciul de Telecomunicații Speciale
Consiliul Național al Audiovizualului
Consiliul Concurenței (CC)
Direcția Națională Anticorupție
Inspectoratul General de Poliție
Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC)
Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
Autoritatea Navală Română
Autoritatea Feroviară Română
Autoritatea Rutieră Română
Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului
Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
Autoritatea Națională pentru Turism
Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
Autoritatea Națională pentru Tineret

Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației
Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale
Autoritatea Electorală Permanente
Agenția pentru Strategii Guvernamentale
Agenția Națională a Medicamentului
Agenția Națională pentru Sport
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
Agenția Română pentru Conservarea Energiei
Agenția Națională pentru Resurse Minerale
Agenția Română pentru Investiții Străine
Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie
Agenția Națională a Funcționarilor Publici
Agenția Națională de Administrare Fiscală
Agenția de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială
Agenția Națională Anti-doping
Agenția Nucleară
Agenția Națională pentru Protecția Familiei
Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Bărbați și Femei
Agenția Națională pentru Protecția Mediului
Agenția națională Antidrog

SLOVENIEN

Predsednik Republike Slovenije
Državni zbor Republike Slovenije
Državni svet Republike Slovenije
Varuh človekovih pravic
Ustavno sodišče Republike Slovenije
Računsko sodišče Republike Slovenije
Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
Slovenska akademija znanosti in umetnosti
Vladne službe
Ministrstvo za finance
Ministrstvo za notranje zadeve
Ministrstvo za zunanje zadeve
Ministrstvo za obrambo
Ministrstvo za pravosodje
Ministrstvo za gospodarstvo
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Ministrstvo za promet

Ministrstvo za okolje in prostor
Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
Ministrstvo za zdravje
Ministrstvo za javno upravo
Ministrstvo za šolstvo in šport
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
Ministrstvo za kulturo
Vrhovno sodišče Republike Slovenije
višja sodišča
okrožna sodišča
okrajna sodišča
Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
Okrožna državna tožilstva
Državno pravobranilstvo
Upravno sodišče Republike Slovenije
Višje delovno in socialno sodišče
delovna sodišča
Davčna uprava Republike Slovenije
Carinska uprava Republike Slovenije
Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo
Uprava Republike Slovenije za javna plačila
Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
Policija
Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve
Generalštab Slovenske vojske
Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo
Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij
Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence
Urad Republike Slovenije za varstvo potrošnikov
Tržni inšpektorat Republike Slovenije
Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino
Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto
Inšpektorat za energetiko in rudarstvo
Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano
Fitosanitarna uprava Republike Slovenije
Veterinarska uprava Republike Slovenije
Uprava Republike Slovenije za pomorstvo

Direkcija Republike Slovenije za ceste
Prometni inšpektorat Republike Slovenije
Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo
Agencija Republike Slovenije za okolje
Geodetska uprava Republike Slovenije
Uprava Republike Slovenije za jedrsko varstvo
Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
Inšpektorat Republike Slovenije za delo
Zdravstveni inšpektorat
Urad Republike Slovenije za kemikalije
Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji
Urad Republike Slovenije za meroslovje
Urad za visoko šolstvo
Urad Republike Slovenije za mladino
Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
Arhiv Republike Slovenije
Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije
Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
Služba vlade za zakonodajo
Služba vlade za evropske zadeve
Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
Urad vlade za komuniciranje
Urad za enake možnosti
Urad za verske skupnosti
Urad za narodnosti
Urad za makroekonomske analize in razvoj
Statistični urad Republike Slovenije
Slovenska obveščevalno-varnostna agencija
Protokol Republike Slovenije
Urad za varovanje tajnih podatkov
Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj
Informacijski pooblaščenec
Državna volilna komisija

SLOVAKIET

Ministerier og andre statslige myndigheder i henhold til lov nr. 575/2001 Coll. om opbygningen af regeringens og statsadministrationens myndigheders aktiviteter som affattet i senere bestemmelser:

Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky
Národná rada Slovenskej republiky
Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Ministerstvo financií Slovenskej republiky
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Úrad vlády Slovenskej republiky
Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
Štatistický úrad Slovenskej republiky
Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
Úrad pre verejné obstarávanie
Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
Národný bezpečnostný úrad
Ústavný súd Slovenskej republiky
Najvyšší súd Slovenskej republiky
Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
Úrad pre finančný trh
Úrad na ochranu osobných údajov
Kancelária verejného ochranu prav

FINLAND

Oikeuskanslerinvirasto — Justitiekanslersämbetet
Liikenne- ja viestintäministeriö — Kommunikationsministeriet
Ajoneuvohallintokeskus AKE — Fordonsförvaltningscentralen AKE
Ilmailuhallinto — Luftfartsförvaltningen
Ilmatieteen laitos — Meteorologiska institutet
Merenkululaitos — Sjöfartsverket
Merentutkimuslaitos — Havsforskningsinstitutet

Ratahallintokeskus RHK — Banförvaltningscentralen RHK
Rautatievirasto — Järnvägsverket
Tiehallinto — Vägförvaltningen
Viestintävirasto — Kommunikationsverket
Maa- ja metsätalousministeriö — Jord- och skogsbruksministeriet
Elintarviketurvallisuusvirasto — Livsmedelssäkerhetsverket
Maanmittauslaitos — Lantmäteriverket
Maaseutuvirasto — Landsbygdsverket
Oikeusministeriö — Justitieministeriet
Tietosuojavaltuutetun toimisto — Dataombudsmannens byrå
Tuomioistuimet — Domstolar
Korkein oikeus — Högsta domstolen
Korkein hallinto-oikeus — Högsta förvaltningsdomstolen
Hovioikeudet — Hovrätter
Käräjäoikeudet — Tingsrätter
Hallinto-oikeudet — Förvaltningsdomstolar
Markkinaoikeus — Marknadsdomstolen
Työtuomioistuin — Arbetsdomstolen
Vakuutusoiikeus — Försäkringsdomstolen
Kuluttajariitalautakunta — Konsumenttvistenämnden
Vankeinhoitolaitos — Fängvårdsväsendet
HEUNI — Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti — HEUNI — Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna
Konkursiasiamiehen toimisto — Konkursombudsmannens byrå
Kuluttajariitalautakunta — Konsumenttvistenämnden
Oikeushallinnon palvelukeskus — Justitieförvaltningens servicecentral
Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus — Justitieförvaltningens datateknikcentral
Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (Optula) — Rättspolitiska forskningsinstitutet
Oikeusrekisterikeskus — Rättsregistercentralen
Onnettomuustutkintakeskus — Centralen för undersökning av olyckor
Rikosseuraamusvirasto — Brottspåföljdsverket
Rikosseuraamusalan koulutuskeskus — Brottspåföljdsområdets utbildningscentral
Rikoksantorjuntaneuvosto — Rådet för brottsförebyggande
Saamelaiskäräjät — Sametinget
Valtakunnansyyttäjänvirasto — Riksåklagarämbetet
Vankeinhoitolaitos — Fängvårdsväsendet
Opetusministeriö — Undervisningsministeriet
Opetushallitus — Utbildningsstyrelsen
Valtion elokuvatarkastamo — Statens filmgranskningsbyrå
Puolustusministeriö — Försvarsministeriet
Puolustusvoimat — Försvarsmakten

Sisäasiainministeriö — Inrikesministeriet

Väestörekisterikeskus — Befolkningsregistercentralen

Keskusrikospoliisi — Centralkriminalpolisen

Liikkuva poliisi — Rörliga polisen

Rajavartiolaitos — Gränsbevakningsväsendet

Lääninhallitukset — Länstyrelserna

Suojelupoliisi — Skyddspolisen

Poliisiammattikorkeakoulu — Polisyrkeshögskolan

Poliisin tekniikkakeskus — Polisens teknikcentral

Poliisin tietohallintokeskus — Polisens datacentral

Helsingin kihlakunnan poliisilaitos — Polisnrättningen i Helsingfors

Pelastusopisto — Räddningsverket

Hätäkeskuslaitos — Nödcentralverket

Maahanmuuttovirasto — Migrationsverket

Sisäasiainhallinnon palvelukeskus — Inrikesförvaltningens servicecentral

Sosiaali- ja Terveysministeriö — Social- och hälsovårdsministeriet

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta — Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta — Besvärnämnden för social trygghet

Lääkelaitos — Läkemedelsverket

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus — Rättsskyddscentralen för hälsovården

Säteilyturvakeskus — Strålsäkerhetscentralen

Kansanterveyslaitos — Folkhälsoinstitutet

Lääkehoidon kehittämiskeskus ROHTO — Utvecklingscentralen för läkemedelsbe-handling

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus — Social- och hälsovårdens produktillsynscentral

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes — Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes

Vakuutusvalvontavirasto — Försäkringsinspektionen

Työ- ja elinkeinoministeriö — Arbets- och näringsministeriet

Kuluttajavirasto — Konsumentverket

Kilpailuvirasto — Konkurrensverket

Patentti- ja rekisterihallitus — Patent- och registerstyrelsen

Valtakunnansovittelijain toimisto — Riksförlikningsmännens byrå

Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset — Statliga förläggningar för asylsökande

Energiamarkkinavirasto - Energimarknadsverket

Geologian tutkimuskeskus — Geologiska forskningscentralen

Huoltovarmuuskeskus — Försörjningsberedskapscentralen

Kuluttajatutkimuskeskus — Konsumentforskningscentralen

Matkailun edistämiskeskus (MEK) — Centralen för turistfrämjande

Mittatekniikan keskus (MIKES) — Mätteknikcentralen

Tekes — teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus - Tekes — utvecklingscentralen för teknologi och innovationer

Turvatekniikan keskus (TUKES) — Säkerhetsteknikcentralen
Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) — Statens tekniska forskningscentral
Syrjintälautakunta — Nationella diskrimineringsnämnden
Työneuvosto — Arbetsrådet
Vähemmistövaltuutetun toimisto — Minoritetsombudsmannens byrå
Ulkoasiainministeriö — Utrikesministeriet
Valtioneuvoston kanslia — Statsrådets kansli
Valtiovarainministeriö — Finansministeriet
Valtiokonttori — Statskontoret
Verohallinto — Skatteförvaltningen
Tullilaitos — Tullverket
Tilastokeskus — Statistikcentralen
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus — Statens ekonomiska forskningscentral
Ympäristöministeriö — Miljöministeriet
Suomen ympäristökeskus — Finlands miljöcentral
Asumisen rahoitus- ja kehityskeskus — Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
Valtiontalouden tarkastusvirasto — Statens revisionsverk

SVERIGE

A

Affärsverket svenska kraftnät
Akademien för de fria konsterna
Alkohol- och läkemedelssortiments-nämnden
Allmänna pensionsfonden
Allmänna reklamationsnämnden
Ambassader
Ansvarsnämnd, statens
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverk, statens
Arbetslivsinstitutet
Arbetsmiljöverket
Arkitekturmuseet
Arrendenämnder
Arvsfondsdelegationen
Arvsfondsdelegationen

B

Banverket
Barnombudsmannen
Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens
Bergsstaten

Biografbyrå, statens

Biografiskt lexikon, svenskt

Birgittaskolan

Blekinge tekniska högskola

Bokföringsnämnden

Bolagsverket

Bostadsnämnd, statens

Bostadskreditnämnd, statens

Boverket

Brottsförebyggande rådet

Brottsoffermyndigheten

C

Centrala studiestödsnämnden

D

Danshögskolan

Datainspektionen

Departementen

Domstolsverket

Dramatiska institutet

E

Ekeskolan

Ekobrottsmyndigheten

Ekonomistyrningsverket

Ekonomiska rådet

Elsäkerhetsverket

Energimarknadsinspektionen

Energimyndighet, statens

EU/FoU-rådet

Exportkreditnämnden

Exportråd, Sveriges

F

Fastighetsmäklarnämnden

Fastighetsverk, statens

Fideikommissnämnden

Finansinspektionen

Finanspolitiska rådet

Finsk-svenska gränsälvskommissionen

Fiskeriverket

Flygmedicincentrum

Folkhälsoinstitut, statens

Fonden för fukt- och mögelskador

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas

Folke Bernadotte Akademien

Forskarskattenämnden

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap

Fortifikationsverket

Forum för levande historia

Försvarets materielverk

Försvarets radioanstalt

Försvarets underrättelsenämnd

Försvarshistoriska museer, statens

Försvarshögskolan

Försvarsmakten

Försäkringskassan

G

Gentekniknämnden

Geologiska undersökning

Geotekniska institut, statens

Giftinformationscentralen

Glesbygdsverket

Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning

Granskningsnämnden för radio och TV

Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar

Gymnastik- och Idrottshögskolan

Göteborgs universitet

H

Handelsflottans kultur- och fritidsråd

Handelsflottans pensionsanstalt

Handelssekreterare

Handelskamrar, auktoriserade

Handikappombudsmannen

Handikappråd, statens

Harpsunds nämnden

Haverikommission, statens

Historiska museer, statens

Hjälpmiddelsinstitutet

Hovrätterna

Hyresnämnder

Häktena

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd

Högskolan Dalarna

Högskolan i Borås

Högskolan i Gävle

Högskolan i Halmstad

Högskolan i Kalmar

Högskolan i Karlskrona/Ronneby

Högskolan i Kristianstad

Högskolan i Skövde

Högskolan i Trollhättan/Uddevalla

Högskolan på Gotland

Högskolans avskiljandenämnd

Högskoleverket

Högsta domstolen

I

ILO kommittén

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Inspektionen för strategiska produkter

Institut för kommunikationsanalys, statens

Institut för psykosocial medicin, statens

Institut för särskilt utbildningsstöd, statens

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering

Institutet för rymdfysik

Institutet för tillväxtpolitiska studier

Institutionsstyrelse, statens

Insättningsgarantinämnden

Integrationsverket

Internationella programkontoret för utbildningsområdet

J

Jordbruksverk, statens

Justitiekanslern

Jämställdhetsombudsmannen

Jämställdhetsnämnden

Järnvägar, statens

Järnvägsstyrelsen

K

Kammarkollegiet

Kammarrätterna

Karlstads universitet

Karolinska Institutet

Kemikalieinspektionen

Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konsthögskolan
Konstnärsnämnden
Konstråd, statens
Konsulat
Konsumentverket
Krigsvetenskapsakademin
Krigsförsäkringsnämnden
Kriminaltekniska laboratorium, statens
Kriminalvården
Krisberedskapsmyndigheten
Kristinaskolan
Kronofogdemyndigheten
Kulturråd, statens
Kungl. Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien
Kungl Vetenskapsakademin
Kustbevakningen
Kvalitets- och kompetensråd, statens
Kärnavfallsfondens styrelse

L

Lagrådet
Lantbruksuniversitet, Sveriges
Lantmäteriverket
Linköpings universitet
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
Livsmedelsverk, statens
Livsmedelsekonomiska institutet
Ljud- och bildarkiv, statens
Lokala säkerhetsnämnderna vid kärnkraftverk
Lotteriinspektionen
Luftfartsverket
Luftfartsstyrelsen
Luleå tekniska universitet

Lunds universitet
Läkemedelsverket
Läkemedelsförmånsnämnden
Länsrätterna
Länsstyrelserna
Lärarhögskolan i Stockholm

M

Malmö högskola
Manillaskolan
Maritima muséer, statens
Marknadsdomstolen
Medlingsinstitutet
Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges
Migrationsverket
Militärhögskolor
Mittuniversitetet
Moderna museet
Museer för världskultur, statens
Musikaliska Akademien
Musiksamlingar, statens
Myndigheten för handikappolitisk samordning
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
Myndigheten för skolutveckling
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning
Myndigheten för radio och tv
Myndigheten för Sveriges nätuniversitet
Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
Mälardalens högskola

N

Nationalmuseum
Nationellt centrum för flexibelt lärande
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Notarienämnden
Nämnd för arbetstagares uppfinningar, statens
Nämnden för statligt stöd till trossamfund
Nämnden för styrelserepresentationsfrågor
Nämnden mot diskriminering
Nämnden för elektronisk förvaltning

Nämnden för RH anpassad utbildning

Nämnden för hemslöjdsfrågor

O

Oljekrisnämnden

Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering

Operahögskolan i Stockholm

P

Patent- och registreringsverket

Patentbesvärsrätten

Pensionsverk, statens

Personregisternämnd statens, SPAR-nämnden

Pliktverk, Totalförsvarets

Polarforskningssekretariatet

Post- och telestyrelsen

Premiepensionsmyndigheten

Presstödsnämnden

R

Rederinämnden

Regeringskansliet

Regeringsrätten

Resegarantinämnden

Registernämnden

Revisorsnämnden

Riksantikvarieämbetet

Riksarkivet

Riksbanken

Riksdagsförvaltningen

Riksdagens ombudsmän

Riksdagens revisorer

Riksgäldskontoret

Rikshemvärnsrådet

Rikspolisstyrelsen

Riksrevisionen

Rikstrafiken

Riksutställningar, Stiftelsen

Riksvärderingsnämnden

Rymdstyrelsen

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Räddningsverk, statens
Rättshjälpsmyndigheten
Rättshjälpsnämnden
Rättsmedicinalverket

S

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund
Sameskolstyrelsen och sameskolor
Sametinget
SIS, Standardiseringen i Sverige
Sjöfartsverket
Skatterättsnämnden
Skatteverket
Skaderegleringsnämnd, statens
Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor
Skogsstyrelsen
Skogsvårdsstyrelserna
Skogs och lantbruksakademien
Skolverk, statens
Skolväsendets överklagandenämnd
Smittskyddsinstitutet
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska institutet
Specialskolmyndigheten
Språk- och folkminnesinstitutet
Sprängämnesinspektionen
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms universitet
Stockholms internationella miljöinstitut
Strålsäkerhetsmyndigheten
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA
Styrelsen för Samefonden
Styrelsen för psykologiskt försvar
Stängselnämnden
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Svenska ESF rådet
Svenska Unescorådet
Svenska FAO kommittén
Svenska Språknämnden

Svenska Skeppshypotekskassan
Svenska institutet i Alexandria
Sveriges författarfond
Säkerhetspolisen
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Södertörns högskola

T

Taltidningsnämnden
Talboks- och punktskriftsbiblioteket
Teaterhögskolan i Stockholm
Tingsrätterna
Tjänstepensions och grupplivnämnd, statens
Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets pliktverk
Tullverket
Turistdelegationen

U

Umeå universitet
Ungdomsstyrelsen
Uppsala universitet
Utlandslönenämnd, statens
Utlänningsnämnden
Utrikesförvaltningens antagningsnämnd
Utrikesnämnden
Utsädeskontroll, statens

V

Valideringsdelegationen
Valmyndigheten
Vatten- och avloppsnämnd, statens
Vattenöverdomstolen
Verket för förvaltningsutveckling
Verket för högskoleservice
Verket för innovationssystem (VINNOVA)
Verket för näringslivsutveckling (NUTEK)
Vetenskapsrådet
Veterinärmedicinska anstalt, statens
Veterinära ansvarsnämnden
Väg- och transportforskningsinstitut, statens

Vägverket

Vänerskolan

Växjö universitet

Växtingsnämnd, statens

Å

Åklagarmyndigheten

Åsbackaskolan

Ö

Örebro universitet

Örlogsmannasällskapet

Östervångsskolan

Överbefälhavaren

Överklagandenämnden för högskolan

Överklagandenämnden för nämndemanna-uppdrag

Överklagandenämnden för studiestöd

Överklagandenämnden för totalförsvaret

DET FORENEDE KONGERIGE

Cabinet Office

Office of the Parliamentary Counsel

Central Office of Information

Charity Commission

Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)

Crown Prosecution Service

Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform

Competition Commission

Gas and Electricity Consumers' Council

Office of Manpower Economics

Department for Children, Schools and Families

Department of Communities and Local Government

Rent Assessment Panels

Department for Culture, Media and Sport

British Library

British Museum

Commission for Architecture and the Built Environment

The Gambling Commission

Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)

Imperial War Museum

Museums, Libraries and Archives Council

National Gallery

National Maritime Museum

National Portrait Gallery
Natural History Museum
Science Museum
Tate Gallery
Victoria and Albert Museum
Wallace Collection

Department for Environment, Food and Rural Affairs
Agricultural Dwelling House Advisory Committees
Agricultural Land Tribunals
Agricultural Wages Board and Committees
Cattle Breeding Centre
Countryside Agency
Plant Variety Rights Office
Royal Botanic Gardens, Kew
Royal Commission on Environmental Pollution

Department of Health
Dental Practice Board
National Health Service Strategic Health Authorities
NHS Trusts
Prescription Pricing Authority

Department for Innovation, Universities and Skills
Higher Education Funding Council for England
National Weights and Measures Laboratory
Patent Office

Department for International Development

Department of the Procurator General and Treasury Solicitor
Legal Secretariat to the Law Officers

Department for Transport
Maritime and Coastguard Agency

Department for Work and Pensions
Disability Living Allowance Advisory Board
Independent Tribunal Service
Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
Occupational Pensions Regulatory Authority
Regional Medical Service
Social Security Advisory Committee

Export Credits Guarantee Department

Foreign and Commonwealth Office
Wilton Park Conference Centre

Government Actuary's Department
Government Communications Headquarters
Home Office
    HM Inspectorate of Constabulary
House of Commons
House of Lords
Ministry of Defence
    Defence Equipment & Support
    Meteorological Office
Ministry of Justice
    Boundary Commission for England
    Combined Tax Tribunal
    Council on Tribunals
    Court of Appeal — Criminal
    Employment Appeals Tribunal
    Employment Tribunals
    HMCS Regions, Crown, County and Combined Courts (England and Wales)
    Immigration Appellate Authorities
    Immigration Adjudicators
    Immigration Appeals Tribunal
    Lands Tribunal
    Law Commission
    Legal Aid Fund (England and Wales)
    Office of the Social Security Commissioners
    Parole Board and Local Review Committees
    Pensions Appeal Tribunals
    Public Trust Office
    Supreme Court Group (England and Wales)
    Transport Tribunal
The National Archives
National Audit Office
National Savings and Investments
National School of Government
Northern Ireland Assembly Commission
Northern Ireland Court Service
    Coroners Courts
    County Courts
    Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland
    Crown Court
    Enforcement of Judgements Office

Legal Aid Fund

Magistrates' Courts

Pensions Appeals Tribunals

Northern Ireland, Department for Employment and Learning

Northern Ireland, Department for Regional Development

Northern Ireland, Department for Social Development

Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development

Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure

Northern Ireland, Department of Education

Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment

Northern Ireland, Department of the Environment

Northern Ireland, Department of Finance and Personnel

Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety

Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister

Northern Ireland Office

    Crown Solicitor's Office

    Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland

    Forensic Science Laboratory of Northern Ireland

    Office of the Chief Electoral Officer for Northern Ireland

    Police Service of Northern Ireland

    Probation Board for Northern Ireland

    State Pathologist Service

Office of Fair Trading

Office for National Statistics

    National Health Service Central Register

Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners

Paymaster General's Office

Postal Business of the Post Office

Privy Council Office

Public Record Office

HM Revenue and Customs

    The Revenue and Customs Prosecutions Office

Royal Hospital, Chelsea

Royal Mint

Rural Payments Agency

Scotland, Auditor-General

Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service

Scotland, General Register Office

Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer

Scotland, Registers of Scotland

The Scotland Office

The Scottish Ministers

Architecture and Design Scotland

Crofters Commission

Deer Commission for Scotland

Lands Tribunal for Scotland

National Galleries of Scotland

National Library of Scotland

National Museums of Scotland

Royal Botanic Garden, Edinburgh

Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland

Scottish Further and Higher Education Funding Council

Scottish Law Commission

Community Health Partnerships

Special Health Boards

Health Boards

The Office of the Accountant of Court

High Court of Justiciary

Court of Session

HM Inspectorate of Constabulary

Parole Board for Scotland

Pensions Appeal Tribunals

Scottish Land Court

Sheriff Courts

Scottish Police Services Authority

Office of the Social Security Commissioners

The Private Rented Housing Panel and Private Rented Housing Committees

Keeper of the Records of Scotland

The Scottish Parliamentary Body Corporate

HM Treasury

Office of Government Commerce

United Kingdom Debt Management Office

The Wales Office (Office of the Secretary of State for Wales)

The Welsh Ministers

Higher Education Funding Council for Wales

Local Government Boundary Commission for Wales

The Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Wales

Valuation Tribunals (Wales)

Welsh National Health Service Trusts and Local Health Boards

Welsh Rent Assessment Panels

BILAG II

LISTE OVER DE I ARTIKEL 2, STK. 1, NR. 6), LITRA A), OMHANDLEDE AKTIVITETER

I tilfælde af forskellige fortolkninger mellem CPV og NACE gælder CPV-nomenklaturen

NACE Rev. 1 (!)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hovedgruppe	Gruppe	Undergruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
45			Bygge- og anlægsvirksomhed	Denne hovedgruppe omfatter: — opførelse af nye bygninger og bygværker, restaurering og almindelige reparationer.	45000000
	45,1		Forberedende byggepladsarbejder		45100000
		45,11	Nedrivning af bygninger; jordarbejder	Denne undergruppe omfatter: — nedrivning af bygninger og andre bygværker — rydning af byggepladser — jordarbejder: afgravning, påfyldning, nivellering og planering af byggepladser, grøftegravning, fjernelse af klippe og sten, sprængning etc. — klargøring til minedrift: — Fjernelse af overjord og anden klargøring samt andet forberedende arbejde i forbindelse med mineanlæg Denne undergruppe omfatter også: — Byggepladsafvanding — afvanding af landbrugs- og skovbrugsarealer.	45110000
		45,12	Prøveboringer og andre former for boringer	Denne undergruppe omfatter: — prøveboringer og udtagning af prøver i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, geofysiske og geologiske undersøgelser eller til lignende formål Denne undergruppe omfatter ikke: — boring af olie- og gasproduktionsbrønde, jf. 11.20 — brøndboring, jf. 45.25 — skaktsænkning, jf. 45.25 — olie- og gasprospektering, geofysiske, geologiske og seismiske undersøgelser, jf. 74.20	45120000
	45,2		Opførelse af bygninger eller dele heraf; anlægsarbejder		45200000

NACE Rev. 1 (1)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hovedgruppe	Gruppe	Undergruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
		45,21	Almindelige byggearbejder omfattende bygninger og ingeniørarbejde	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — opførelse af alle typer bygninger og udførelse af anlægsarbejder — broer, herunder til hovedveje udført som pæledæk, viadukter, tunneler og undergrundsbaner — fjernrørledninger, kommunikations- og elledninger — rørledninger samt kommunikations- og elledninger i byer — supplerende anlægsarbejder i byer — samling og opførelse af præfabrikerede bygninger på stedet <p>Denne undergruppe omfatter ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> — servicevirksomhed i forbindelse med olie- og gasudvinding, jf. 11.20 — opførelse af komplette, præfabrikerede bygninger af dele — ikke af beton — som er af egen produktion, jf. hovedgruppe 20, 26 og 28 — bygge- og anlægsarbejder, undtagen opførelse af bygninger, i forbindelse med stadions, svømmebassiner, sportshaller, tennisbaner, golfbaner og andre sportsanlæg jf. 45.23 — installationsvirksomhed, jf. 45.3 — færdiggørelse af bygninger, jf. 45.4 — arkitekt- og ingeniørvirksomhed, jf. 74.20 — byggeledelse i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, jf. 74.20 	<p>45210000</p> <p>Undtagen:</p> <p>— 45213316</p> <p>45220000</p> <p>45231000</p> <p>45232000</p>
		45,22	Udførelse af tagdækning og tagkonstruktioner	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — udførelse af tagkonstruktioner — udførelse af tagdækning — fugtisolering 	45261000
		45,23	Anlæg af veje, flyvepladser og sportsanlæg	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — anlæg af motorveje, veje, gader og andre køreveje og gangstier — anlæg af jernbaner — anlæg af start- og landingsbaner til fly — anlægsarbejder i forbindelse med stadions, svømmebassiner, sportshaller, tennisbaner, golfbaner og andre sportsanlæg — vejafstrikning og afmærkning af parkeringsbåse. <p>Denne undergruppe omfatter ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> — forberedende jordarbejder, jf. 45.11. 	<p>45212212 og DA03</p> <p>45230000</p> <p>undtagen:</p> <p>— 45231000</p> <p>— 45232000</p> <p>— 45234115</p>

NACE Rev. 1 (!)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hovedgruppe	Gruppe	Undergruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
		45,24	Udførelse af vandbygningsanlæg	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — anlæg af: — sejløb, havne- og flodbygningsværker, lystbådehavne (marinaer), sluser osv. — dæmninger og diger — opmudring — arbejder under vand. 	45240000
		45,25	Anden bygge- og anlægsvirksomhed, som kræver specialisering	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — bygge- og anlægsaktiviteter inden for et område, som er fælles for forskellige byggearbejder, og som kræver specialisering eller specialudstyr — udførelse af fundamenter, herunder nedramning af pæle — brøndboring, skaktsækning — opstilling af stålprofiler, som ikke er af egen produktion — bøjning af stålprofiler — opmuring og stensætning — opstilling og demontering af stilladser og arbejdsplatforme, herunder også udlejning heraf — opførelse/opstilling af skorstene og montering af industriovne. <p>Denne undergruppe omfatter ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> — udlejning af stilladser uden opstilling og demontering, jf. 71.32. 	45250000 45262000
	45,3		Bygningsinstallationsvirksomhed		45300000

NACE Rev. 1 (!)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hovedgruppe	Gruppe	Undergruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
		45,31	El-installationsvirksomhed	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <p>installation i bygninger eller andre bygværker af:</p> <ul style="list-style-type: none"> — elkabler og elarmaturer — telekommunikationsanlæg — elektriske varmeanlæg — lokale antenneanlæg og radioantenner — brandalarmer — tyverialarmer — elevatorer og rullende trapper — lynafledere mv. 	<p>45213316</p> <p>45310000</p> <p>Undtagen:</p> <p>— 45316000</p>
		45,32	Isoleringsvirksomhed	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation af varme-, lyd- eller vibrationsisolering i bygninger eller andre bygværker <p>Denne undergruppe omfatter ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> — fugtisolering, jf. 45.22. 	45320000
		45,33	VVS-installatører og blikkenslagerforretninger	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation i bygninger eller andre bygværker af: — rør- og sanitetsudstyr — gasarmaturer — varme-, ventilations-, køle- eller airconditionudstyr og -kanaler — sprinkleranlæg <p>Denne undergruppe omfatter ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation af elektriske varmeanlæg, jf. 45.31. 	45330000
		45,34	Anden installationsvirksomhed	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — installation af belysnings- og signalanlæg til veje, jernbaner, lufthavne og havne — installation af armaturer og komponenter ikke andet steds nævnt i bygninger eller andre bygningsværker. 	<p>45234115</p> <p>45316000</p> <p>45340000</p>
	45,4		Færdiggørelse af bygninger		45400000

NACE Rev. 1 (1)					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hovedgruppe	Gruppe	Undergruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
		45,41	Stukkatorvirksomhed	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — udførelse i bygninger eller andre bygværker af indvendige og udvendige pudse- og stukkatorarbejder, herunder også af det underliggende pudslag. 	45410000
		45,42	Tømrer- og bygnings-snedkerforretninger	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — i- og opsætning af udstyr, som ikke er af egen produktion: døre, vinduer, dør- og vinduesrammer, elementkøkkener, trapper, butikstilbehør o.l. af træ eller andre materialer — indvendige færdiggørelsesarbejder, som f.eks. lofter, vægbeklædning af træ, flytbare skillevægge mv. <p>Denne undergruppe omfatter ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> — lægning af parketgulve og andre gulve af træ, jf. 45.43 	45420000
		45,43	Udførelse af gulvbelægnings- og vægbeklædning	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — udførelse i bygninger eller andre bygværker af arbejder vedrørende: — væg- eller gulvfliser af keramik, beton eller tilhuggede sten — parket og anden gulvbelægning af træ, samt tæpper og gulvbelægnings af linoleum — herunder også af gummi eller plast — gulvbelægnings eller vægbeklædnings af terrazzo, marmor, granit eller skifer — tapet 	45430000
		45,44	Maler- og glarmesterforretninger	<p>Denne undergruppe omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> — indvendig og udvendig maling af bygninger — maling af broer mv. — isætning af glas, spejle mv. <p>Denne undergruppe omfatter ikke:</p> <ul style="list-style-type: none"> — isætning af vinduer, jf. 45.42. 	45440000

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					CPV-kode
HOVEDAFDELING F			BYGGE- OG ANLÆGSVIRKSOMHED		
Hovedgruppe	Gruppe	Undergruppe	Beskrivelse	Bemærkninger	
		45,45	Andet færdiggørelsesarbejde	Denne undergruppe omfatter: — anlæg af private svømmebassiner — damprensning, sandblæsning o.l. af facader — andet færdiggørelsesarbejde i og på bygninger i.a.n. Denne undergruppe omfatter ikke: — indvendig rengøring af bygninger og andre bygværker, jf. 74.70.	45212212 og DA04 45450000
	45,5		Udlejning af entreprenørmateriel med betjeningspersonale		45500000
		45,50	Udlejning af entreprenørmateriel med betjeningspersonale	Denne undergruppe omfatter ikke: — udlejning af entreprenørmateriel uden betjeningspersonale, jf. 71.32.	45500000

⁽¹⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 af 9. oktober 1990 om Den Statistiske Nomenklatur for Økonomiske Aktiviteter i De Europæiske Fællesskaber (EFT L 293 af 24.10.1990, s. 1).

BILAG III

LISTE OVER DE I ARTIKEL 4, LITRA b), OMHANDLEDE VARER VEDRØRENDE KONTRAKTER TILDELT AF ORDREGIVENDE MYNDIGHEDER INDEN FOR FORSVARSOMRÅDET

Den eneste tekst, der er gældende ved anvendelsen af dette direktiv, er teksten i bilag 1, punkt 3, i GPA-aftalen, som følgende vejledende liste over produkter er baseret på:

Kapitel 25:	Salt; svovl, jord- og stenarter, gips, kalk og cement
Kapitel 26:	Malme, slagger og aske
Kapitel 27:	Mineralske brændselsstoffer, mineralolier og destillationsprodukter deraf, bituminøse stoffer, mineralsk voks undtagen: ex 27.10: Særlige maskinbrændselsstoffer
Kapitel 28:	Uorganiske kemikalier, uorganiske og organiske forbindelser af ædle metaller, af sjældne jordarters metaller, af radioaktive grundstoffer og af isotoper undtagen: ex 28.09: Eksplosive stoffer ex 28.13: Eksplosive stoffer ex 28.14: Tåregas ex 28.28: Eksplosive stoffer ex 28.32: Eksplosive stoffer ex 28.39: Eksplosive stoffer ex 28.50: Giftige stoffer ex 28.51: Giftige stoffer ex 28.54: Eksplosive stoffer
Kapitel 29:	Organiske kemikalier undtagen: ex 29.03: Eksplosive stoffer ex 29.04: Eksplosive stoffer ex 29.07: Eksplosive stoffer ex 29.08: Eksplosive stoffer ex 29.11: Eksplosive stoffer ex 29.12: Eksplosive stoffer ex 29.13: Giftige stoffer ex 29.14: Giftige stoffer ex 29.15: Giftige stoffer ex 29.21: Giftige stoffer ex 29.22: Giftige stoffer ex 29.23: Giftige stoffer ex 29.26: Eksplosive stoffer ex 29.27: Giftige stoffer ex 29.29: Eksplosive stoffer

Kapitel 30:	Farmaceutiske produkter
Kapitel 31:	Gødningstoffer
Kapitel 32:	Garve- og farvestofekstrakter, garvesyrer og derivater deraf, farvestoffer, lakker og malerverer, kit og spartelmasse, trykfarver, blæk og tusch
Kapitel 33:	Flygtige vegetabiliske olier og resinoider, parfumevarer, kosmetik og toiletmidler
Kapitel 34:	Sæbe, organiske overfladeaktive stoffer samt vaske- og rengøringsmidler, smøremidler, syntetisk voks og tilberedt voks, pudse- og skuremidler, lys og lignende produkter, modellermasse og dentalvoks
Kapitel 35:	Proteiner, lim og klister, enzymer
Kapitel 37:	Fotografiske og kinematografiske artikler
Kapitel 38:	Diverse kemiske produkter undtagen: ex 38.19: Giftige stoffer
Kapitel 39:	Plast (celluloseethere og celluloseestere, kunstharpikser og andre plastsustanser) samt varer deraf undtagen: ex 39.03: Eksplosive stoffer
Kapitel 40:	Naturgummi (kautsjuk), syntetgummi og facis samt varer deraf undtagen: ex 40.11: Bildæk
Kapitel 41:	Råhuder og skind samt læder
Kapitel 42:	Varer af læder, sadelmagerarbejder, rejseartikler, håndtasker og lign., varer af tarme
Kapitel 43:	Pelsskind og kunstigt pelsskind samt varer deraf
Kapitel 44:	Træ og varer deraf, trækul
Kapitel 45:	Kork og varer deraf
Kapitel 46:	Kurvemagerarbejder og andre varer af flettematerialer
Kapitel 47:	Materialer til papirfremstilling
Kapitel 48:	Papir og pap, varer af papirmasse, papir og pap
Kapitel 49:	Bøger, aviser, billeder og andre tryksager, håndskrevne eller maskinskrivne arbejder samt tegninger
Kapitel 65:	Hovedbeklædning og dele dertil

Kapitel 66:	Paraplyer, parasoller, spadserestokke, siddestokke, piske, ridepiske samt dele dertil
Kapitel 67:	Bearbejdede fjer og dun samt varer af fjer og dun, kunstige blomster, varer af menneskehår
Kapitel 68:	Varer af sten, gips, cement, asbest, glimmer og lignende materialer
Kapitel 69:	Keramiske produkter
Kapitel 70:	Glas og glasvarer
Kapitel 71:	Perler, ædel- og halvædelstene, ædle metaller, ædelmetaldublé samt varer af disse materialer, bijouteri-varer
Kapitel 73:	Jern og stål og varer deraf
Kapitel 74:	Kobber og varer deraf
Kapitel 75:	Nikkel og varer deraf
Kapitel 76:	Aluminium og varer deraf
Kapitel 77:	Magnesium og beryllium samt varer deraf
Kapitel 78:	Bly og varer deraf
Kapitel 79:	Zink og varer deraf
Kapitel 80:	Tin og varer deraf
Kapitel 81:	Andre uædle metaller, der anvendes i den metallurgiske industri, samt varer deraf
Kapitel 82:	Værktøj, redskaber, knive, skeer og gafler samt dele dertil af uædle metaller undtagen: ex 82.05: Værktøj ex 82.07: Værktøj, dele
Kapitel 83:	Diverse varer af uædle metaller
Kapitel 84:	Dampkedler, maskiner og apparater samt mekaniske redskaber undtagen: ex 84.06: Motorer ex 84.08: Andre kraftmaskiner ex 84.45: Maskiner ex 84.53: Automatiske databehandlingsmaskiner ex 84.55: Dele til maskiner henhørende under pos. 84.53 ex 84.59: Atomreaktorer

Kapitel 85:	Elektriske maskiner og apparater og elektrisk materiel samt dele dertil undtagen: ex 85.13: Telekommunikationsudstyr ex 85.15: Sendere
Kapitel 86:	Lokomotiver, vogne og andet materiel til jernbaner og sporveje samt dele dertil, jernbane- og sporvejsmateriel, trafikreguleringsudstyr af enhver art (ikke elektrisk) undtagen: ex 86.02: Pansrede elektriske lokomotiver ex 86.03: Andre pansrede lokomotiver ex 86.05: Pansrede vogne ex 86.06: Reparationsvogne ex 86.07: Vogne
Kapitel 87:	Køretøjer (undtagen til jernbaner og sporveje) samt dele dertil undtagen: ex 87.08: Tanks og andre pansrede køretøjer ex 87.01: Traktorer ex 87.02: Militærkøretøjer ex 87.03: Kranvogne ex 87.09: Motorcykler ex 87.14: Påhængsvogne
Kapitel 89:	Skibe, både og flydende materiel undtagen: ex 89.01A: Krigsskibe
Kapitel 90:	Optiske, fotografiske og kinematografiske instrumenter og apparater, målekontrol- og præcisionsinstrumenter og -apparater, medicinske og kirurgiske instrumenter og apparater samt dele dertil undtagen: ex 90.05: Kikkerter (binokulære) ex 90.13: Forskellige instrumenter, lasere ex 90.14: Afstandsmålere ex 90.28: Elektriske og elektroniske måleinstrumenter ex 90.11: Mikroskoper ex 90.17: Instrumenter til medicinsk brug ex 90.18: Apparater til mekanoterapi ex 90.19: Ortopædiske artikler ex 90.20: Røntgenapparater
Kapitel 91:	Fremstilling af ure

Kapitel 92:	Musikinstrumenter, lydoptagere eller lydgenivere, billed- og lydoptagere eller billed- og lydgenivere til fjernsyn, dele og tilbehør til de nævnte instrumenter og apparater
Kapitel 94:	Møbler og dele dertil, hospitalssenge, madrasser, dyner, puder og lignende undtagen: ex 94.01A: Flysæder
Kapitel 95:	Varer af udskærings- og støbematerialer
Kapitel 96:	Koste, børster, pensler, pudderkvaster og sigter
Kapitel 98:	Diverse varer

BILAG IV

KRAV TIL VÆRKTØJER OG ANORDNINGER TIL ELEKTRONISK MODTAGELSE AF TILBUD, ANSØGNINGER OM DELTAGELSE SAMT PLANER OG PROJEKTER I FORBINDELSE MED PROJEKTKONKURRENCER

Værktøjer og anordninger til elektronisk modtagelse af tilbud, ansøgninger om deltagelse samt planer og projekter i forbindelse med projektkonkurrencer skal ved tekniske midler og passende procedurer mindst garantere følgende:

- a) det nøjagtige tidspunkt og den nøjagtige dato for modtagelse af tilbud/ansøgninger om deltagelse samt planer og projekter kan fastslås med sikkerhed
  - b) det kan med rimelighed sikres, at ingen kan få adgang til oplysninger, som er fremsendt i medfør af disse krav, før udløbet af de fastsatte frister
  - c) kun bemyndigede personer kan fastsætte eller ændre datoerne for åbning af de modtagne oplysninger
  - d) på de forskellige stadier af udbudsproceduren eller af projektkonkurrencen må kun bemyndigede personer få adgang til alle eller en del af de indsendte oplysninger
  - e) kun bemyndigede personer må give adgang til indsendte oplysninger og kun efter den anførte dato
  - f) oplysninger, som er modtaget og åbnet i overensstemmelse med de foreliggende krav, er kun tilgængelige for personer, der er bemyndiget til at få kendskab hertil
  - g) når adgangsforbuddene eller -betingelserne i litra b), c), d), e) og f) overtrædes eller forsøges overtrådt, skal det i rimelig grad sikres, at overtrædelsen klart kan spores.
-

BILAG V

OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I BEKENDTGØRELSER OG MEDDELELSER

DEL A

Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om offentliggørelse af en forhåndsmeddelelse i en køberprofil

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefax-nummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.
2. Den ordregivende myndigheds art og dens hovedvirksomhed.
3. Det anføres i givet fald, hvis den ordregivende myndighed er en indkøbscentral, eller at der er eller kan være tale om en anden form for fælles udbud.
4. CPV-koder.
5. »Køberprofilens« internetadresse (URL).
6. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen om offentliggørelse af forhåndsmeddelelsen vedrørende køberprofilen.

DEL B

Oplysninger, der skal angives i forhåndsmeddelelser

(jf. artikel 48)

I. Oplysninger, der skal angives under alle omstændigheder

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefax-nummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.
2. Den e-mail- eller internetadresse, på hvilken der er fri, direkte og fuld elektronisk adgang til udbudsdokumenterne.

Når der ikke er fri, direkte og fuld adgang af de grunde, der er anført i artikel 53, stk. 1, andet og tredje afsnit, angives det, hvordan der kan opnås adgang til udbudsdokumenterne.
3. Den ordregivende myndigheds art og dens hovedvirksomhed.
4. Det anføres i givet fald, hvis den ordregivende myndighed er en indkøbscentral, eller at der er eller kan være tale om en anden form for fælles udbud.
5. CPV-koder. Når kontrakten er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance.
6. NUTS-kode for det primære udførelsessted for bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med bygge- og anlægskontrakter eller NUTS-kode for hovedstedet for levering eller udførelse i forbindelse med vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter. Når kontrakten er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance.
7. Kort beskrivelse af kontrakten: arbejdets art og omfang, arten og mængden eller værdien af værdi af de varer, der skal leveres, tjenesteydelseernes art og omfang.
8. Hvis denne bekendtgørelse ikke anvendes til indkaldelse af tilbud, de foreløbige datoer for offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse eller udbudsbekendtgørelser vedrørende den eller de kontrakter, der er nævnt i denne forhåndsmeddelelse.
9. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.
10. Andre relevante oplysninger.
11. Angivelse af, om kontrakten er omfattet af GPA-aftalen.

II. Yderligere oplysninger, som skal angives, når bekendtgørelsen anvendes til indkaldelse af tilbud (artikel 48, stk. 2)

1. En henvisning til, at interesserede økonomiske operatører underretter myndighederne om deres interesse i kontrakten eller kontrakterne.
2. Tildelingsprocedurens art (begrænsede udbud, uanset om de omfatter et dynamisk indkøbssystem eller ej, eller udbud med forhandling).
3. Følgende angives:
  - a) Hvis der er tale om en rammeaftale, angives dette.
  - b) Hvis der er tale om et dynamisk indkøbssystem, angives dette.
4. Hvis det allerede er fastsat, tidsramme for levering af varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser og kontraktens varighed.
5. Hvis de allerede er fastsat, betingelserne for deltagelse, herunder:
  - a) i givet fald angivelse af, at det er en offentlig kontrakt forbeholdt beskyttede værksteder, eller hvis udførelse er forbeholdt programmer for beskyttet beskæftigelse
  - b) i givet fald angivelse af, om levering af tjenesteydelsen ved lov eller administrativ bestemmelse er forbeholdt en bestemt profession
  - c) kort beskrivelse af udvælgelseskriterierne
6. Hvis de allerede er fastsat, en kort beskrivelse af kriterierne for tildeling af kontrakten:
7. Hvis det allerede er kendt, det anslåede samlede omfang af kontrakten eller kontrakterne; når kontrakten er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance.
8. Sidste frist for modtagelse af interessetilkendegivelser.
9. Den adresse, hvortil interessetilkendegivelser skal sendes.
10. Det eller de sprog, ansøgninger eller tilbud skal være affattet på.
11. Følgende angives:
  - a) Om der kræves eller accepteres elektronisk indsendelse af tilbud eller ansøgninger om deltagelse.
  - b) Om der vil blive anvendt elektronisk bestilling.
  - c) Om der vil blive anvendt elektronisk fakturering.
  - d) Om elektronisk betaling vil blive accepteret.
12. Oplysninger om, hvorvidt kontrakten vedrører et projekt og/eller et program, der modtager støtte fra EU-fonde.
13. Navn og adresse på det organ, der er ansvarligt for klager og eventuel mægling. Angivelse af sidste frist for klageprocedurer eller eventuelt navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer og e-mailadresse på det kontor, hvortil der kan rettes henvendelse for at få disse oplysninger.

DEL C

Oplysninger, der skal angives i udbudsbekendtgørelser

(jf. artikel 49)

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaksnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.
2. Den e-mail- eller internetadresse, på hvilken der er fri, direkte og fuld elektronisk adgang til udbudsdokumenterne.

Når der ikke er fri, direkte og fuld adgang af de grunde, der er anført i artikel 53, stk. 1, andet og tredje afsnit, angives det, hvordan der kan opnås adgang til udbudsdokumenterne.
3. Den ordregivende myndigheds art og dens hovedvirksomhed.
4. Det anføres i givet fald, hvis den ordregivende myndighed er en indkøbscentral, eller at der er tale om en anden form for fælles udbud.
5. CPV-koder. Når kontrakten er opdelt i dellerancer, anføres disse oplysninger for hver dellerance.
6. NUTS-kode for det primære udførelsessted for bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med bygge- og anlægskontrakter eller NUTS-kode for hovedstedet for levering eller udførelse i forbindelse med vareindkøbs- og tjenesteydelsesktrakter. Når kontrakten er opdelt i dellerancer, anføres disse oplysninger for hver dellerance.
7. Beskrivelse af kontrakten: arbejdets art og omfang, arten og mængden eller værdien af værdi af de varer, der skal leveres, tjenesteydelsens art og omfang. Når kontrakten er opdelt i dellerancer, anføres disse oplysninger for hver dellerance. I givet fald beskrivelse af løsningsmuligheder.
8. Det anslåede samlede omfang af kontrakten eller kontrakterne. Når kontrakten er opdelt i dellerancer, anføres disse oplysninger for hver dellerance.
9. Accept af eller forbud mod alternative tilbud.
10. Tidsramme for levering af varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser og så vidt muligt kontraktens varighed
  - a) I tilfælde af rammeaftaler oplyses ligeledes rammeaftalens planlagte løbetid, i givet fald med begrundelse af en løbetid, der overskrider fire år. I det omfang det er muligt, værdien eller omfanget og hyppigheden af de kontrakter, der skal tildeles, og eventuelt påtænkt største antal økonomiske aktører, der kan deltage.
  - b) I tilfælde af et dynamisk indkøbssystem oplyses ligeledes systemets planlagte løbetid. I det omfang det er muligt, værdien eller omfanget og hyppigheden af de kontrakter, der skal tildeles.
11. Betingelser for deltagelse, herunder:
  - a) i givet fald angivelse af, at det er en offentlig kontrakt forbeholdt beskyttede værksteder, eller hvis udførelse er forbeholdt programmer for beskyttet beskæftigelse
  - b) i givet fald angivelse af, om udførelsen af tjenesteydelsen ved lov eller administrativ bestemmelse er forbeholdt en bestemt profession; henvisning til den pågældende lov eller administrative bestemmelse
  - c) en liste over og kort beskrivelse af kriterier vedrørende de økonomiske aktørers personlige forhold, som kan føre til deres udelukkelse, og af udvælgelseskriterier; eventuelle specifikke minimumstærskelkrav; angivelse af krævede oplysninger (egenerklæringer, dokumentation).

12. Tildelingsprocedurens art. Eventuelt begrundelse for anvendelse af en hasteprocedure (offentligt og begrænset udbud og udbud med forhandling).
13. Følgende angives:
  - a) Hvis der er tale om en rammeaftale, angives dette.
  - b) Hvis der er tale om et dynamisk indkøbssystem, angives dette.
  - c) Hvis der er tale om en elektronisk auktion, angives dette (i forbindelse med offentlige eller begrænsede udbud eller udbud med forhandling).
14. Når kontrakter er opdelt i delleverancer, angivelse af, om de økonomiske aktører har mulighed for at afgive tilbud på en, flere og/eller samtlige delleverancer. Angivelse af enhver mulig begrænsning af antallet af delleverancer, som kan tildeles en og samme tilbudsgiver. Hvis kontrakten ikke er opdelt i delleverancer, angivelse af grundene hertil, medmindre disse oplysninger er givet i den individuelle rapport.
15. I forbindelse med begrænset udbud, udbud med forhandling, konkurrencepræget dialog eller innovationspartnerskab, hvor der gøres brug af muligheden for at begrænse antallet af ansøgere, der opfordres til at indgive tilbud, at forhandle eller til dialog: mindste antal og eventuelt største antal ønskede ansøgere og objektive kriterier til udvælgelse af de relevante ansøgere.
16. I forbindelse med udbud med forhandling, konkurrencepræget dialog eller innovationspartnerskab oplyses i givet fald, at der er tale om en procedure, der finder sted i flere faser for efterhånden at begrænse antallet af tilbud, der skal forhandles, eller løsninger, der skal drøftes.
17. Eventuelt særlige betingelser for opfyldelsen af kontrakten.
18. Kriterier, der skal anvendes for tildeling af kontrakten eller kontrakterne. Undtagen i tilfælde, hvor det økonomisk mest fordelagtige tilbud identificeres alene på grundlag af prisen, skal kriterierne for udvælgelse af det økonomisk mest fordelagtige tilbud samt deres vægtning anføres, når de ikke fremgår af specifikationerne, eller ved konkurrencepræget dialog af det beskrivende dokument.
19. Sidste frist for modtagelse af tilbud (offentlige udbud) eller ansøgninger om deltagelse (begrænset udbud og udbud med forhandling, dynamiske indkøbssystemer, konkurrencepræget dialog og innovative partnerskaber).
20. Den adresse, hvortil tilbud eller ansøgninger om deltagelse skal sendes.
21. I forbindelse med offentlige udbud:
  - a) periode, i hvilken tilbudsgiveren er forpligtet til at vedstå sit bud
  - b) dato, klokkeslæt og sted for åbningen af tilbuddene
  - c) personer, der har adgang til at overvære åbningen.
22. Det eller de sprog, tilbuddene eller ansøgningerne om deltagelse skal være affattet på:
23. Følgende angives:
  - a) Om der accepteres elektronisk indsendelse af tilbud eller ansøgninger om deltagelse.
  - b) Om der vil blive anvendt elektronisk bestilling.
  - c) Om der accepteres elektronisk fakturering.
  - d) Om der vil blive anvendt elektronisk betaling.

24. Oplysninger om, hvorvidt kontrakten vedrører et projekt og/eller et program, der modtager støtte fra EU-fonde.
25. Navn og adresse på det organ, der er ansvarligt for klager og eventuel mægling. Angivelse af sidste frist for klageprocedurer eller eventuelt navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer og e-mailadresse på det kontor, hvortil der kan rettes henvendelse for at få disse oplysninger.
26. Dato(er) og henvisning(er) til tidligere offentliggørelser i *Den Europæiske Unions Tidende*, som er relevante for den eller de kontrakter, der offentliggøres i denne bekendtgørelse.
27. I forbindelse med kontrakter, der kan fornyes, den anslåede tidsplan for yderligere bekendtgørelser, der skal offentliggøres.
28. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.
29. Angivelse af, om kontrakten er omfattet af GPA-aftalen.
30. Andre relevante oplysninger.

DEL D

Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om indgåede kontrakter

(jf. artikel 50)

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.
2. Den ordregivende myndigheds art og dens hovedvirksomhed.
3. Det anføres i givet fald, om den ordregivende myndighed er en indkøbscentral, eller at der er tale om en anden form for fælles udbud.
4. CPV-koder.
5. NUTS-kode for det primære udførelsessted for bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med bygge- og anlægskontrakter, eller NUTS-kode for hovedstedet for levering eller udførelse i forbindelse med vareindkøbs- og tjenesteydelsesktrakter.
6. Beskrivelse af kontrakten: arbejdets art og omfang, arten og mængden eller værdien af de varer, der skal leveres, tjenesteydelsens art og omfang. Når kontrakten er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance. I givet fald beskrivelse af løsningsmuligheder.
7. Tildelingsprocedurens art. I forbindelse med udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse, begrundelse.
8. Følgende angives:
  - a) Hvis der var tale om en rammeaftale, angives dette.
  - b) Hvis der var tale om et dynamisk indkøbssystem, angives dette.
9. Kriterier, jf. artikel 67, der blev lagt til grund ved tildeling af kontrakten eller kontrakterne: Angivelse af, om der blev afholdt en elektronisk auktion (i forbindelse med offentlige eller begrænsede udbud eller udbud med forhandling).
10. Datoen for indgåelsen af kontrakten eller kontrakterne eller rammeafgåelsen eller rammeafgørelserne efter beslutningen om at tildele eller indgå den/dem.
11. Antal modtagne tilbud for hver kontrakttildeling, herunder:
  - a) antal tilbud modtaget fra økonomiske operatører, som er små og mellemstore virksomheder
  - b) antal tilbud modtaget fra en anden medlemsstat eller fra et tredjeland
  - c) antal tilbud modtaget elektronisk.

12. For hver kontrakttildeling, navn, adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer samt e-mail- og internet-adresse for den eller de valgte tilbudsgivere, herunder:
  - a) oplysninger om, hvorvidt den valgte tilbudsgiver er en lille og mellemstor virksomhed
  - b) oplysninger om, hvorvidt kontrakten blev tildelt en sammenslutning af økonomiske operatører (joint venture, konsortium eller andet).
13. Værdien af det eller de antagne tilbud eller af det højeste og det laveste tilbud, der blev taget i betragtning ved tildeling af kontrakten.
14. I givet fald, for hver kontrakttildeling, hvilken del af kontrakten der vil kunne gives i underentreprise, samt værdien af denne del.
15. Oplysninger om, hvorvidt kontrakten vedrører et projekt og/eller et program, der modtager støtte fra EU-fonde.
16. Navn og adresse på det organ, der er ansvarligt for klager og eventuel mægling. Angivelse af sidste frist for klage-procedurer eller eventuelt navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer og e-mailadresse på det kontor, hvortil der kan rettes henvendelse for at få disse oplysninger.
17. Dato(er) og henvisning(er) til tidligere offentliggørelser i *Den Europæiske Unions Tidende*, som er relevante for den eller de kontrakter, der offentliggøres i denne bekendtgørelse.
18. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.
19. Andre relevante oplysninger.

DEL E

Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om projektkonkurrencer

(jf. artikel 79, stk. 1)

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefax-nummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.
2. Den e-mail- eller internetadresse, på hvilken der er fri, direkte og fuld elektronisk adgang til udbudsdokumenterne.

Når der ikke er fri, direkte og fuld adgang af de grunde, der er anført i artikel 53, stk. 1, andet og tredje afsnit, angives det, hvordan der kan opnås adgang til udbudsdokumenterne.
3. Den ordregivende myndigheds art og dens hovedvirksomhed.
4. Det anføres i givet fald, om den ordregivende myndighed er en indkøbscentral, eller at der er tale om en anden form for fælles udbud.
5. CPV-koder. Når kontrakten er opdelt i delleverancer, anføres disse oplysninger for hver delleverance.
6. Beskrivelse af projektets vigtigste karakteristika.
7. Eventuelt oplysninger om præmiernes art og værdi.
8. Projektkonkurrencens art (åben eller lukket).
9. I forbindelse med en åben projektkonkurrence, sidste frist for indsendelsen af projekter.
10. I forbindelse med en lukket projektkonkurrence:
  - a) påtænkt deltagerantal
  - b) eventuelt navn på tidligere udvalgte deltagere
  - c) kriterier for udvælgelse af deltagere
  - d) sidste frist for ansøgninger om deltagelse.

11. Eventuel angivelse af, om deltagelse er begrænset til et bestemt erhverv.
12. Kriterier, der vil blive lagt til grund for vurderingen af projekterne.
13. Angivelse af, om den ordregivende myndighed er bundet af udvælgelseskomitéens afgørelse.
14. Eventuelt oplysninger om de beløb, der udbetales til samtlige deltagere.
15. Angivelse af, om de kontrakter, der tildeles på grundlag af projektkonkurrencen, vil gå til vinderen eller vinderne af projektkonkurrencen.
16. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.
17. Andre relevante oplysninger.

DEL F

Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser af resultaterne af en projektkonkurrence

(jf. artikel 79, stk. 2)

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.
2. Den ordregivende myndigheds art og dens hovedvirksomhed.
3. Det anføres i givet fald, om den ordregivende myndighed er en indkøbscentral, eller at der er tale om en anden form for fælles udbud.
4. CPV-koder.
5. Beskrivelse af projektets vigtigste karakteristika.
6. Præmiernes værdi.
7. Projektkonkurrencens art (åben eller lukket).
8. Kriterier, der blev lagt til grund for vurderingen af projekterne.
9. Dato for udvælgelseskomitéens afgørelse.
10. Antal deltagere:
  - a) antal deltagere, som er SMV'er
  - b) antal deltagere fra udlandet.
11. Navn, adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer samt e-mail- og internetadresse for vinderne af konkurrencen og angivelse af, om vinderne er små og mellemstore virksomheder.
12. Oplysninger om, hvorvidt projektkonkurrencen vedrører et projekt eller et program, der modtager støtte fra EU-fonde.
13. Dato(er) og henvisning(er) til tidligere offentliggørelser i *Den Europæiske Unions Tidende*, som er relevante for det eller de projekter, der vedrører denne bekendtgørelse.
14. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.
15. Andre relevante oplysninger.

DEL G

Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om ændringer i en kontrakt i dens løbetid

(jf. artikel 72, stk. 1)

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer, e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed eller den afdeling, hvor der kan fås yderligere oplysninger.
2. CPV-koder.
3. NUTS-kode for det primære udførelsessted for bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med bygge- og anlægskontrakter eller NUTS-kode for hovedstedet for levering eller udførelse i forbindelse med vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter.
4. Beskrivelse af kontrakten før og efter ændringen: arbejdets art og omfang, arten og mængden eller værdien af de varer, der skal leveres, tjenesteydelsens art og omfang.
5. En eventuel prisstigning som følge af ændringen.
6. Beskrivelse af de omstændigheder, der har gjort ændringen nødvendig.
7. Dato for afgørelsen om tildeling af kontrakten.
8. I givet fald navn adresse, herunder NUTS-kode, telefon- og telefaxnummer samt e-mail- og internetadresse for den eller de nye økonomiske operatører.
9. Oplysninger om, hvorvidt kontrakten vedrører et projekt og/eller et program, der modtager støtte fra EU-fonde.
10. Navn og adresse på det tilsynsorgan, der er ansvarligt for klager og eventuel mægling. Angivelse af sidste frist for klageprocedurer eller eventuelt navn, adresse, telefonnummer, telefaxnummer og e-mailadresse på det kontor, hvortil der kan rettes henvendelse for at få disse oplysninger.
11. Dato(er) og henvisning(er) til tidligere offentliggørelser i *Den Europæiske Unions Tidende*, der er relevante for den eller de kontrakter, som denne bekendtgørelse vedrører.
12. Dato for afsendelse af bekendtgørelsen.
13. Andre relevante oplysninger.

DEL H

Oplysninger, der skal angives i udbudsbekendtgørelser vedrørende kontrakter om sociale og andre specifikke tjenesteydelser

(jf. artikel 75, stk. 1)

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, samt e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed.
2. NUTS-kode for det primære udførelsessted for bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder eller NUTS-kode for hovedstedet for levering eller udførelse i forbindelse med vareindkøb og tjenesteydelser.
3. Kort beskrivelse af den pågældende kontrakt, herunder CPV-koder.
4. Betingelser for deltagelse, herunder:
  - i givet fald angivelse af, at det er en kontrakt forbeholdt beskyttede værksteder, eller hvis udførelse er forbeholdt programmer for beskyttet beskæftigelse
  - i givet fald angivelse af, om udførelsen af tjenesteydelsen ved lov eller administrativ bestemmelse er forbeholdt en bestemt profession.
5. Sidste frist for at kontakte den ordregivende myndighed med henblik på deltagelse.
6. Kort beskrivelse af hovedelementerne i den tildelingsprocedure, der skal anvendes.

DEL I

Oplysninger, der skal angives i forhåndsmeddelelser om sociale og andre specifikke tjenesteydelser

(jf. artikel 75, stk. 1)

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, samt e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed.
2. Kort beskrivelse af den pågældende kontrakt, herunder kontraktens anslåede samlede værdi og CPV-koder.
3. Hvis det allerede er fastsat:
  - a) NUTS-kode for det primære udførelsessted for bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder eller NUTS-kode for hovedstedet for levering eller udførelse i forbindelse med vareindkøb og tjenesteydelser.
  - b) tidsramme for levering af varer, bygge- og anlægsarbejder eller tjenesteydelser og kontraktens varighed
  - c) betingelser for deltagelse, herunder:
    - i givet fald angivelse af, at det er en offentlig kontrakt forbeholdt beskyttede værksteder, eller hvis udførelse er forbeholdt programmer for beskyttet beskæftigelse
    - i givet fald angivelse af, om udførelsen af tjenesteydelsen ved lov eller administrativ bestemmelse er forbeholdt en bestemt profession
  - d) kort beskrivelse af hovedelementerne i den tildelingsprocedure, der skal anvendes.
4. En omtale af, at interesserede økonomiske operatører skal underrette den ordregivende myndighed om deres interesse i kontrakten eller kontrakterne, sidste frist for modtagelse af interessetilkendegivelser og den adresse, hvortil interessetilkendegivelser skal sendes.

DEL J

Oplysninger, der skal angives i bekendtgørelser om kontrakter vedrørende sociale og andre specifikke tjenesteydelser

(jf. artikel 75, stk. 2)

1. Navn, identifikationsnummer (hvis fastsat i national lovgivning), adresse, herunder NUTS-kode, samt e-mail- og internetadresse for den ordregivende myndighed.
  2. Kort beskrivelse af den pågældende kontrakt, herunder CPV-koder.
  3. NUTS-kode for det primære udførelsessted for bygge- og anlægsarbejder i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder eller NUTS-kode for hovedstedet for levering eller udførelse i forbindelse med vareindkøb og tjenesteydelser.
  4. Antal modtagne tilbud.
  5. Betalt pris eller prisramme (maksimum/minimum).
  6. For hver kontrakttildeling navn, adresse, herunder NUTS-kode, samt e-mail- og internetadresse for den eller de valgte økonomiske operatører.
  7. Andre relevante oplysninger.
-

BILAG VI

OPLYSNINGER, DER SKAL ANGIVES I UDBUDSDOKUMENTERNE I FORBINDELSE MED ELEKTRONISKE AUKTIONER

(artikel 35, stk. 4)

Når de ordregivende myndigheder har besluttet at afholde en elektronisk auktion, skal udbudsdokumenterne mindst omfatte følgende oplysninger:

- a) de elementer, hvis værdier der holdes elektronisk auktion over, for så vidt disse elementer er kvantificerbare, således at de kan udtrykkes i tal eller procentdele
  - b) de eventuelle grænser for de værdier, som kan fremlægges, således som de fremgår af specifikationer af kontraktens genstand
  - c) de oplysninger, der vil blive stillet til tilbudsgivernes rådighed under den elektroniske auktion, og på hvilket tidspunkt de i givet fald stilles til rådighed
  - d) de oplysninger, der er relevante for afviklingen af den elektroniske auktion
  - e) de betingelser, på hvilke tilbudsgiverne kan byde, og især de mindste udsving mellem de bud, som i givet fald kræves for at byde
  - f) de relevante oplysninger om det elektroniske system, der anvendes, og om betingelser og tekniske specifikationer for tilslutning.
-

BILAG VII

DEFINITION AF VISSE TEKNISKE SPECIFIKATIONER

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »teknisk specifikation«: en af følgende
  - a) i forbindelse med offentlige bygge- og anlægskontrakter: samtlige tekniske forskrifter, der navnlig findes i udbudsdokumenterne, og som fastlægger krævede egenskaber for et materiale, et produkt eller et indkøb således, at de opfylder kravene til den anvendelse, som den ordregivende myndighed har bestemt dem til. Disse egenskaber omfatter miljø- og klimapræstation, udformning til alle behov (herunder adgang for handicappede), overensstemmelsesvurdering, funktionsdygtighed, sikkerhed eller dimensioner, herunder procedurer for kvalitetssikring, terminologi, symboler, afprøvning og afprøvningsmetoder, emballering, mærkning og etikettering, brugsvejledning samt produktionsprocesser og -metoder. De omfatter ligeledes regler for projektering og omkostningsberegning, betingelser for afprøvning, kontrol og aflevering af bygge- og anlægsarbejder samt konstruktionsteknik og konstruktionsmetoder samt alle andre tekniske betingelser, som den ordregivende myndighed ved almindelige eller særlige bestemmelser kan fastsætte vedrørende de færdige arbejder og de materialer eller dele, der indgår deri
  - b) i forbindelse med offentlige vareindkøbs- eller tjenesteydelseskontrakter: en specifikation i et dokument, som fastlægger krævede egenskaber ved et produkt eller en tjenesteydelse, som f.eks. kvalitetsniveau, miljø- og klimapræstation, udformning til alle behov (herunder adgang for handicappede), overensstemmelsesvurdering, funktionsdygtighed, brugen af produktet, sikkerhed, dimensioner, herunder forskrifter, der vedrører handelsbetegnelse og terminologi for produktet, symboler, prøvning og prøvningsmetoder, emballering, mærkning og etikettering, brugsvejledning, produktionsprocesser og -metoder på et hvilket som helst tidspunkt i indkøbets eller tjenesteydelsens levetid samt procedurer for overensstemmelsesvurdering
- 2) »standard«: en teknisk specifikation, som er vedtaget af et anerkendt standardiseringsorgan til gentagen eller konstant anvendelse, hvis overholdelse ikke er obligatorisk, og som er en af følgende kategorier
  - a) international standard: en standard, der er vedtaget af en international standardiseringsorganisation, og som er offentligt tilgængelig
  - b) europæisk standard: en standard, der er vedtaget af en europæisk standardiseringsorganisation, og som er offentligt tilgængelig
  - c) national standard: en standard, der er vedtaget af en national standardiseringsorganisation, og som er offentligt tilgængelig
- 3) »europæisk teknisk vurdering«: den dokumenterede vurdering af en byggevarers ydeevne med hensyn til dens væsentlige egenskaber i overensstemmelse med det respektive europæiske vurderingsdokument som defineret i artikel 2, nr. 12), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 305/2011 ⁽¹⁾
- 4) »fælles teknisk specifikation«: en teknisk specifikation på IKT-området, der er udarbejdet i henhold til artikel 13 og 14 i forordning (EU) 1025/2012
- 5) »teknisk reference«: enhver leverance fra europæiske standardiseringsorganer, bortset fra europæiske standarder, som er frembragt efter procedurer, der er indført med henblik på udvikling af markedsbehovene.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 305/2011 af 9. marts 2011 om fastlæggelse af harmoniserede betingelser for markedsføring af byggevarer og om ophævelse af Rådets direktiv 89/106/EØF (EUT L 88 af 4.4.2011, s. 5).

BILAG VIII

KARAKTERISTIKA VEDRØRENDE OFFENTLIGGØRELSE**1. Offentliggørelse af bekendtgørelser**

De bekendtgørelser, der er omhandlet i artikel 48, 49, 50, 75 og 79, sendes af den ordregivende myndighed til Den Europæiske Unions Publikationskontor og offentliggøres i overensstemmelse med følgende regler:

De bekendtgørelser, der er omhandlet i artikel 48, 49, 50, 75 og 79, offentliggøres af Den Europæiske Unions Publikationskontor eller af de ordregivende myndigheder, hvis der er tale om en forhåndsmeddelelse i en køberprofil, jf. artikel 48, stk. 1.

De ordregivende myndigheder kan desuden offentliggøre disse oplysninger på internettet i form af en »køberprofil«, jf. punkt 2, litra b).

Den Europæiske Unions Publikationskontor giver den ordregivende myndighed den i artikel 51, stk. 5, andet afsnit, omhandlede bekræftelse.

2. Offentliggørelse af supplerende oplysninger

- a) Medmindre andet er fastsat i artikel 53, stk. 1, andet og tredje afsnit, offentliggør de ordregivende myndigheder de fuldstændige udbudsdokumenter på internettet.
- b) Køberprofilen kan indeholde de i artikel 48, stk. 1, omhandlede vejledende forhåndsmeddelelser, oplysninger om igangværende opfordringer til at afgive tilbud, planlagte indkøb, indgåede kontrakter og annullerede procedurer samt andre oplysninger af almen interesse såsom kontaktpersoner, telefon- og faxnummer, postadresse og e-mail-adresse. Køberprofilen kan også indeholde forhåndsmeddelelser, der anvendes til indkaldelse af tilbud, og som offentliggøres på nationalt plan i henhold til artikel 52.

3. Format og regler for elektronisk fremsendelse af bekendtgørelser

Formatet og reglerne for elektronisk fremsendelse af bekendtgørelser som fastlagt af Kommissionen er til rådighed på internetadressen <http://simap.europa.eu>

BILAG IX

INDHOLD I OPFORDRINGER TIL AT AFGIVE TILBUD, DELTAGE I DIALOGEN ELLER BEKRÆFTE INTERESSETILKENDEGIVELSE I HENHOLD TIL ARTIKEL 54

1. Opfordringen til at afgive tilbud eller deltage i dialogen, jf. artikel 54, skal mindst indeholde følgende:

- a) en henvisning til den offentliggjorte indkaldelse af tilbud
- b) fristen for modtagelse af tilbud, den adresse, til hvilken tilbuddene skal sendes, og det eller de sprog, som de skal være udfærdiget på
- c) ved konkurrencepræget dialog den dato og den adresse, der er fastsat for indledningen af høringen, samt det eller de sprog, der anvendes
- d) en angivelse af, hvilke dokumenter der eventuelt skal vedlægges, enten til støtte for erklæringer, som kan efterprøves, og som ansøgeren har fremlagt i overensstemmelse med artikel 59 og 60 og, hvor det er relevant, artikel 62, eller som supplement til de oplysninger, der kræves i samme artikler, på de samme betingelser som dem, der er fastsat i artikel 59, 60 og 62
- e) vægtningen af kriterierne for tildeling af kontrakten eller, i givet fald, den faldende prioriteringsrækkefølge af disse kriterier, hvis de ikke er anført i udbudsbekendtgørelsen, opfordringen til at bekræfte interessetilkendegivelsen, de tekniske specifikationer eller det beskrivende dokument.

Hvis der imidlertid er tale om kontrakter tildelt gennem en konkurrencepræget dialog eller et innovationspartnerskab, anføres oplysningerne i litra b) ikke i opfordringen til at deltage i dialogen eller til at forhandle, men anføres i opfordringen til at afgive tilbud.

2. Hvis indkaldelse af tilbud sker ved hjælp af en forhåndsmeddelelse, skal de ordregivende myndigheder efterfølgende, men inden de påbegynder udvælgelsen af tilbudsgivere eller deltagere i en forhandling, anmode samtlige ansøgere om at bekræfte deres interesse på grundlag af detaljerede oplysninger om kontrakten.

Denne opfordring skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- a) art og mængde, herunder alle optioner vedrørende yderligere kontrakter og om muligt den foreløbige tidsfrist for udnyttelsen af disse optioner ved kontrakter, der kan fornyes, art og mængde samt om muligt den anslåede dato for offentliggørelse af senere bekendtgørelser om indkaldelse af tilbud vedrørende bygge- og anlægsarbejder, vareindkøb eller tjenesteydelser, der skal udbydes
- b) udbudstype: begrænset udbud eller udbud med forhandling
- c) eventuel dato for påbegyndelsen eller afslutningen af leveringen af varerne eller udførelsen af bygge- og anlægsarbejderne eller tjenesteydelserne
- d) når der ikke kan gives elektronisk adgang, adresse og frist for indsendelse af anmodninger om udbudsdokumenter samt det eller de sprog, som anmodningerne skal være affattet på
- e) adresse på den ordregivende myndighed, der tildeler kontrakten
- f) økonomiske og tekniske betingelser, finansielle garantier og oplysninger, der kræves af de økonomiske aktører
- g) den type kontrakt, der er genstand for opfordringen til at afgive tilbud: køb, leasing eller leje med eller uden forkøbsret eller flere af disse typer og
- h) kriterierne for tildelingen af kontrakten og vægtningen af disse kriterier eller eventuelt prioriteringen af disse kriterier, hvis disse oplysninger ikke er anført i forhåndsmeddelelsen, de tekniske specifikationer eller i opfordringen til at afgive tilbud eller til at forhandle.

BILAG X

**LISTE OVER INTERNATIONALE SOCIALE OG MILJØMÆSSIGE KONVENTIONER OMHANDLET I
ARTIKEL 18, STK. 2**

- ILO Konvention nr. 87 om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig
  - ILO Konvention nr. 98 om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger
  - ILO Konvention nr. 29 om tvangsarbejde
  - ILO Konvention nr. 105 om afskaffelse af tvangsarbejde
  - ILO Konvention nr. 138 om lavalder
  - ILO Konvention nr. 111 om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv
  - ILO Konvention nr. 100 om ligeløn for samme arbejde
  - ILO Konvention nr. 182 om forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde
  - Wienerkonventionen om beskyttelse af ozonlaget og dens Montrealprotokol om stoffer, der nedbryder ozonlaget
  - Baselkonventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf (Baselkonventionen)
  - Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte (POP-konventionen)
  - Rotterdamkonventionen om proceduren for forudgående informeret samtykke («PIC-proceduren») for visse farlige kemikalier og pesticider i international handel (UNEP/FAO) (PIC-konventionen), Rotterdam, den 10. september 1998, og de tre regionale protokoller hertil.
-

BILAG XI

REGISTRE ⁽¹⁾

De relevante faglige registre og handelsregistre samt erklæringer og attester for hver medlemsstat er:

- i Belgien: »Registre du Commerce«/»Handelsregister« og for tjenesteydelseskontrakter »Ordres professionnels«/»Beroepsorden«
- i Bulgarien: »Търговски регистър«
- i Tjekkiet: »obchodní rejstřík«
- i Danmark: »Erhvervsstyrelsen«
- i Tyskland: »Handelsregister«, »Handwerksrolle« og for tjenesteydelseskontrakter »Vereinsregister«, »Partnerschaftsregister« og »Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder«
- i Estland: »Registrite ja Infosüsteemide Keskus«
- i Irland: En økonomisk aktør kan anmodes om at fremlægge en attest fra »Registrar of Companies« eller »Registrar of Friendly Societies« eller, hvis han ikke er certificeret, en attest, hvori det præciseres, at den pågældende under ed har erklæret, at han udøver det pågældende erhverv i det land, hvor han er etableret, på et bestemt sted og under et bestemt firmanavn
- i Grækenland: »Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων — ΜΕΕΠ« under ministeriet for miljø, fysisk planlægning og offentlige arbejder (Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε) for bygge- og anlægskontrakter, »Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο« og »Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού« for vareindkøbskontrakter; for tjenesteydelseskontrakter kan tjenesteyderen anmodes om at fremlægge en erklæring afgivet under ed for en notar om udøvelsen af det pågældende erhverv; i de tilfælde, der er nævnt i den gældende nationale lovgivning for tjenesteydelser vedrørende undersøgelser som omhandlet i bilag I, erhvervsregistret »Μητρώο Μελετητών« og »Μητρώο Γραφείων Μελετών«
- i Spanien: »Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado« for bygge- og anlægskontrakter og tjenesteydelseskontrakter og for vareindkøbskontrakter »Registro Mercantil« eller, når det drejer sig om personer, der ikke er registrerede, en attest, hvori det præciseres, at den pågældende under ed har afgivet erklæring om, at han udøver det pågældende erhverv
- i Frankrig: »Registre du commerce et des sociétés« og »Répertoire des métiers«
- i Kroatien: »Sudski registar« og »Obrtni registar« eller, for så vidt angår visse aktiviteter, et certifikat, hvoraf det fremgår, at den pågældende person har tilladelse til at udøve den pågældende handelsmæssige aktivitet eller det pågældende erhverv.
- i Italien: »Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato«; for vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter også »Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato« eller ud over de allerede nævnte registre »Consiglio nazionale degli ordini professionali« for tjenesteydelseskontrakter; for bygge- og anlægskontrakter eller tjenesteydelseskontrakter »Albo nazionale dei gestori ambientali« ud over de allerede nævnte registre
- i Cypern: Entreprenøren kan anmodes om at fremlægge en attest udstedt af »Council for the Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors (Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων)« i overensstemmelse med Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors Law for bygge- og anlægskontrakter; for vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter kan leverandøren eller tjenesteyderen anmodes om at fremlægge en attest udstedt af »Registrar of Companies and Official Receiver« (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) eller, hvis dette ikke er muligt, en attest, hvori det præciseres, at den pågældende under ed har erklæret, at han udøver det pågældende erhverv i det land, hvor han er etableret, på et bestemt sted og under et bestemt firmanavn
- i Letland: »Uzņēmumu reģistrs«
- i Litauen: »Juridinių asmenų registras«
- i Luxembourg: »Registre aux firmes« og »Rôle de la Chambre des métiers«

⁽¹⁾ I artikel 58, stk. 2, forstås ved »fagligt register eller handelsregister« de registre, der er anført i dette bilag, og hvis der er sket ændringer på nationalt niveau, de registre, der har erstattet dem.

- Ungarn: »Cégnyilvántartás«, »egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása« og for tjenesteydelseskontrakter visse »szakmai kamarák nyilvántartása« eller i forbindelse med visse aktiviteter en attest, som viser, at den pågældende har ret til at udøve handels- eller erhvervsaktiviteten
  - i Malta: En økonomisk aktør skal anføre sit »numru ta' registrazzjoni tat-Taxxa tal-Valur Miżjud (VAT) u n-numru tal-licenzja ta' kummerc« og, hvis der er tale om et partnerskab eller selskab, det relevante registreringsnummer, der er udstedt af Maltas myndighed for finansielle tjenesteydelser
  - i Nederlandene: »Handelsregister«
  - i Østrig: »Firmenbuch«, »Gewerberegister« og »Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern«
  - i Polen: »Krajowy Rejestr Sądowy«
  - i Portugal: »Instituto da Construção e do Imobiliário« (INCI) for bygge- og anlægskontrakter; »Registro Nacional das Pessoas Colectivas« for vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter
  - i Rumænien: »Registrul Comerțului«
  - i Slovenien: »sodni register« og »obrtni register«
  - i Slovakiet: »Obchodný register«
  - i Finland: »Kaupparekisteri«/»Handelsregistret«
  - i Sverige: »aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren«
  - i Det Forenede Kongerige: En økonomisk aktør kan anmodes om at fremlægge en attest fra »Registrar of Companies« om, at han er certificeret som værende registreret, eller, hvis han ikke er certificeret, en attest, hvori det præciseres, at den pågældende under ed har erklæret, at han udøver det pågældende erhverv på et bestemt sted og under et bestemt firmanavn.
-

BILAG XII

DOKUMENTATION FOR UDVÆLGELSESKRITERIER

Del I: Økonomisk og finansiel formåen

Bevis for den økonomiske aktørs finansielle og økonomiske formåen kan almindeligvis føres ved en eller flere af følgende oplysninger:

- a) relevante erklæringer fra en bank eller i givet fald bevis for relevant erhvervsansvarsforsikring
- b) fremlæggelse af årsregnskaber eller uddrag heraf, hvis offentliggørelse af årsregnskaber er lovpligtig i det land, hvor den økonomiske aktør er etableret
- c) en erklæring om den økonomiske aktørs samlede omsætning og i påkommende tilfælde omsætningen inden for det område, som kontrakten vedrører, i højst de tre seneste disponible regnskabsår, afhængigt af hvornår den økonomiske aktør blev etableret eller startede sin virksomhed, hvis tallene for denne omsætning foreligger.

Del II: Teknisk formåen

Midler, der beviser de økonomiske aktørers tekniske formåen som omhandlet i artikel 58:

- a) følgende lister:
  - i) en liste over de arbejder, der er udført i løbet af de seneste fem år, ledsaget af attester for tilfredsstillende udførelse og resultat af de betydeligste arbejder. Hvor det er nødvendigt for at sikre tilstrækkelig konkurrence, kan de ordregivende myndigheder angive, at der vil blive taget hensyn til dokumentation for relevante arbejder, der er udført mere end fem år tidligere
  - ii) en liste over de betydeligste leveringer eller tjenesteydelser, der er udført i løbet af højst de seneste tre år, med angivelse af beløb og tidspunkter samt den offentlige eller private modtager. Hvis det er nødvendigt for at sikre tilstrækkelig konkurrence, kan de ordregivende myndigheder angive, at der vil blive taget hensyn til dokumentation for relevante leveringer eller tjenesteydelser, der er leveret eller udført mere end tre år tidligere
- b) oplysning om de involverede teknikere eller tekniske organer, især dem, der er ansvarlige for kvalitetskontrollen, uanset om de direkte hører til den økonomiske aktørs virksomhed eller ej, og hvis det drejer sig om offentlige bygge- og anlægskontrakter, oplysning om dem, som entreprenøren disponerer over til udførelsen af arbejdet
- c) beskrivelse af det tekniske udstyr og de foranstaltninger, som den økonomiske aktør har truffet til sikring af kvaliteten, samt af virksomhedens undersøgelses- og forskningsfaciliteter
- d) en angivelse af den forvaltning af forsyningskæden og de eftersporingsystemer, som den økonomiske aktør kan anvende ved gennemførelsen af kontrakten
- e) hvis de varer eller tjenesteydelser, der skal leveres, er komplekse eller undtagelsesvis skal tjene et særligt formål, en kontrol foretaget af den ordregivende myndighed eller på dennes vegne af et kompetent officielt organ i det land, hvor leverandøren eller tjenesteyderen er etableret, med forbehold af dette organs samtykke, af leverandørens produktionskapacitet eller tjenesteyderens tekniske formåen og om nødvendigt virksomhedens undersøgelses- og forskningsfaciliteter og de foranstaltninger, som den vil træffe til kontrol af kvaliteten
- f) de uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer hos tjenesteyderen eller entreprenøren eller virksomhedens ledende medarbejdere, forudsat at de ikke evalueres som et tildelingskriterium
- g) angivelse af de miljøstyringsforanstaltninger, som den økonomiske aktør kan anvende ved udførelsen af kontrakten
- h) en erklæring om tjenesteyderens eller entreprenørens årlige gennemsnitlige antal beskæftigede og antallet af ledere i de seneste tre år
- i) erklæring om, hvilket værktøj, materiel og teknisk udstyr tjenesteyderen eller entreprenøren disponerer over til opfyldelse af kontrakten
- j) oplysning om, hvor stor en del af kontrakten den økonomiske aktør eventuelt agter at give i underentreprise

k) for så vidt angår de varer, der skal leveres:

- i) prøver, beskrivelser eller fotografier, hvis autenticitet skal kunne attesteres på den ordregivende myndigheds anmodning
  - ii) attester udstedt af officielle kvalitetskontrolinstitutter eller -anstalter, hvis kompetence er anerkendt, og som attesterer, at varer, der er klart identificeret ved henvisning til tekniske specifikationer eller standarder, er i overensstemmelse med disse.
-

*BILAG XIII***FORTEGNELSE OVER EU-RETSAKTER OMHANDLET I ARTIKEL 68, STK. 3**

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/33/EF

BILAG XIV

TJENESTEYDELSER OMHANDLET I ARTIKEL 74

CPV-kode	Varebeskrivelse
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Anvisning af hushjælpspersonale]; 79624000-4 [Anvisning af plejepersonale] og 79625000-1 [Anvisning af hospitalspersonale] fra 85000000-9 til 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4; 98200000-5; 98500000-8 [Private husholdninger med ansat medhjælp] og 98513000-2 til 98514000-9 [Udsendelse af personale til private husstande, Formidling af personale til private husstande, Udsendelse af kontorpersonale til private husstande, Udsendelse af vikarer til private husstande, Hjemmehjælp og Husligt arbejde]	Sundheds- og socialvæsen samt tilknyttede tjenesteydelser
85321000-5 og 85322000-2, 75000000-6 [Offentlig administration, forsvar og socialsikring], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; fra 79995000-5 til 79995200-7; fra 80000000-4 Uddannelse og undervisning til 80660000-8; fra 92000000-1 til 92700000-8 79950000-8 [Organisering af udstillinger, messer og kongresser], 79951000-5 [Organisering af seminarer], 79952000-2 [Tjenesteydelser i forbindelse med arrangementer], 79952100-3 [Tilrettelæggelse af kulturelle arrangementer], 79953000-9 [Tilrettelæggelse af festivaler], 79954000-6 [Tilrettelæggelse af fester], 79955000-3 [Tilrettelæggelse af modeshow], 79956000-0 [Tilrettelæggelse af messer og udstillinger]	Administrative tjenester på det sociale område, uddannelsesområdet, sundhedsområdet og det kulturelle område
75300000-9	Lovpligtig socialsikring ⁽¹⁾
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Velfærdstjenesteydelser
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 og 98130000-3	Andre kollektive, sociale og personlige tjenesteydelser, herunder tjenesteydelser ydet af fagforeninger, politiske organisationer, ungdomsorganisationer og andre medlemskabsbaserede organisationstjenester
98131000-0	Religiøse tjenester
55100000-1 til 55410000-7; 55521000-8 til 55521200-0 [55521000-8 Catering til private, 55521100-9 Madudbringning, 55521200-0 Levering af mad ud af huset] 55520000-1 [Cateringvirksomhed], 55522000-5 [Catering til transportvirksomheder], 55523000-2 [Catering til andre virksomheder eller institutioner], 55524000-9 [Catering til skoler] 55510000-8 [Kantinevirksomhed], 55511000-5 [Tjenesteydelser i forbindelse med drift af kantiner og andre selvbetjeningsrestauranter med begrænset adgang], 55512000-2 [Drift af kantiner], 55523100-3 [Tjenesteydelser i forbindelse med skolemåltider]	Hotel- og restaurationstjenesteydelser
79100000-5 til 79140000-7; 75231100-5;	Juridiske tjenesteydelser i det omfang, de ikke er udelukket i henhold til artikel 10, litra d)
75100000-7 til 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 til 75131000-3	Andre administrative tjenester og tjenester for den offentlige sektor
75200000-8 til 75231000-4	Tjenester for lokalsamfundet

CPV-kode	Varebeskrivelse
75231210-9 til 75231230-5; 75240000-0 til 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Fængselsrelaterede tjenester, tjenester i forbindelse med offentlig sikkerhed og redningstjenester i det omfang, de ikke er udelukket i henhold til artikel 10, litra h)
79700000-1 til 79721000-4 [Efterforsknings- og sikkerhedstjenester, Sikkerhedstjenester, Alarmovervågningstjenester, Vagttjenester, Overvågnings-tjenester, Sporingstjenester, Sporing af flygtede personer, Patruljetjenester, Tjenester i forbindelse med udstedelse af id-kort, Efterforskningstjenester og Detektivbureau-tjenester] 79722000-1[Grafologitjenester], 79723000-8 [Affaldsanalysertjenester]	Efterforsknings- og sikkerhedstjenester
98900000-2 [Tjenester ydet af ekstraterritoriale organisationer og organer] og 98910000-5 [Specifikke tjenester ydet af internationale organisationer og organer]	Internationale tjenester
64000000-6 [Post- og telekommunikationstjenester], 64100000-7 [Post-befordring og kurértjeneste], 64110000-0 [Postbefordring], 64111000-7 [Postbefordring af aviser og tidsskrifter], 64112000-4 [Postbefordring af breve], 64113000-1 [Postbefordring af pakker], 64114000-8 [Postkontor-virksomhed], 64115000-5 [Udlejning af postbokse], 64116000-2 [Poste restantetjenester], 64122000-7 [Intern postbesørgelse]	Posttjenester
50116510-9 [Regummiering af dæk], 71550000-8 [Smedearbejder]	Diverse tjenesteydelser

(¹) Disse tjenesteydelser er ikke omfattet af det foreliggende direktiv, når de er tilrettelagt som ikkeøkonomiske tjenesteydelser af almen interesse. Det står medlemsstaterne frit for at tilrettelægge udbuddet af obligatoriske sociale tjenesteydelser eller af andre tjenesteydelser som tjenesteydelser af almen interesse eller som ikkeøkonomiske tjenesteydelser af almen interesse.

BILAG XV

SAMMENLIGNINGSTABEL

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 1, stk. 1, 2, 4, 5 og 6	—
Artikel 1, stk. 3	Artikel 10
Artikel 2, stk.1, nr. 1)	Artikel 1, stk. 9, første afsnit
Artikel 2, stk.1, nr. 2)	Artikel 7, litra a)
Artikel 2, stk.1, nr. 3)	—
Artikel 2, stk.1, nr. 4), litra a)	Artikel 1, stk. 9, andet afsnit, litra a)
Artikel 2, stk.1, nr. 4), litra b)	Artikel 1, stk. 9, andet afsnit, litra b)
Artikel 2, stk.1, nr. 4), litra c)	Artikel 1, stk. 9, andet afsnit, litra c)
Artikel 2, stk.1, nr. 5)	Artikel 1, stk. 2, litra a)
Artikel 2, stk.1, nr. 6)	Artikel 1, stk. 2, litra b), første punktum
Artikel 2, stk.1, nr. 7)	Artikel 1, stk. 2, litra b), andet punktum
Artikel 2, stk.1, nr. 8)	Artikel 1, stk. 2, litra c)
Artikel 2, stk.1, nr. 9)	Artikel 1, stk. 2, litra d)
Artikel 2, stk.1, nr. 10)	Artikel 1, stk. 8, andet afsnit
Artikel 2, stk.1, nr. 11)	Artikel 1, stk. 8, tredje afsnit
Artikel 2, stk.1, nr. 12)	Artikel 1, stk. 8, tredje afsnit
Artikel 2, stk.1, nr. 13)	Artikel 23, stk. 1
Artikel 2, stk.1, nr. 14)	Artikel 1, stk. 10
Artikel 2, stk.1, nr. 15)	—
Artikel 2, stk.1, nr. 16)	Artikel 1, stk. 10
Artikel 2, stk.1, nr. 17)	—
Artikel 2, stk.1, nr. 18)	Artikel 1, stk. 12
Artikel 2, stk.1, nr. 19)	Artikel 1, stk. 13
Artikel 2, stk.1, nr. 20)	—
Artikel 2, stk.1, nr. 21)	Artikel 1, stk. 11, litra e)
Artikel 2, stk.1, nr. 22)	—

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 2, stk.1, nr. 23)	—
Artikel 2, stk.1, nr. 24)	—
Artikel 2, stk. 2	—
Artikel 3, stk. 1	—
Artikel 3, stk. 2, første afsnit	—
Artikel 3, stk. 2, andet afsnit	Artikel 22; artikel 1, stk. 2, litra d)
Artikel 3, stk. 3	—
Artikel 3, stk. 4	—
Artikel 3, stk. 5	—
Artikel 3, stk. 6	—
Artikel 4	Artikel 7, 67
Artikel 5, stk. 1	Artikel 9, stk. 1
Artikel 5, stk. 2	—
Artikel 5, stk. 3	Artikel 9, stk. 3, artikel 9, stk. 7, andet afsnit
Artikel 5, stk. 4	Artikel 9, stk. 2
Artikel 5, stk. 5	Artikel 9, stk. 9
Artikel 5, stk. 6	—
Artikel 5, stk. 7	Artikel 9, stk. 4
Artikel 5, stk. 8	Artikel 9, stk. 5, litra a), første afsnit
Artikel 5, stk. 9	Artikel 9, stk. 5, litra b), første og andet afsnit
Artikel 5, stk. 10	Artikel 9, stk. 5, litra a), tredje afsnit Artikel 9, stk. 5, litra b), tredje afsnit
Artikel 5, stk. 11	Artikel 9, stk. 7
Artikel 5, stk. 12	Artikel 9, stk. 6
Artikel 5, stk. 13	Artikel 9, stk. 8, litra a)
Artikel 5, stk. 14	Artikel 9, stk. 8, litra b)
Artikel 6, stk. 1-6	Artikel 78, artikel 79, stk. 2, litra a)
Artikel 6, stk. 7	Artikel 79, stk. 2, litra d)

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 7	Artikel 12, artikel 68, litra a)
Artikel 8, stk. 1	Artikel 13, artikel 68, litra b)
Artikel 8, stk. 2	Artikel 1, stk. 15
Artikel 9	Artikel 15, artikel 68, litra b)
Artikel 10, litra a)	Artikel 16, litra a)
Artikel 10, litra b)	Artikel 16, litra b)
Artikel 10, litra c)	Artikel 16, litra c)
Artikel 10, litra d)	—
Artikel 10, litra e)	Artikel 16, litra d)
Artikel 10, litra f)	—
Artikel 10, litra g)	Artikel 16, litra e)
Artikel 10, litra h)	—
Artikel 10, litra i)	—
Artikel 10, litra j)	—
Artikel 11	Artikel 18
Artikel 12	—
Artikel 13, stk. 1	Artikel 8, stk. 1
Artikel 13, stk. 2	Artikel 8, stk. 2
Artikel 14	Artikel 16, litra f)
Artikel 15, stk. 1 og 2	Artikel 10, artikel 14, artikel 68, litra b)
Artikel 15, stk. 3	Artikel 14, artikel 68, litra b)
Artikel 16	—
Artikel 17, stk. 1	Artikel 10, stk. 2; artikel 12, litra a), i direktiv 2009/81/EF
Artikel 17, stk. 2	—
Artikel 18, stk. 1	Artikel 2
Artikel 18, stk. 2	—
Artikel 19, stk. 1	Artikel 4, stk. 1
Artikel 19, stk. 2-3	Artikel 4, stk. 2
Artikel 20, stk. 1	Artikel 19

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 20, stk. 2	Artikel 19, stk. 2
Artikel 21, stk. 1	Artikel 6
Artikel 21, stk. 2	—
Artikel 22, stk. 1	Artikel 42, stk. 1, 2 og 4; artikel 71, stk. 1
Artikel 22, stk. 2	—
Artikel 22, stk. 3	Artikel 42, stk. 3, artikel 71 stk. 2
Artikel 22, stk. 4	—
Artikel 22, stk. 5	—
Artikel 22, stk. 6	Artikel 42, stk. 5 og 6, artikel 71, stk. 3
Artikel 22, stk. 7, første afsnit	Artikel 79, stk. 2, litra g)
Artikel 22, stk. 7, andet og tredje afsnit	—
Artikel 23, stk. 1	Artikel 1, stk. 14, første afsnit
Artikel 23, stk. 2	Artikel 79, stk. 2, litra e) og f)
Artikel 24	—
Artikel 25	Artikel 5
Artikel 26, stk. 1	Artikel 28, stk. 1
Artikel 26, stk. 2	Artikel 28, stk. 2
Artikel 26, stk. 3	—
Artikel 26, stk. 4	Artikel 28, stk. 2, artikel 30, stk. 1
Artikel 26, stk. 5, første afsnit	Artikel 35, stk. 2
Artikel 26, stk. 5, andet afsnit	—
Artikel 26, stk. 6	Artikel 28, stk. 2
Artikel 27, stk. 1, første afsnit	Artikel 1 stk. 11, litra a)
Artikel 27, stk. 1, andet og tredje afsnit	Artikel 38, stk. 2
Artikel 27, stk. 2	Artikel 38, stk. 4
Artikel 27, stk. 3	—
Artikel 27, stk. 4	—
Artikel 28, stk. 1	Artikel 38, stk. 3, litra a), artikel 1, stk. 11, litra b)

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 28, stk. 2	Artikel 1, stk. 11, litra b), artikel 38, stk. 3, litra b), artikel 44, stk. 3, første punktum
Artikel 28, stk. 3	Artikel 38, stk. 4
Artikel 28, stk. 4	—
Artikel 28, stk. 5	—
Artikel 28, stk. 6	Artikel 38, stk. 8
Artikel 29, stk. 1, første afsnit	Artikel 1, stk. 11, litra d)
Artikel 29, stk. 1, andet og tredje afsnit	—
Artikel 29, stk. 1, fjerde afsnit	Artikel 38, stk. 3, litra a) og b)
Artikel 29, stk. 2	Artikel 1 stk. 11, litra d), artikel 44, stk. 3, første punktum
Artikel 29, stk. 3	Artikel 30, stk. 2
Artikel 29, stk. 4	—
Artikel 29, stk. 5	Artikel 30, stk. 3
Artikel 29, stk. 6	Artikel 30, stk. 4
Artikel 29, stk. 7	Artikel 30, stk. 2
Artikel 30, stk. 1	Artikel 1, stk. 11, litra c), artikel 38, stk. 3; artikel 44, stk. 3, første punktum
Artikel 30, stk. 2	Artikel 29, stk. 2 og 7
Artikel 30, stk. 3	Artikel 29, stk. 3
Artikel 30, stk. 4	Artikel 29, stk. 4
Artikel 30, stk. 5	Artikel 29, stk. 5
Artikel 30, stk. 6	Artikel 29, stk. 6
Artikel 30, stk. 7	Artikel 29, stk. 7
Artikel 30, stk. 8	Artikel 29, stk. 8
Artikel 31	—
Artikel 32, stk. 1	Artikel 31, indledningen
Artikel 32, stk. 2, litra a)	Artikel 31, nr. 1), litra a)
Artikel 32, stk. 2, litra b)	Artikel 31, nr. 1), litra b)
Artikel 32, stk. 2, litra c)	Artikel 31, nr. 1), litra c)
Artikel 32, stk. 3, litra a)	Artikel 31, nr. 2), litra a)

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 32, stk. 3, litra b)	Artikel 31, nr. 2), litra b)
Artikel 32, stk. 3, litra c)	Artikel 31, nr. 2), litra c)
Artikel 32, stk. 3, litra d)	Artikel 31, nr. 2), litra d)
Artikel 32, stk. 4	Artikel 31, nr. 3)
Artikel 32, stk. 5	Artikel 31, nr. 4), litra b)
Artikel 33, stk. 1	Artikel 32, stk. 1, artikel 1, stk. 5, artikel 32, stk. 2, første og fjerde afsnit
Artikel 33, stk. 2	Artikel 32, stk. 2, andet og tredje afsnit
Artikel 33, stk. 3	Artikel 32, stk. 3
Artikel 33, stk. 4	Artikel 32, stk. 4
Artikel 33, stk. 5	Artikel 32, stk. 4
Artikel 34, stk. 1	Artikel 33, stk. 1; artikel 1, stk. 6
Artikel 34, stk. 2	Artikel 33, stk. 2
Artikel 34, stk. 3	Artikel 33, stk. 2 (slutningen)
Artikel 34, stk. 4	Artikel 33, stk. 3
Artikel 34, stk. 5	Artikel 33, stk. 4
Artikel 34, stk. 6	Artikel 33, stk. 6
Artikel 34, stk. 7	—
Artikel 34, stk. 8	—
Artikel 34, stk. 9	Artikel 33, stk. 7, tredje afsnit
Artikel 35, stk. 1, første afsnit	Artikel 54, stk. 1
Artikel 35, stk. 1, andet og tredje afsnit	Artikel 1, stk. 7
Artikel 35, stk. 2	Artikel 54, stk. 2, første og andet afsnit
Artikel 35, stk. 3	Artikel 54, stk. 2, tredje afsnit
Artikel 35, stk. 4	Artikel 54, stk. 3
Artikel 35, stk. 5	Artikel 54, stk. 4
Artikel 35, stk. 6	Artikel 54, stk. 5
Artikel 35, stk. 7	Artikel 54, stk. 6
Artikel 35, stk. 8	Artikel 54, stk. 7

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 35, stk. 9	Artikel 54, stk. 8, første afsnit
Artikel 36	—
Artikel 37, stk. 1	Artikel 11, stk. 1
Artikel 37, stk. 2	Artikel 11, stk. 2
Artikel 37, stk. 3	—
Artikel 37, stk. 4	Artikel 11, stk. 2
Artikel 38	—
Artikel 39	—
Artikel 40	Betragtning 8
Artikel 41	—
Artikel 42, stk. 1	Artikel 23, stk. 1
Artikel 42, stk. 2	Artikel 23, stk. 2
Artikel 42, stk. 3	Artikel 23, stk. 3
Artikel 42, stk. 4	Artikel 23, stk. 8
Artikel 42, stk. 5	Artikel 23, stk. 4, første afsnit
Artikel 42, stk. 6	Artikel 23, stk. 5, første og andet afsnit
Artikel 43, stk. 1	Artikel 23, stk. 6
Artikel 43, stk. 2	Artikel 23, stk. 6, første afsnit, første led
Artikel 44, stk. 1	Artikel 23, stk. 4, andet afsnit, stk. 5, andet og tredje afsnit, stk. 6, andet afsnit, stk. 7
Artikel 44, stk. 2	Artikel 23, stk. 4, første afsnit, stk. 5, første afsnit, stk. 6, første afsnit
Artikel 44, stk. 3	—
Artikel 45, stk. 1	Artikel 24, stk. 1 og 2
Artikel 45, stk. 2	Artikel 24, stk. 3
Artikel 45, stk. 3	Artikel 24, stk. 4
Artikel 46	—
Artikel 47, stk. 1	Artikel 38, stk. 1
Artikel 47, stk. 2	Artikel 38, stk. 7
Artikel 47, stk. 3	Artikel 38, stk. 7

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 48, stk. 1	Artikel 35, stk. 1, artikel 36, stk. 1
Artikel 48, stk. 2	—
Artikel 49	Artikel 35, stk. 2; artikel 36, stk. 1
Artikel 50, stk. 1-3	Artikel 35, stk. 4, første, andet og tredje afsnit, artikel 36, stk. 1
Artikel 50, stk. 4	Artikel 35, stk. 4, femte afsnit
Artikel 51, stk. 1	Artikel 36, stk. 1, artikel 79, stk. 1, litra a)
Artikel 51, stk. 2	Artikel 36, stk. 2
Artikel 51, stk. 2	Artikel 36, stk. 3 og stk. 4, andet afsnit
Artikel 51, stk. 3	Artikel 36, stk. 4, første afsnit
Artikel 51, stk. 4	—
Artikel 51, stk. 5, første afsnit	Artikel 36, stk. 7
Artikel 51, stk. 5, andet afsnit	Artikel 36, stk. 8
Artikel 51, stk. 6	Artikel 37
Artikel 52, stk. 1	Artikel 36, stk. 5, første afsnit
Artikel 52, stk. 2 og 3	Artikel 36, stk. 5, andet og tredje afsnit
Artikel 53, stk. 1	Artikel 38, stk. 6
Artikel 53, stk. 2	Artikel 39, stk. 2
Artikel 54, stk. 1	Artikel 40, stk. 1
Artikel 54, stk. 2	Artikel 40, stk. 2
Artikel 55, stk. 1	Artikel 41, stk. 1
Artikel 55, stk. 2	Artikel 41, stk. 2
Artikel 55, stk. 3	Artikel 41, stk. 3
Artikel 56, stk. 1, første afsnit.	Artikel 44, stk.1
Artikel 56, stk. 1, andet afsnit.	—
Artikel 56, stk. 2	—
Artikel 56, stk. 3	—
Artikel 56, stk. 4	—
Artikel 57, stk. 1	Artikel 45, stk. 1
Artikel 57, stk. 2	Artikel 45, stk. 2, første afsnit, litra e) og f)
Artikel 57, stk. 3	Artikel 45, stk. 1, andet afsnit

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 57 stk. 4	Artikel 45, stk. 2
Artikel 57, stk. 5	—
Artikel 57, stk. 6	—
Artikel 57, stk. 7	Artikel 45, stk. 1, andet afsnit, og stk. 2, andet afsnit
Artikel 58, stk. 1	Artikel 44, stk. 1, stk. 2, første og andet afsnit
Artikel 58, stk. 2	Artikel 46
Artikel 58, stk. 3	Artikel 47
Artikel 58, stk. 4	Artikel 48
Artikel 58, stk. 5	Artikel 44, stk. 2
Artikel 59	—
Artikel 60, stk. 1	Artikel 47, stk. 4-5, artikel 48, stk. 6
Artikel 60, stk. 2	Artikel 45, stk. 3
Artikel 60, stk. 3 og 4	Artikel 47, stk. 1 og 5, artikel 48, stk. 2
Artikel 60, stk. 5	—
Artikel 61	—
Artikel 62, stk. 1	Artikel 49
Artikel 62, stk. 2	Artikel 50
Artikel 62, stk. 3	—
Artikel 63, stk. 1	Artikel 47, stk. 2 og 3, artikel 48, stk. 3 og 4
Artikel 63, stk. 2	—
Artikel 64, stk. 1	Artikel 52, stk. 1, artikel 52, stk. 7
Artikel 64, stk. 2, første afsnit	Artikel 52, stk. 1, andet afsnit
Artikel 64, stk. 2, andet afsnit	Artikel 52, stk. 1, tredje afsnit
Artikel 64, stk. 3	Artikel 52, stk. 2
Artikel 64, stk. 4	Artikel 52, stk. 3
Artikel 64, stk. 5, første afsnit	Artikel 52, stk. 4, første afsnit
Artikel 64, stk. 5, andet afsnit	Artikel 52, stk. 4, andet afsnit
Artikel 64, stk. 6, første afsnit	Artikel 52, stk. 5, første afsnit
Artikel 64, stk. 6, andet afsnit	Artikel 52, stk. 6

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 64, stk. 7	Artikel 52, stk. 5, andet afsnit
Artikel 64, stk. 8	—
Artikel 65	Artikel 44, stk. 3
Artikel 66	Artikel 44, stk. 4
Artikel 67, stk. 1	Artikel 53, stk. 1
Artikel 67, stk. 2	Artikel 53, stk. 1
Artikel 67, stk. 3	—
Artikel 67, stk. 4	Betragtning 1, betragtning 46, tredje afsnit
Artikel 67, stk. 5	Artikel 53, stk. 2
Artikel 68	—
Artikel 69, stk. 1	Artikel 55, stk. 1
Artikel 69, stk. 2, litra a)	Artikel 55, stk. 1, andet afsnit, litra a)
Artikel 69, stk. 2, litra b)	Artikel 55, stk. 1, andet afsnit, litra b)
Artikel 69, stk. 2, litra c)	Artikel 55, stk. 1, andet afsnit, litra c)
Artikel 69, stk. 2, litra d)	Artikel 55, stk. 1, andet afsnit, litra d)
Artikel 69, stk. 2, litra e)	—
Artikel 69, stk. 2, litra f)	Artikel 55, stk. 1, andet afsnit, litra e)
Artikel 69, stk. 3, første afsnit	Artikel 55, stk. 2
Artikel 69, stk. 3, andet afsnit	—
Artikel 69, stk. 4	Artikel 55, stk. 3
Artikel 69, stk. 5	—
Artikel 70	Artikel 26
Artikel 71, stk. 1	—
Artikel 71, stk. 2	Artikel 25, stk. 1
Artikel 71, stk. 3	—
Artikel 71, stk. 4	Artikel 25, stk. 2
Artikel 71, stk. 5-8	—
Artikel 72	—
Artikel 73	—

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Artikel 74	—
Artikel 75	—
Artikel 76	—
Artikel 77	—
Artikel 78	Artikel 67, stk. 2
Artikel 79, stk. 1-2	Artikel 69, stk. 1 og 2
Artikel 79, stk. 3	Artikel 70, stk. 1, artikel 79, stk. 1, litra a)
Artikel 80, stk. 1	—
Artikel 80, stk. 2	Artikel 66
Artikel 80, stk. 3	Artikel 72
Artikel 81	Artikel 73
Artikel 82	Artikel 74
Artikel 83, stk. 1	Artikel 81, stk. 1
Artikel 83, stk. 2-6	—
Artikel 84	Artikel 43
Artikel 85	—
Artikel 86	—
Artikel 87	Artikel 77, stk. 3 og 4
Artikel 88	Artikel 77, stk. 5
Artikel 89, stk. 1 og 2	Artikel 77, stk. 1, 2
Artikel 89, stk. 3	—
Artikel 90, stk.1	Artikel 80, stk.1, første afsnit
Artikel 90, stk.2-5	—
Artikel 90, stk. 6	Art 80, stk.1, andet afsnit
Artikel 91	Artikel 82
Artikel 92	—
Artikel 93	Artikel 83
Artikel 94	Artikel 84
Bilag I	Bilag IV

Nærværende direktiv	Direktiv 2004/18/EF
Bilag II	Bilag I
Bilag III	Bilag V
—	Bilag III
Bilag IV, litra a)-f)	Bilag X, litra b)-h)
Bilag IV, litra g)	—
Bilag V — Del A	Bilag VII A
Bilag V — Del B — I.	Bilag VII A
Bilag V — Del B — II.	—
Bilag V — Del C	Bilag VII A
Bilag V — Del D	Bilag VII A
Bilag V — Del E	Bilag VII D
Bilag V — Del F	Bilag VII D
Bilag V — Del G	—
Bilag V — Del H	—
Bilag V — Del I	—
Bilag V — Del J	—
Bilag VI	Artikel 54, stk. 3, andet afsnit, litra a)-f)
Bilag VII	Bilag VI
Bilag VIII	Bilag VIII
Bilag IX, 1.	Artikel 40, stk. 5
Bilag IX, 2.	—
Bilag X	—
Bilag XI	Bilag IX A, IX B, IX C
Bilag XII, Del I	Artikel 47, stk. 1
Bilag XII, Del II	Artikel 48, stk. 2
Bilag XIII	—
Bilag XIV	Bilag II
Bilag XV	Bilag XII